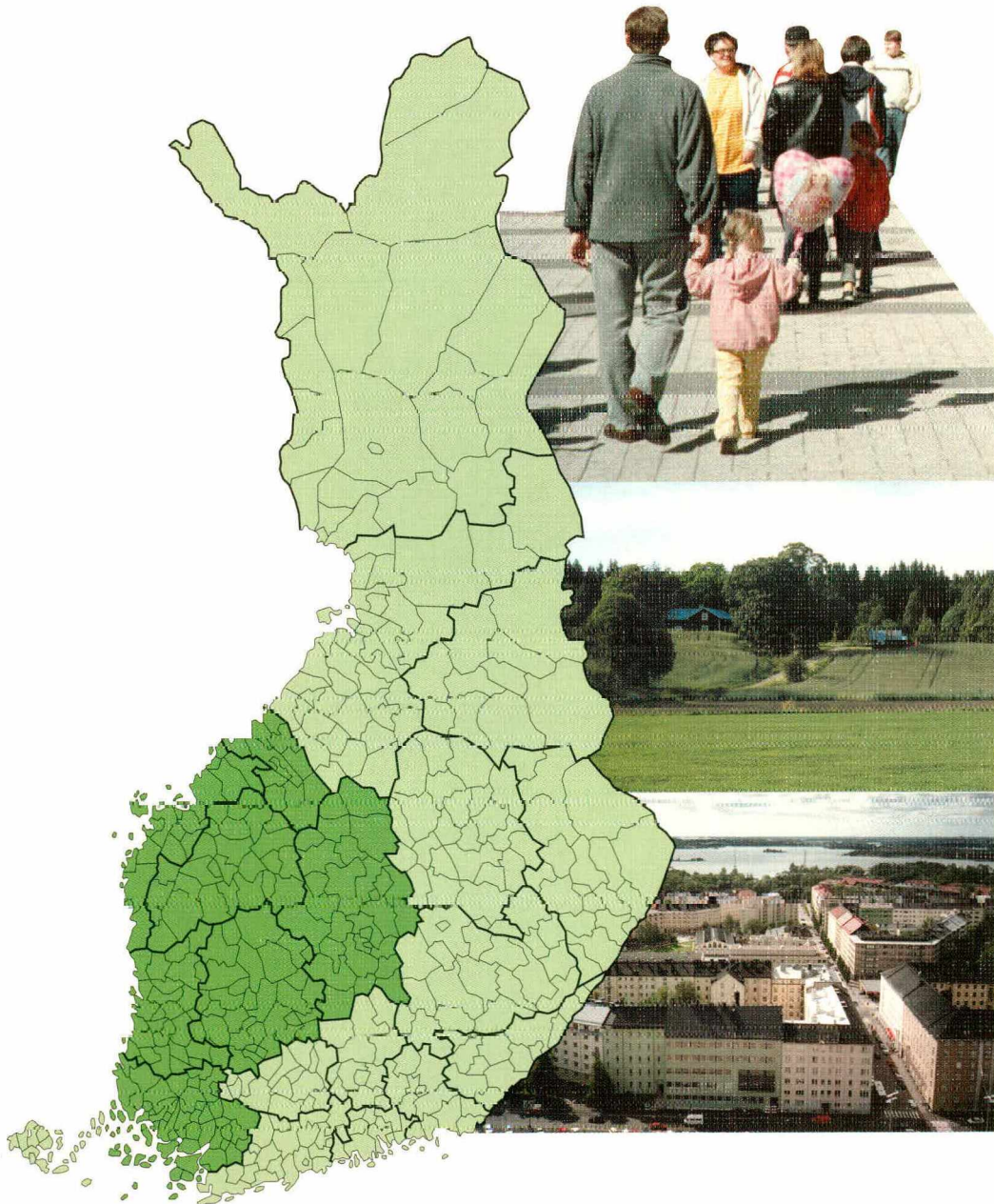

Länsi-Suomen katsaus 2004

Länsi-Suomen katsaus

Tiedustelut:

Esko Syrjäkari (08) 535 1414

Leena Jäntti (08) 535 1412

Sirkku Hiltunen (08) 535 1411

oulu@tilastokeskus.fi

Kansikuva: Jenni Riikonen

ISSN 1239-7482

ISBN 952-467-285-5

© 2004 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 2004

ALKUSANAT

Länsi-Suomen katsaus 2004 on jatkoa aiemmin 8 kertaa tuotetulle vuosijulkaisulle. Ennen julkaisu ilmestyi aina joulukuussa. Vuodesta 2004 alkaen julkaisu valmistuu jo toukokuussa uusien väestötilastojen ilmestyttyä. Se on alueellista tilastotietoa visuaalisessa muodossa tarjoava julkaisu. Vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla tuotetaan myös Pohjois-Suomen, Etelä-Suomen ja Itä-Suomen katsaukset. Katsaussarjan koko maata eri aluetasoilla käsittelevät julkaisut ovat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus.

Länsi-Suomen katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Länsi-Suomesta, sen kunnista, maakunnista ja lääneistä, sekä niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Katsauksen tilastokuviodien pohjana ovat viimeisimmät käytettävissä olevat tilastotiedot, aihepiireistä riippuen, vuosilta 2001–2004. Katsaus sisältää yhteensä 192 diagrammia tai teemakarttaa. Julkaisun tietolähteinä on käytetty muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Länsi-Suomen katsaus ja sen sisältämä materiaali on kokonaisuudessaan saatavana Internetistä AlueOnline –palvelun kautta (tilastokeskus.fi/alueonline). Itse julkaisujen pdf-muotoisten tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint-kuvina. Paperijulkaisuista poiketen internetpalvelun koko kuvamateriaali on värillistä. Se on myös tietosisällöltään selvästi paperijulkaisuja laajempi. Internetpalveluun kuvia päivitetään jatkuvasti ja saatavilla on aina tuorein tieto.

Länsi-Suomen katsaus 2004 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Leena Jäntti ja Sirkku Hiltunen.

Helsingissä ja Oulussa, toukokuussa 2004

Jussi Melkas

Tietopalvelujohtaja

Esko Syrjäkari

Aluepäällikkö

Sisällysluettelo

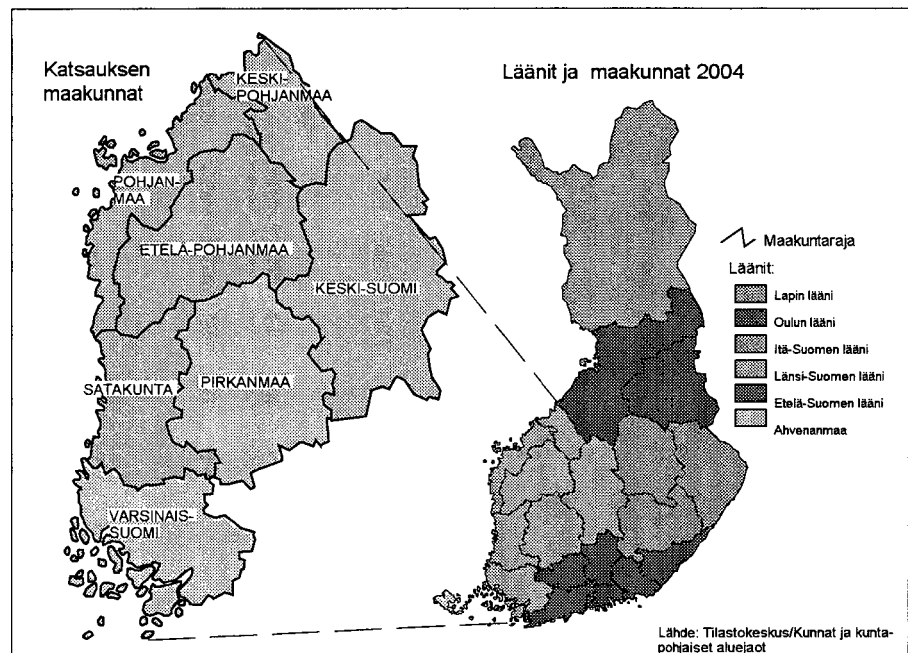
SIVU

Länsi-Suomi	7
Väestö	11
Väkiluvun kehitys	14
Väestönmuutokset	18
Ikä- ja sukupuolirakenne	26
Ruotsinkieliset	30
Ulkomaalaisväestö	30
Elinkeinoelämä	32
Yritysten toimipaikat	32
Elinkeinorakenne	39
Alkutuotanto	42
Jalostus	47
Palvelut	53
Tulot	57
Aluetilinpito	61
Työllisyys ja työttömyys	64
Koulutus	71
Terveys- ja sosiaalipalvelut	76
Rakentaminen ja asuminen	82
Vapaa-ajan asuinrakennukset	88
Liikenne ja matkailu	90
Majoitus- ja ravitsemispalvelut	92
Energiatalous	96
Ympäristön tila	99
Oikeustilastot	103
Kunnallistalous	106
Läänit	112
Toimialamuutokset	119
Kuvaluettelo	121
Käytetyt tietolähteet ja lyhenteet	123
Liite 1. Perustietoja Länsi-Suomen kunnista	

Länsi-Suomi

Länsi-Suomen katsauksessa Länsi-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää *Länsi-Suomen läänin*. Lääni muodostuu Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnista. Suomen kuuden läänin erityispiirteitä esitellään katsauksen viimeisessä kappaleessa diagrammikuvien avulla.

Katsauksen tarkastelualueella sijaitsee Suomen 444 kunnasta 204, jotka muodostavat 32 seutukuntaa. Seutukuntarajoissa tapahtui vuoden 2004 alussa muutoksia, jolloin Kaakkois-Satakunnan seutukunta lakkautettiin. Sen seurauksena Köyliö ja Säskylä siirtyivät Rauman seutukuntaan, ja Huittinen, Kokemäki, Punkalaidun ja Vampula siirtyivät Porin seutukuntaan. Saarijärven ja Viitasaaren seutukunnat yhdistyivät Saarijärven-Viitasaaren seutukunnaksi.

Kuva 1.1. Läänit ja maakunnat 2004.

NUTS-luokitus ja suuralueet

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa NUTS-luokitusta uudistettiin vuonna 2003, jolloin Suomen suuralueiden määrä väheni kuudesta viiteen. NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) on kolmitasoinen hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jota käytetään Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Tämän luokituksen mukaan Suomi on jaettu ylimmällä NUTS 1 -tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan. Suuralueet muodostavat NUTS 2 -tason ja 20 maakuntaa NUTS 3 -tason. Lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). Länsi-Suomen suuralueeseen (NUTS 2) kuuluu Satakunnan, Pirkanmaan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnat. Varsinais-Suomen maakunta kuuluu Etelä-Suomen suuralueeseen ja Keski-Pohjanmaan maakunta Pohjois-Suomen suuralueeseen.

Maakunnat

Varsinais-Suomen maakunnassa on 56 kuntaa, joista kaupunkeja on 11. Väkimäärältään suurin on Länsi-Suomen läänin pääkaupunki Turku ja pienimpiä saaristokunnat Iniö, Velkua, Houtskari ja Särkisalo. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 2003 lopussa 452 444 henkeä. Varsinais-Suomen maapinta-ala on 10 624 km² ja väestötiheys siten 42,6 asukasta neliökilometrillä.

Satakunnan maakunnassa oli asukkaita vuoden 2003 lopussa 234 777. Maakunnan maapinta-alan ollessa 8 290 km² asukastiheys on 28,3 asukasta/km². Alueella on 28 kuntaa, joista seitsemän on kuntamuodoltaan kaupunkeja. Eniten asukkaita on Porissa ja vähiten Kodisjoella.

Pirkanmaan maakunta on Länsi-Suomen väkiriikkain. Vuoden 2003 lopussa siellä asui 457 317 henkeä. Kun maakunnan maapinta-ala on 12 272 km², asukastiheydeksi tulee 37,3 asukasta/km². Maakunnan 33 kunnasta Tampere on väestöltään suurin ja Kuhmalampi pienin. Alueen kunnista 11 on kaupunkeja.

Keski-Suomen maakuntaan kuuluu 30 kuntaa, joista kahdeksan on kuntamuodoltaan kaupunkeja. Suurin kaupunki on Jyväskylä, ja pienin kunta Luhanka. Maakunnan väkiluku oli vuoden 2003 lopussa 266 082 ja kun maapinta-alaa on 16 582 km², väestötiheys on siten 16 asukasta/km².

Etelä-Pohjanmaan maakunnan pinta-ala on 13 458 km² ja väkimäärä vuoden 2003 lopussa 193 954 henkeä. Asukastiheys on siten 14,4 asukasta/km². Alueen 27 kunnasta kahdeksan on kaupunkikuntia, joista maakuntakeskus Seinäjoki on asukasmäärältään suurin. Maakunnan pienin kunta on Karijoki.

Pohjanmaan maakunnan kuudesta kaupungista Vaasa on väestöltään suurin. Yhteensä maakunnassa on 18 kuntaa. Näistä pienin on Maksamaa. Asukkaita Pohjanmaalla oli vuoden 2003 lopussa 173 111. Alueen maapinta-ala on 7 675 km², joten väestötiheys on 22,6 asukasta/km².

Keski-Pohjanmaan maakuntaan kuuluu 12 kuntaa, joissa asukkaita oli vuoden 2003 lopussa yhteensä 70 584. Väkiluvultaan alueen suurin kaupunki on Kokkola, pienimpiä kuntia ovat Lestijärvi ja Ullava. Maakunnan pinta-ala on 5 286 km² ja väestötiheys siten 13,4 asukasta/km².

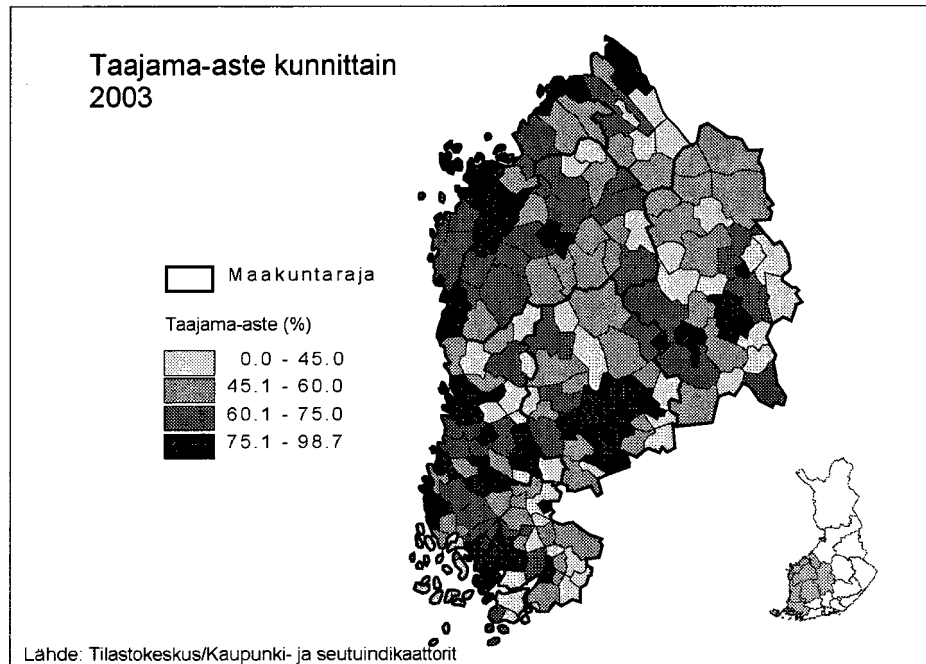
Kunnat

Vuoden 2004 alussa kuntien määrä laski kuntaliitosten vuoksi 446:sta 444:aan. Helsinki on väkiluvultaan maan suurin kaupunki (559 330 asukasta 31.12.2003) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga puolestaan pienin kunta (134 as). Länsi-Suomen 204 kunnasta asukasluvulla mitattuna suurin on Tampere (200 966 as) ja pienin Velkua (233 as). Kaupunkeja Länsi-Suomessa on 53. Ylöjärven kuntamuoto muuttui kaupungiksi vuoden 2004 alusta.

Taajama-asteella mitataan taajamissa asuvien henkilöiden osuutta alueen koko väestöstä. Koko maassa taajama-aste oli vuonna 2003 82,5 %.

Kuva 1.2. Länsi-Suomen kunnat 2004.

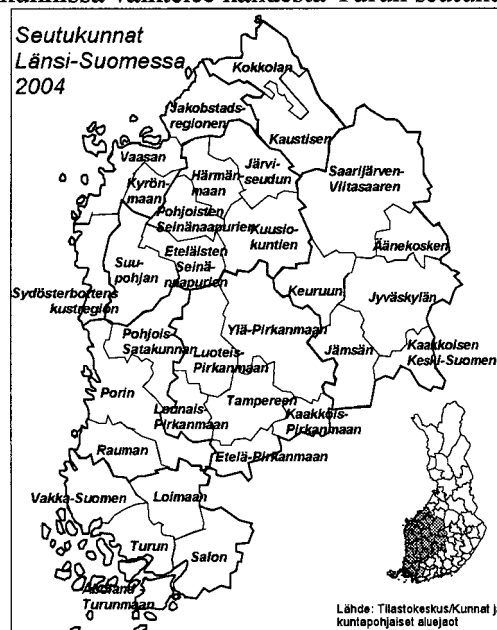

Kuva 1.3. Taajama-aste kunnittain 2003.

Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Poikkeuksena tästä on Maarianhaminan kaupunki, joka muodostaa oman seutukuntansa. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntajakoa muutettiin viimeksi 1.1.2004, jolloin seutukuntien määrä väheni kahdella.

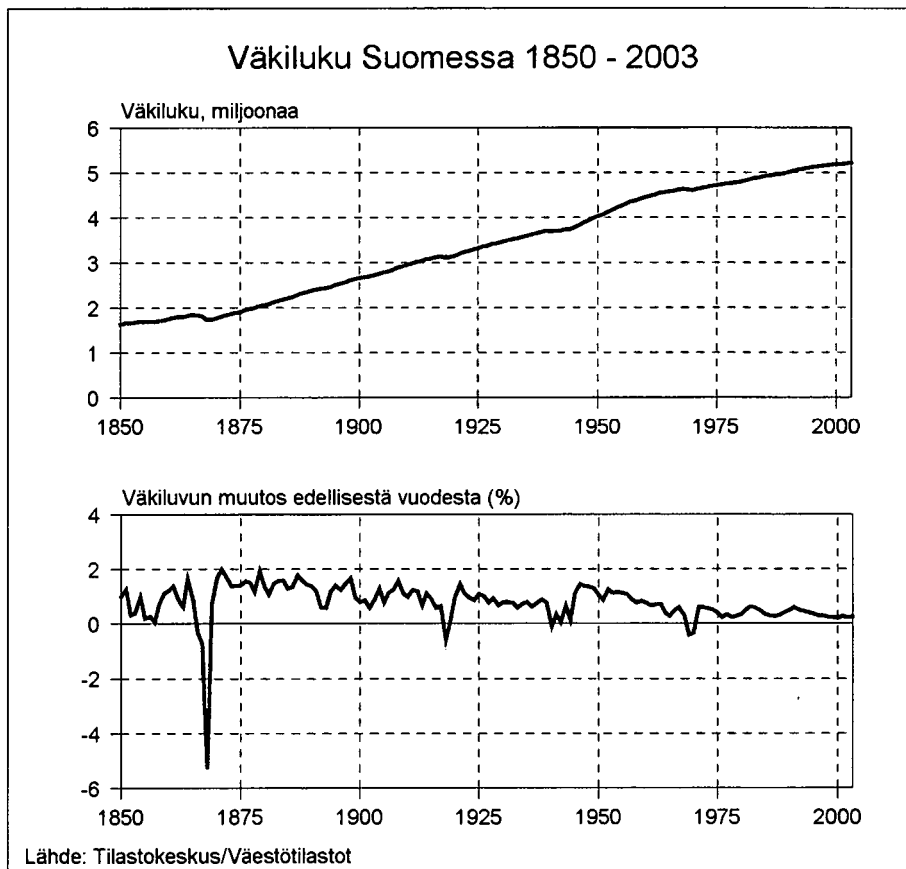
Suomen kaikkiaan 80 seutukunnasta 32 sijaitsee Länsi-Suomen katsauksen alueella. Varsinais-Suomessa seutukuntia on 5 ja Satakunnassa 3. Pirkanmaalla, Keski-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla seutukuntia on kussakin 6, Pohjanmaalla 4 ja Keski-Pohjanmaalla 2 seutukuntaa. Kuntien määrä seutukunnissa vaihtelee kahdesta Turun seutukunnan seitsemääntoista kuntaan.

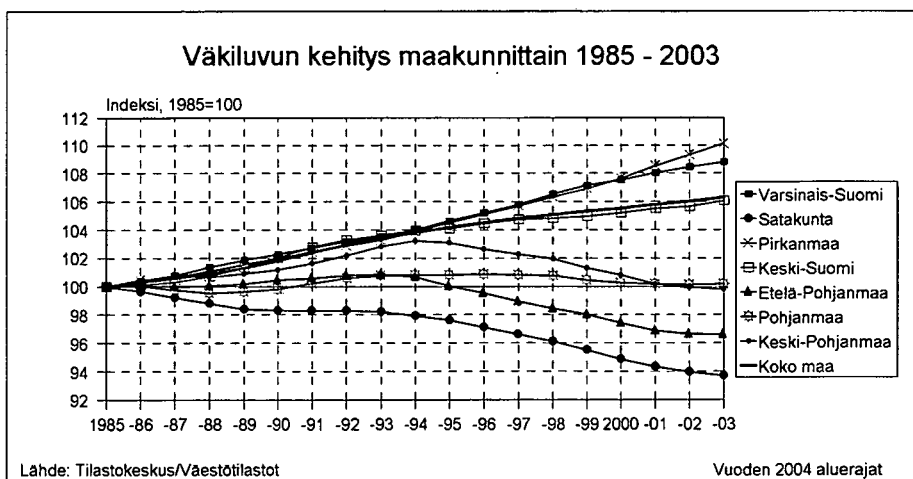
Kuva 1.4. Seutukunnat Länsi-Suomessa 2004.

Väestö

Väestöllä tarkoitetaan tietyllä alueella vakinaisesti asuvaa väestöä. Ne henkilöt, joilla väestön keskusrekisterin mukaan on kotipaikka Suomessa 31.12. kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta, samoin ne Suomen kansalaiset, jotka asuvat tilapäisesti ulkomailla. Väestöä tarkastellaan myös *keskiväkiluvulla*, joka on kahden peräkkäisen vuoden väkilukujen keskiarvo. Keskiväkilukua käytetään laskettaessa erilaisia väestöllisiä tunnuslukuja. Vuoden 2003 lopussa Suomen väkiluku oli 5 219 732 ja keskiväkiluku samana vuonna 5 213 014 henkilöä.

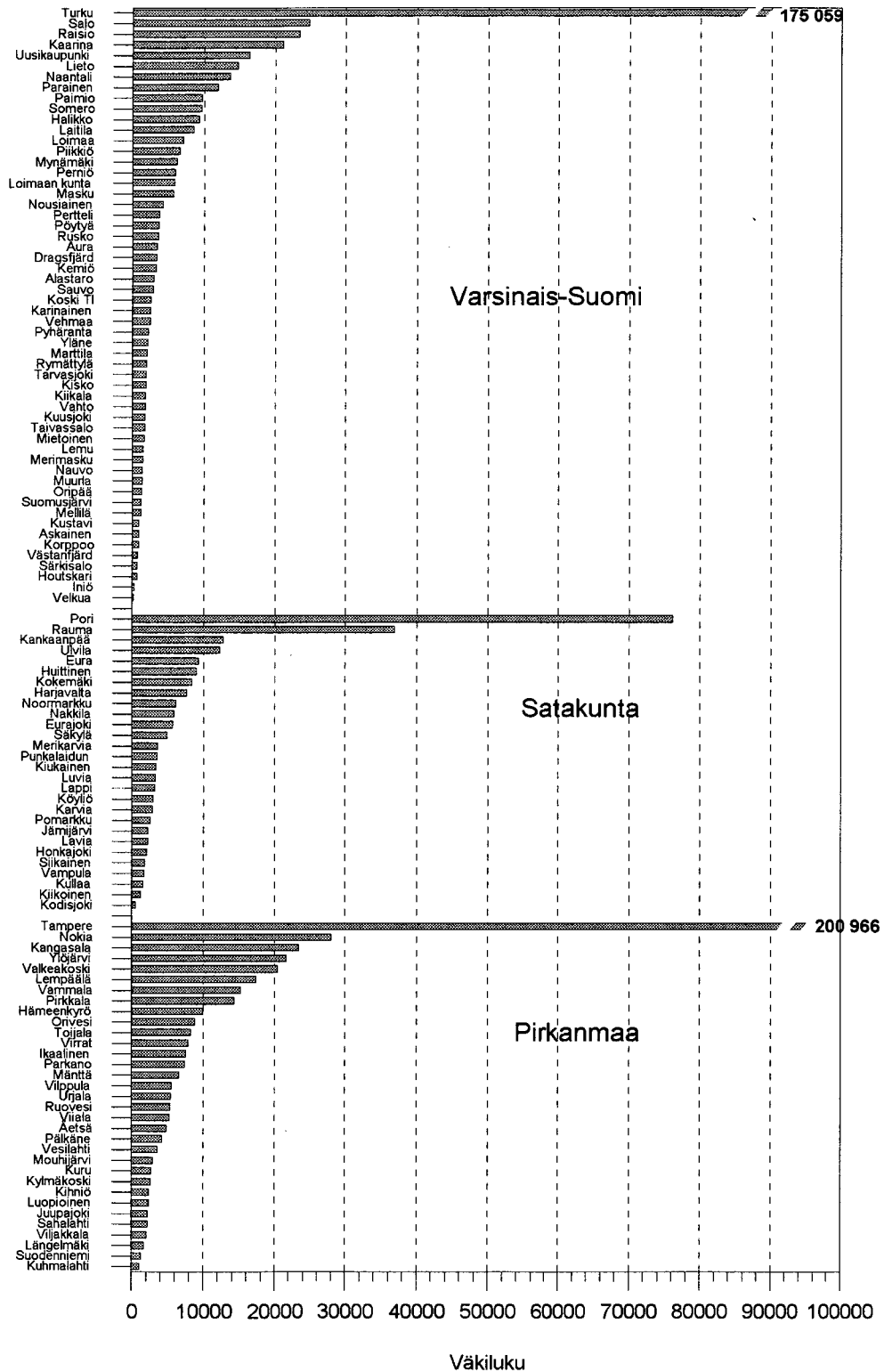
Kuva 2.1. Väkiluku Suomessa 1850–2003.

Kuva 2.2. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985–2003 (1985=100).

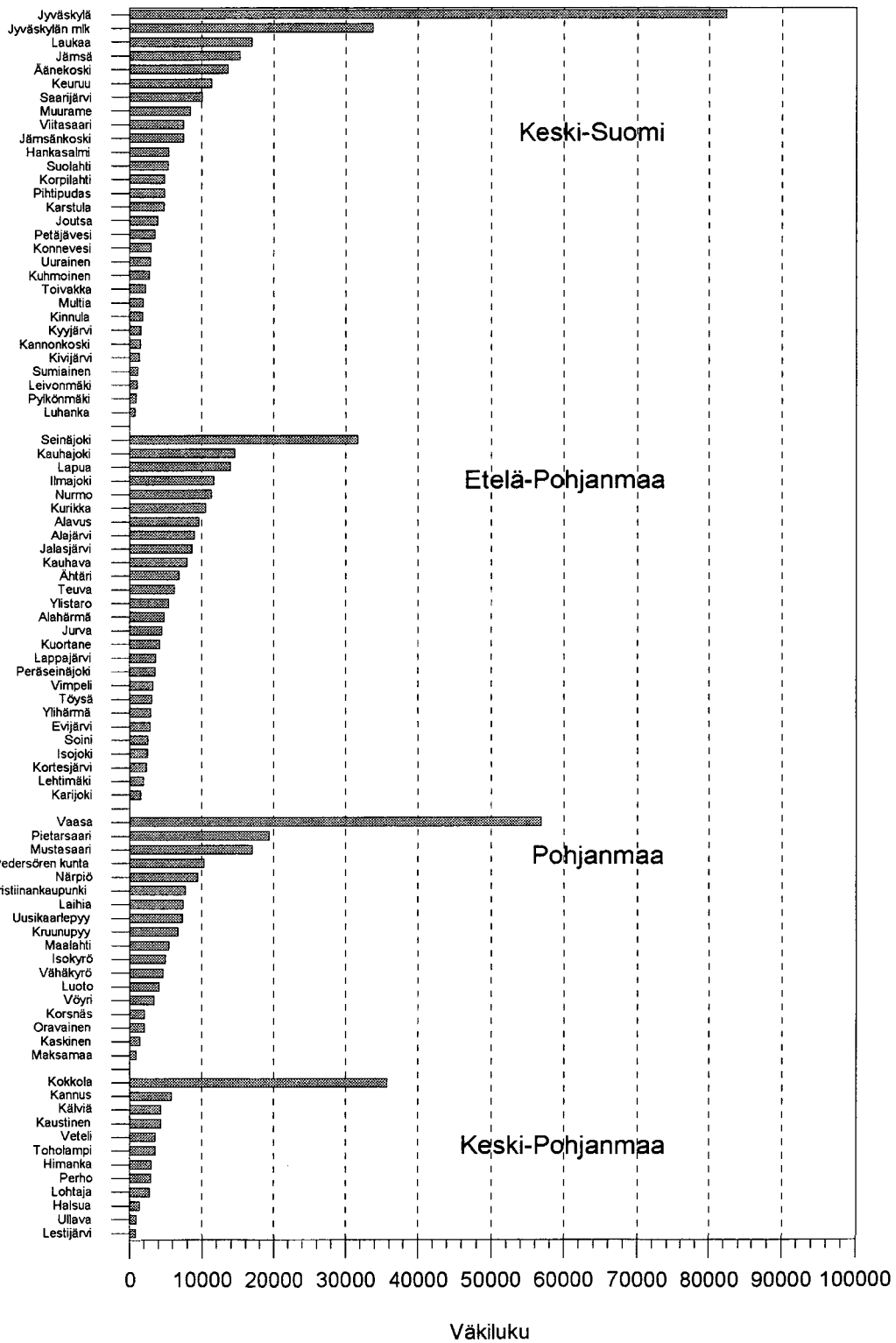
Väkiluku kunnittain 31.12.2003

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.3a. Väkiluku kunnittain 31.12.2003.

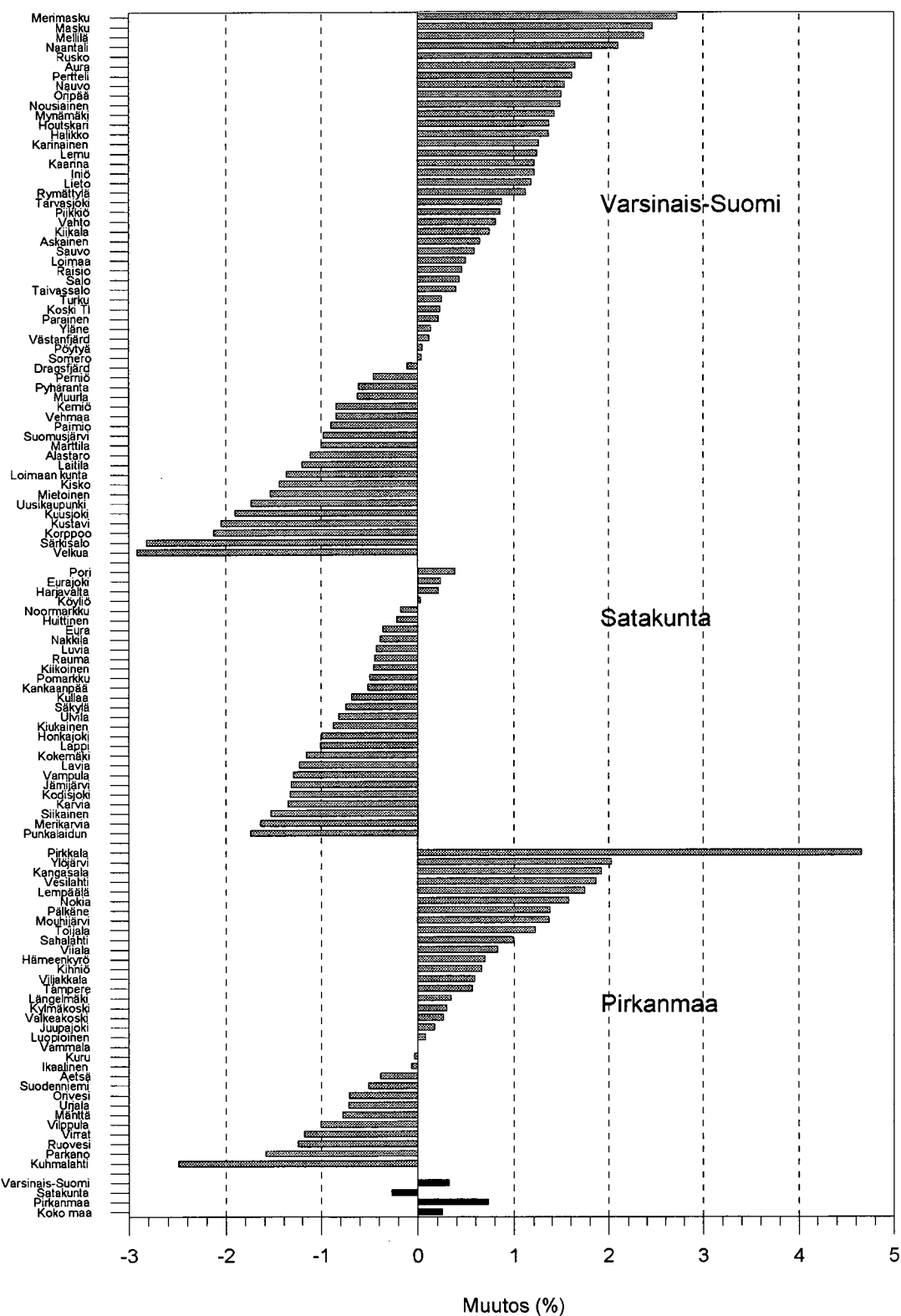
Väkiluku kunnittain 31.12.2003

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.3b. Väkiluku kunnittain 31.12.2003.

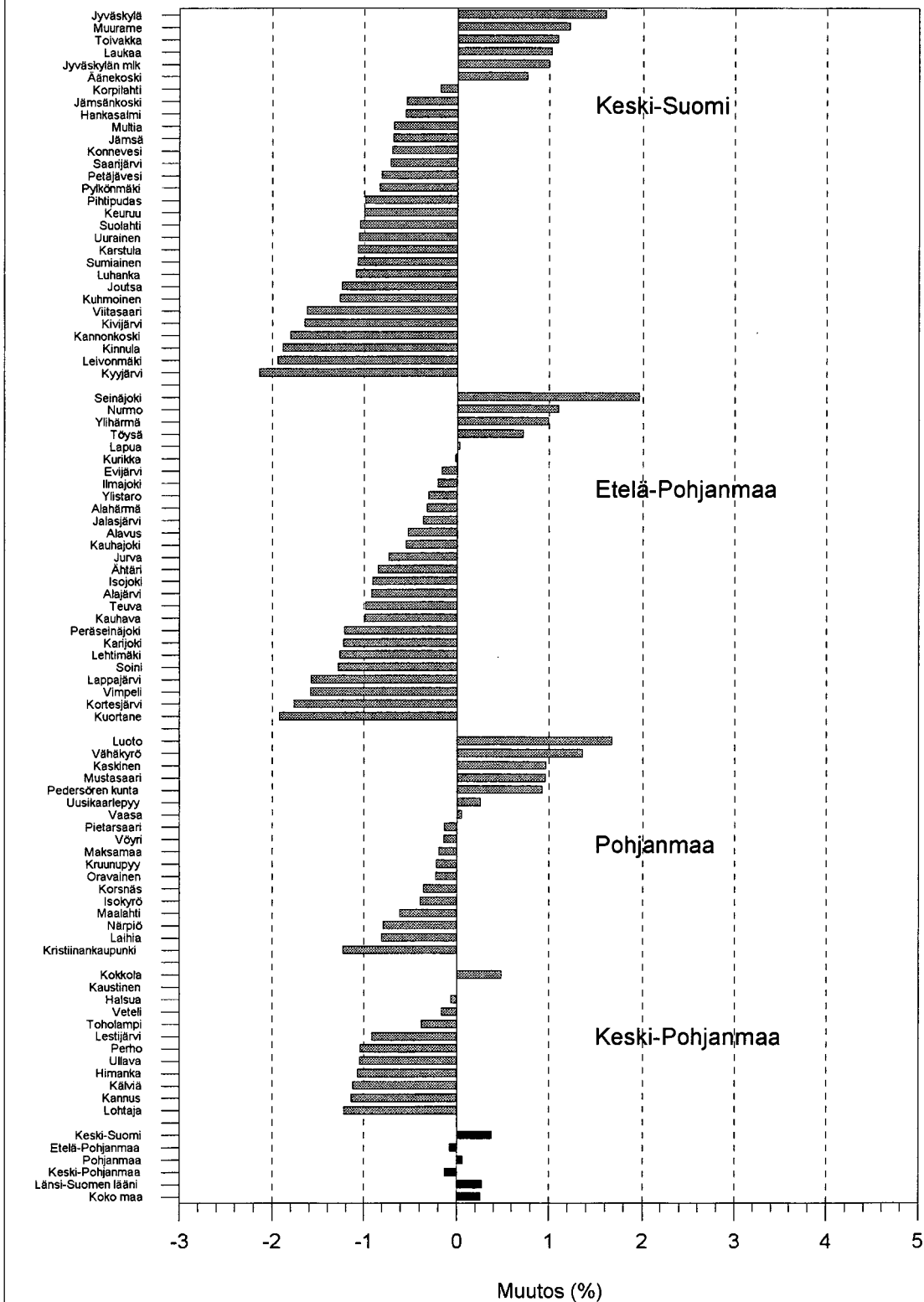
Väkiluvun muutos kunnittain 2003

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

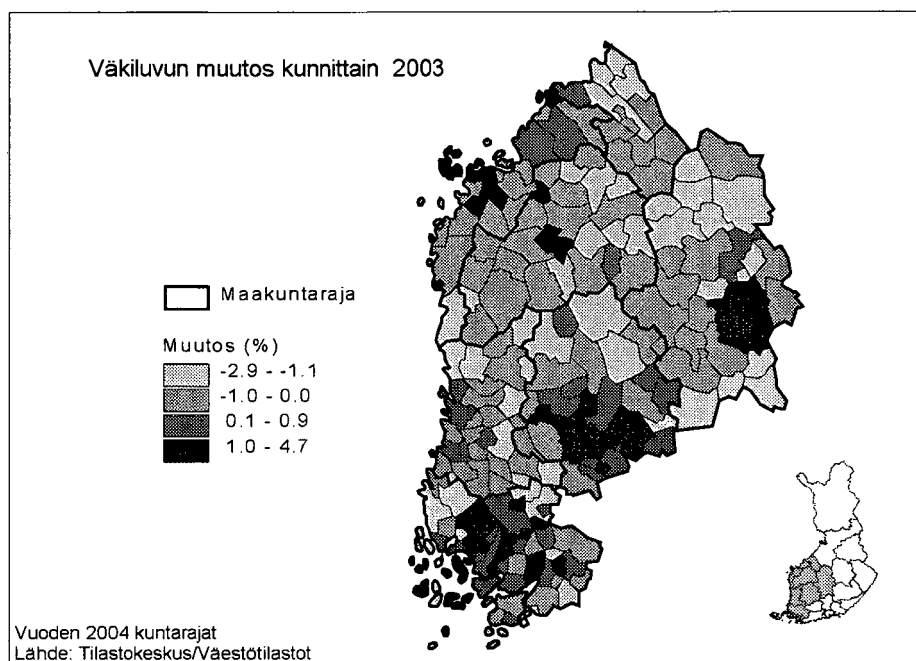
Kuva 2.4a. Väkiluvun muutos kunnittain 2003.

Väkiluvun muutos kunnittain 2003

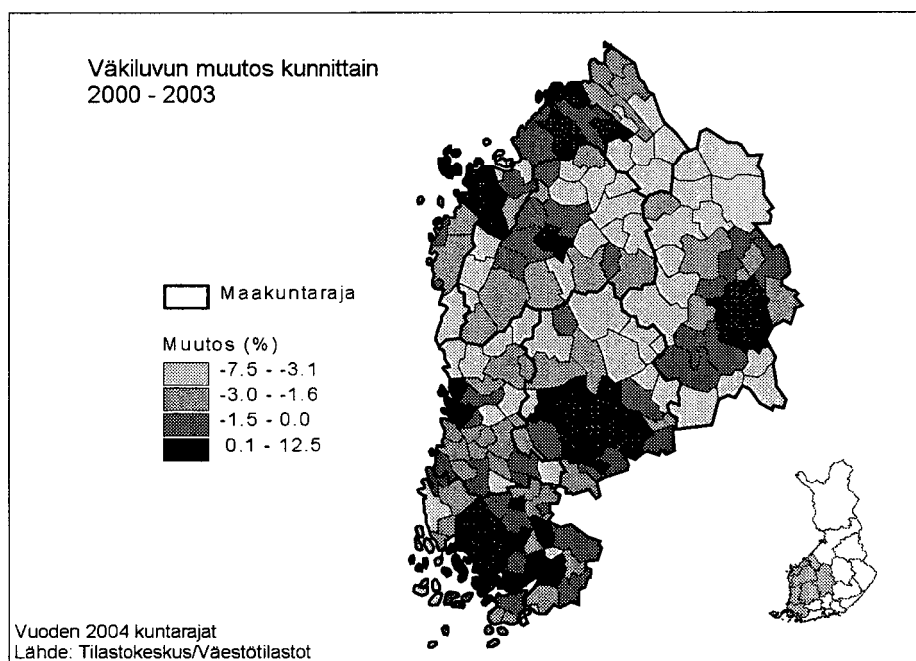

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.4b. Väkiluvun muutos kunnittain 2003.

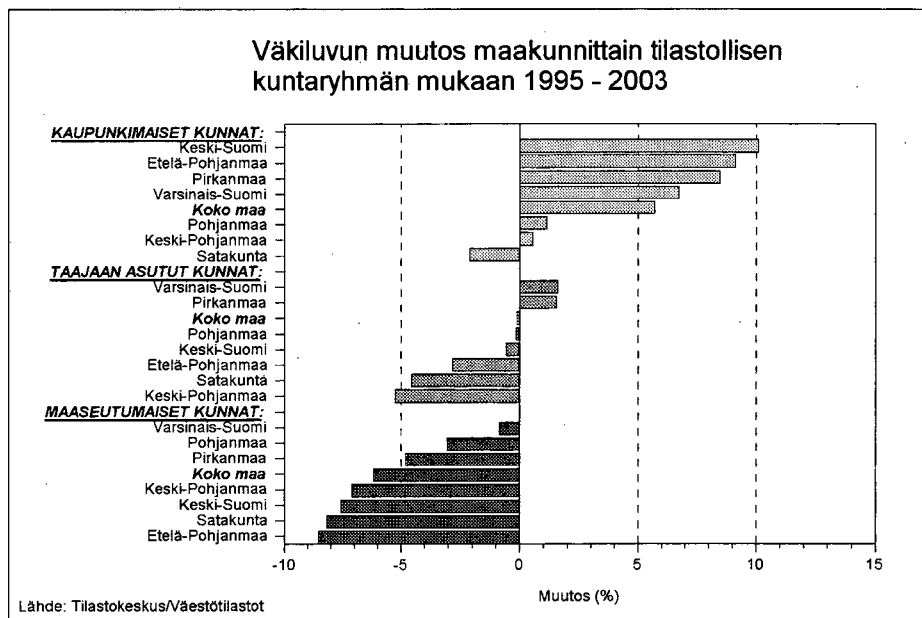

Kuva 2.5. Väkiluvun muutos kunnittain 2003.

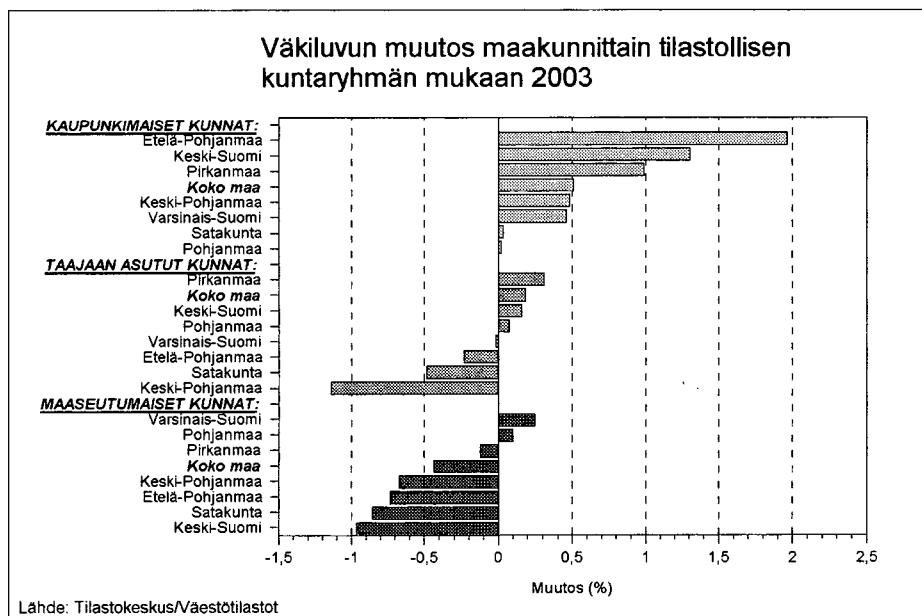

Kuva 2.6. Väkiluvun muutos kunnittain 2000–2003.

Väkiluvun muutos on väestönlisäys huomioituna väkiluvun rekisterikorjauksella. *Väestönlisäys* saadaan laskemalla yhteen syntyneiden enemmisyys ja nettomahanmuutto. Koko maan väkiluvun muutos oli 0,26 % vuonna 2003. Tuolloin väkimäärä kasvoi 170 kunnassa. Koko maan väkiluku on kasvanut 0,75 % vuodesta 2000.

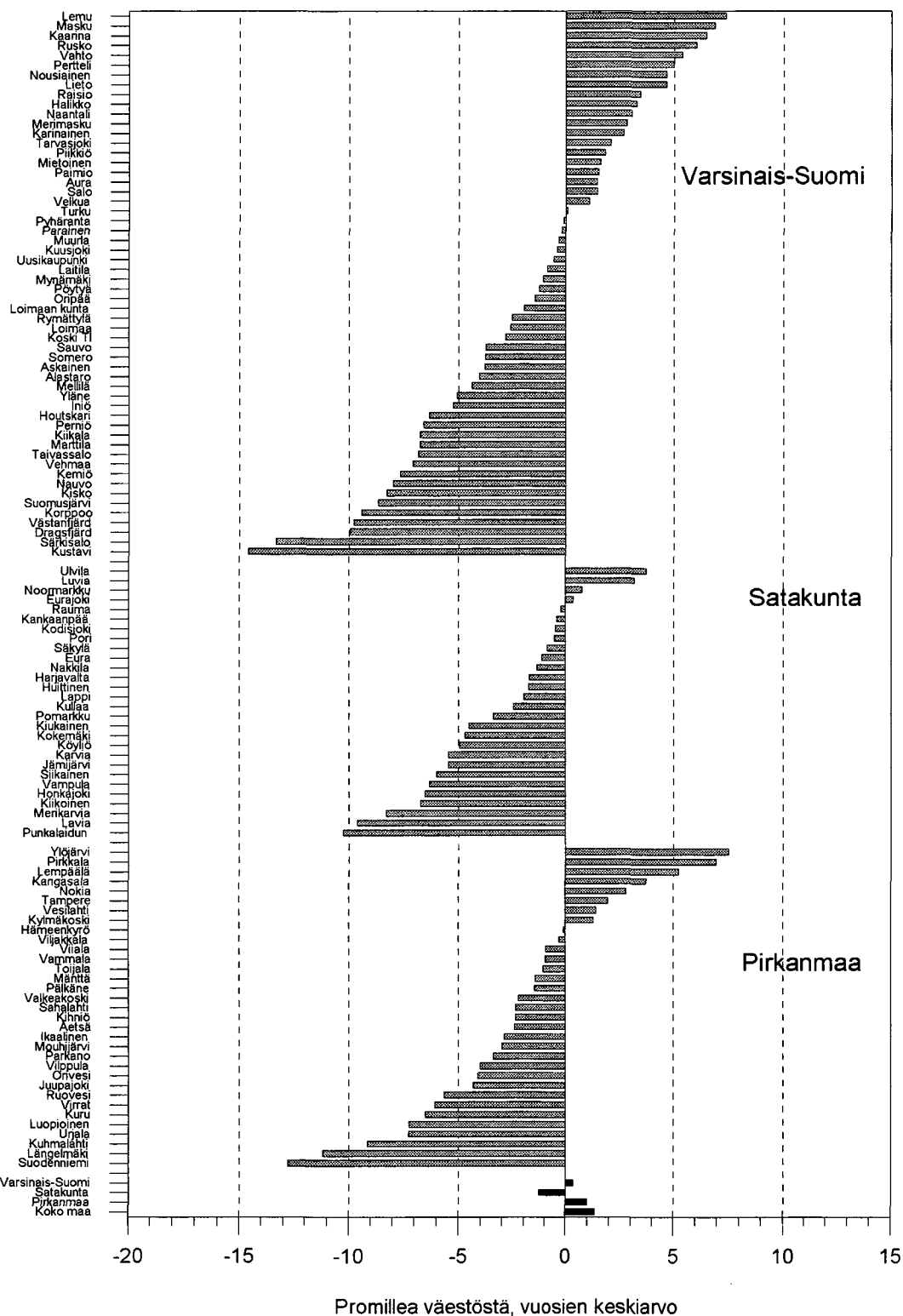
Kuva 2.7. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 1995–2003.

Kuva 2.8. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2003.

Vuodesta 1995 lähtien kunnat ovat voineet itse päättää kaupungiksi ryhtymisestään ja sen voimaantulon ajankohdasta. Koska kaupunkijako ei kuvaa kunnan kaupunkimaisuutta, on Tilastokeskuksessa kehitetty ns. *tilastollinen kuntaryhmitys*, jossa kunnat on jaettu kaupunkimaisiin, taajaan asuttuihin ja maaseutumaisiin kuntiin. Ryhmitys perustuu taajamassa asuvan väestön osuuteen ja suurimman taajaman väestömäärään. Vuonna 2003 koko maan väestöstä 62 % asui kaupunkimaisissa, 17 % taajaan asutuissa ja 21 % maaseutumaisissa kunnissa. Väestön määrä kasvoi kaupunkimaisissa kunnissa 0,5 % ja taajaan asutuissa kunnissa 0,2 %. Maaseutumaisissa kunnissa väestön määrä väheni 0,4 % vuonna 2003. Vuodesta 1995 vuoteen 2003 väestön määrä on kasvanut vain kaupunkimaisissa kunnissa.

Syntyneiden enemmitys kunnittain 2000 - 2003

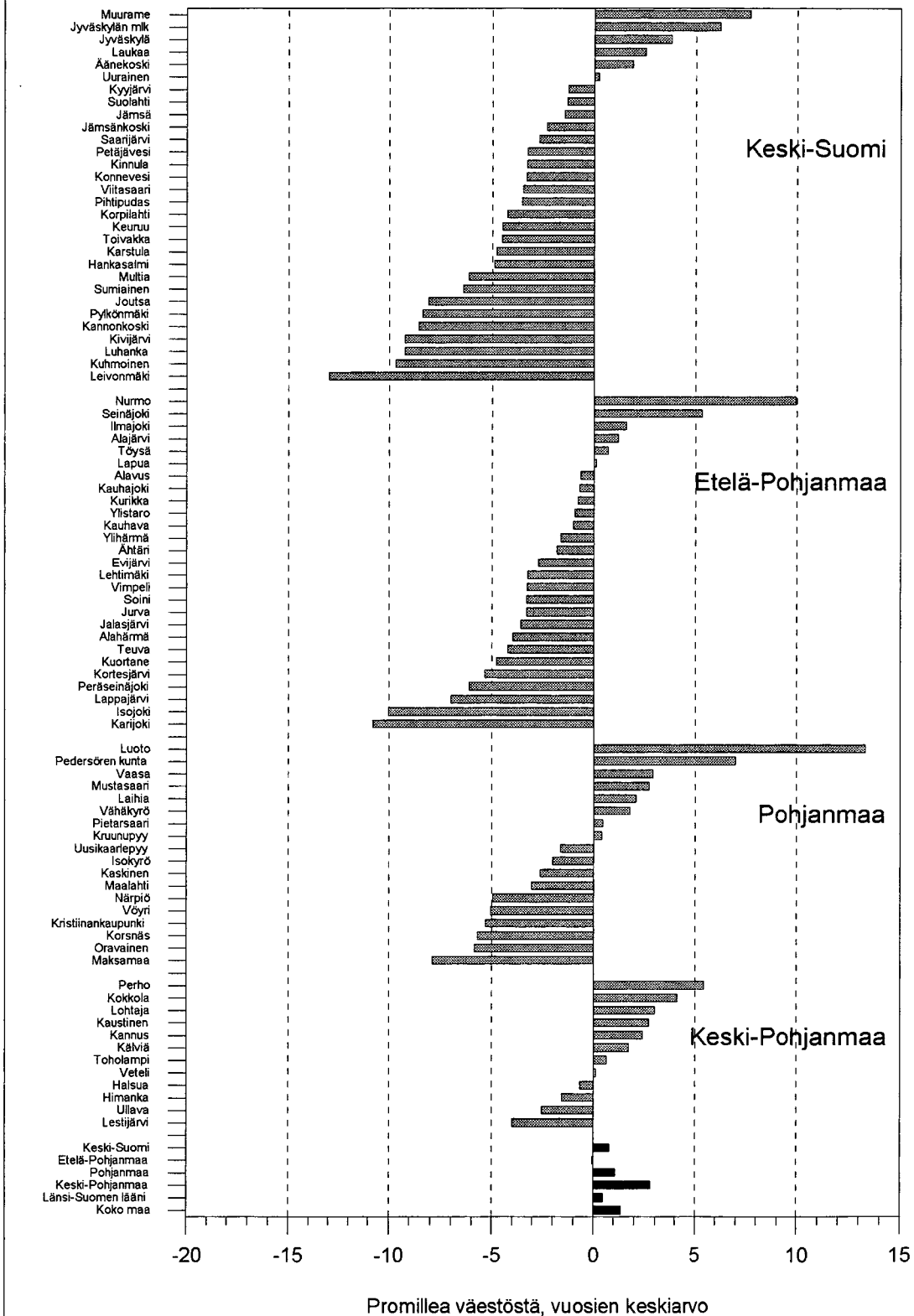

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.9a. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2000–2003.

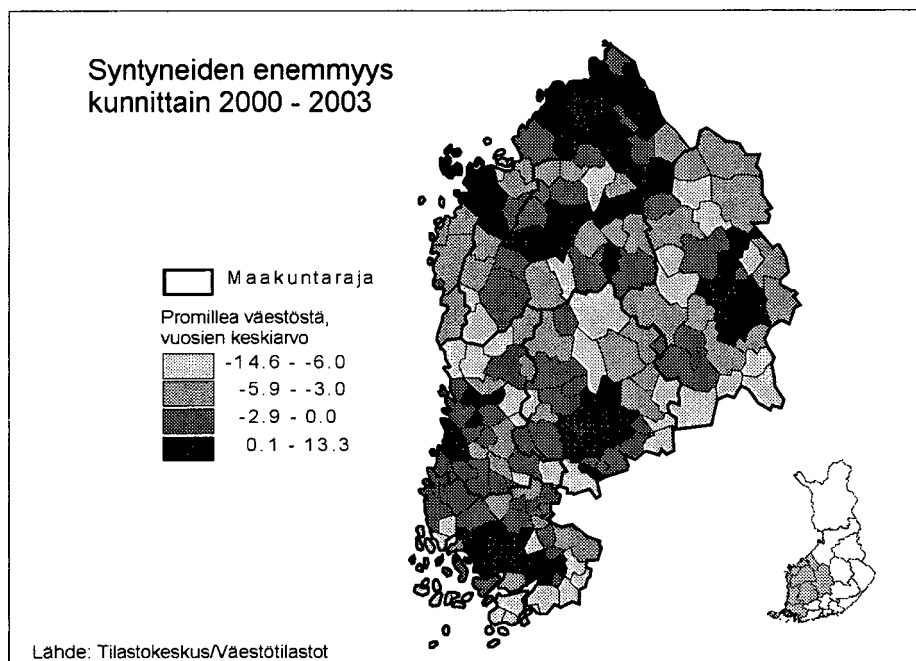

Syntyneiden enemmitys kunnittain 2000 - 2003

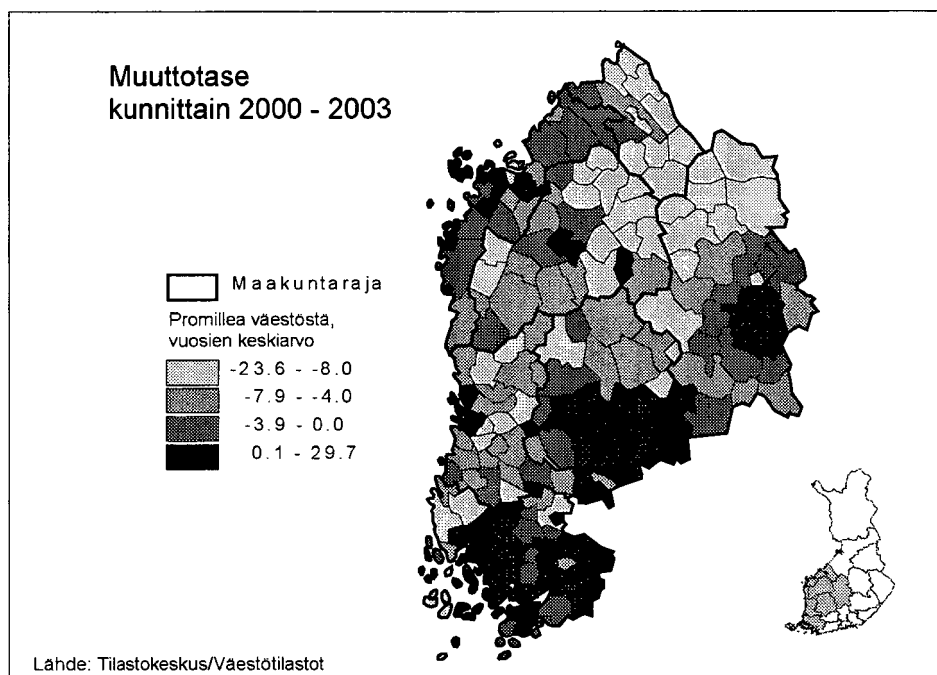
Lähde: Tilastokeskus/Väestötillat

Kuva 2.9b. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2000–2003.

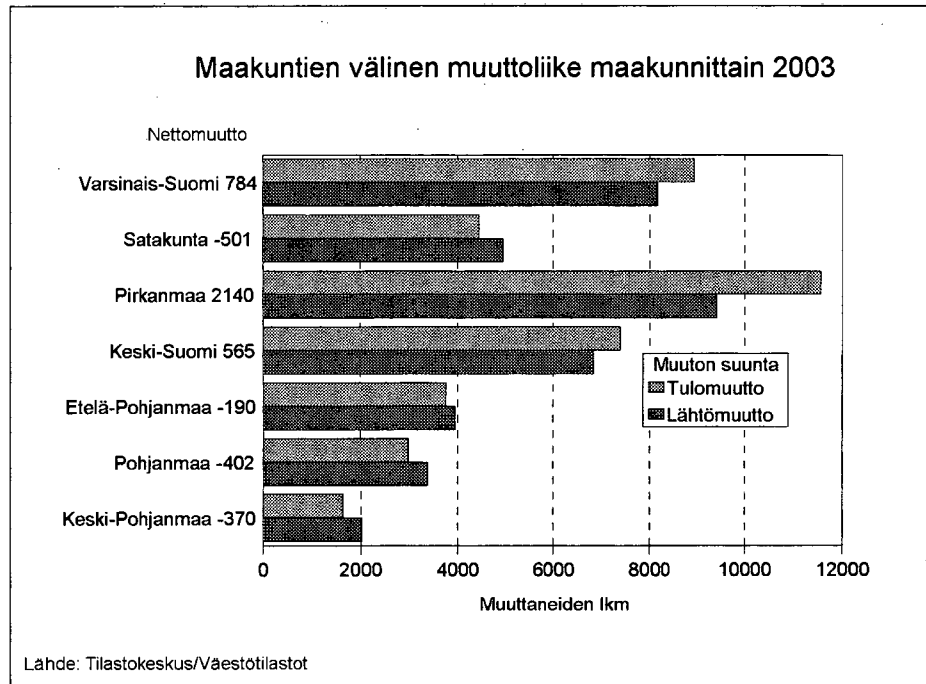
Kuva 2.10. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2000–2003.

Syntyneiden enemmitys eli luonnollinen väestönlisäys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon kun puhutaan *elävänä syntyneistä*. Vuonna 2003 syntyneiden enemmitys oli koko maassa 7 634 henkilöä, eli elävänä syntyneitä oli tämän verran enemmän kuin kuolleita.

Kuva 2.11. Muuttotase kunnittain 2000–2003.

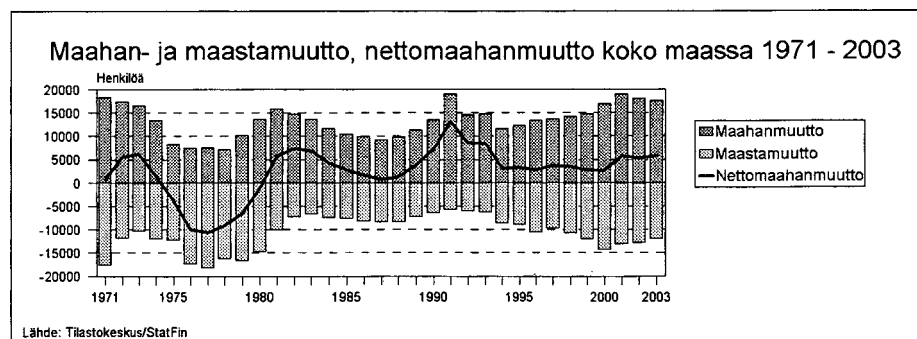
Muuttotaseessa on huomioitu nettomaassamuutto ja nettomaahanmuutto, jotka suhteutetaan keskväkilukuun ja ilmoitetaan promilleina. Muuttotase oli vuonna 2003 koko maassa 1,1 promillea.

Kuva 2.12. Maakuntien välinen muuttoliike maakunnittain 2003.

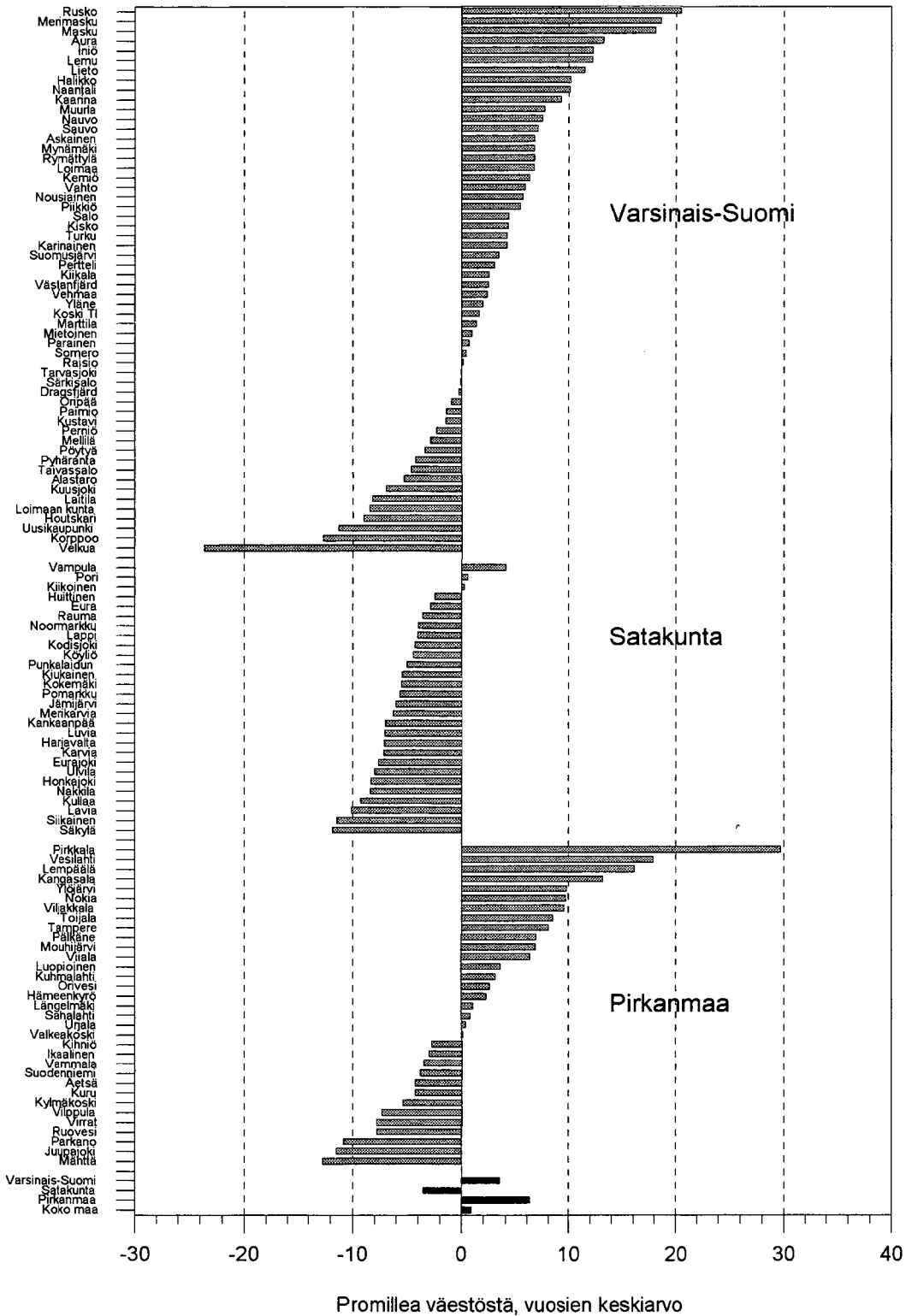
Kuntien välisen muuton tilastointi perustuu maistraateille toimitettaviin muuttoilmoituksiin. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakituiseksi muutoiksi vuodesta 1994 lähtien, jolloin tuli voimaan kotikuntalaki. Vuonna 2003 koko maassa kuntien välinen muutto oli reilu 272 300, mikä on noin 680 muuttoa vähemmän kuin vuotta aiemmin. *Kunnassamuutto* käsittää huoneistosta toiseen tapahtuvat muutot saman kunnan sisällä. Näin muutti yli 576 700 henkilöä vuonna 2003.

Maahanmuuttajaksi lasketaan henkilö, joka aikoo oleskella tai on oleskellut Suomessa yhtämittaisesti yli vuoden. *Maastamuuttaneiksi* katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi. Pohjoismaisen sopimuksen mukaisesti tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta, ei pidetä muuttona. *Nettomaahanmuutto* eli nettosiirtolaisuus on maahanmuuton ja maastamuuton erotus. Nettomaahanmuutto on ollut kahdenkymmenen vuoden ajan positiivinen.

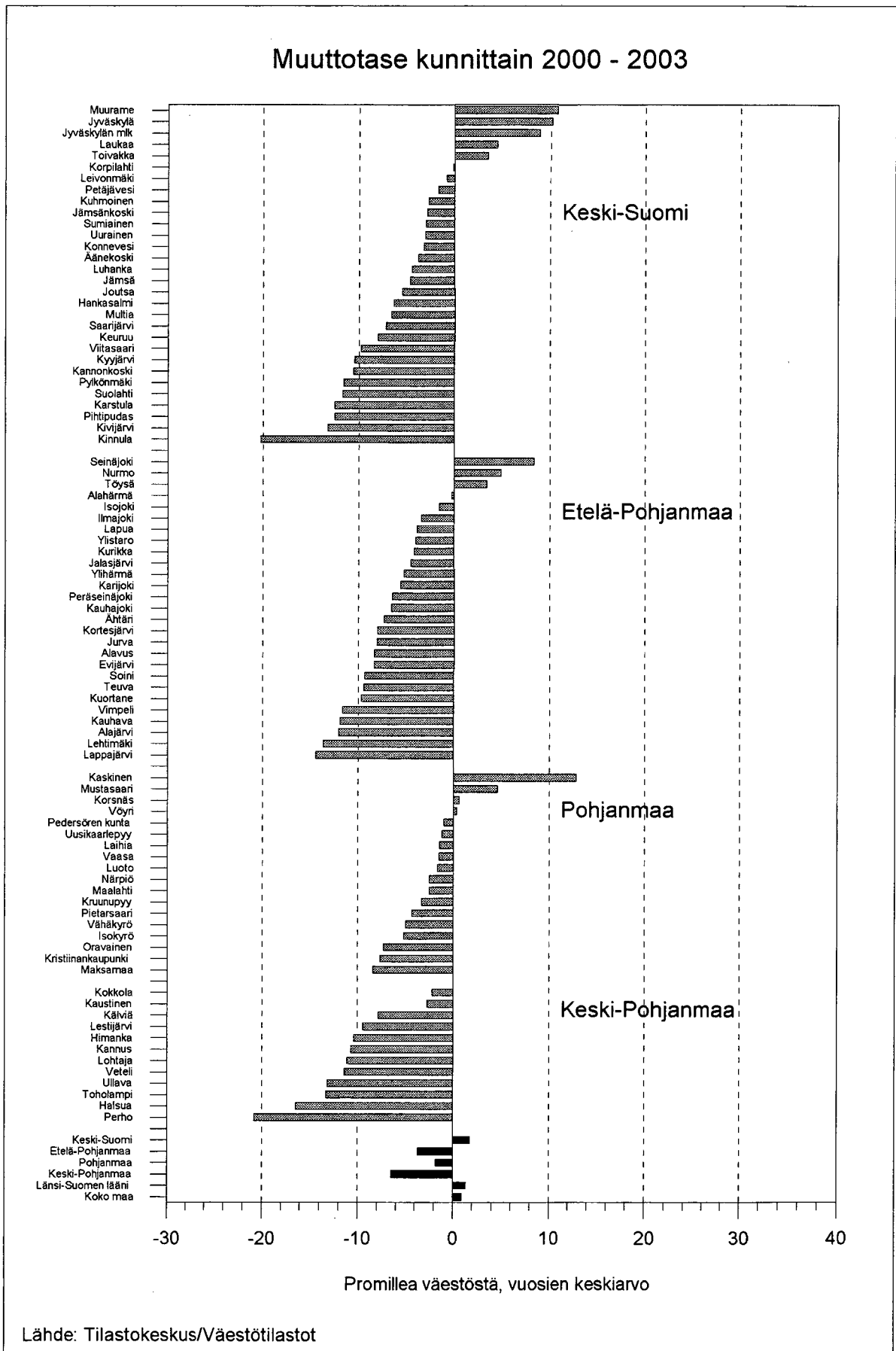
Kuva 2.13. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971–2003.

Muuttotase kunnittain 2000 - 2003

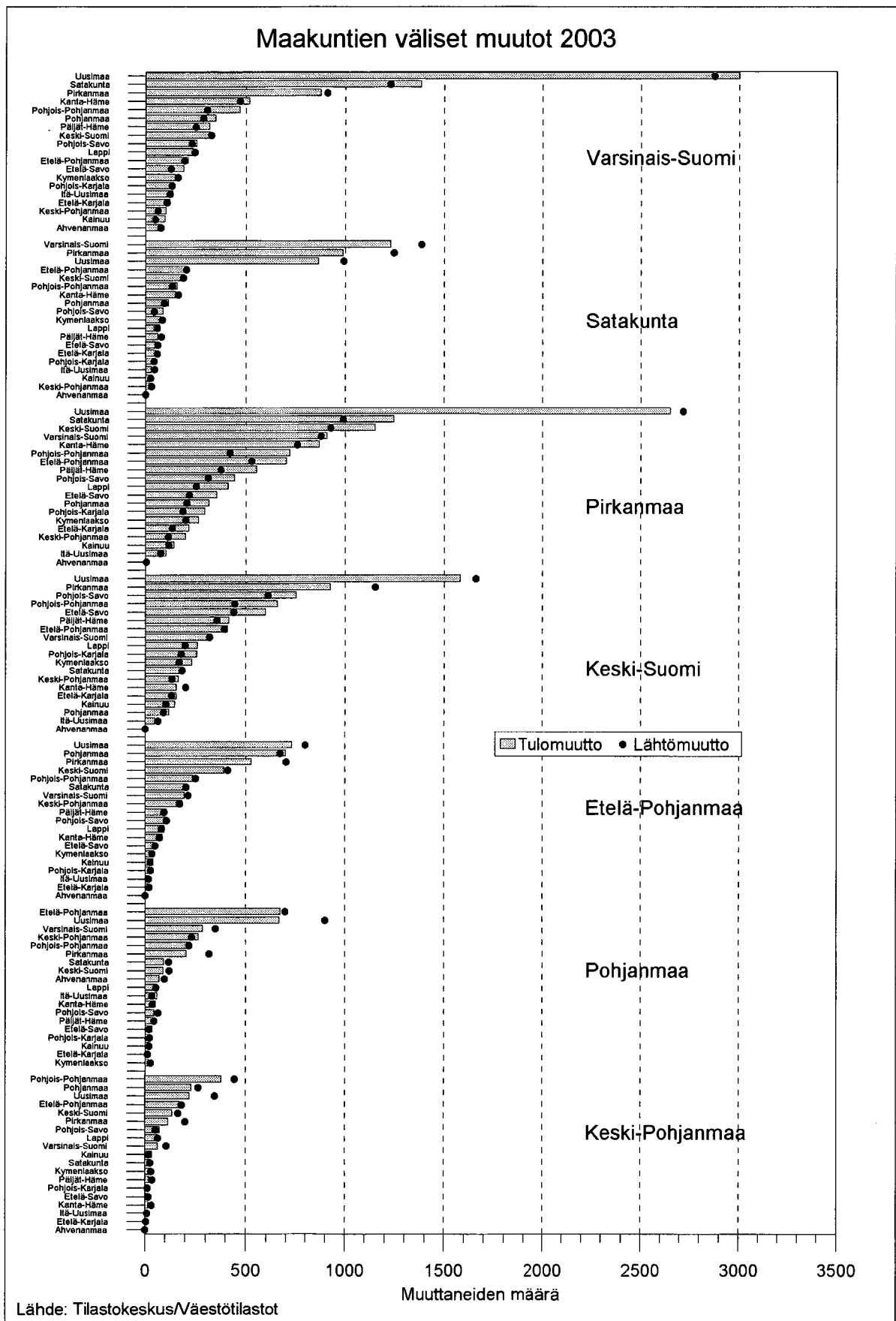

Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

Kuva 2.14a. Muuttotase kunnittain 2000–2003.

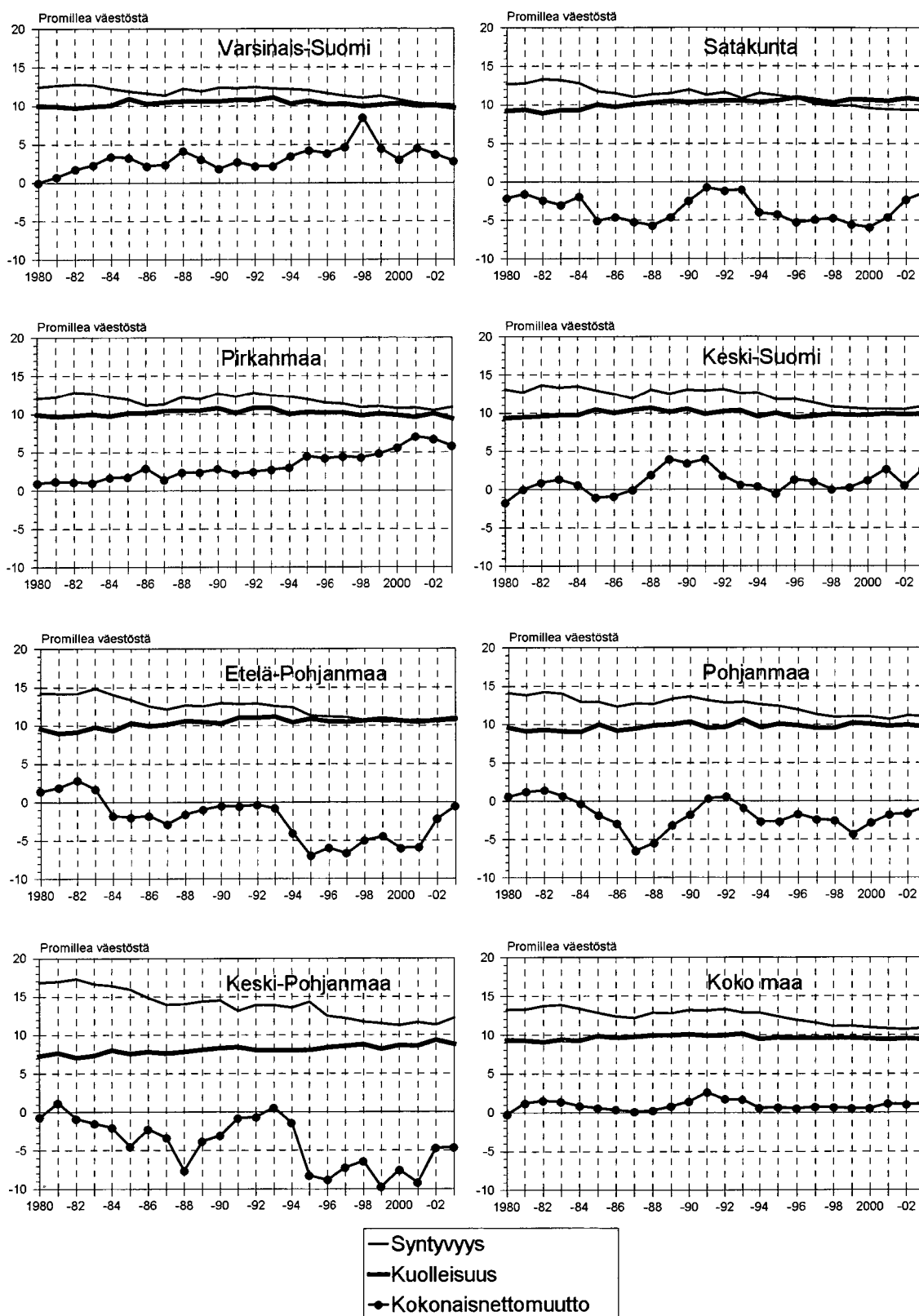

Kuva 2.14b. Muuttotase kunnittain 2000–2003.

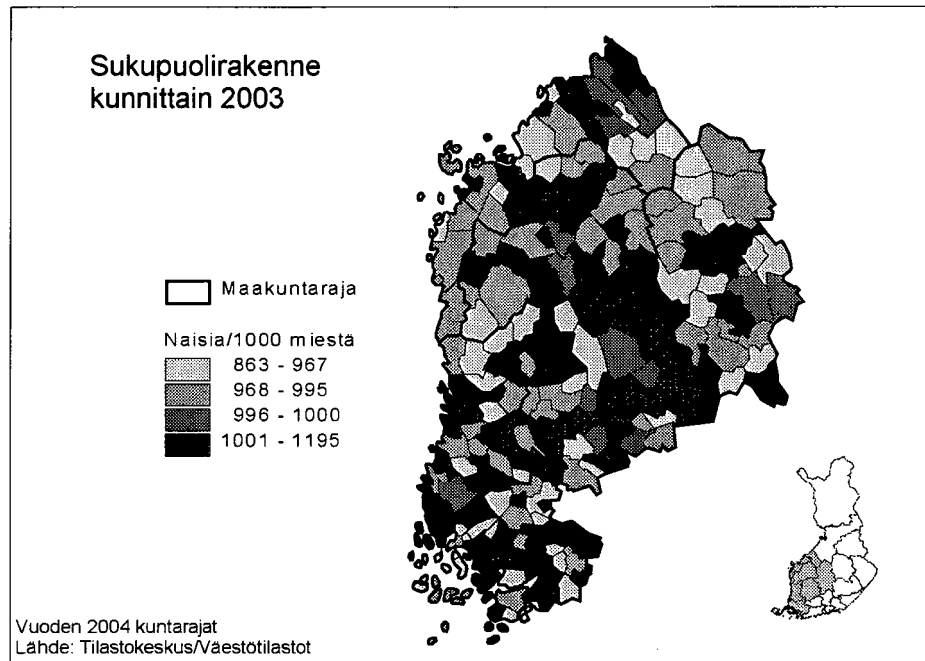
Kuva 2.15. Maakuntien väliset muutot 2003.

Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 2003

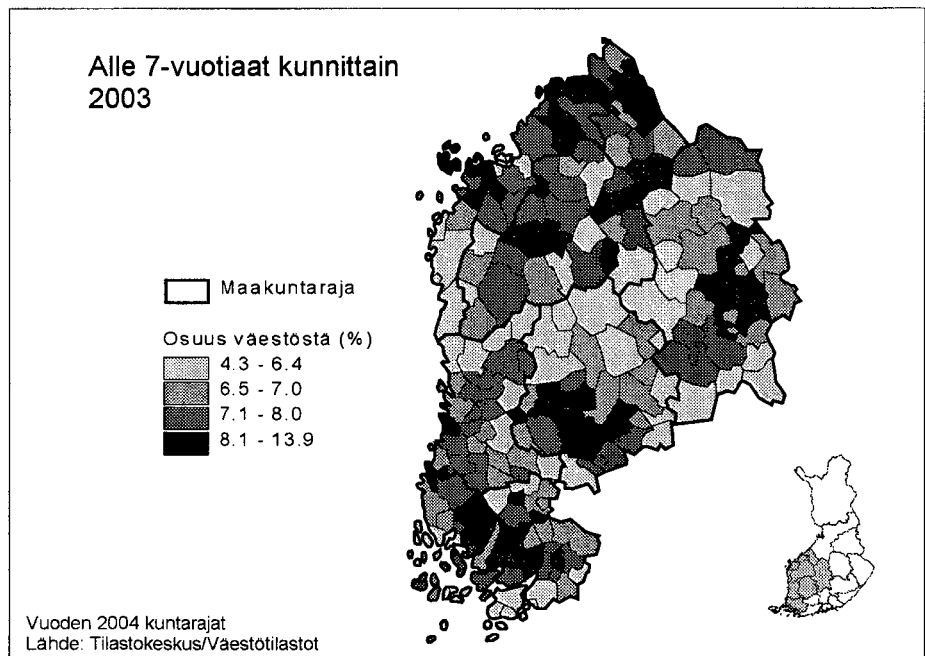
Kuva 2.16. Väestönmuutokset maakunnittain 1980–2003.

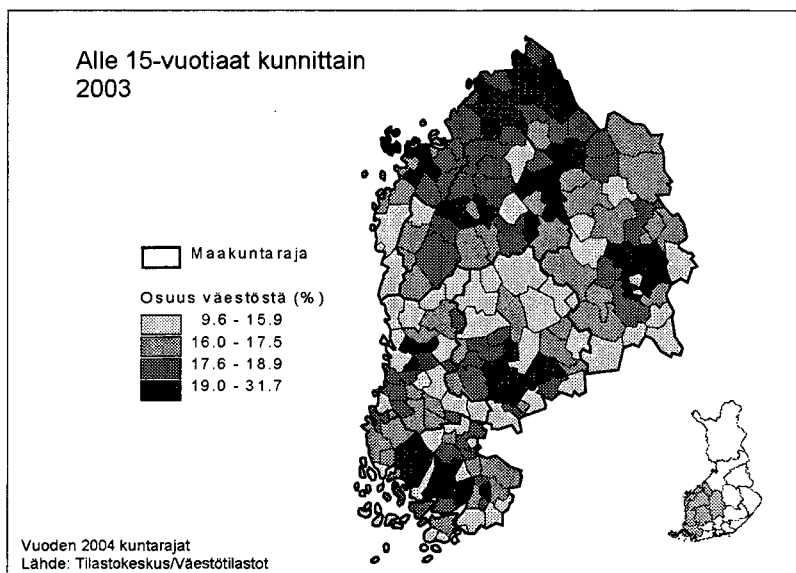
Kuva 2.17. Sukupuolirakenne kunnittain 2003.

Sukupuolirakenne. Suomessa asui vuoden 2003 lopussa 2 552 893 miestä ja 2 666 839 naista. Miehiä on väestöstä 48,9 % ja naisia 51,1 %. Keskimäärin 1 000 miestä kohti on siis 1 045 naista. Naiset ovat enemmistönä yli 55-vuotiaiden ikäluokissa, vastaavasti alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä on miehiä enemmän.

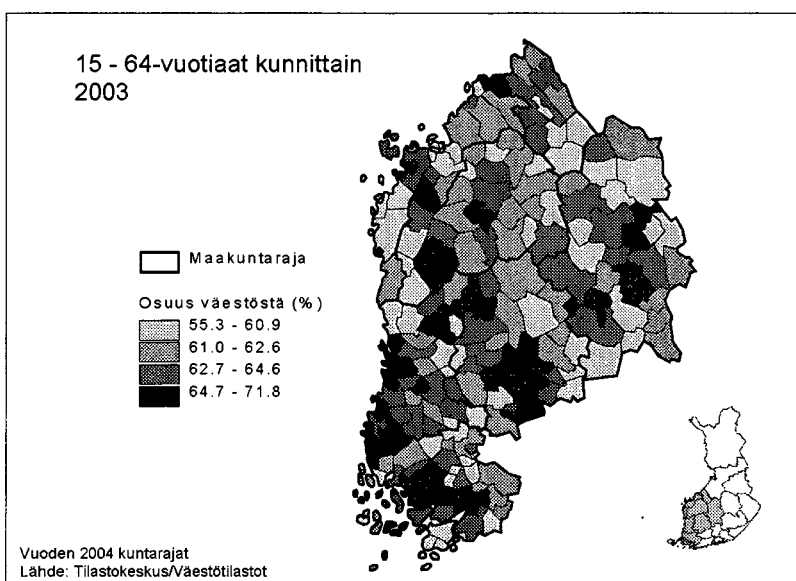

Kuva 2.18. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2003.

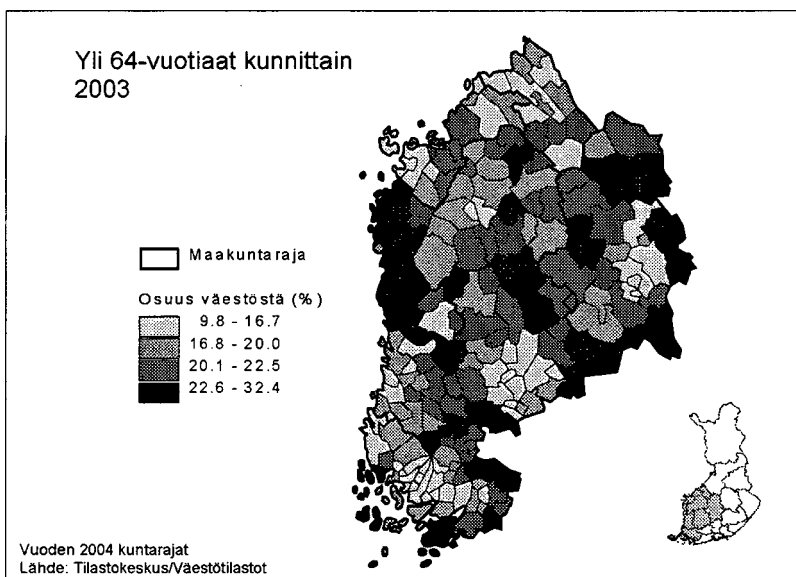
Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. 50–54 -vuotiaat muodostivat suurimman 5-vuotisikäryhmän vuoden 2003 lopussa koko maassa. Alle 15 -vuotiaiden osuus väestöstä oli 17,6 % ja yli 64 -vuotiaiden osuus oli 15,6 %. Työikäisten (15–64 -vuotiaiden) osuus oli siten 66,8 %.

Kuva 2.19. Alle 15 -vuotiaat kunnittain 2003.

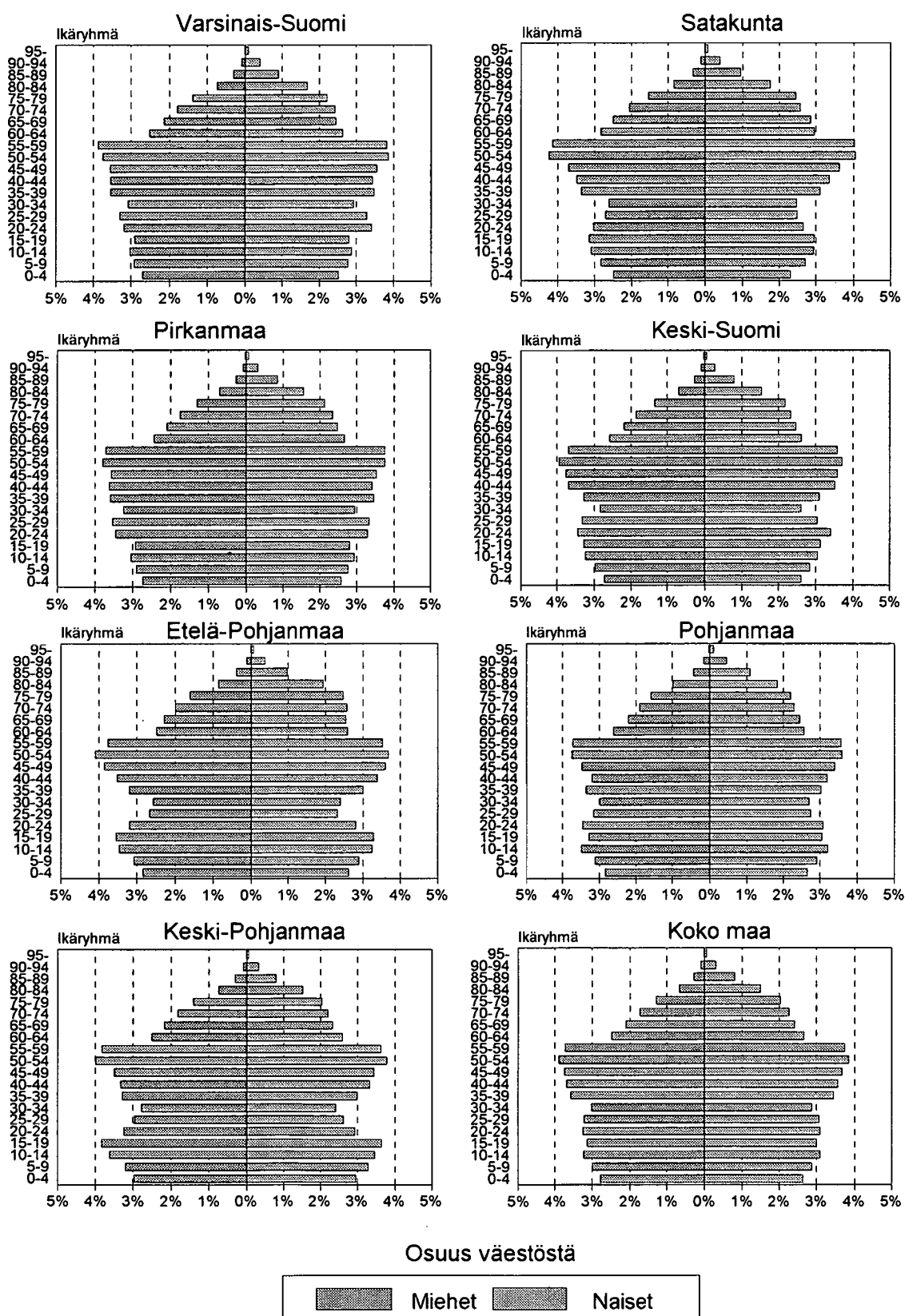

Kuva 2.20. 15–64 -vuotiaat kunnittain 2003.

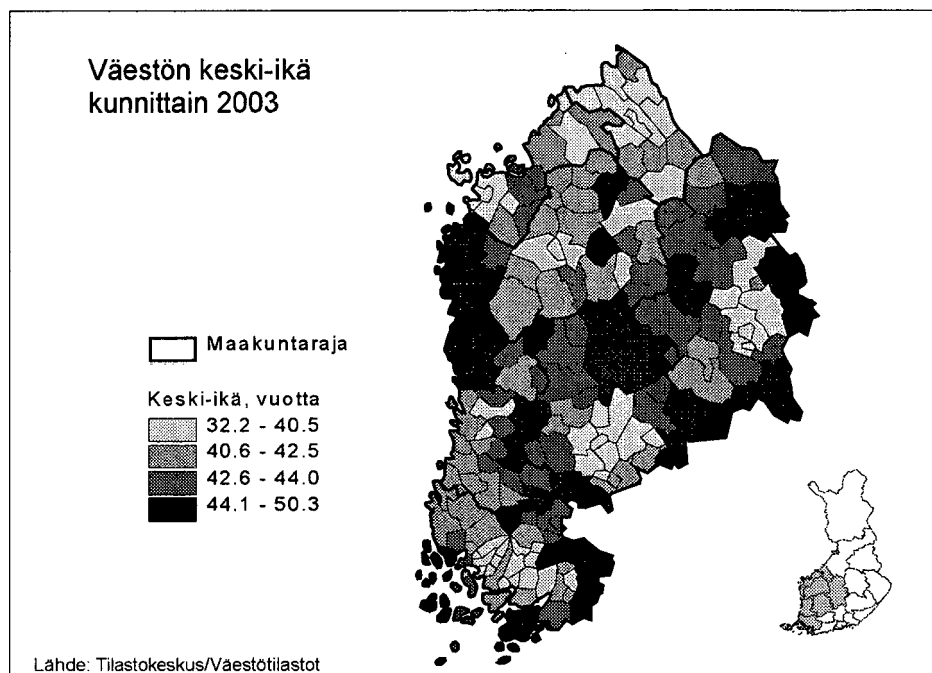

Kuva 2.21. Yli 64 -vuotiaat kunnittain 2003.

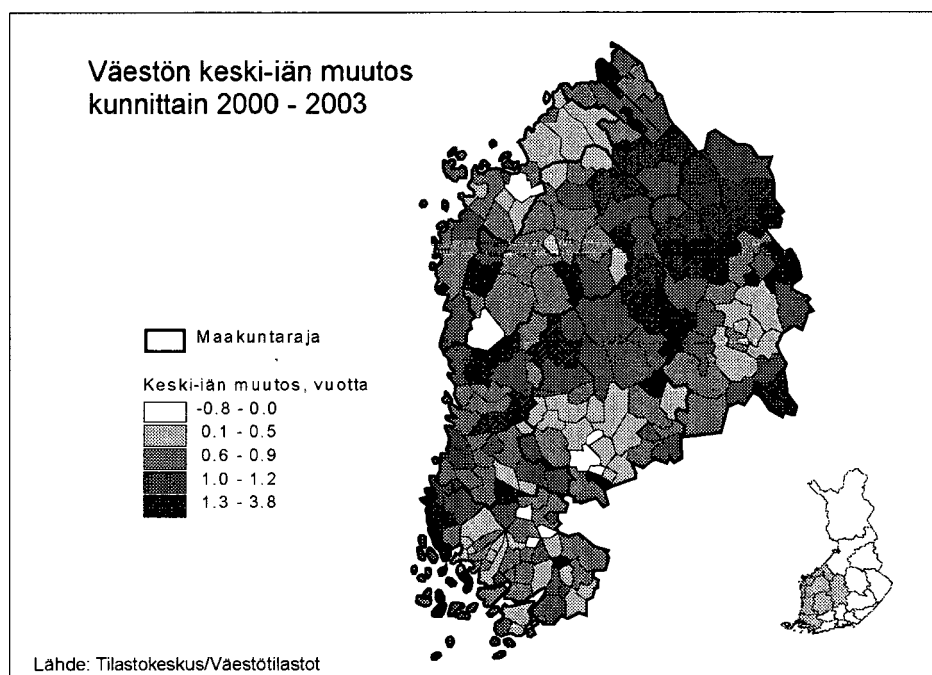
Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2003

Kuva 2.22. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2003.

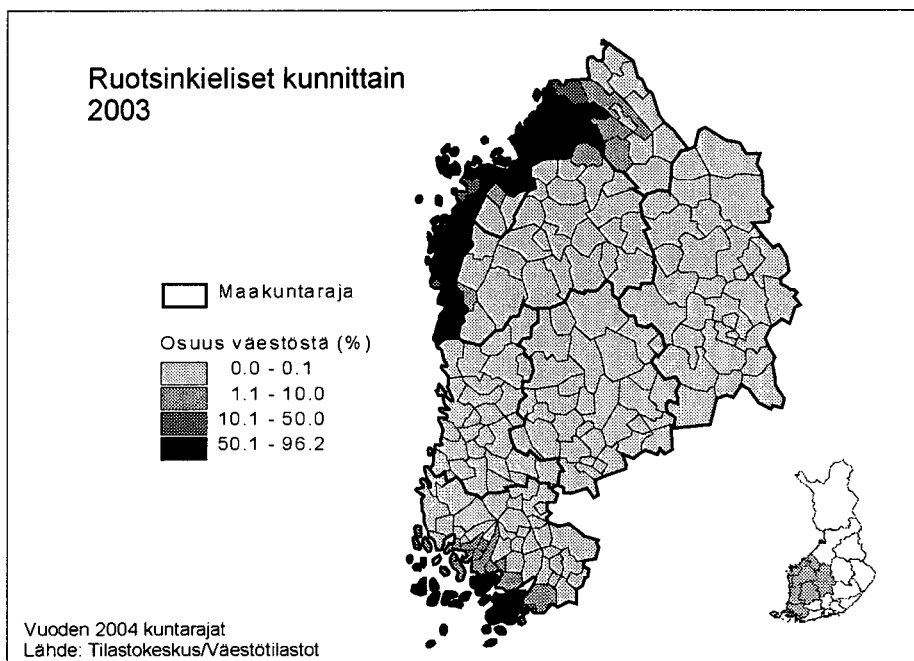

Kuva 2.23. Väestön keski-ikä kunnittain 2003.

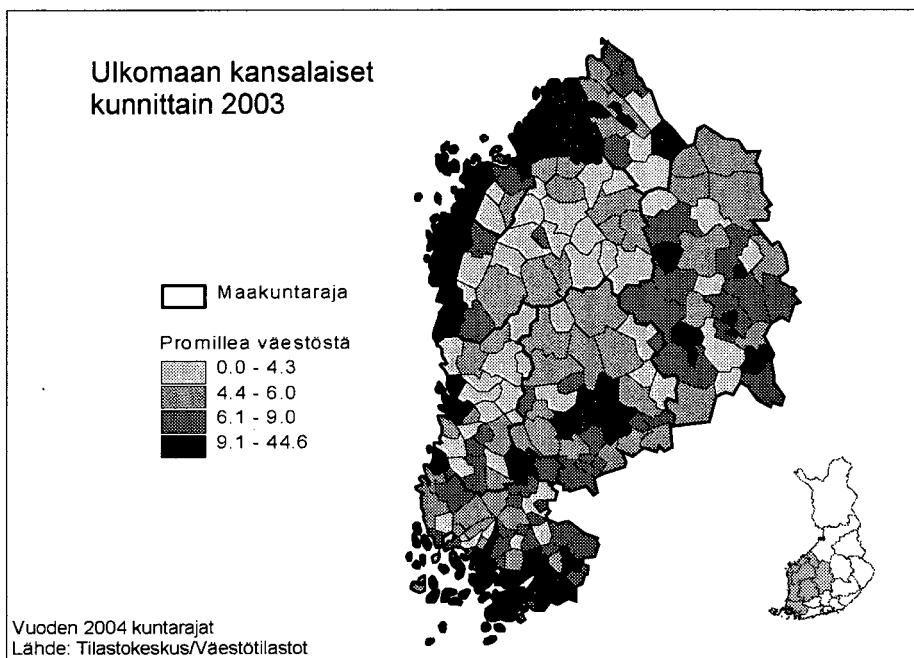

Kuva 2.24. Väestön keski-ian muutos kunnittain 2000–2003.

Väestön keski-ikä saadaan laskemalla vuoden viimeisenä päivänä kaikkien henkilöiden iät, jonka jälkeen summa jaetaan näiden henkilöiden määrällä. Väestön keski-ikä oli koko maassa 40,1 vuotta vuonna 2003. Se on noussut 0,7 vuotta vuodesta 2000 ja 4,4 vuotta vuodesta 1980.

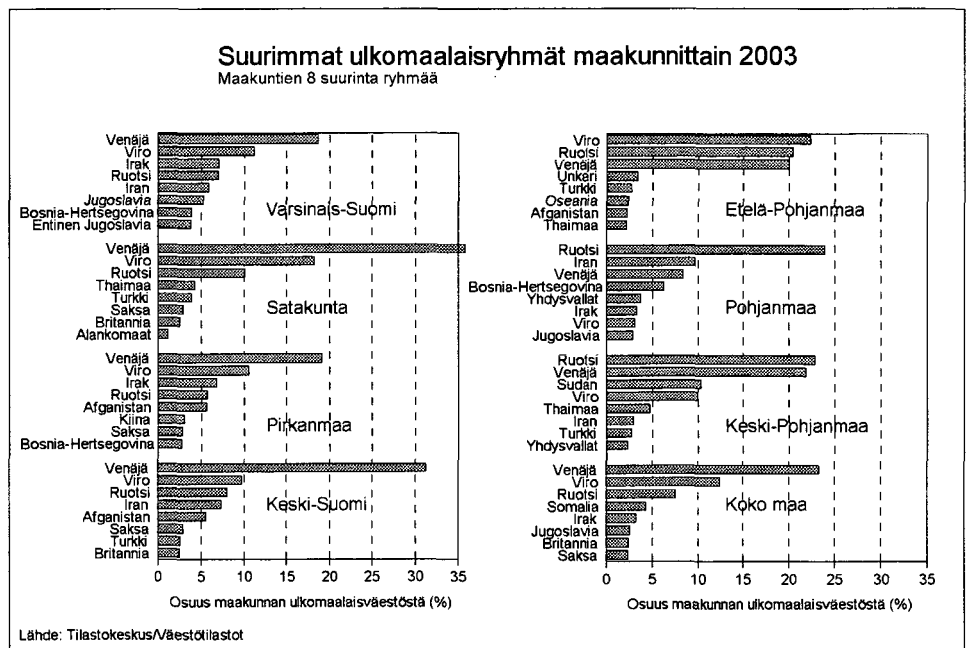
Kuva 2.25. Ruotsinkieliset kunnittain 2003.

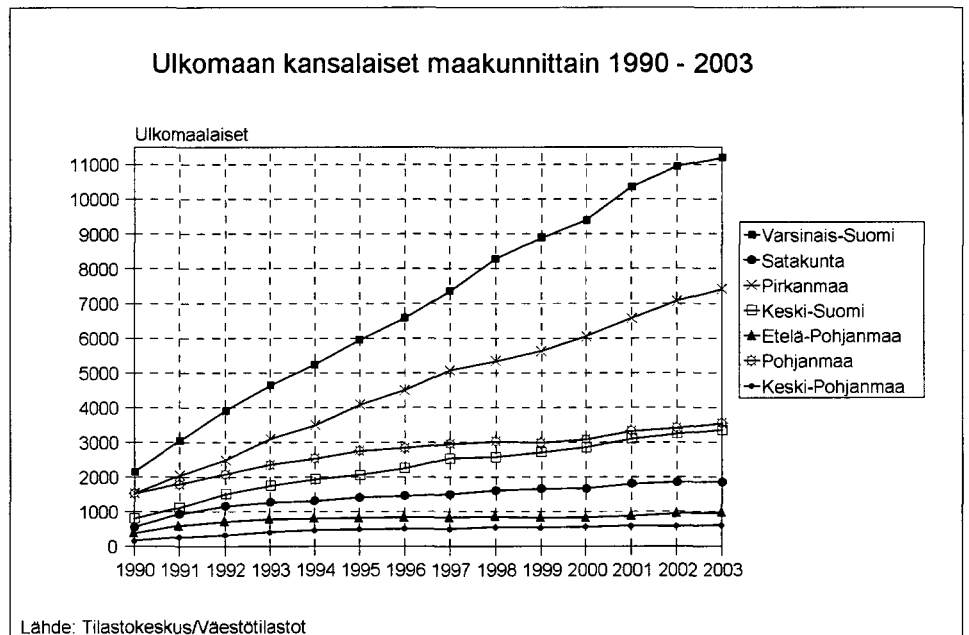
Kuva 2.26. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2003.

Ruotsin kieltä äidinkielenään puhuvia henkilöitä oli koko maassa vuonna 2003 hieman alle 290 000, eli 5,6 % koko maan väestöstä. 24 kunnassa koko maassa ei ollut lainkaan äidinkieleltään ruotsinkielisiä. Enimmillään ruotsinkielisiä oli 96,3 % kunnan väestöstä.

Suomen kansalaisia väestöstä on 98 %. Muiden maiden kansalaisia oli vuoden 2003 lopussa 107 000. Suomessa tilastoitiin 164 eri maiden kansalaisuutta, joista suurimman ryhmän muodostivat Venäjän kansalaiset.

Kuva 2.27. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2003.

Kuva 2.28. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990–2003.

Kansalaisuudella tarkoitetaan jonkin maan kansalaisena olemista. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta se voidaan vaihtaa muutettaessa toiseen maahan asumaan. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus. Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalainen.

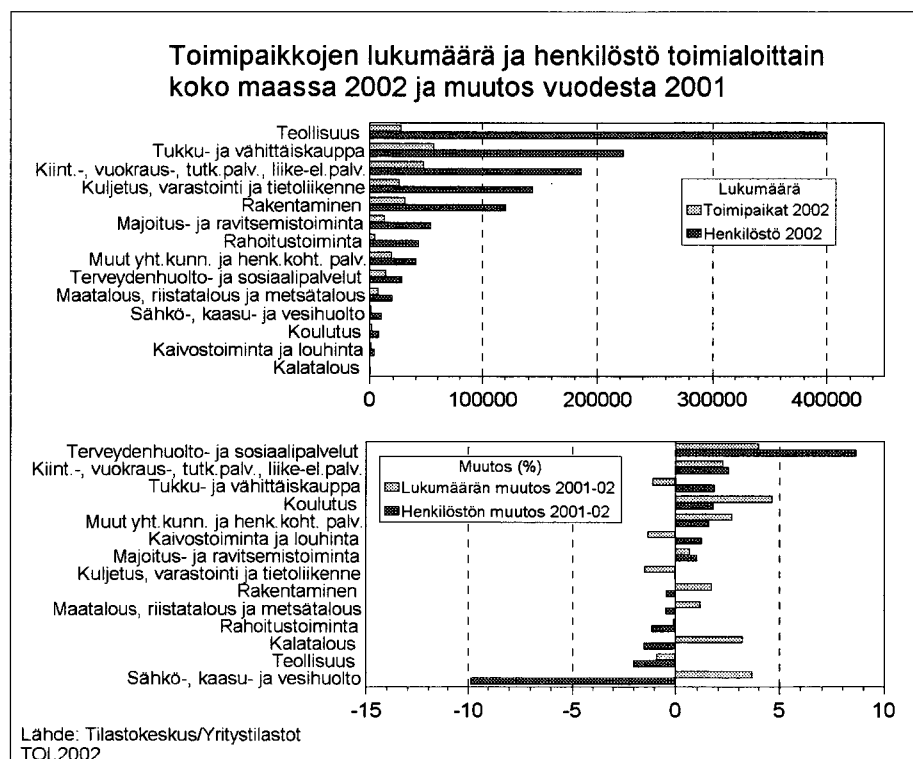
Elinkeinoelämä

Yritysten toimipaikat

Julkaisun tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteriin, joka kattaa kaikki arvonlisäverovelvollisina, työnantajina tai ennakkoperintärekisteriin kuuluvina toimivat yritykset. Toimipaikat on tilastoitu kunnittain. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tiedoissa ei ole mukana valtion virastoja, kuntia ja kuntayhtymiä tai niiden toimipaikkoja.

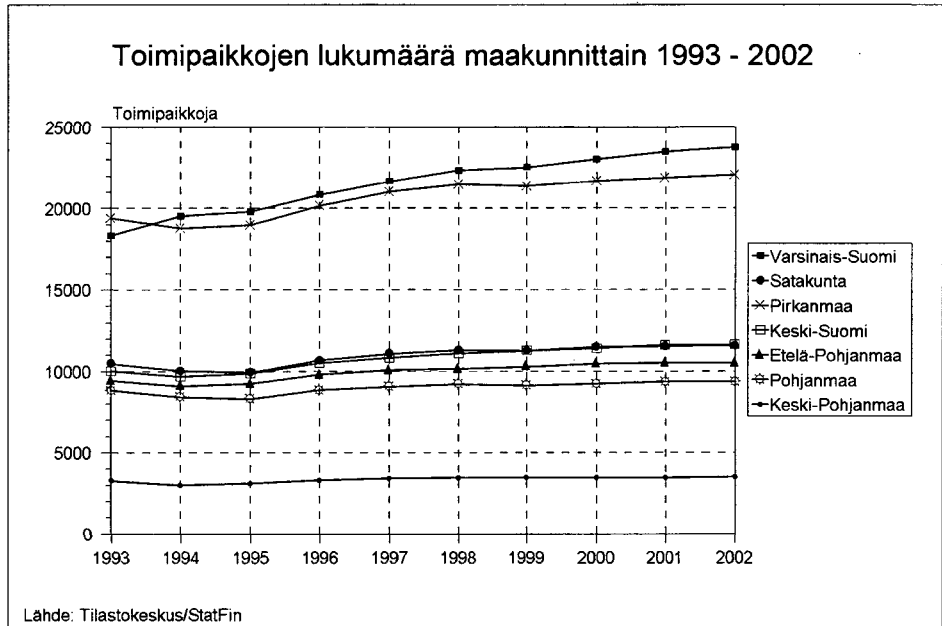
Viimeisimmät tarkistetut tilastotiedot ovat vuodelta 2002, jolloin yritysten toimipaikkojen lukumäärä kasvoi koko maassa 1 634 toimipaikalla (0,6 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkien toimipaikkojen henkilöstön määrä kasvoi 0,1 % ja liikevaihto 1,0 %. Koko maan tasolla toimipaikkojen määrä kasvoi määrällisesti eniten liike-elämän palveluissa, 1 040 toimipaikalla. Myös henkilöstön määrä kasvoi näillä toimialoilla eniten, yli 4 500 henkilöllä. Suhteellisesti suurinta kasvu oli kuitenkin koulutuksessa sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa.

Toimipaikkojen lukumäärä oli suurin kaupan toimialoilla vuonna 2002. Henkilöstöä oli kuitenkin eniten teollisuudessa.

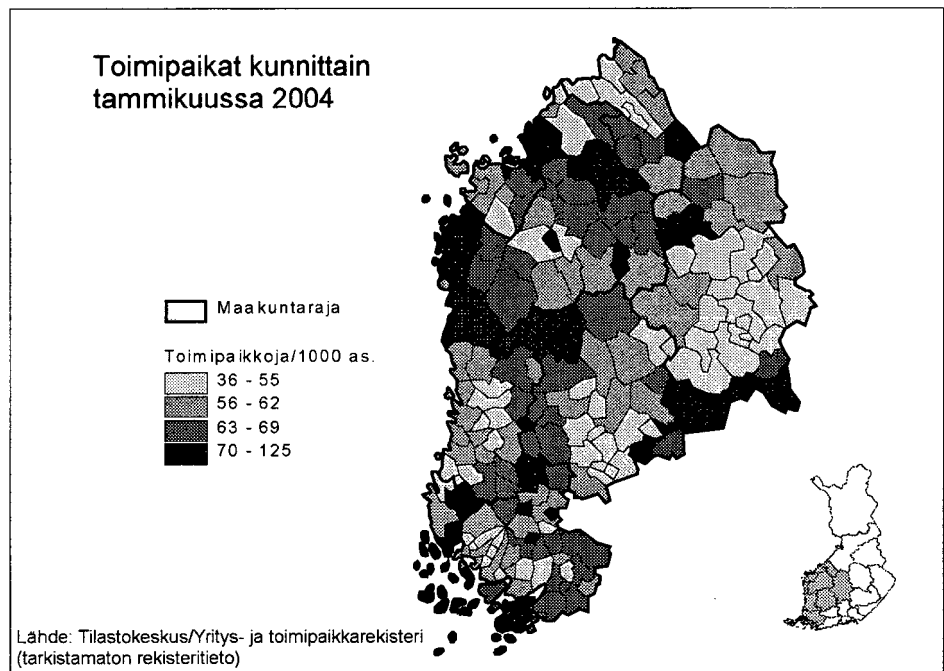

Kuva 3.1. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö toimialoittain koko maassa 2002 ja muutos vuodesta 2001.

Kuva 3.2. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993-2002.

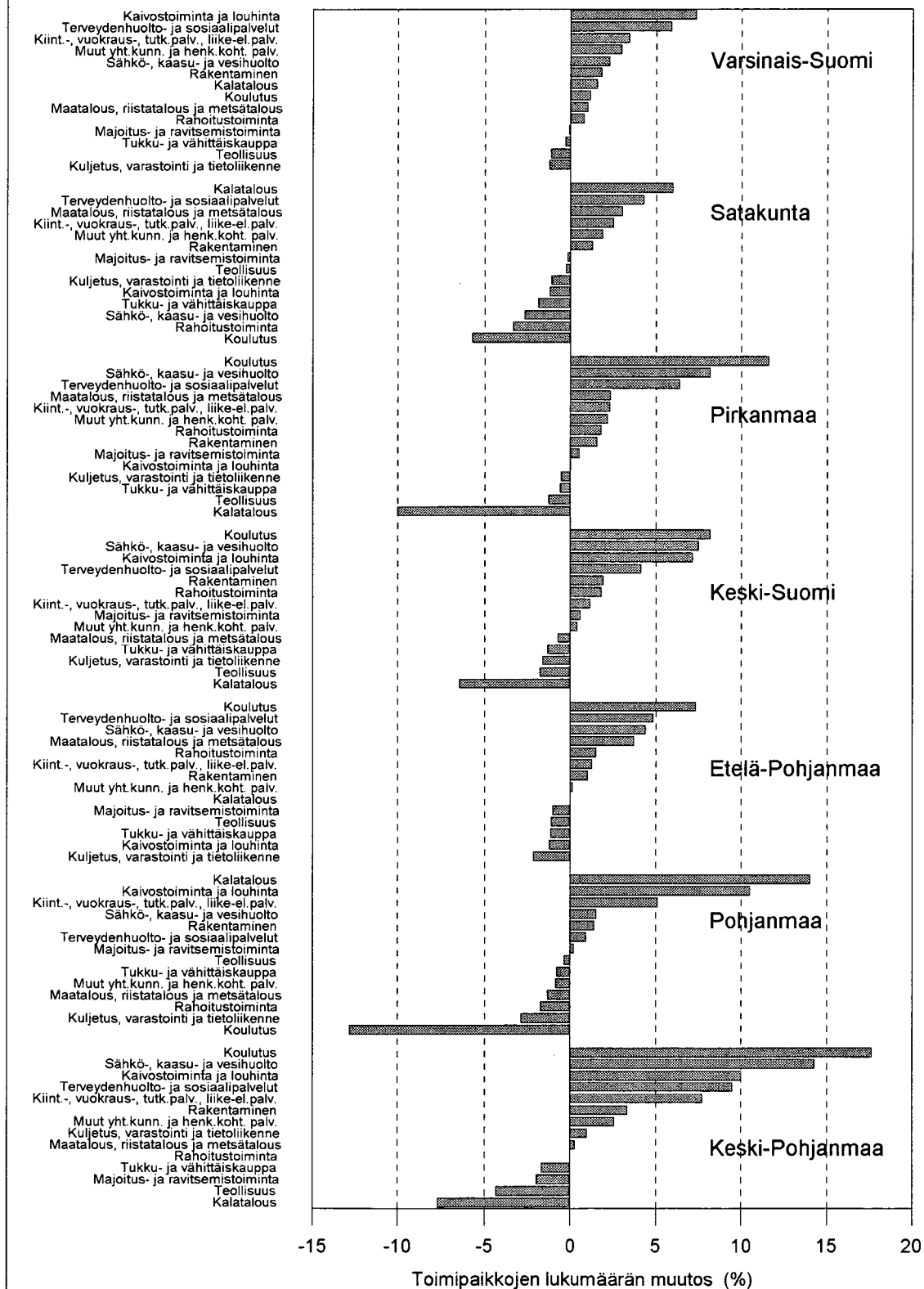

Kuva 3.3. Toimipaikat kunnittain tammikuussa 2004.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan tammikuussa 2004 koko Suomessa oli 300 000 yritysten toimipaikkaa, mikä on yli 4 800 kappaletta enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko maassa oli siten 58 toimipaikkaa tuhatta asukasta kohden.

Koko maan toimialoista koulutuksen sekä terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden toimipaikkojen määrä lisääntyi eniten vuonna 2002.

Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2001 - 2002

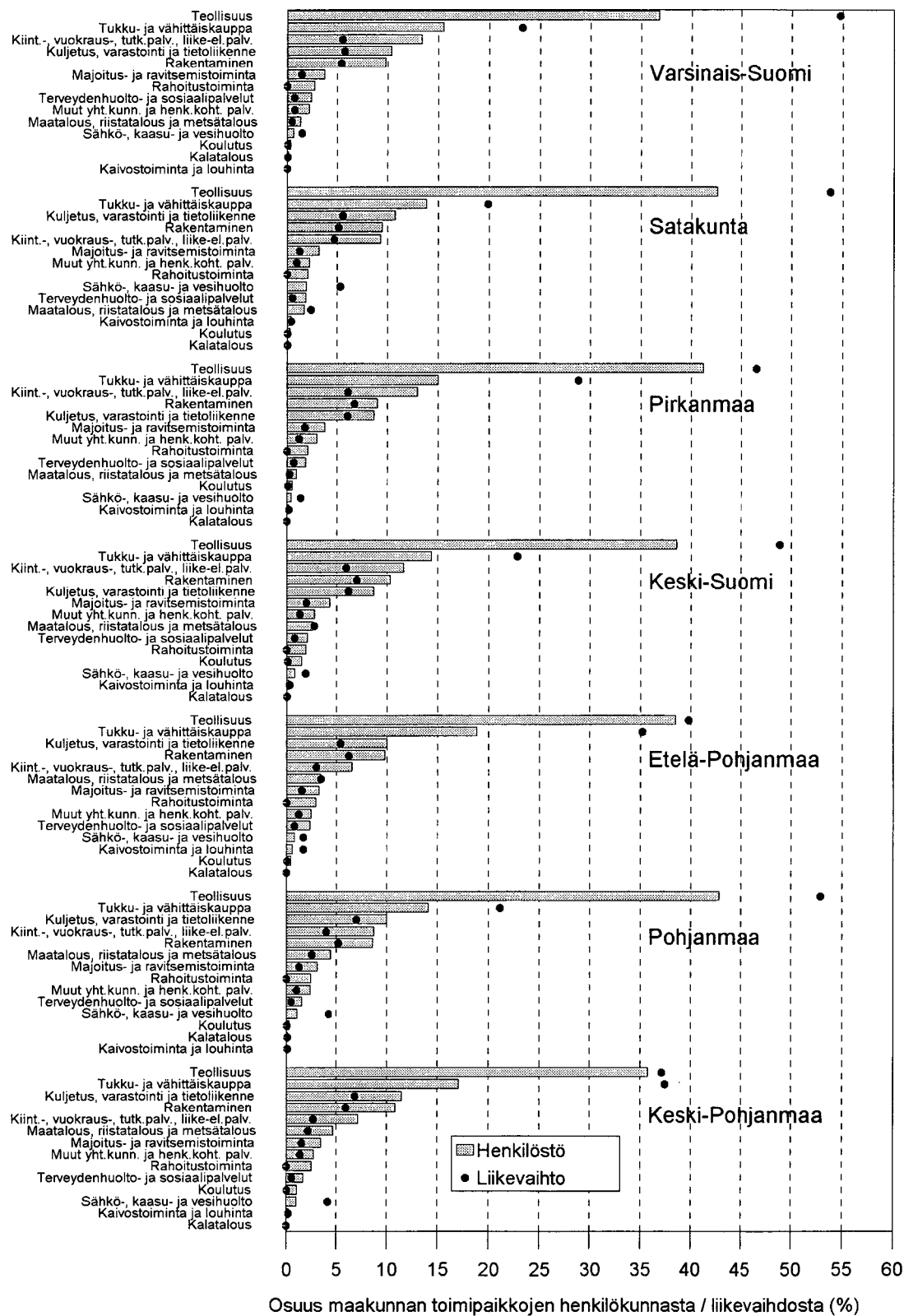

Lähde: Tilastokeskus/StatFin

TOL2002

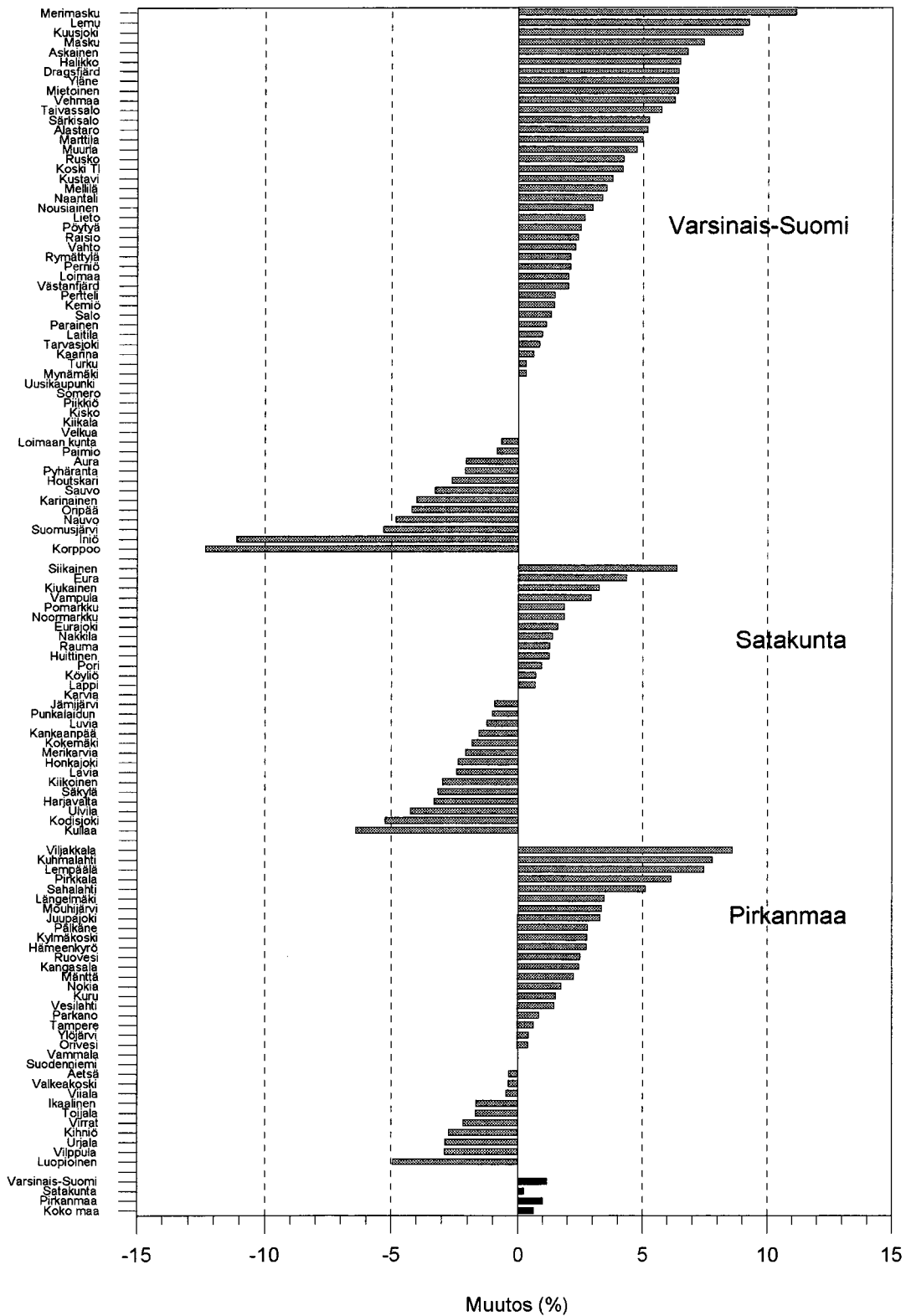
Kuva 3.4. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2001–2002.

Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2002

Kuva 3.5. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2002.

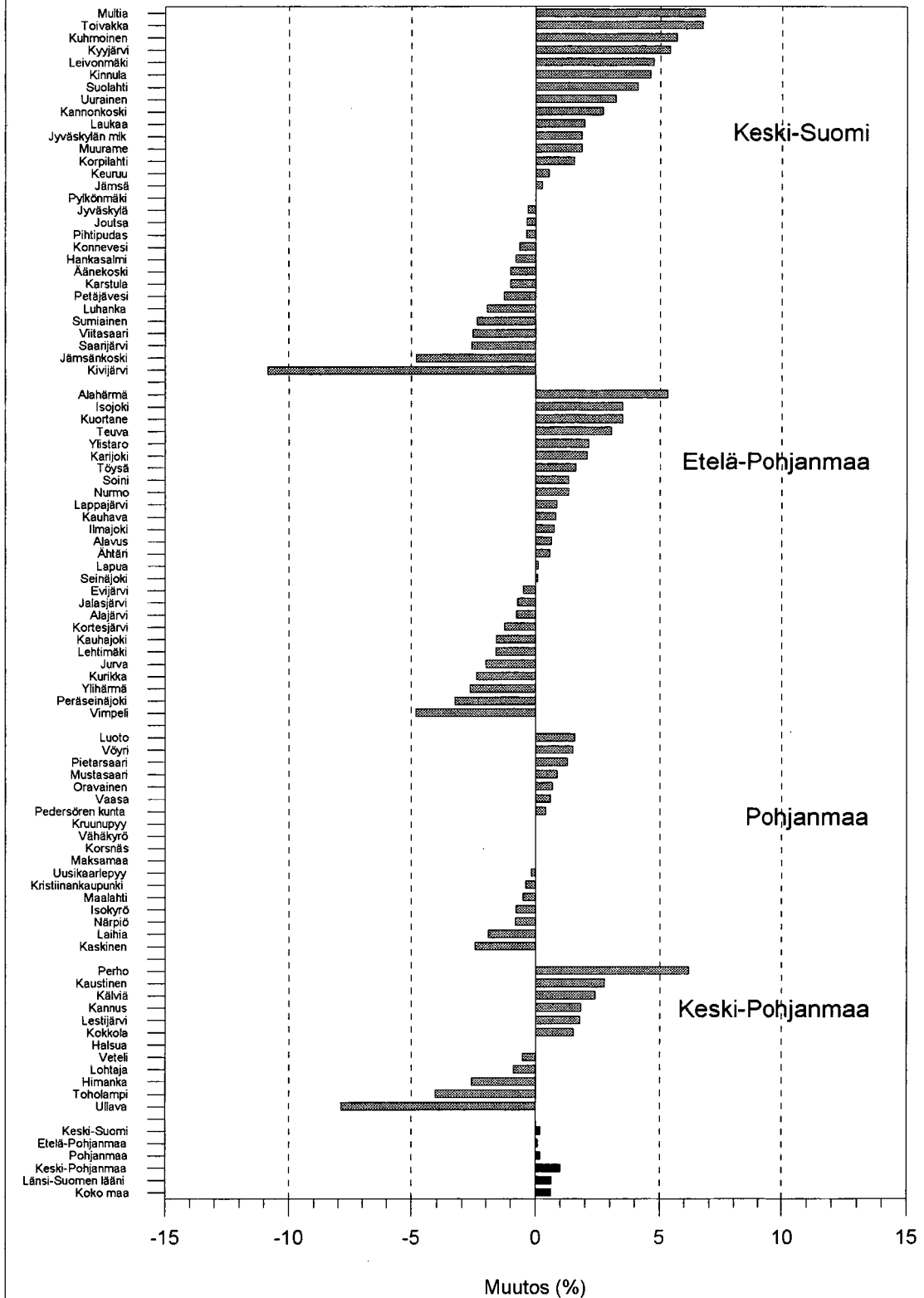
Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2001 - 2002

Lähde: Tilastokeskus/Yritystilastot

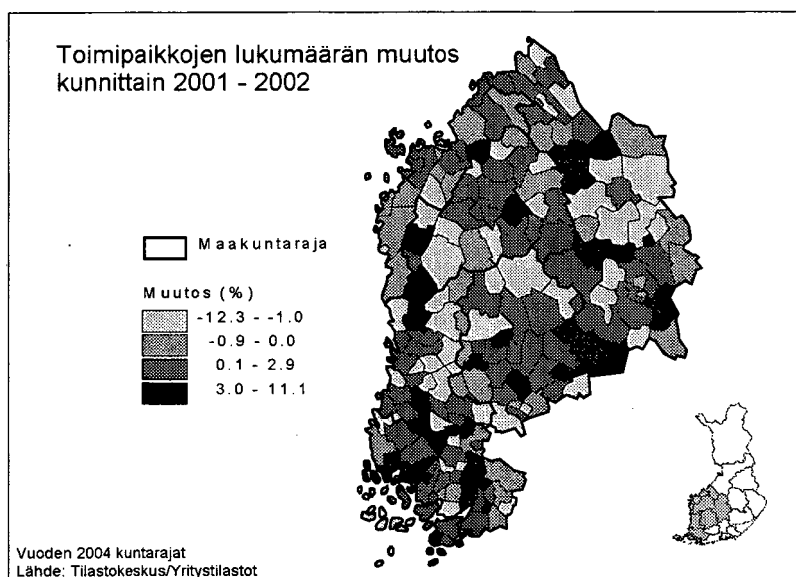
Kuva 3.6a. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2001–2002.

Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2001 - 2002

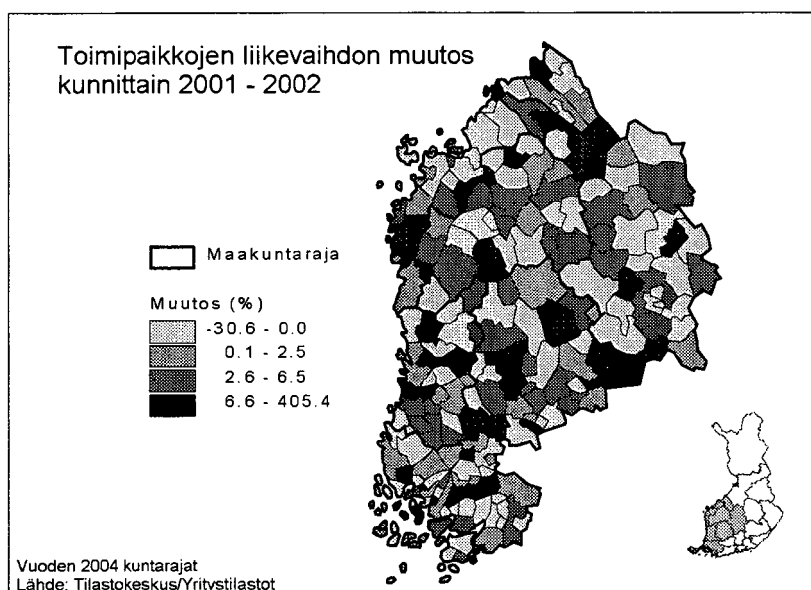

Lähde: Tilastokeskus/Yritystilastot

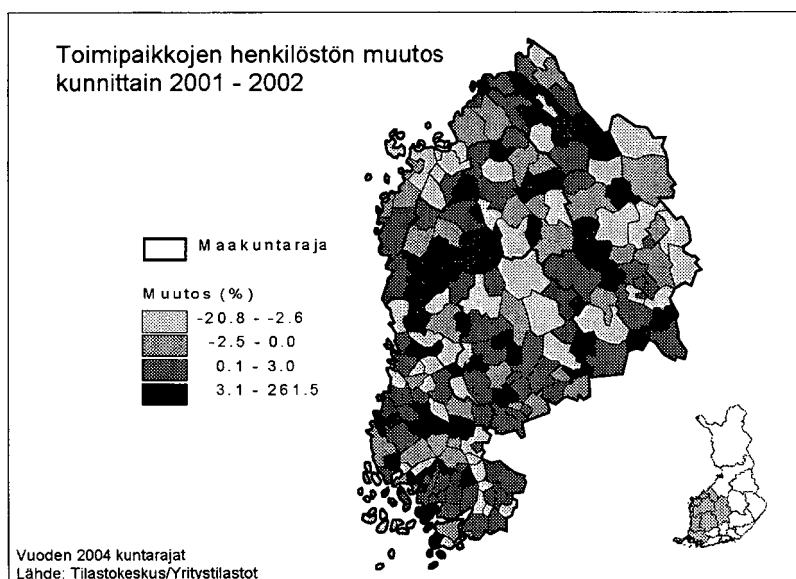
Kuva 3.6b. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2001–2002.

Kuva 3.7. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2001–2002.

Kuva 3.8. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2001–2002.

Kuva 3.9. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2001–2002.

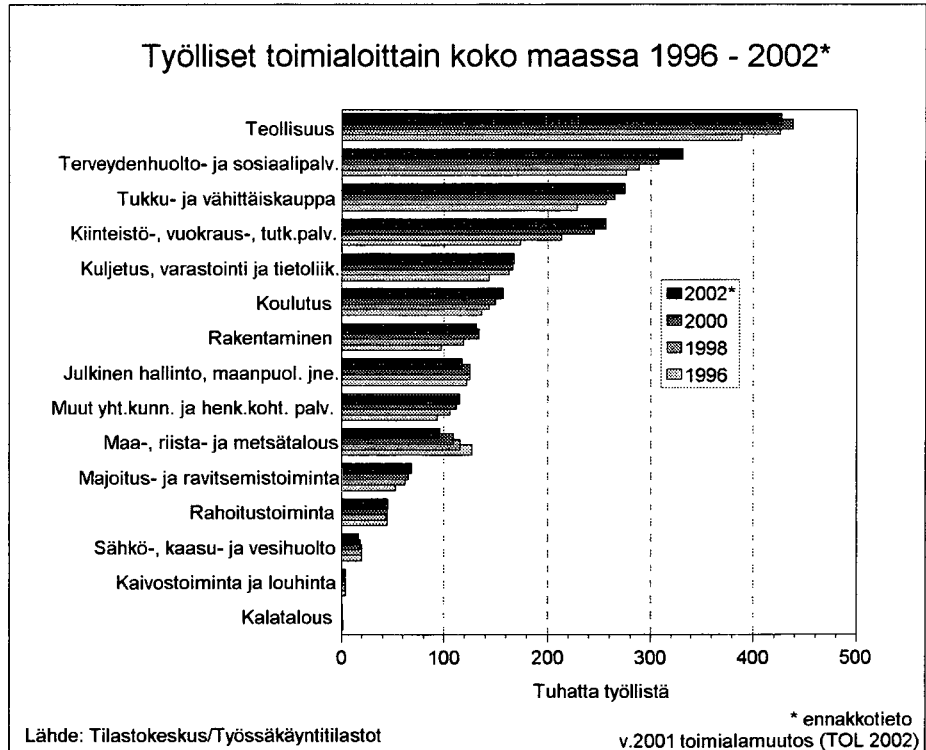
Elinkeinorakenne

Työllisten määrä väheni Suomessa 1990-luvun alussa etenkin palveluissa ja jalostuksessa. Vuoden 1993 jälkeen työllisten määrä on kuitenkin näillä toimialoilla kasvanut. Alkutuotannossa työllisten määrä on sen sijaan vähentynyt koko tarkastelujakson vuosina 1987–2002. Työssäkäyntitilaston vuoden 2002 tiedot ovat ennakkotietoja.

Vuoden 2001 työssäkäyntiluvuista lähtien on käytössä uusi *toimialaluokitus TOL 2002*, joka korvaa toimialaluokituksen 1995. Toimialaluokituksen uudistamisen myötä muutamia toimintoja on siirretty eri toimialoille tai luotu uusia (ks. sivulta 119). Muutos vaikeuttaa hieman joidenkin toimialojen vertailukelpoisuutta edellisiin vuosiin.

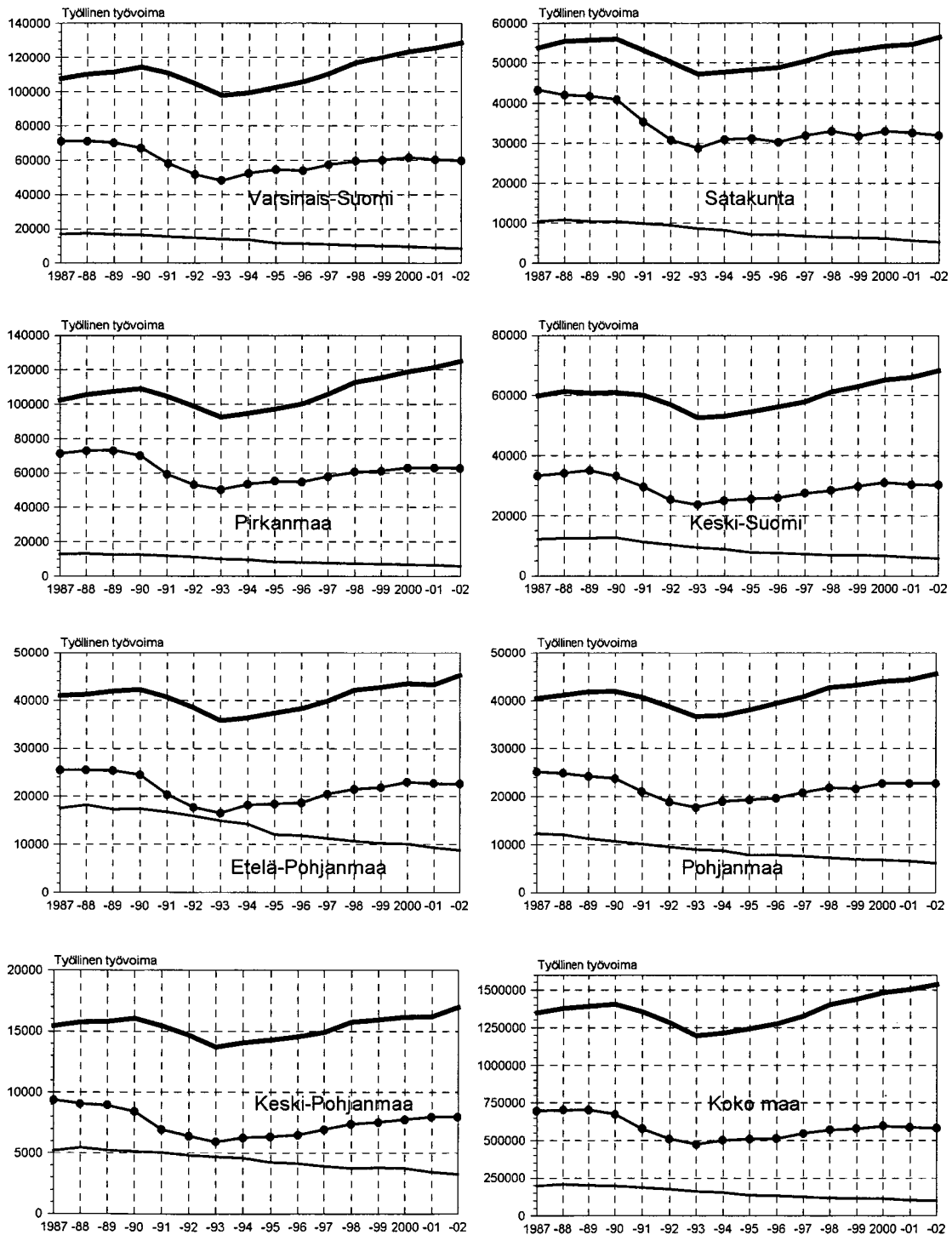
Toimialoista teollisuus on suurin työllistäjä. Ala työllisti vuonna 2002 koko maassa joka viidennen työllisen. Seuraavaksi työllistävimät sektorit olivat terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa.

Työllisten määrä on kasvanut voimakkaimmin kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalveluissa sekä muissa liike-elämän palveluissa vuodesta 1996 lähtien. Maa-, metsä-, riista- ja kalatalouden toimialoilla työllisten määrä on vähentynyt voimakkaimmin, yli 31 000 työllisellä vastaavana aikana. Myös julkisen hallinnon sekä sähkö-, kaasu- ja vesihuollon toimialoilla vuonna 2002 työllisten määrä oli pienempi kuutta vuotta aiempaan tilanteeseen verrattuna.

Kuva 3.10. Työlliset toimialoittain koko maassa 1996–2002.

Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 2002*

**Huom! Erilaiset
asteikot**

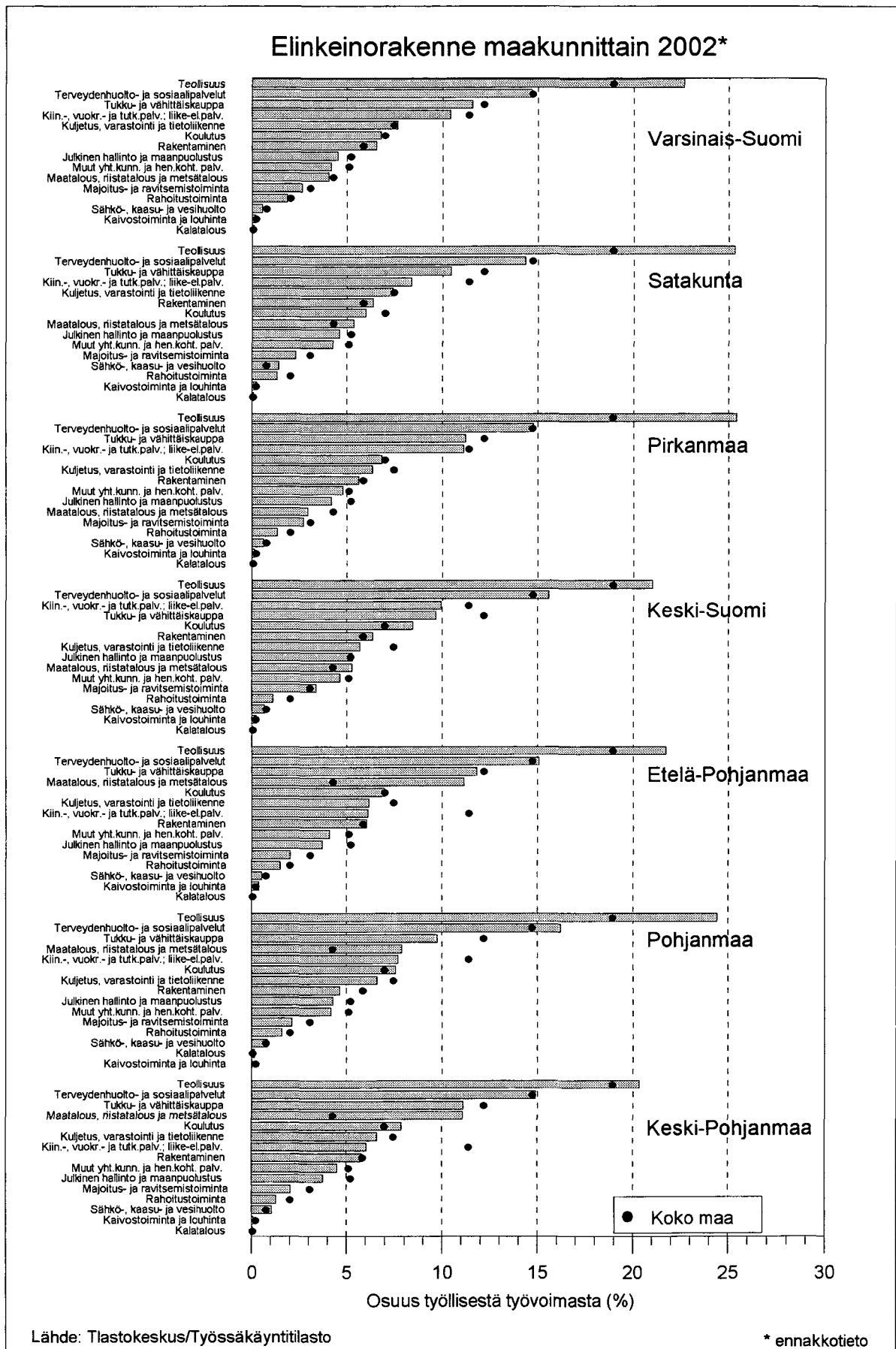
— Alkutuotanto   ● Jalostus   - - - Palvelut

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

* ennakkotieto
v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)

Kuva 3.11. Työllinen työvoima maakunnittain 1987–2002.

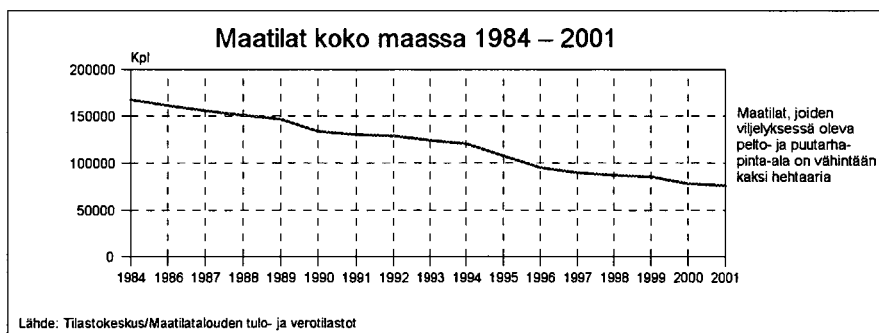

Kuva 3.12. Elinkeinorakenne maakunnittain 2002.

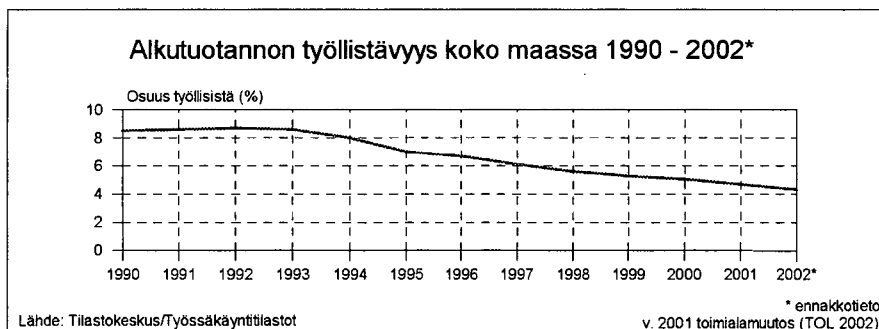
Alkutuotanto

Vuoden 2001 maaseutuelinkeinorekisterin mukaan Suomessa oli 75 774 sellaista maatilaa, joiden viljelyksessä oleva pelto- tai puutarhapinta-ala oli vähintään kaksi hehtaaria. Vuodesta 1984 yli kahden hehtaarin tilojen lukumäärä on vähentynyt lähes 90 000 tilalla.

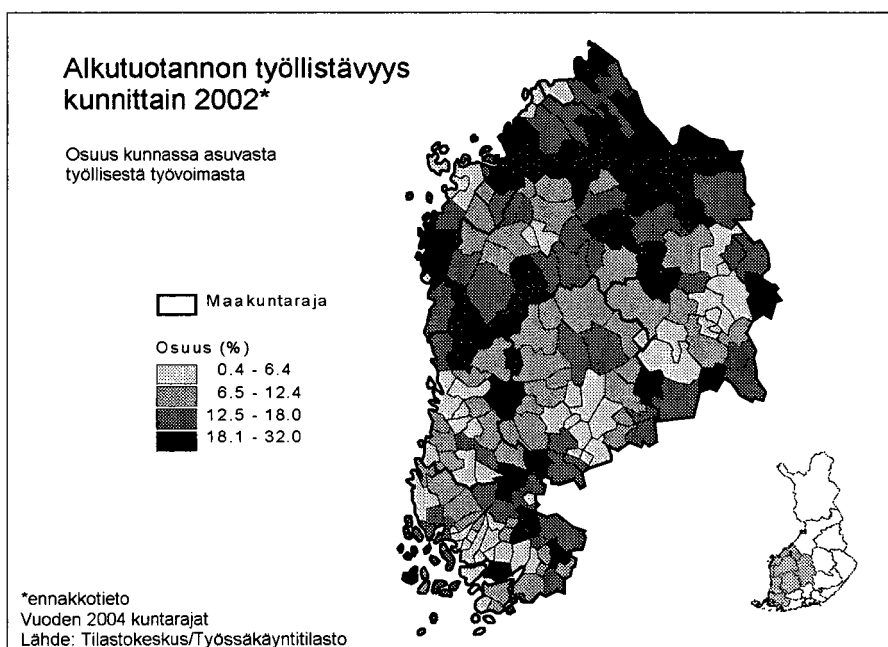
Alkutuotanto työllisti vuonna 2002 4,3 % koko maan työllisistä.

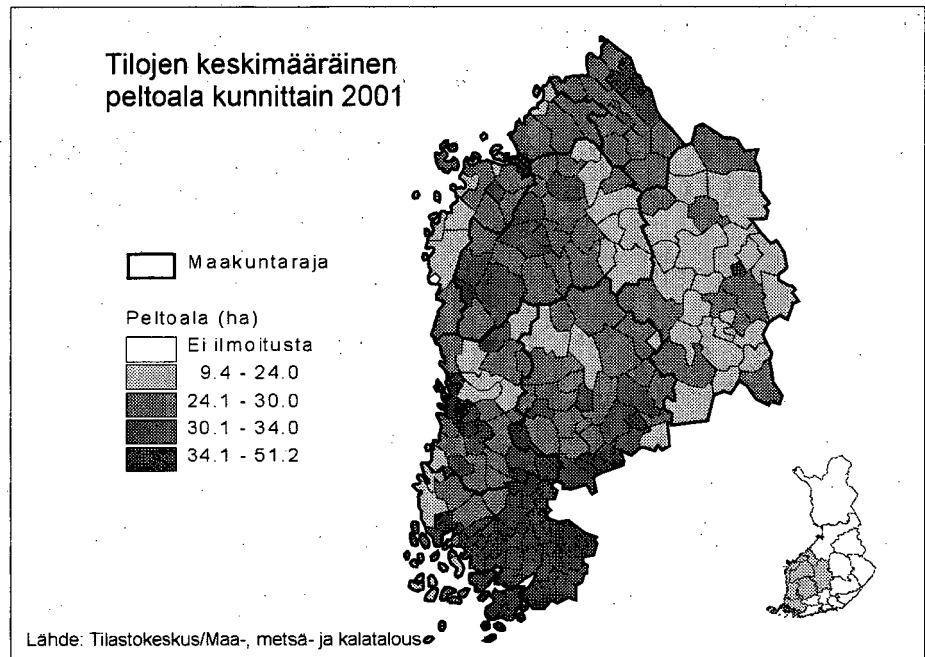
Kuva 3.13. Maatilat koko maassa 1984–2001.

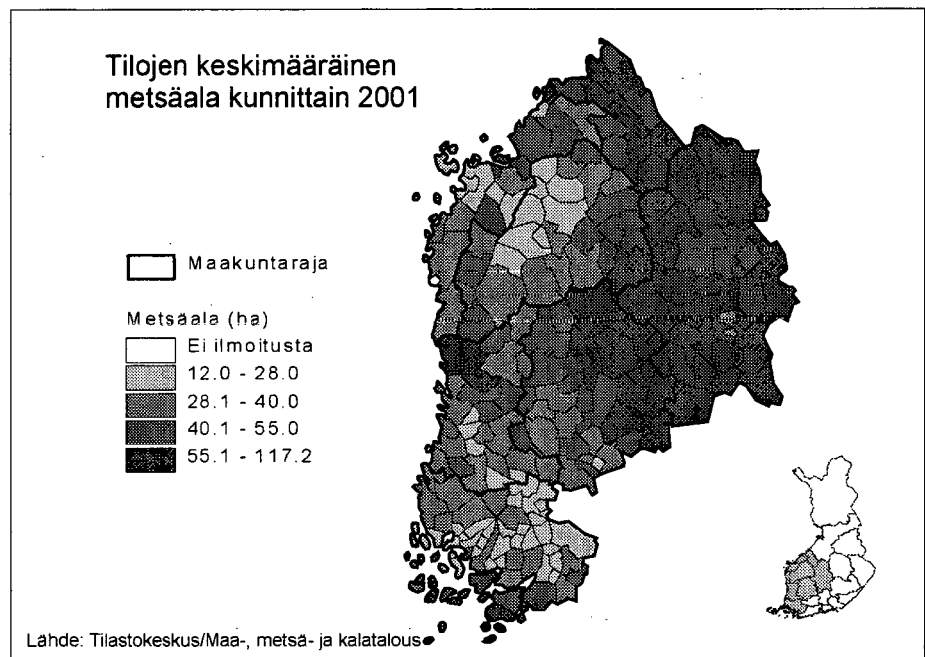
Kuva 3.14. Alkutuotannon työllistävyys koko maassa 1990–2002.

Kuva 3.15. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2002.

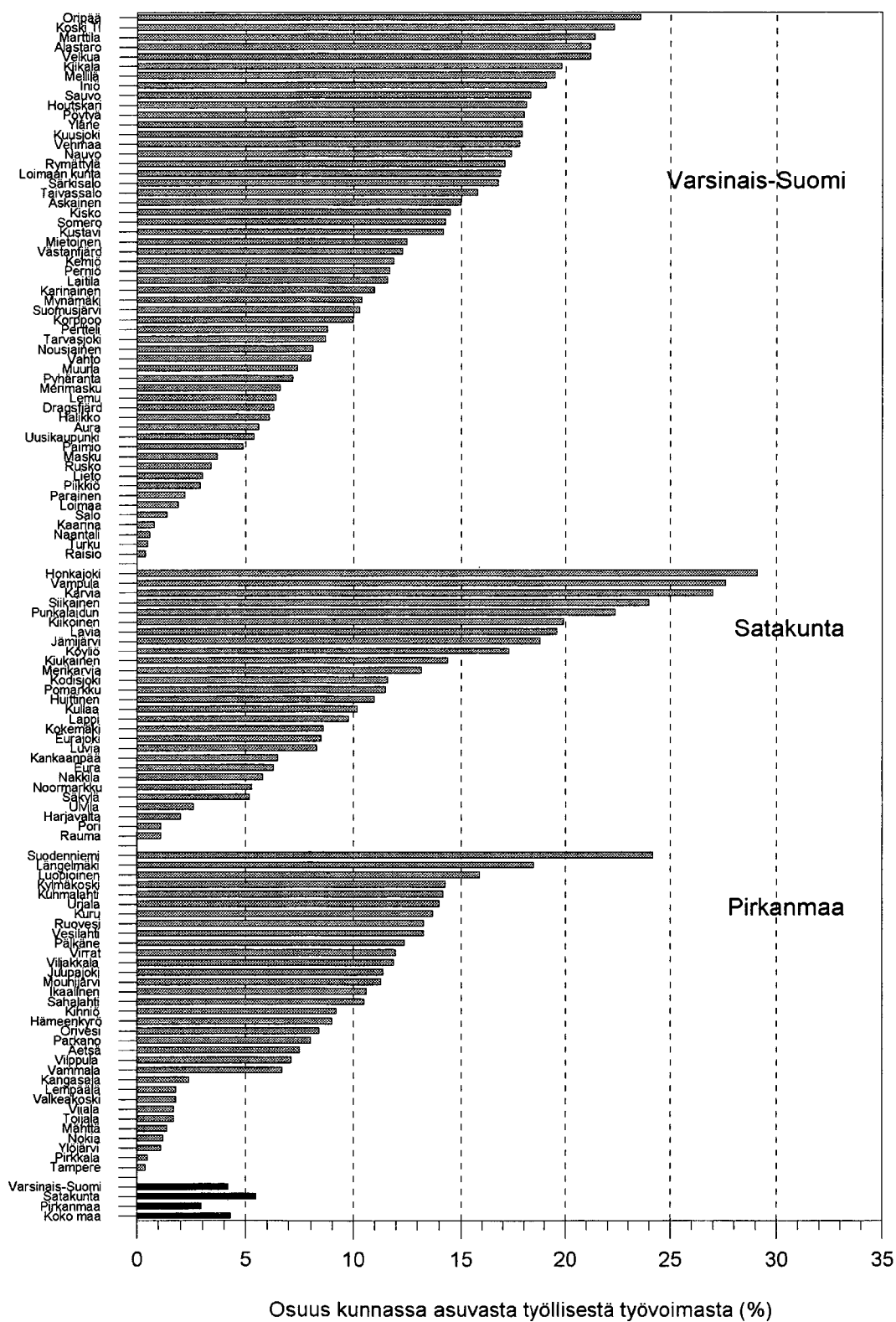
Kuva 3.16. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2001.

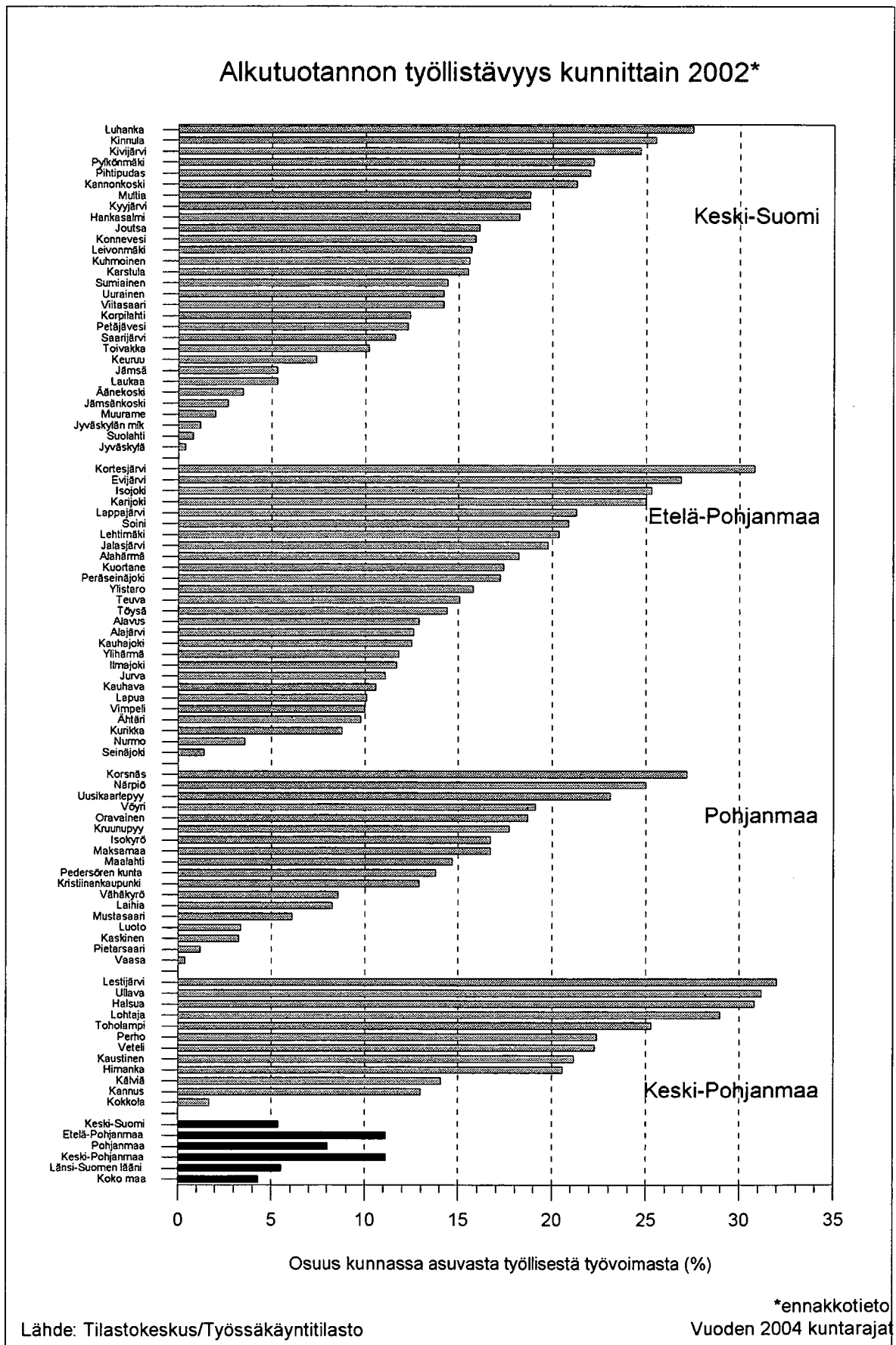
Kuva 3.17. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2001.

Vuonna 2001 tilojen keskimääräinen peltoala koko maassa oli 29,2 hehtaaria ja metsäala 48,2 hehtaaria. Peltoalaltaan suurimmat tilat sijaitsevat eteläisessä Suomessa, metsäalat taas ovat suurimmat pohjoisessa.

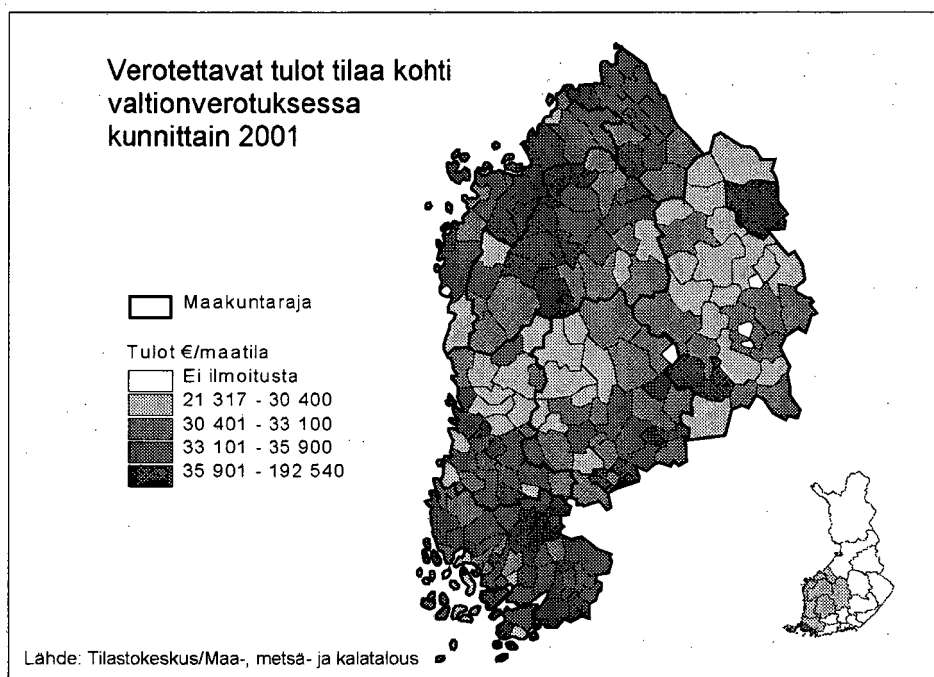
Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2002*

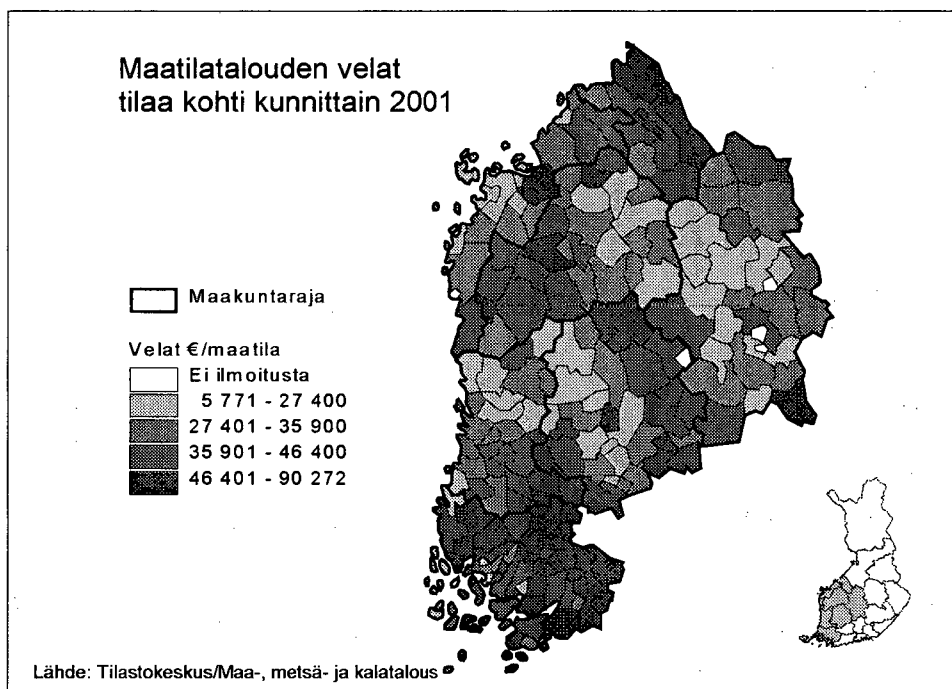
Kuva 3.18a. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2002.

Kuva 3.18b. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2002.

Kuva 3.19. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2001.

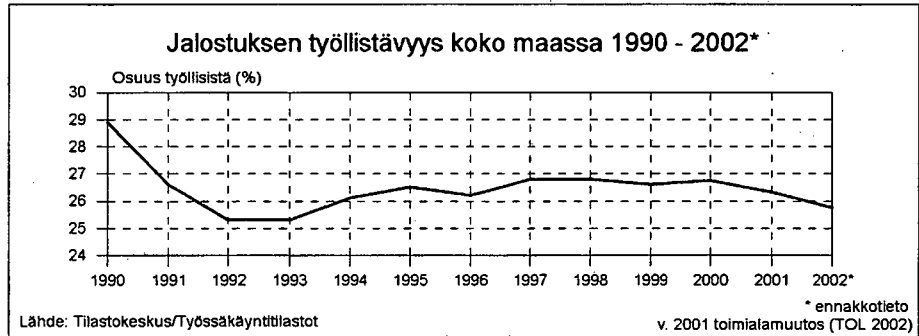

Kuva 3.20. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2001.

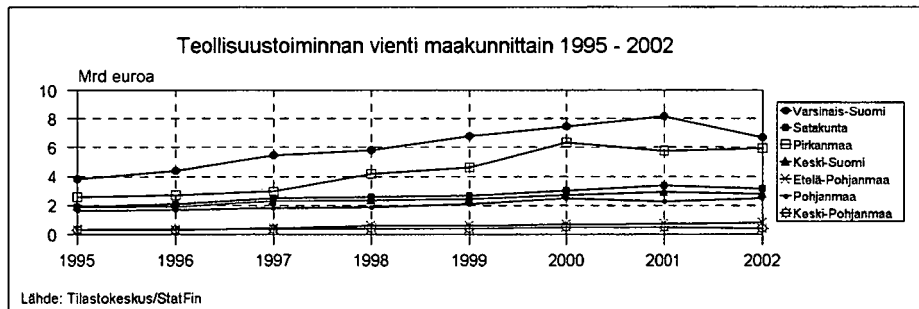
Keskimääräinen veronalainen tulo tilaa kohti vuonna 2001 oli koko maassa 33 166 euroa. Maatilatalouden velkaa tiloilla oli keskimäärin 37 539 euroa.

Jalostus

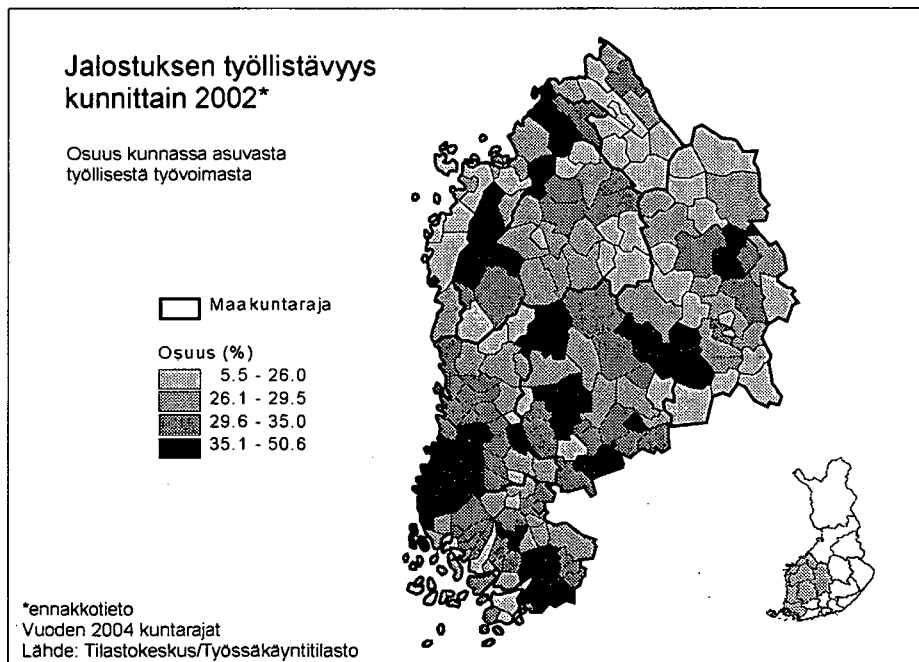
Jalostuselinkeinot työllistivät vuonna 2002 yli neljäsosan koko maan työllisestä työvoimasta. *Jalostuksen* toimialoihin lasketaan kuuluviksi teollisuuden (D) lisäksi myös kaivostoiminta ja louhinta (C), sähkö-, kaasuja vesihuolto (E) sekä rakentaminen (F). *Teollisuustoimintaan* taas lasketaan kuuluvaksi jalostustoimialat lukuun ottamatta rakentamista.

Kuva 3.21. Jalostuksen työllistävyys koko maassa 1990–2002.

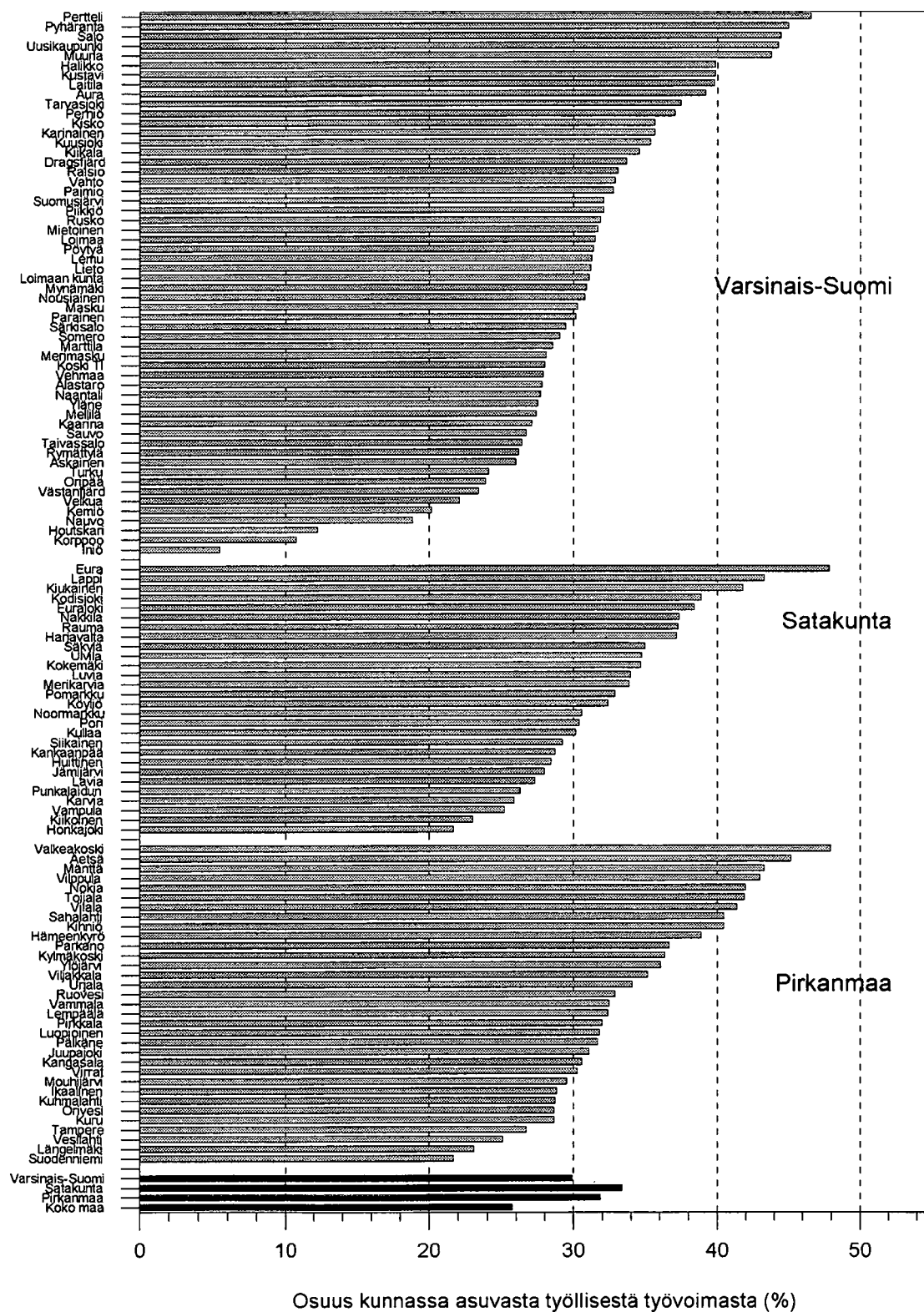

Kuva 3.22. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1995–2002.

Kuva 3.23. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2002.

Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2002*

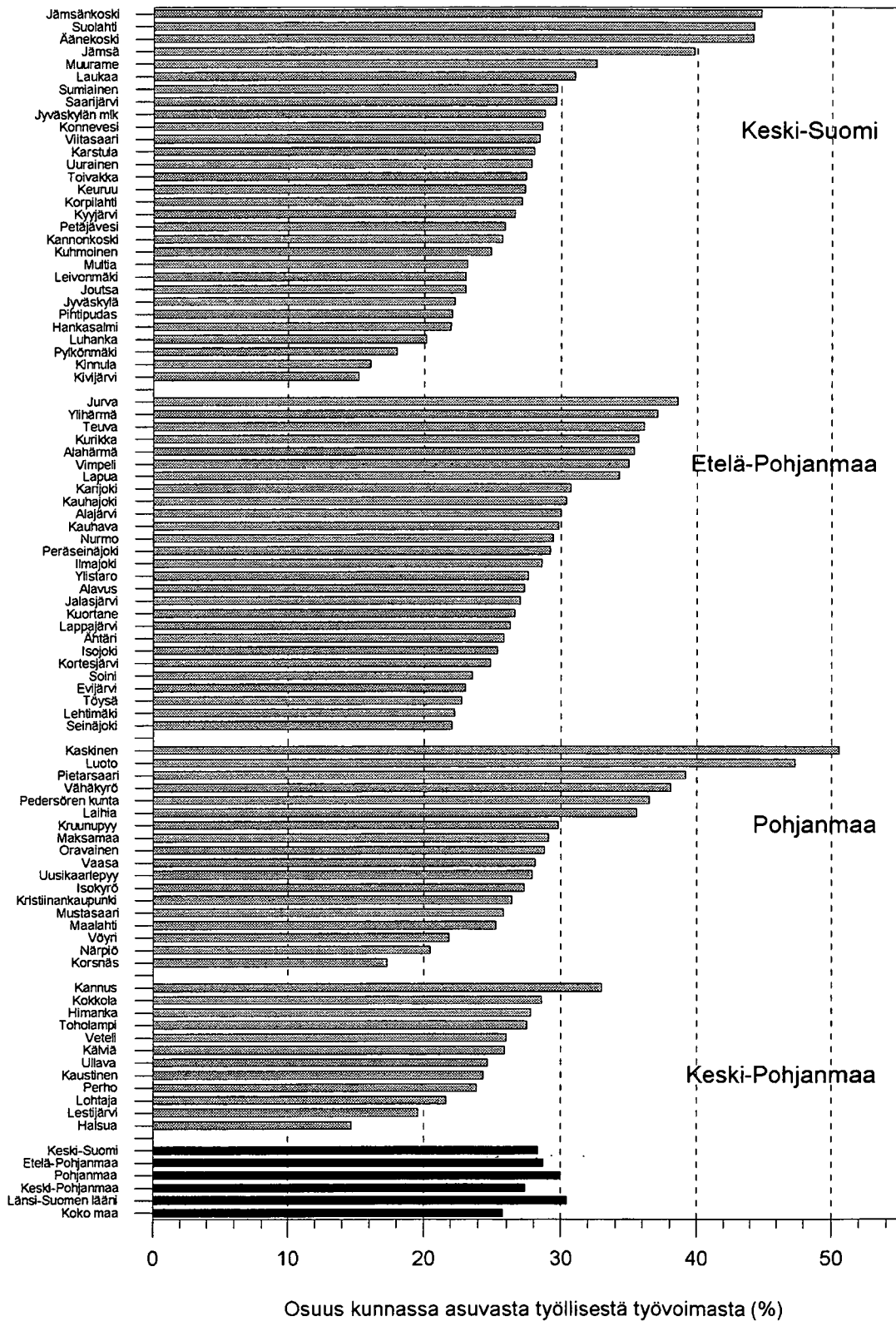
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto
Vuoden 2004 kuntarajat

Kuva 3.24a. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2002.

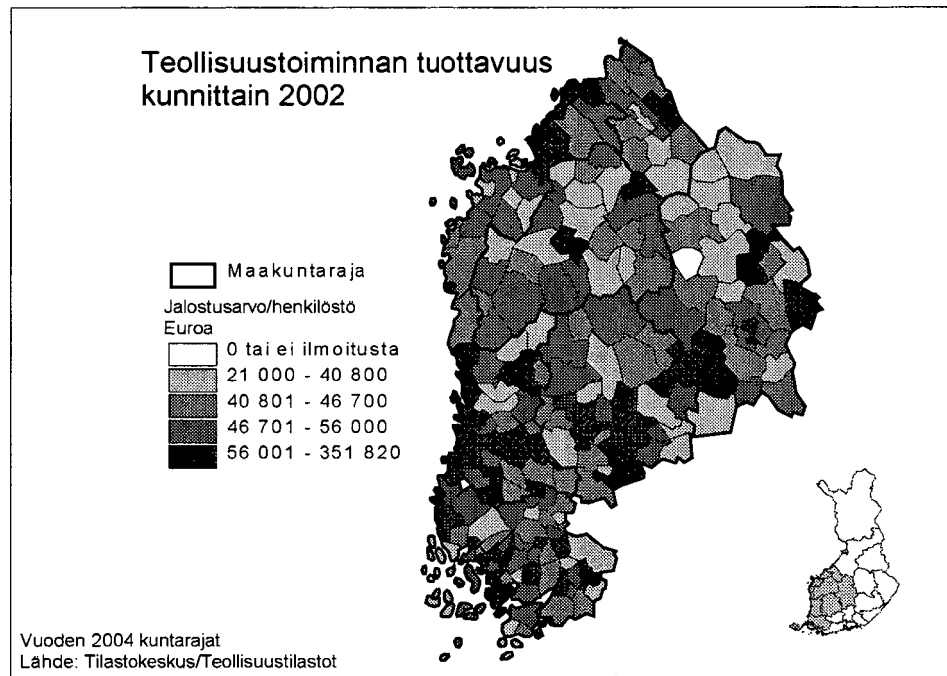
Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2002*

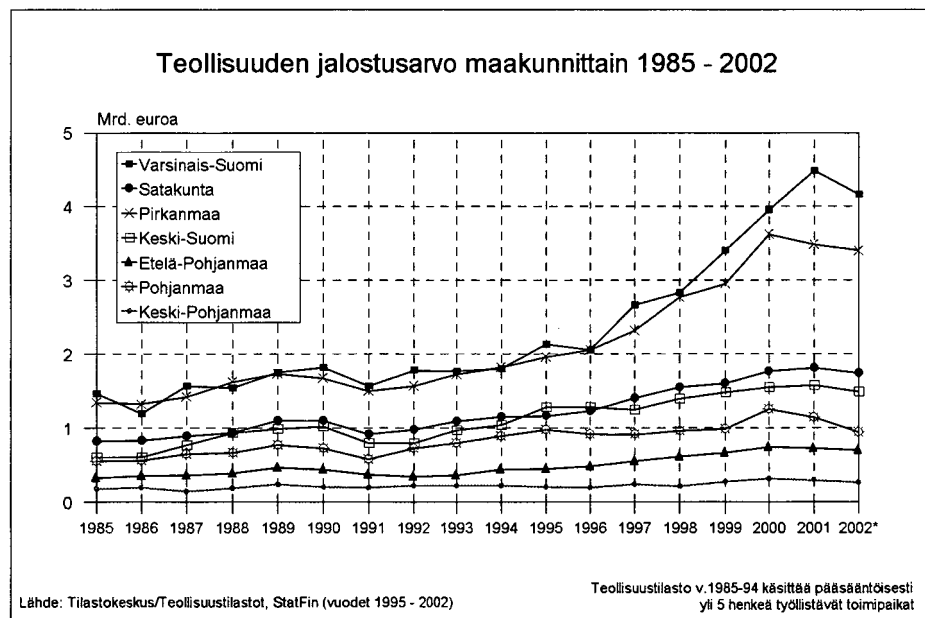
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto
Vuoden 2004 kuntarajat

Kuva 3.24b. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2002.

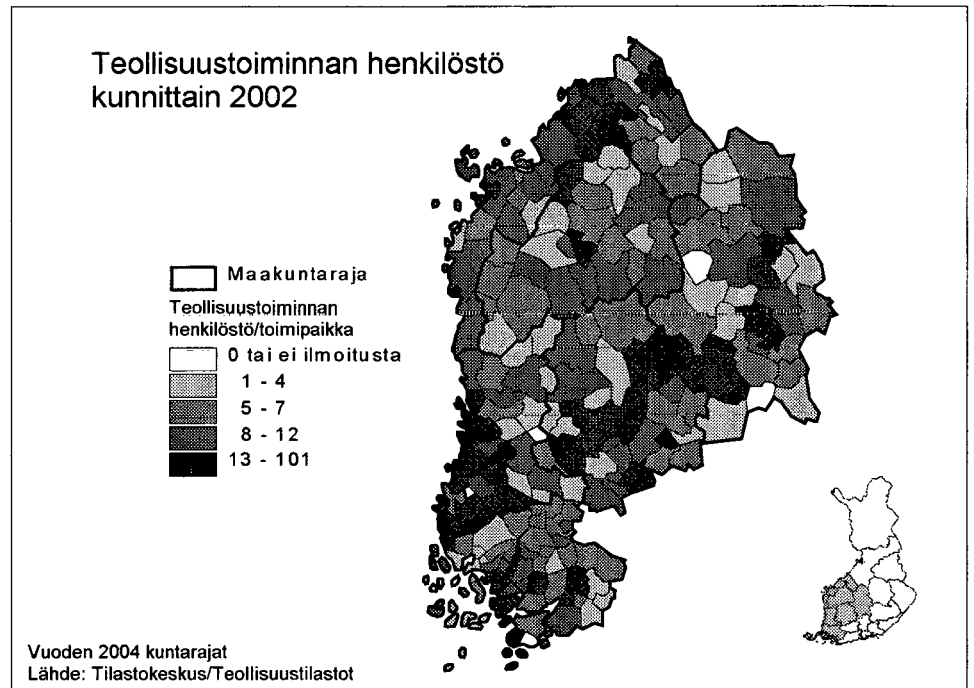
Kuva 3.25. Teollisuustoiminnan tuottavuus kunnittain 2002.

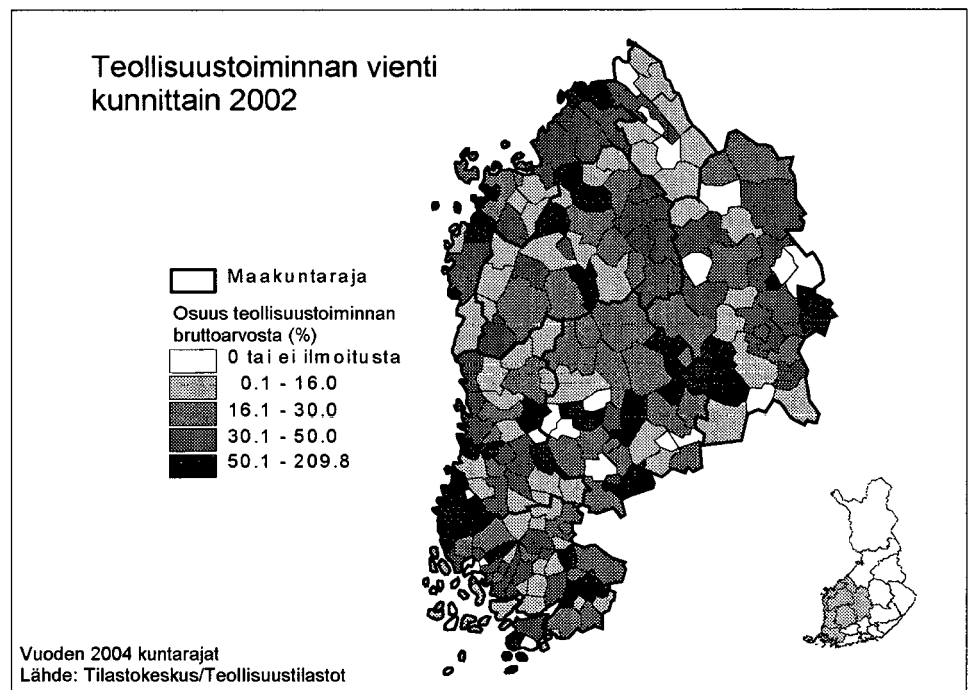
Kuva 3.26. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985–2002.

Tuotannon jalostusarvo (EU:n määritelmän mukainen arvonlisäys perushintaan sisältäen tukipalkkiot) mittaa eri tuotannontekijöiden yhteenlaskettua jalostusarvoa toimipaikan liiketoiminnasta. Tuotannon bruttoarvon avulla voidaan laskea jalostusarvo seuraavasti: **BRUTTOARVO** - aine- ja tarvikeostot - ostot yrityksen muilta toimipaikoilta - varastojen muutos - ulkopuoliset palvelut - muut kiinteät ja muuttuvat kulut pl. henkilöstökulut + kauppatarvaroiden hankinta = **JALOSTUSARVO**.

Teollisuustoiminnan tuottavuutta laskettaessa jalostusarvo suhteutetaan teollisuustoimipaikkojen henkilöstön määrään.

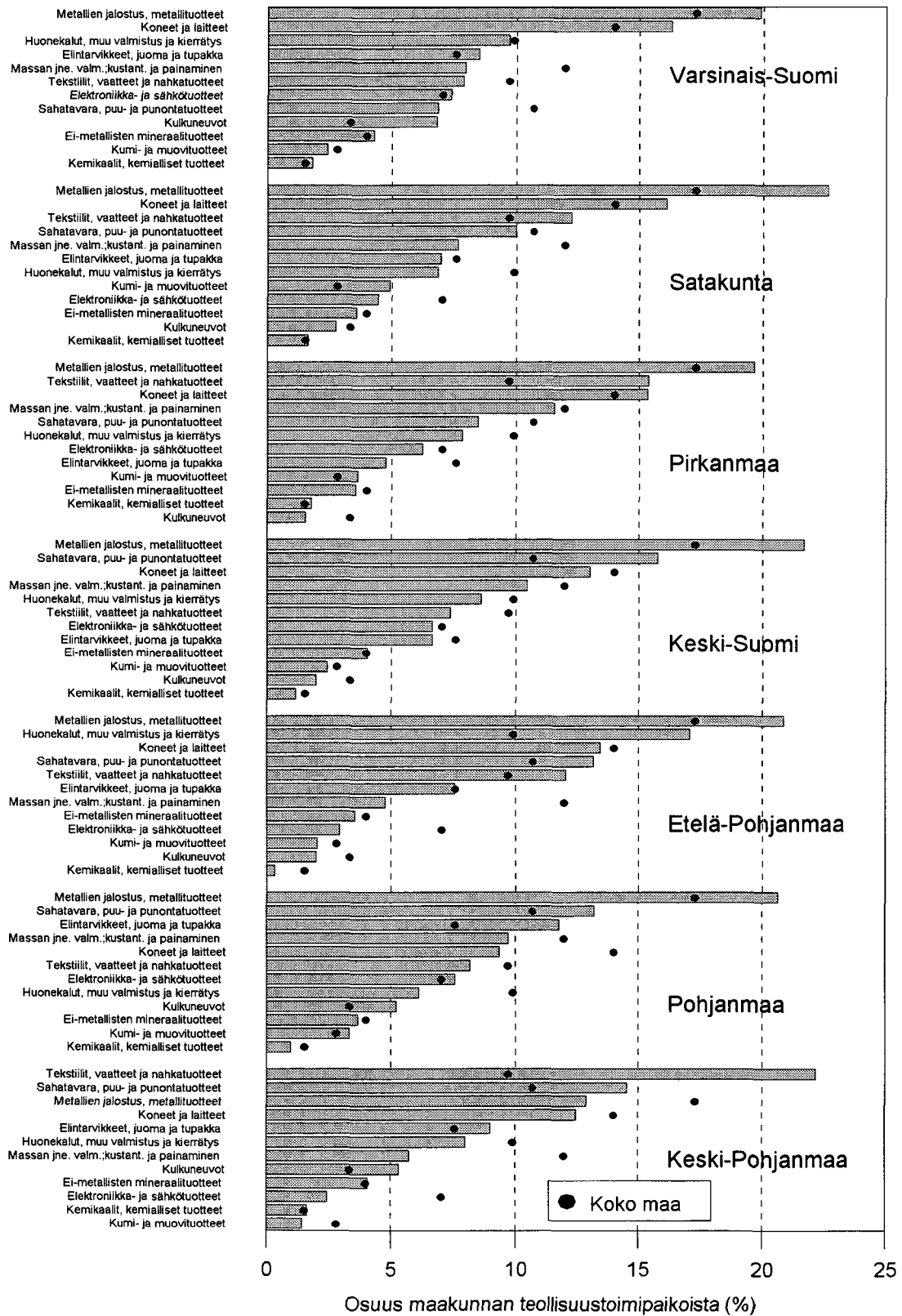
Kuva 3.27. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2002.

Kuva 3.28. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2002.

Tuotannon bruttoarvo (EU:n määritelmän mukainen, sisältää tukipalkkiot) mittaa yrityksen tai toimipaikan oman tuotannon arvoa, sen tosiasiallista tuotantoa. Tuotantotoimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot ja niitä oikaistaan käyttöomaisuuden luovutusvoitoilla. Tuotannon bruttoarvo lasketaan toimipaikan ilmoittaman laskennallisen käyttökateen avulla. Tuotannon bruttoarvon kaava on seuraava: Liikevaihto + toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön + valmistevarastojen muutos + valmistus omaan käyttöön + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden luovutusvoitot - kauppatavaroiden hankinta = BRUTTOARVO.

Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2002

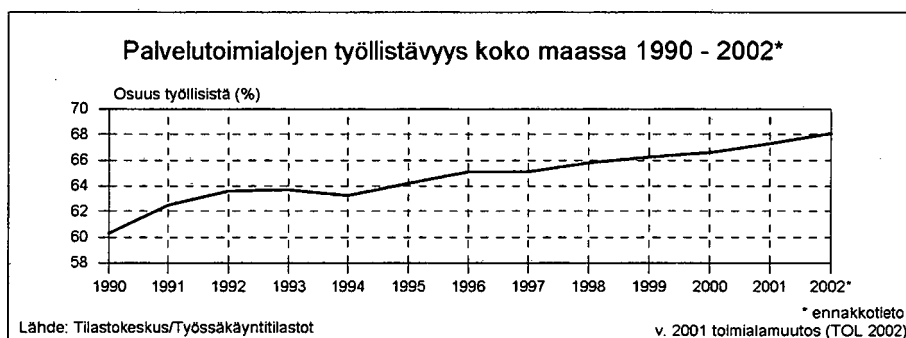

Lähde: Tilastokeskus/KunTo, Kunnittainen toimipaikkatilastopalvelu

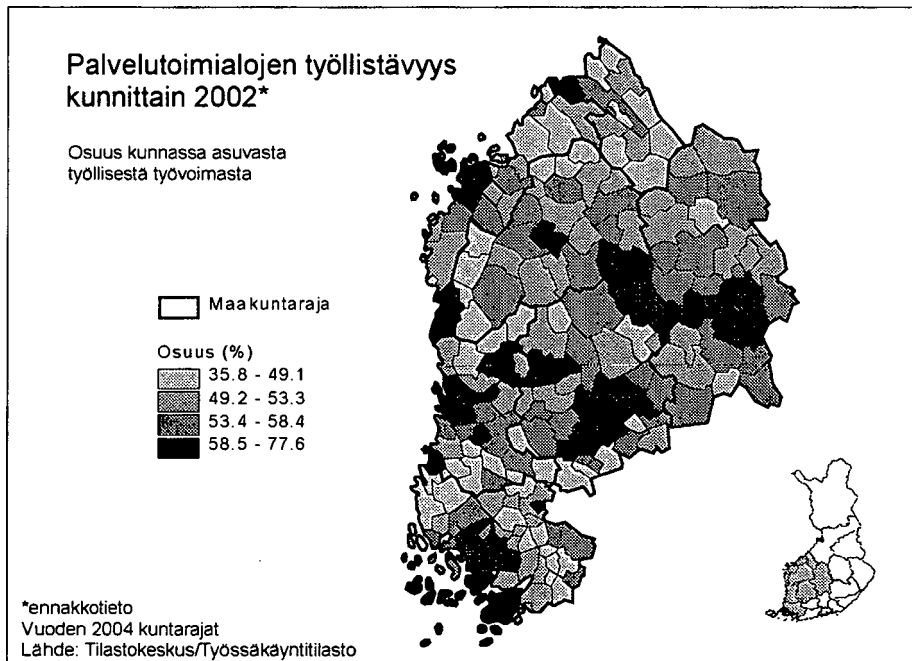
Kuva 3.29. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2002.

Palvelut

Palvelusektorin työpaikkojen määrä väheni koko maassa yli 200 000:lla 1990-luvun alkuvuosina (kuva 3.11.). Vasta vuonna 1999 palvelutoimialojen työpaikkojen määrä ylsi vuosikymmenen alun tasolle. Suhteellisesti tarkasteltuna palvelutoimialat ovat kuitenkin voimistaneet merkitystään koko 1990-luvun ajan. Vuoden 2002 ennakkotilastojen mukaan koko maan työllisistä 68 % työskenteli palvelualoilla, kun kaksitoista vuotta aiemmin vastaava osuus oli 60 % työllisistä. *Palvelutoimialoihin* lasketaan kuuluviksi kauppa, majoitus- ja ravitsemispalvelut, kuljetus, varastointi ja tietoliikenne, rahoitustoiminta, liike-elämän palvelut, julkinen hallinto, koulutus sekä terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut (toimialaluokat G–Q).

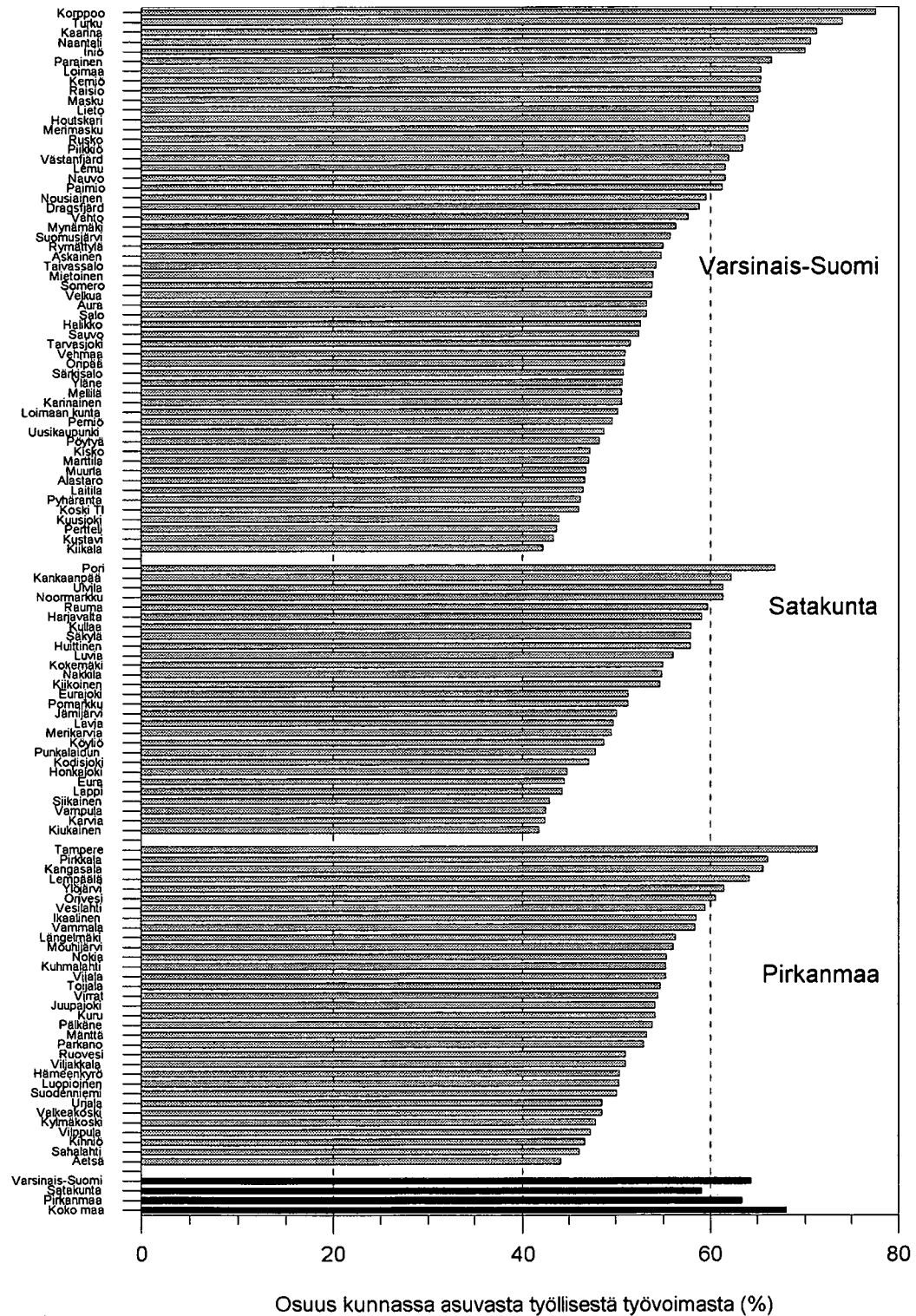

Kuva 3.30. Palvelutoimialojen työllistävyys koko maassa 1990–2002.

Kuva 3.31. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2002.

Palvelutoimialojen työllistävyyden kunnittain 2002*

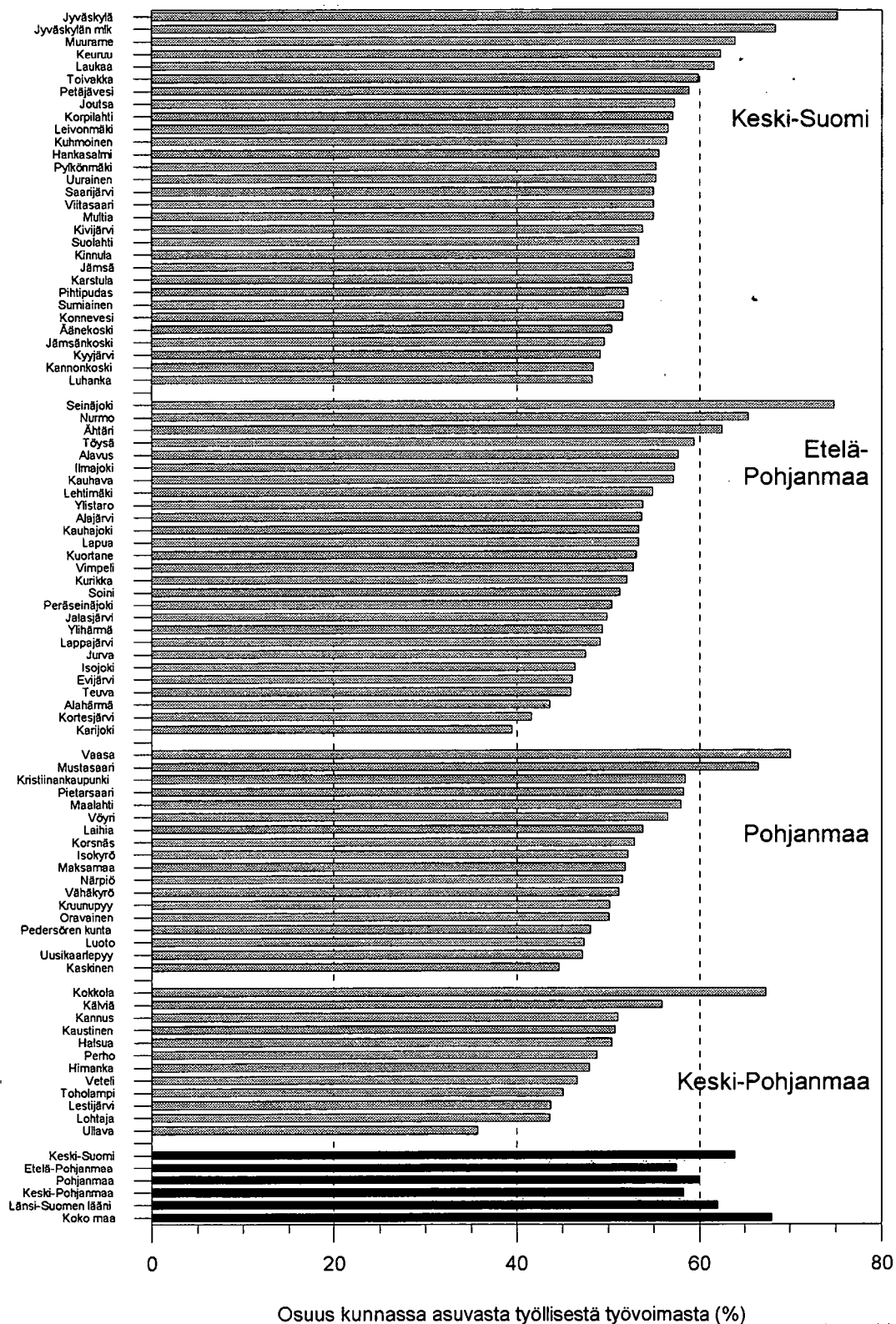

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto
Vuoden 2004 kuntarajat

Kuva 3.32a. Palvelutoimialojen työllistävyyden kunnittain 2002.

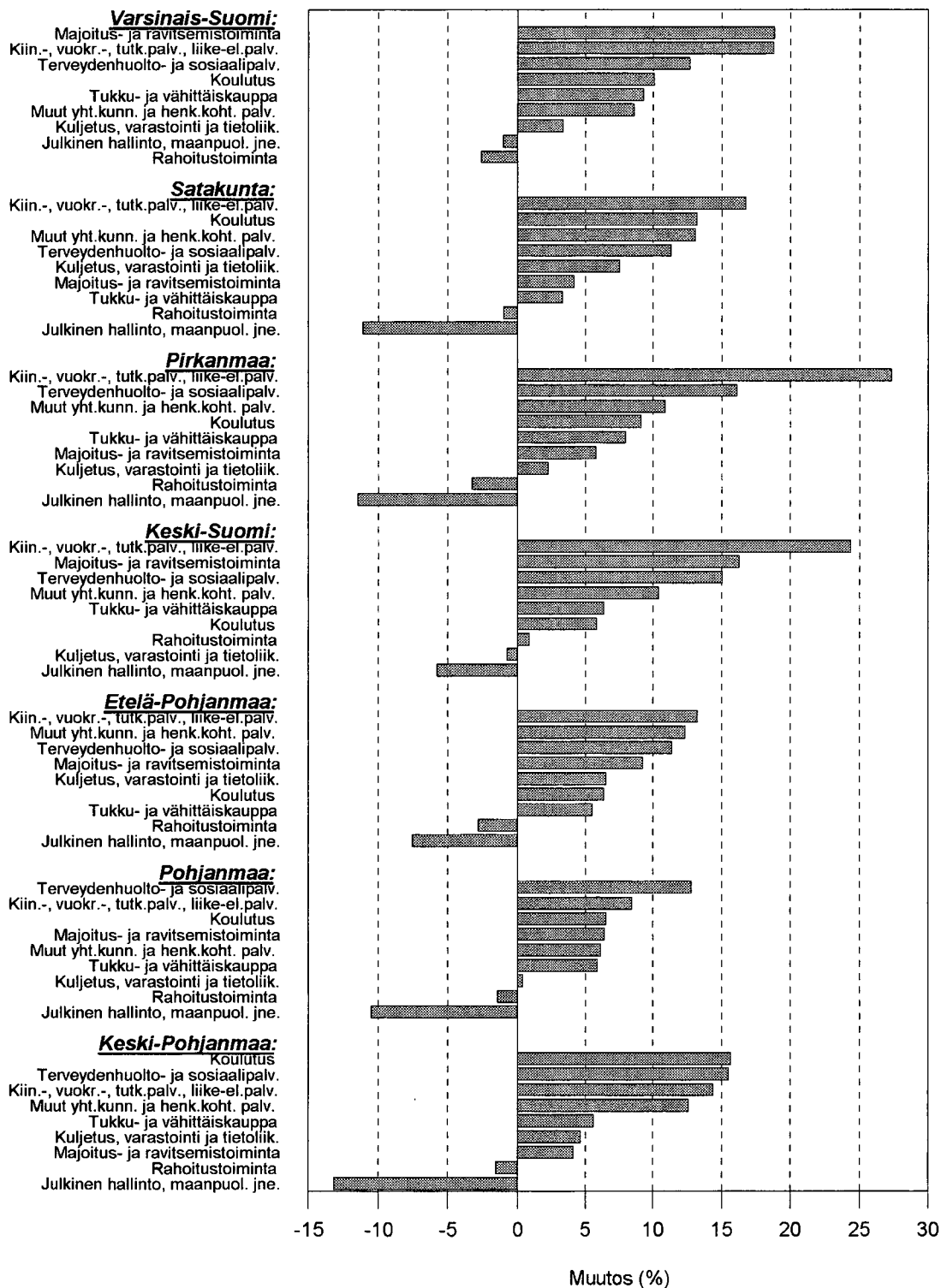
Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2002*

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

Kuva 3.32b. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2002.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998 - 2002*

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

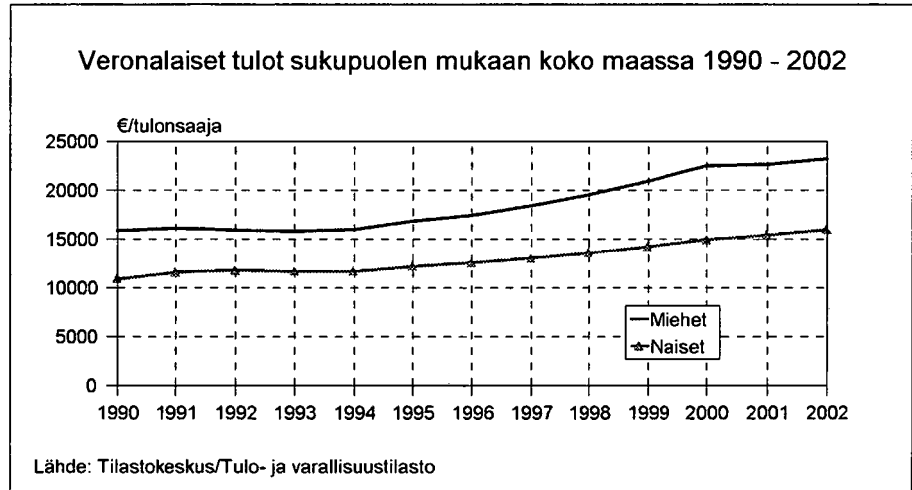
* ennakkotieto
v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)

Kuva 3.33. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998–2002.

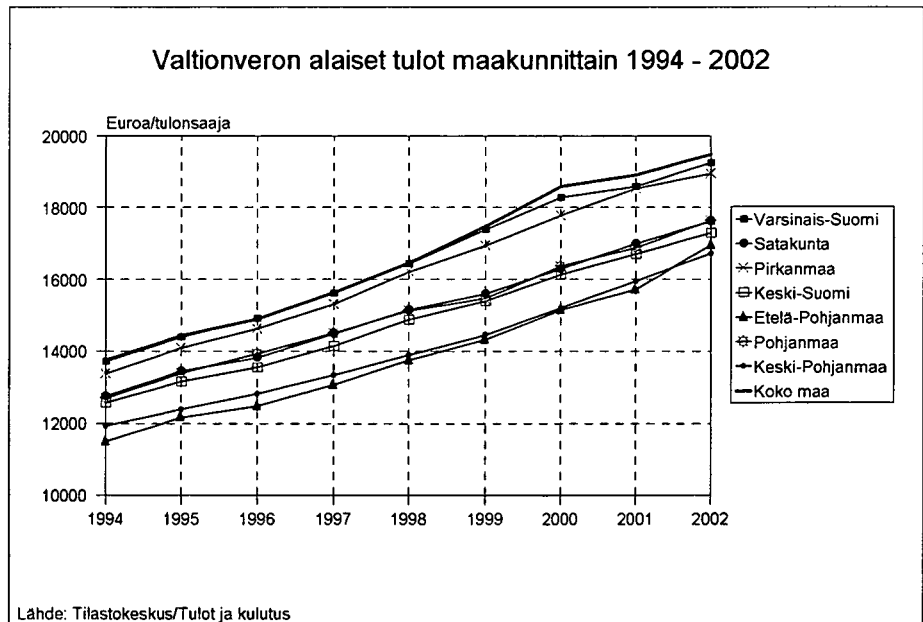

Tulot

Tulonsaajat ansaitsivat vuonna 2002 keskimäärin 19 471 euroa, mikä on reilu kolme prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Sukupuolten väliset tuloerot olivat suuria naisten keskitulojen ollessa 69 % miesten keskimääräisistä tuloista. Vuodesta 2001 miesten tulot kasvoivat 2,5 % ja naisten 3,8 %. Tätä ennen tulokehitys oli päinvastainen. Miesten veronalaiset keskitulot kasvoivat vuosina 1990–2001 naisten tuloja enemmän.

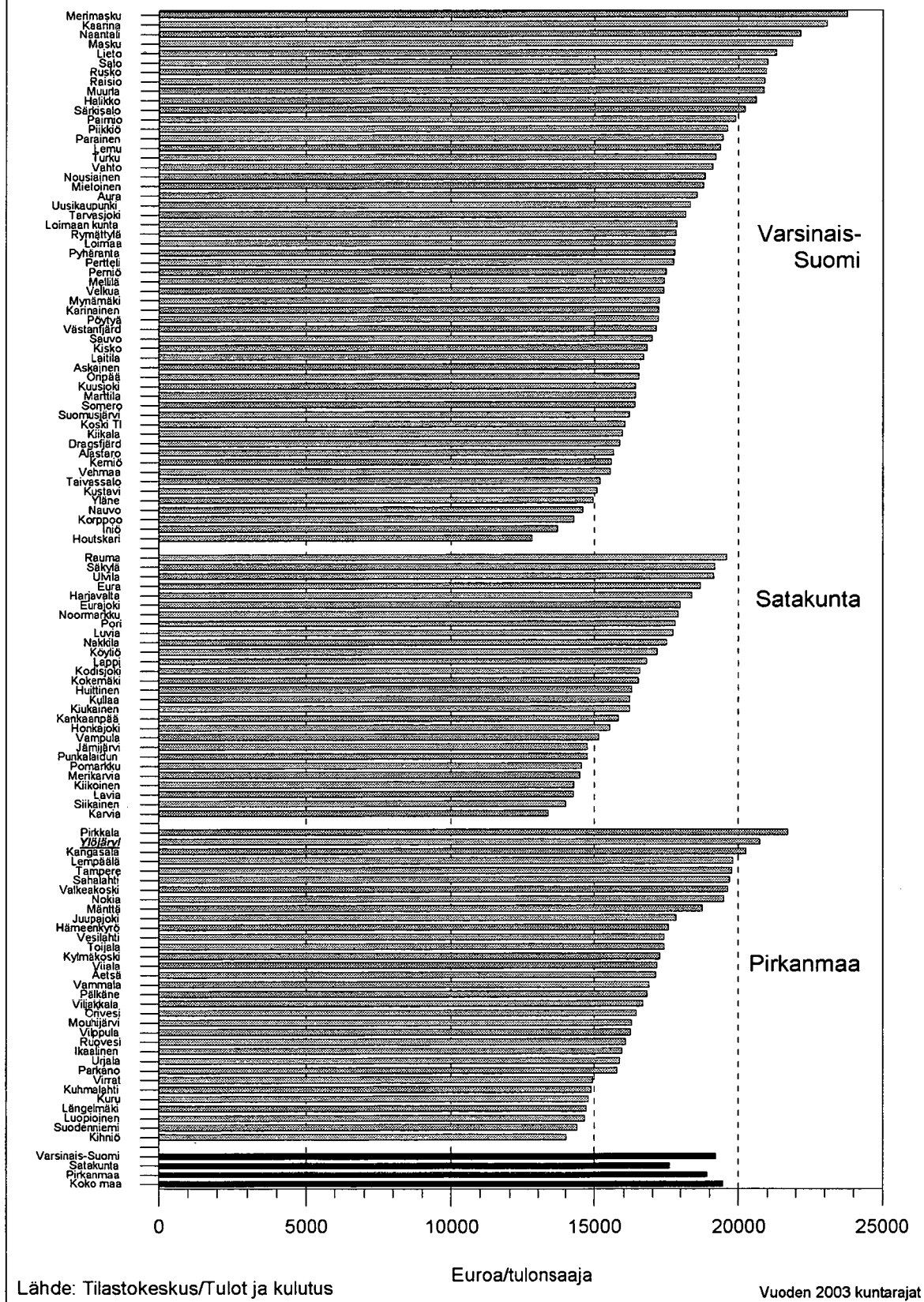

Kuva 4.1. Veronalaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990–2002.

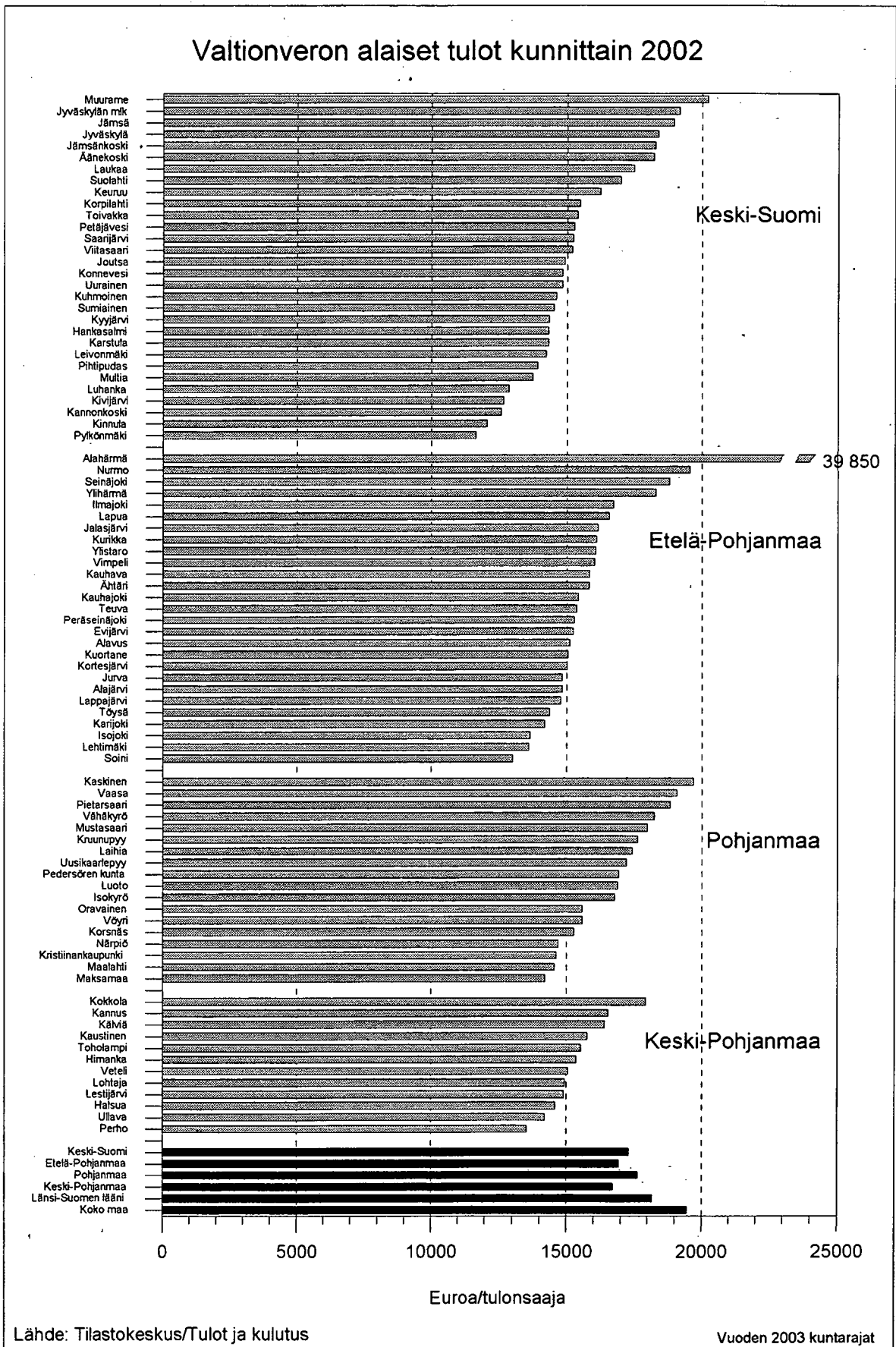

Kuva 4.2. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1994–2002.

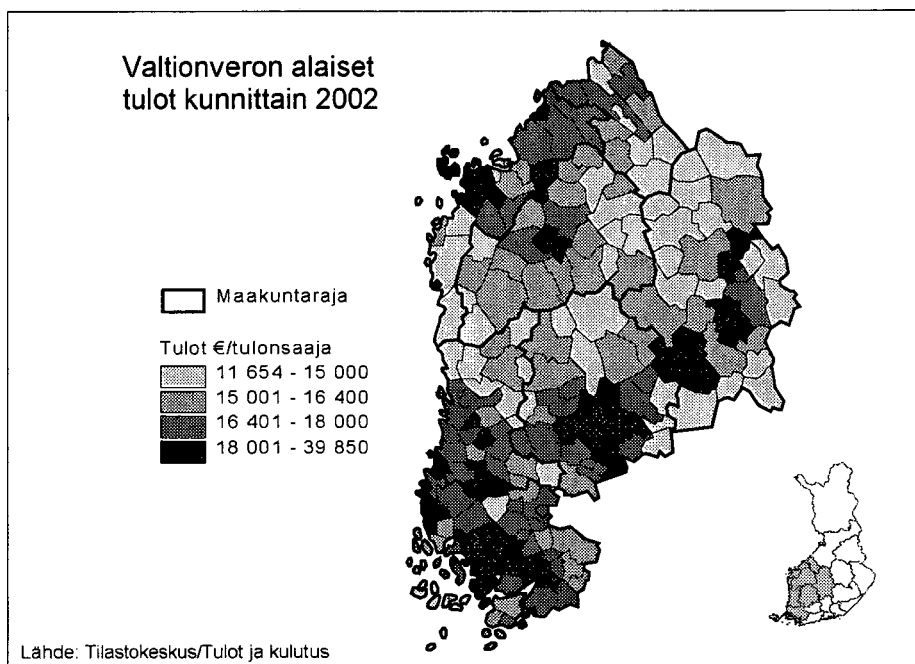
Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2002

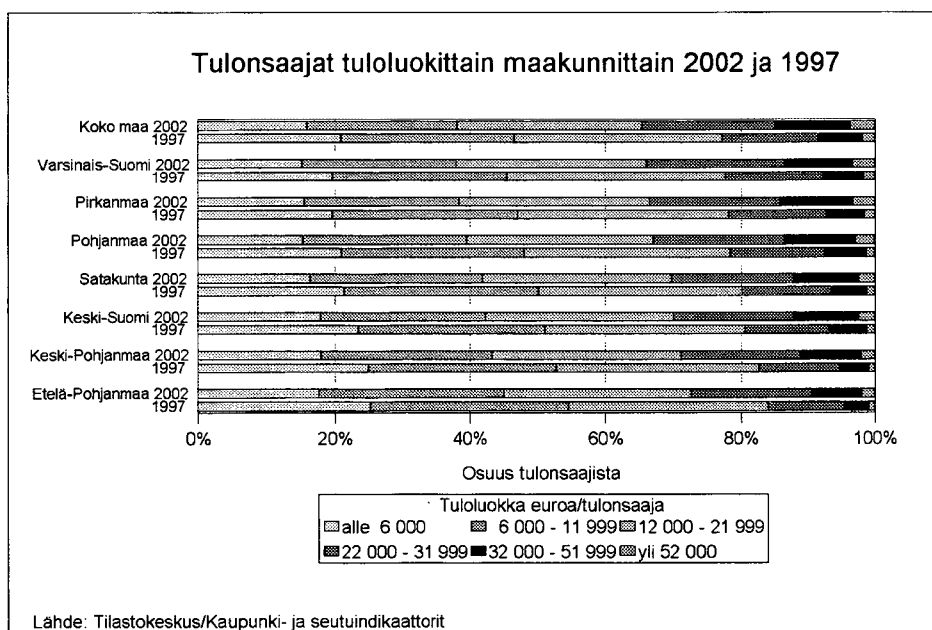
Kuva 4.3a. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2002.

Kuva 4.3b. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2002.

Kuva 4.4. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2002.

Kuva 4.5. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2002 ja 1997.

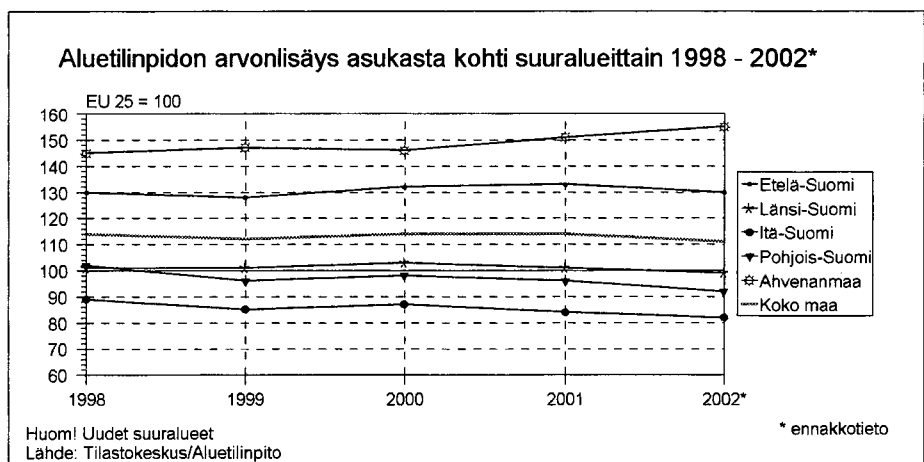
Tulonsaajista 38 % ansaitsi alle 12 000 euroa vuonna 2002, 47 % ansaitsi 12 000–32 000 euroa ja 15 % yli 32 000 euroa. Vähintään 52 000 euroa ansaitsi 4 % ja alle 6 000 euroa 16 % tulonsaajista.

Tulonsaajien määrä on viidessä vuodessa kasvanut lähes 3 prosenttia. Tulonsaajien tulotaso on samalla myös noussut. Yli 22 000 euroa ansaitsevien tuloluokkien osuus on kasvanut vuodesta 1997 lähes 12 prosentilla.

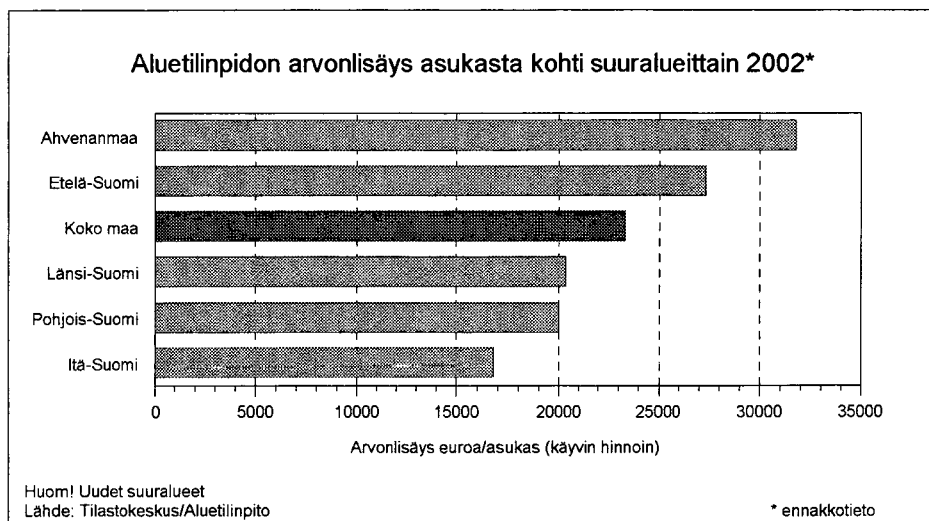
Aluetilinpito

Aluetilinpito vastaa käsitteiltään ja luokituksiltaan Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 ohjeistusta (EKT95). Aluetilinpidon tiedot ovat yhteensopivia koko maan kansantalouden tilinpidon tietojen kanssa. Aluetilinpidon tietoja on toistaiseksi saatavissa vuosilta 1995–2002 (ennakkotieto). Näiden tietojen aluejakona on suuralue, maakunta ja seutukunta.

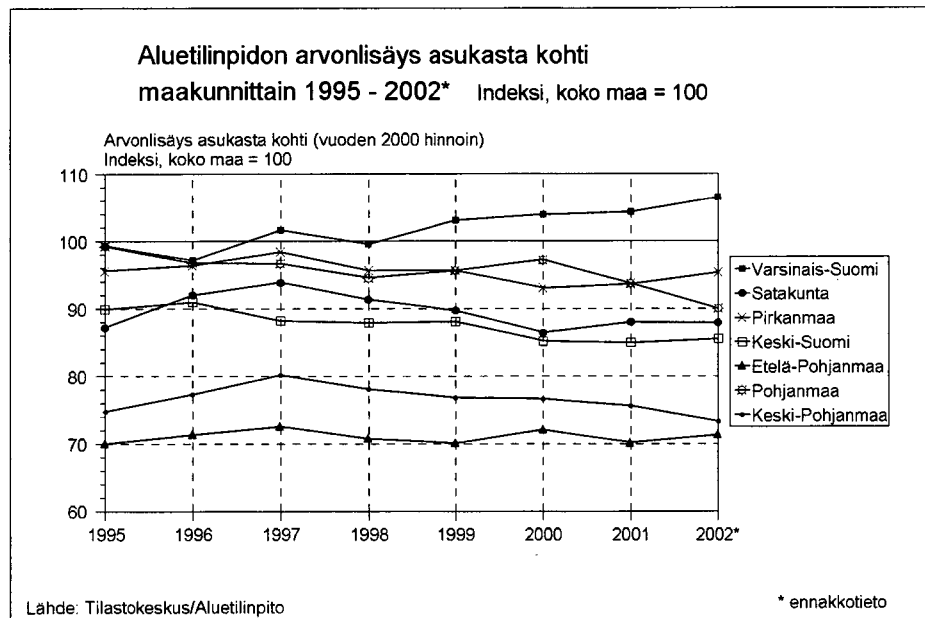
Suuralueittain tarkasteltuna aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti laskettuna oli Ahvenanmaalla ja Etelä-Suomessa yli koko maan keskiarvon vuonna 2002 (ennakkotieto). Nämä suuralueet ylsivät myös EU:n keskimääräisen (EU25) tason yläpuolelle. EU25-tarkastelussa koko maa sai vuonna 2002 (ennakkotieto) arvon 111.

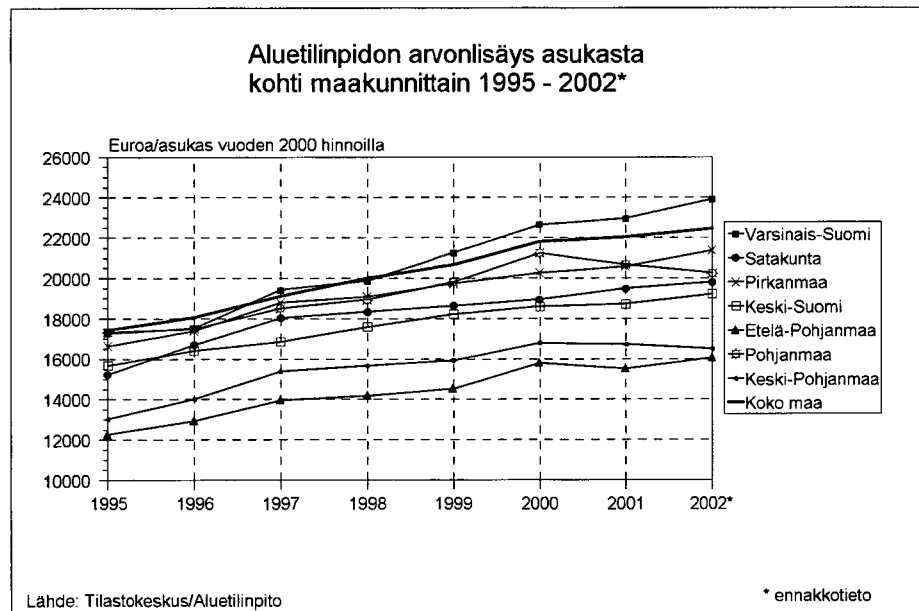
Kuva 5.1. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain, 1998–2002, indeksi EU 25 = 100.

Kuva 5.2. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2002.

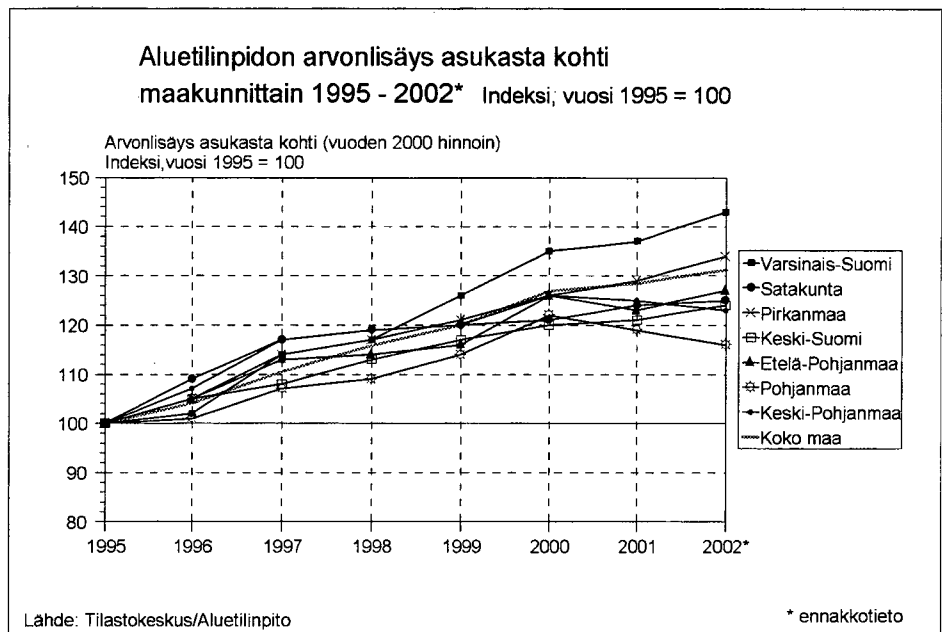

Kuva 5.3. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995–2002, koko maa = 100.

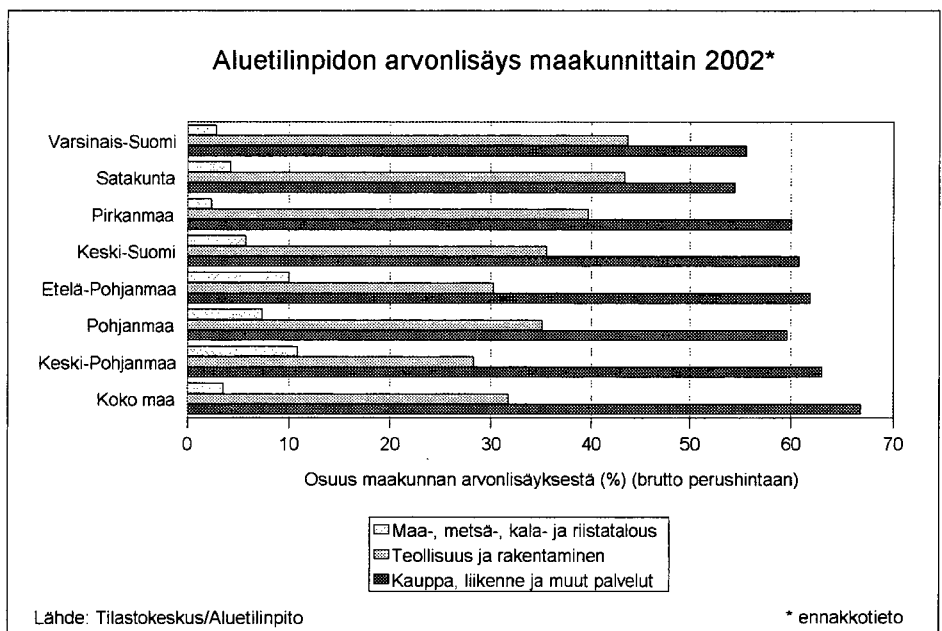

Kuva 5.4. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995–2002.

Asukasta kohti laskettu arvonlisäys (vuoden 2000 hinnoilla) oli koko maassa vuonna 2002 (ennakkotieto) 22 500 euroa. Kasvua siinä oli 2,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tarkastelujakson voimakkain kasvu tapahtui vuonna 1997, jolloin arvonlisäys kasvoi yli 6 % edellisestä vuodesta.

Kuva 5.5. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995–2002, vuosi 1995 = 100.

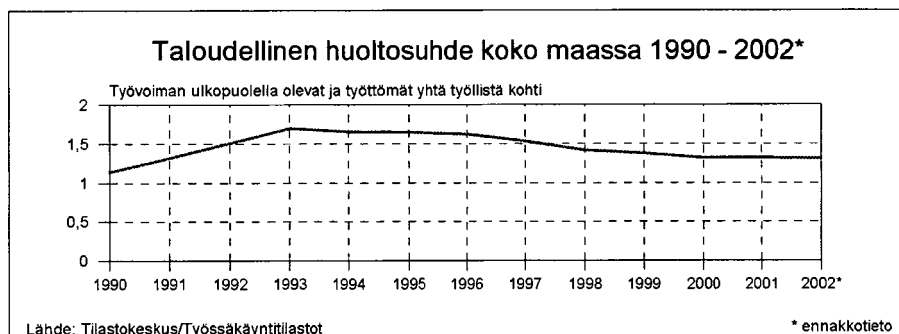
Kuva 5.6. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2002.

Koko maan arvonlisäys on kasvanut noin 30 % vuodesta 1995 vuoden 2000 hinnoilla laskettuna. Toimialoista kauppa, liikenne ja muut palvelut muodostivat yli kaksi kolmasosaa koko maan arvonlisäyksen määrästä vuonna 2002 (ennakkotieto).

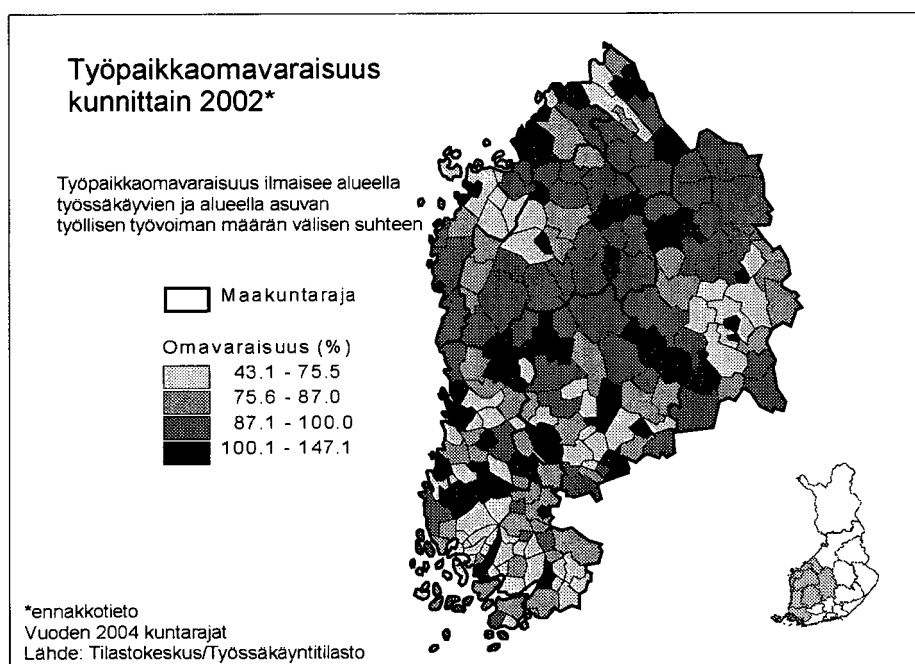
Työllisyys ja työttömyys

Katsauksessa tarkastellaan työllisyyttä *Tilastokeskuksen* Työssäkäyntitilastojen sekä työttömyyttä *Työministeriön* tilastojen avulla. Tilastokeskuksen Työssäkäyntitilasto on vuositilasto, joka tuottaa alueittaista tietoa väestön taloudellisesta toiminnasta ja työssäkäynnistä. Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esim. tulotiedot, työ- ja työttömyyskuukaudet).

Taloudellinen huoltosuhde, joka kuvaa työvoiman ulkopuolella olevien ja työttömien määrää yhtä työllistä kohti, oli korkeimmillaan koko maassa vuonna 1993. Vuoden 2002 ennakkotiedon mukaan koko maan huoltosuhde oli 1,31.

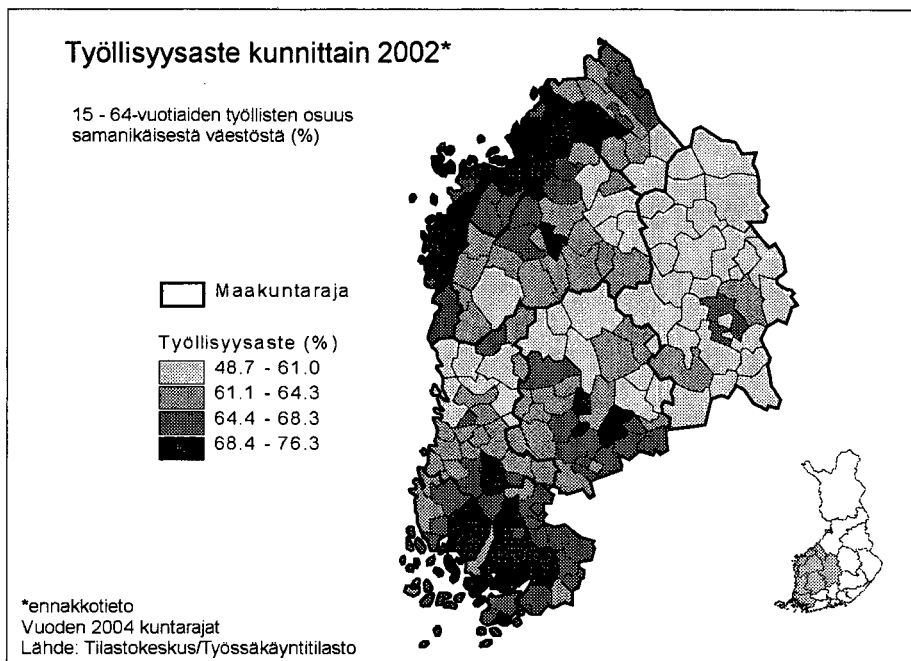
Kuva 6.1. Taloudellinen huoltosuhde koko maassa 1990–2002.

Kuva 6.2. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2002.

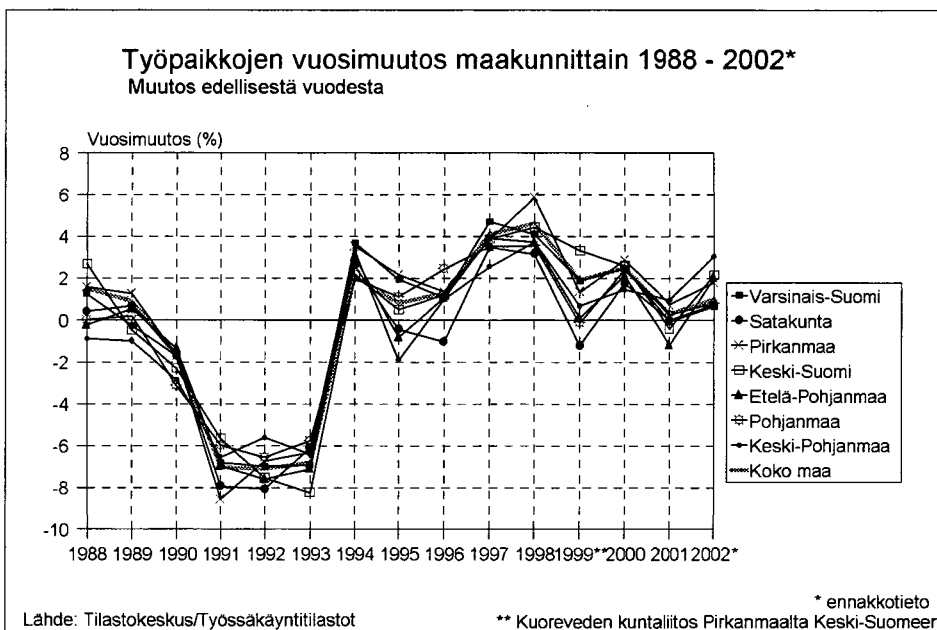
Työpaikkaomavaraisuus kuvaa alueella työpaikkojen ja työllisten suhdetta. Mikäli alueen työpaikkojen määrä on suurempi kuin työllisten määrä, alueen omavaraisuusaste ylittää 100 %.

Kuva 6.3. Työllisyysaste kunnittain 2002.

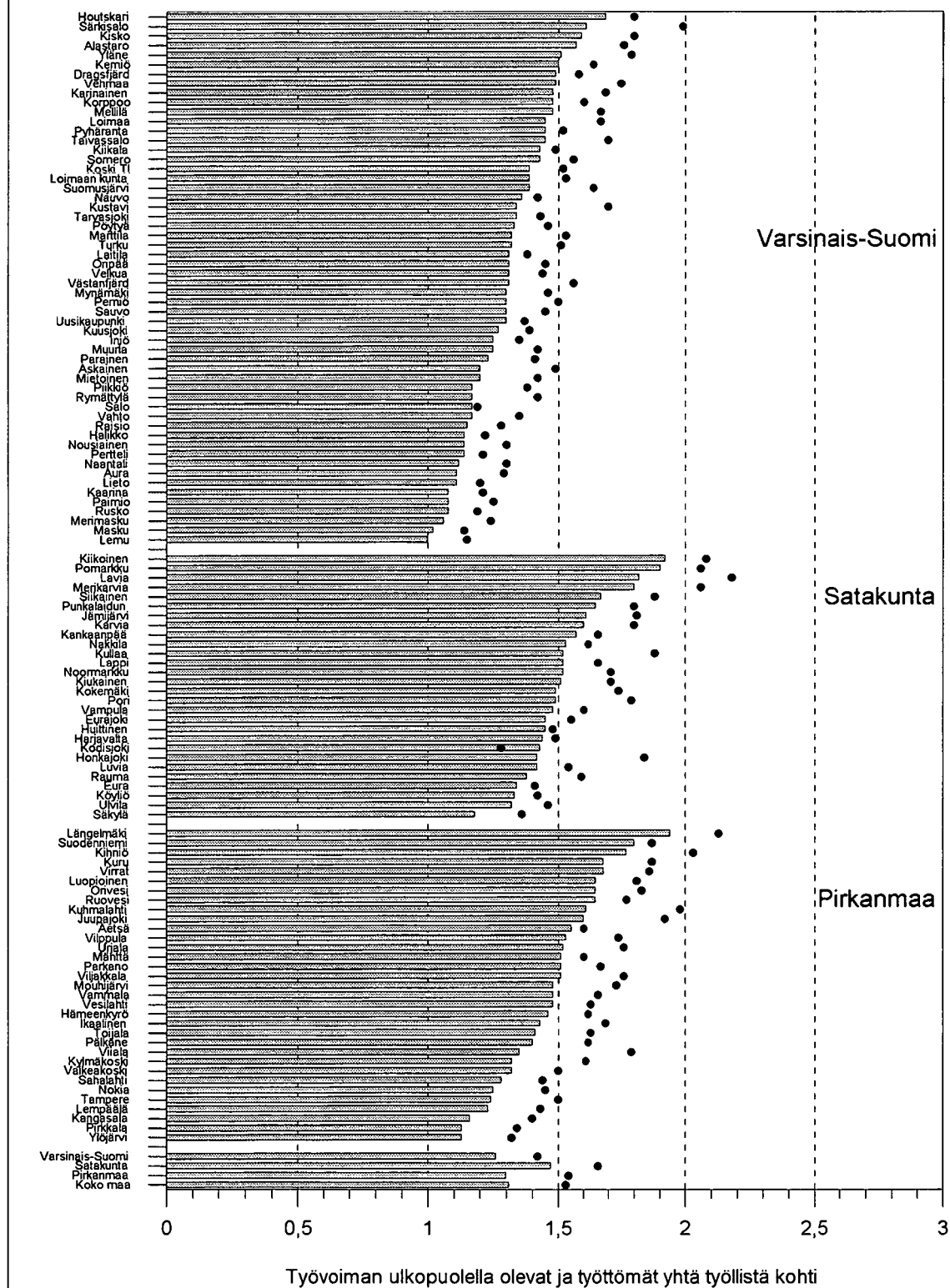
Työllisyysaste lasketaan 15–64-vuotiaiden työllisten prosentiosuutena samanikäisestä väestöstä. Koko maan työllisyysaste oli 64,6 % vuoden 2002 ennakkotietojen mukaan.

Kuva 6.4. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988–2002.

Lamavuosien jälkeen työpaikkojen määrä on kasvanut, mutta edelleen määrä on alhaisempi kuin 1980–90 -lukujen vaihteessa. Vuodesta 2001 vuoteen 2002 (ennakkotieto) työpaikkojen määrä kasvoi kaikissa Suomen maakunnissa. Koko maassa kasvu oli prosentin eli lähes 23 000 työpaikkaa.

Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1997 ja 2002*

*ennakkotieto

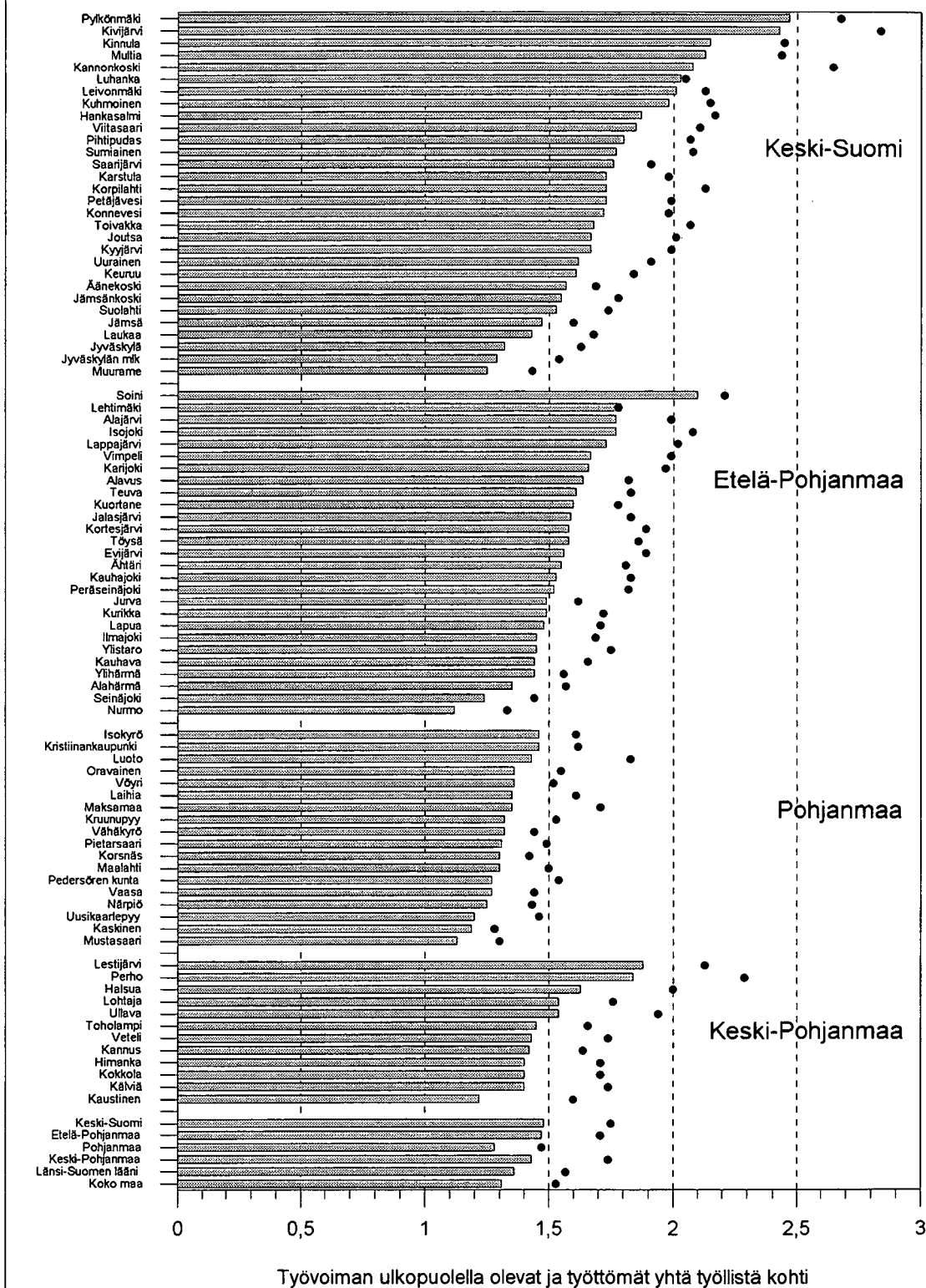
Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

 2002*
  1997

Kuva 6.5a. Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1997 ja 2002.

Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1997 ja 2002*

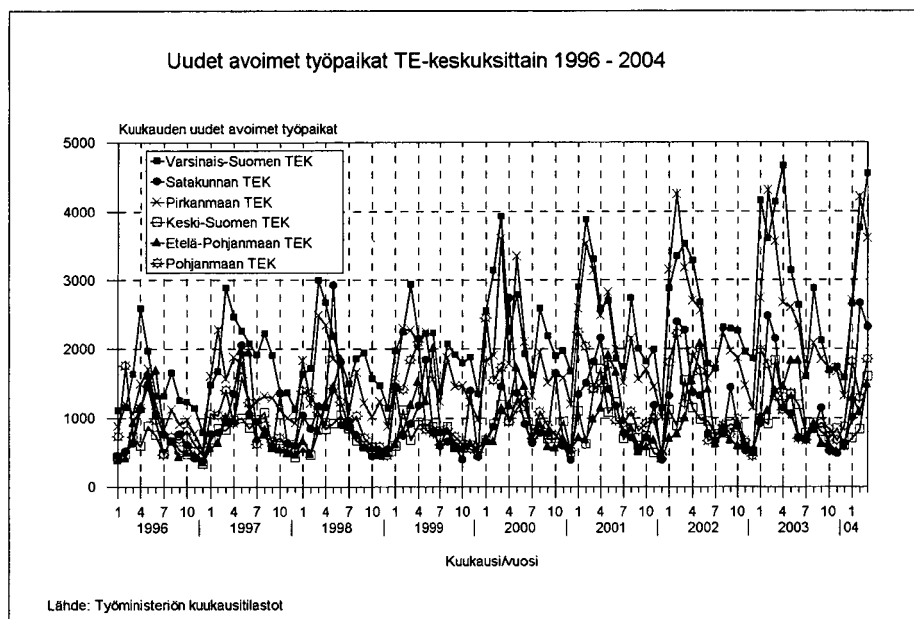

*ennakkotieto

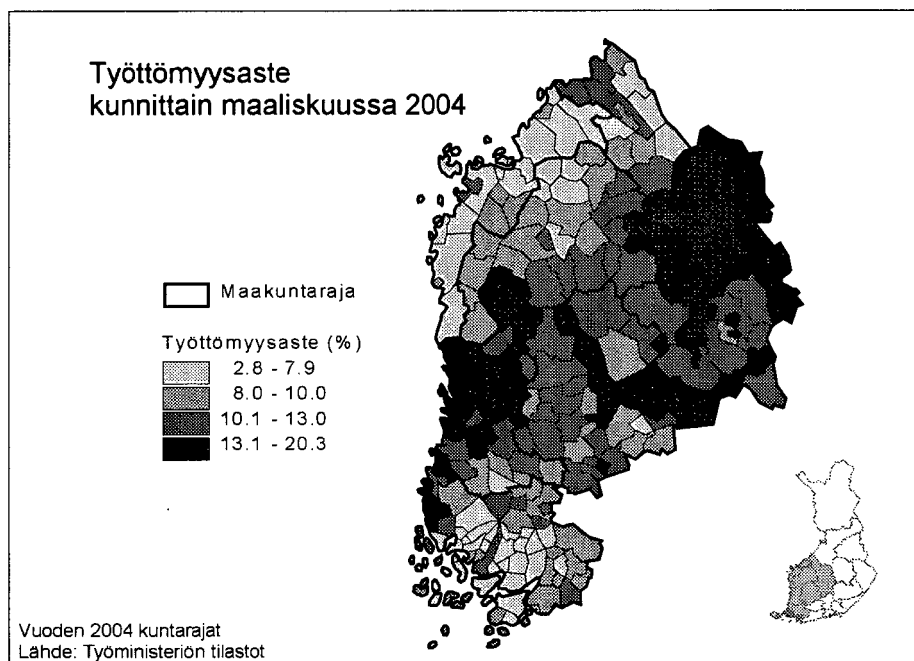
Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 6.5b. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1997 ja 2002.

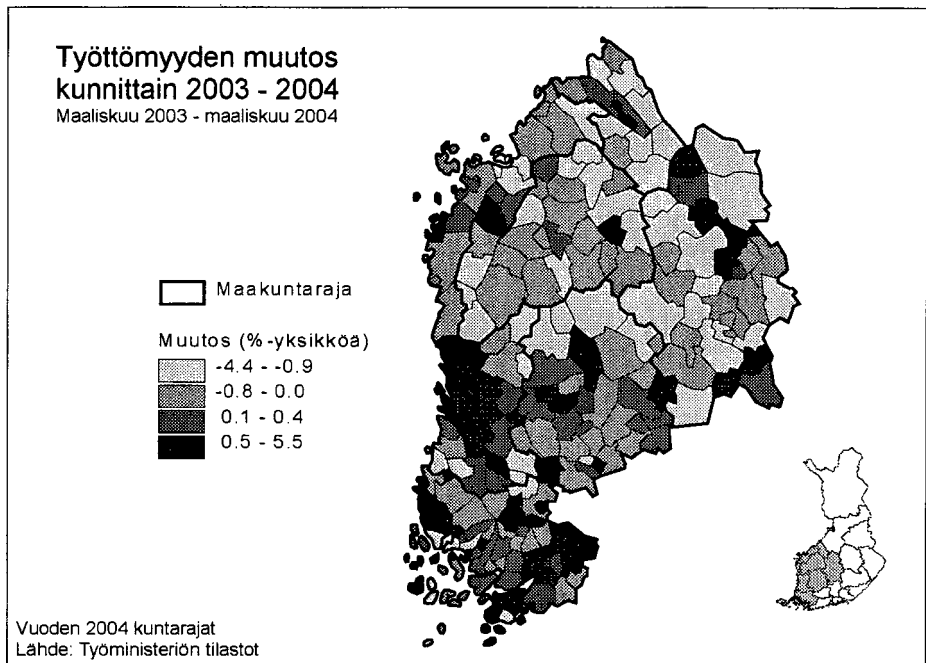
Kuva 6.6. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1996–2004.

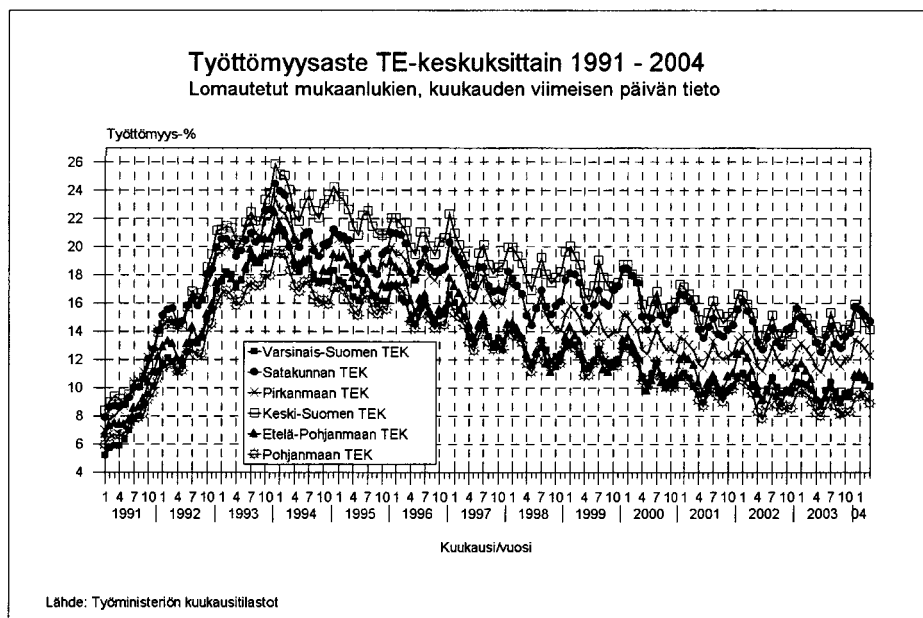
Kuva 6.7. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2004.

Tämän katsauksen työttömyystiedot perustuvat Työministeriön keräämiin tilastoihin. *Työttömyysaste* lasketaan työttömien työnhakijoiden (lomautetut mukaan lukien) prosenttiosuutena työvoimasta. Työvoiman määrä taas tilastoidaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksella.

Maaliskuun 2004 työttömyysaste koko maassa oli 11,3 %, mikä oli sama kuin vuotta aiemmin. *Pitkäaikaistyöttömäksi* lasketaan henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä ja kokopäivätyöhön käytettävissä tai joka odottaa sovitun työn alkamista. Maaliskuussa 2004 työttömistä työnhakijoista neljäsosa oli pitkäaikaistyöttömiä.

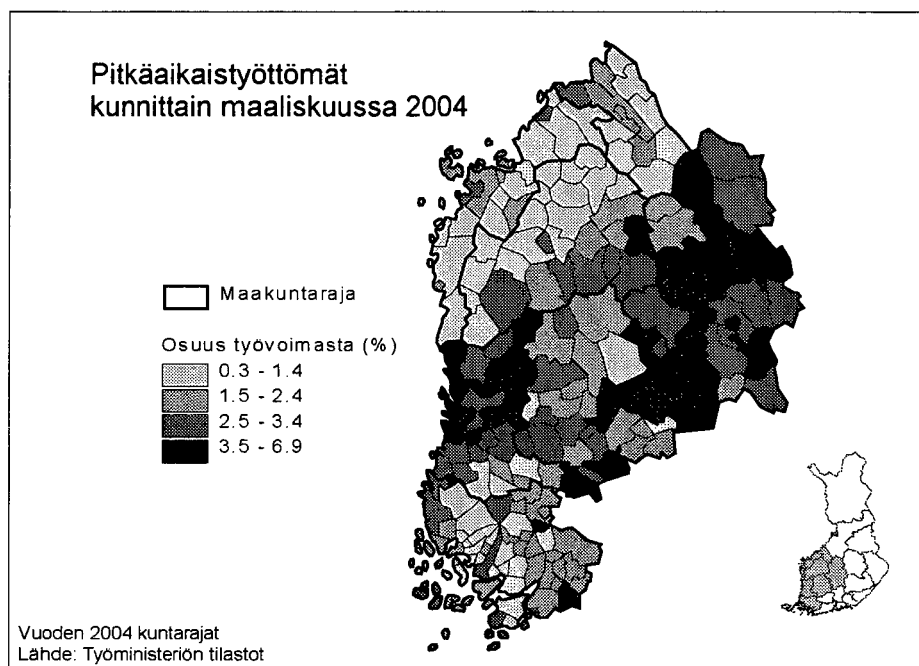

Kuva 6.8. Työttömyyden muutos kunnittain 2003–2004.

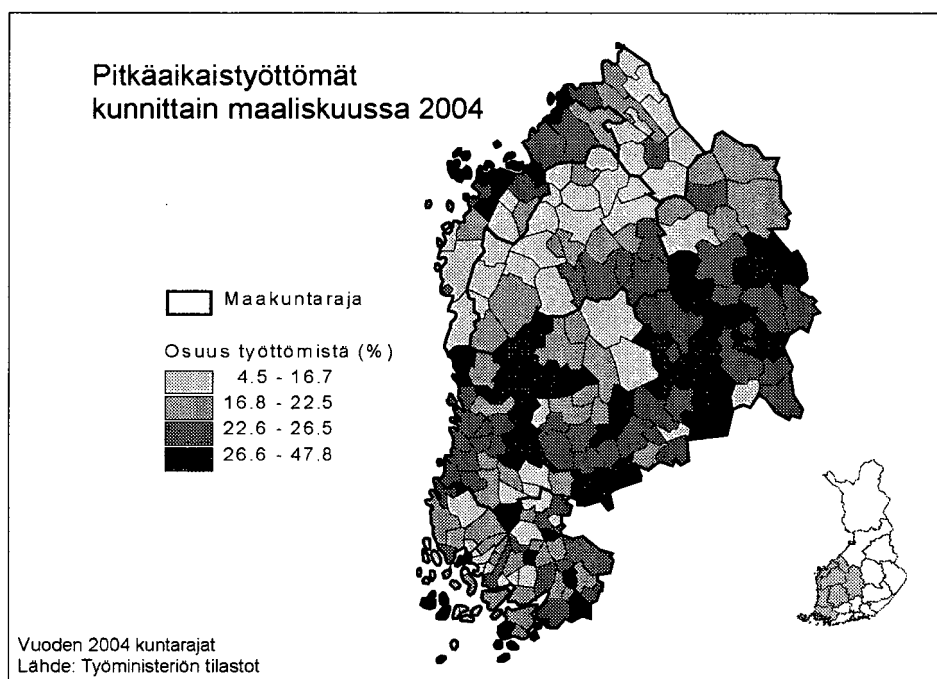

Kuva 6.9. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991–2004.

Työministeriön ilmoittamat avoimet työpaikat ja työttömien määrät kuvaavat kuukauden viimeistä arkipäivää. Molemmassa tilastoissa on selkeitä kausivaihteluita. Maalis-, huhti- ja toukokuussa avoimia työpaikkoja on yleensä tarjolla eniten, vastaavasti joului-tammikuussa vähiten, jolloin työttömiä on taas eniten.

Kuva 6.10. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2004 (osuus työvoimasta).

Kuva 6.11. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2004 (osuus työttömistä).

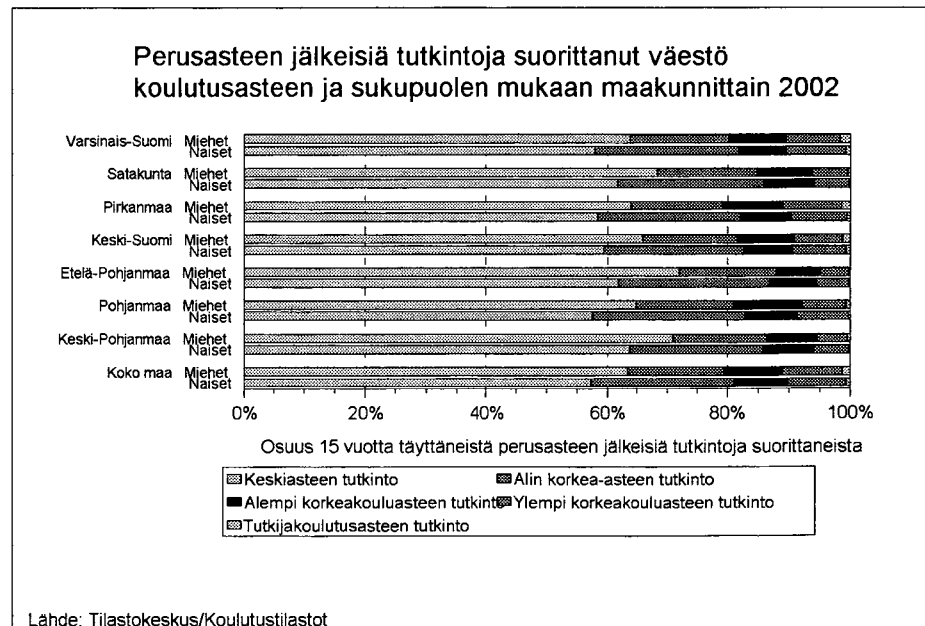
Koulutus

Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Perusasteen jälkeisiä opintoja suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli koko maassa vuonna 2002 61 %. Miehillä osuus oli 61,3 % ja naisilla 60,8 %.

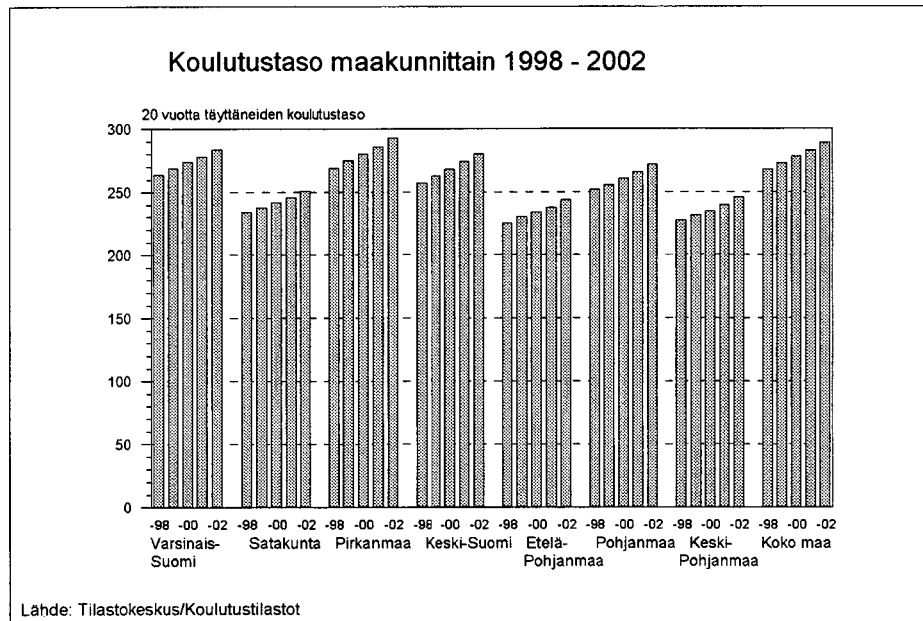
Koulutusastejaottelu noudattaa pääosin koulujärjestelmän rakennetta, jossa koulutus etenee vuosijaksoittain alemmilla ylemmille koulutusasteille. *Keskiasteen* koulutuksiksi luetaan ylioppilastutkinnot, 1–3-vuotiset ammatilliset tutkinnot, ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Koulutus kestää pääsääntöisesti 2–3 vuotta. *Korkea-asteen* koulutus jaotellaan; *alin korkea-aste* (mm. teknikon ja sairaanhoitajan tutkinnot), *alempi korkeakouluaste* (insinöörin tutkinnot), *ylempi korkeakouluaste* (maisteritutkinnot) ja *tutkijakoulutusaste* (lisenssiaatin- ja tohtorintutkinnot).

Keskiasteen tutkinnon suorittaneita on väestössä eniten. Vuonna 2002 15 vuotta täyttäneistä miehistä 39 % ja naisista 35 % oli suorittanut keskiasteen tutkinnon. Naisilla korkea-asteen tutkinnon suorittaminen on hieman yleisempää kuin miehillä. Yleisin korkea-asteen koulutusaste oli alimman korkea-asteen tutkinto.

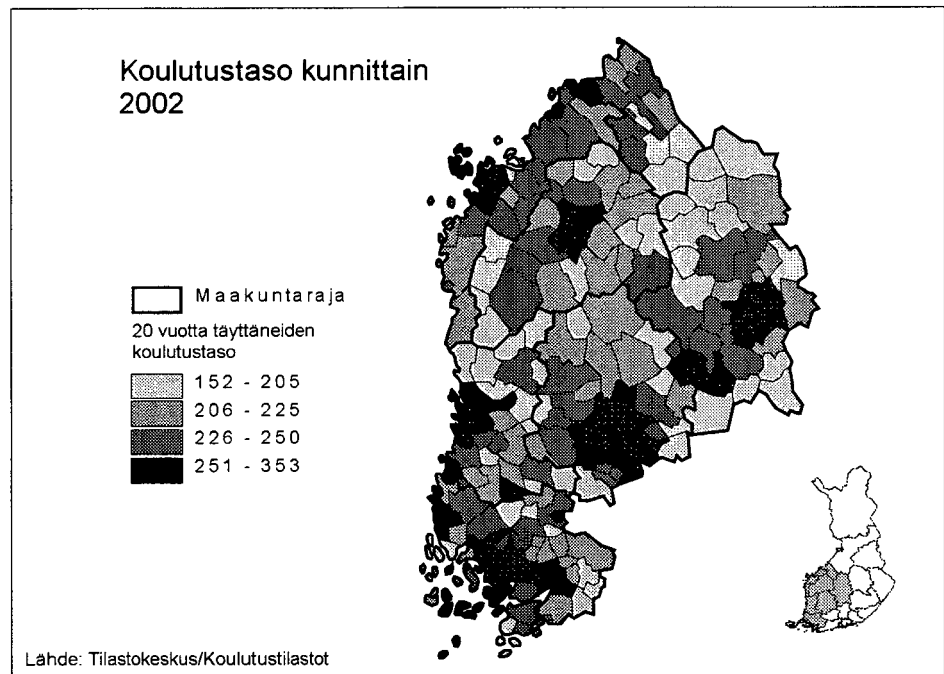
Koulutustasoa mitataan Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna 20 vuotta täyttäneeseen väestöön, ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Eli mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus, sitä korkeampi on koulutustaso. Vuonna 2002 väestön koulutustasomittain oli koko maassa keskimäärin 289. Naisten koulutustaso oli 288 ja miesten 290.

Kuva 7.1. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan maakunnittain 2002.

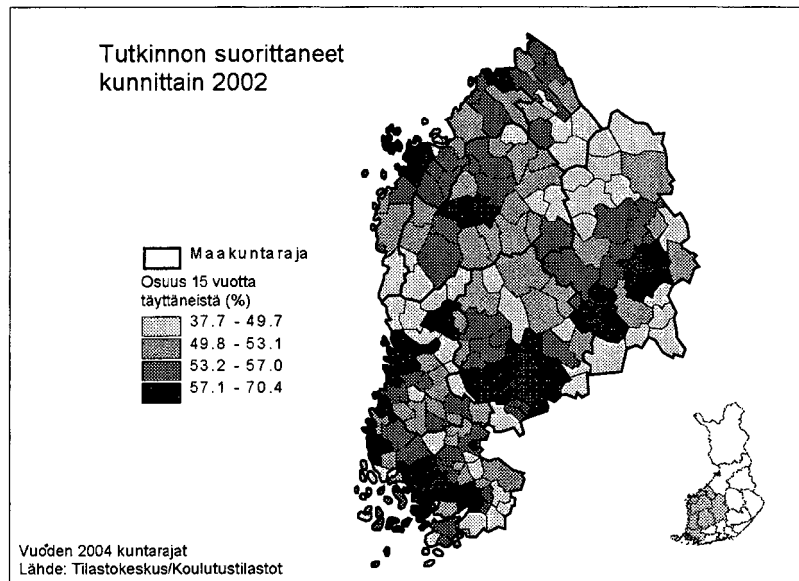
Kuva 7.2. Koulutustaso maakunnittain 1998–2002.

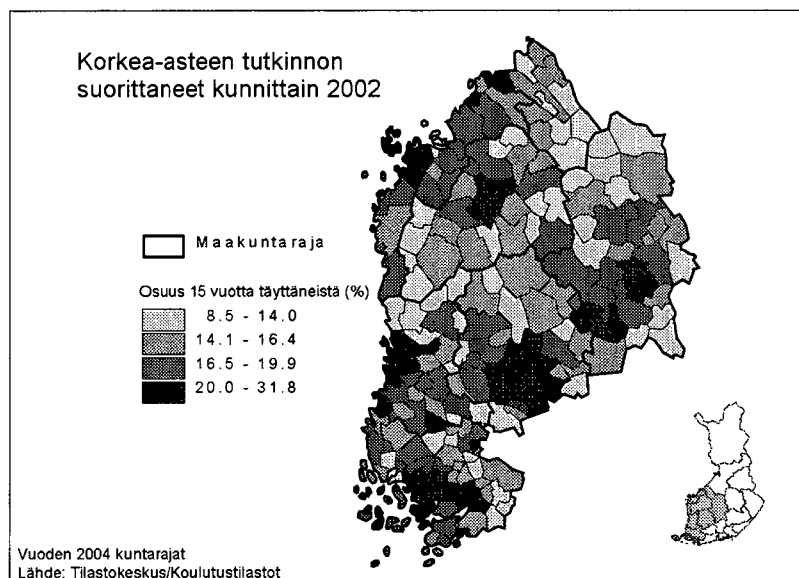
Kuva 7.3. Koulutustaso kunnittain 2002.

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan vuonna 2002 (ennakkotieto) koulutuslalla työskenteli koko maassa 157 500 henkilöä, joista 66 % oli naisia. Koulutusalan työllistävyys oli 7 % kaikista työllisistä.

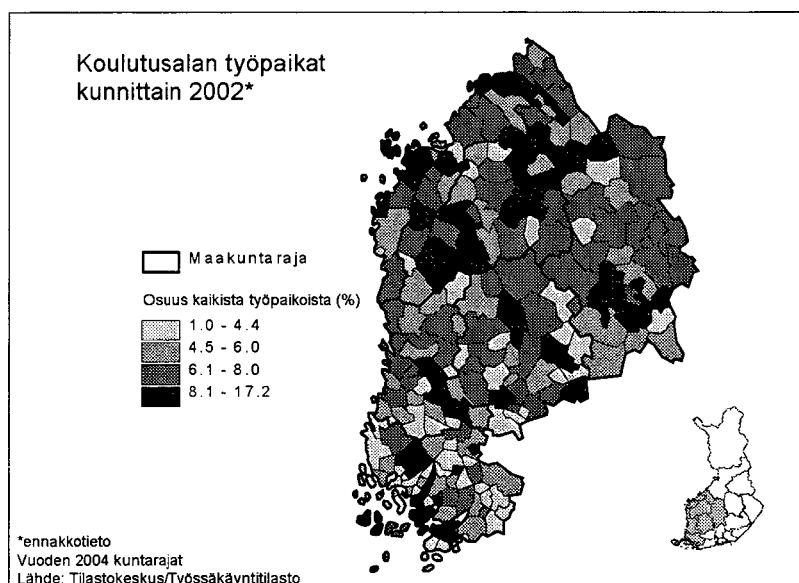

Kuva 7.4. Tutkinnon suorittaneet kunnittain 2002.

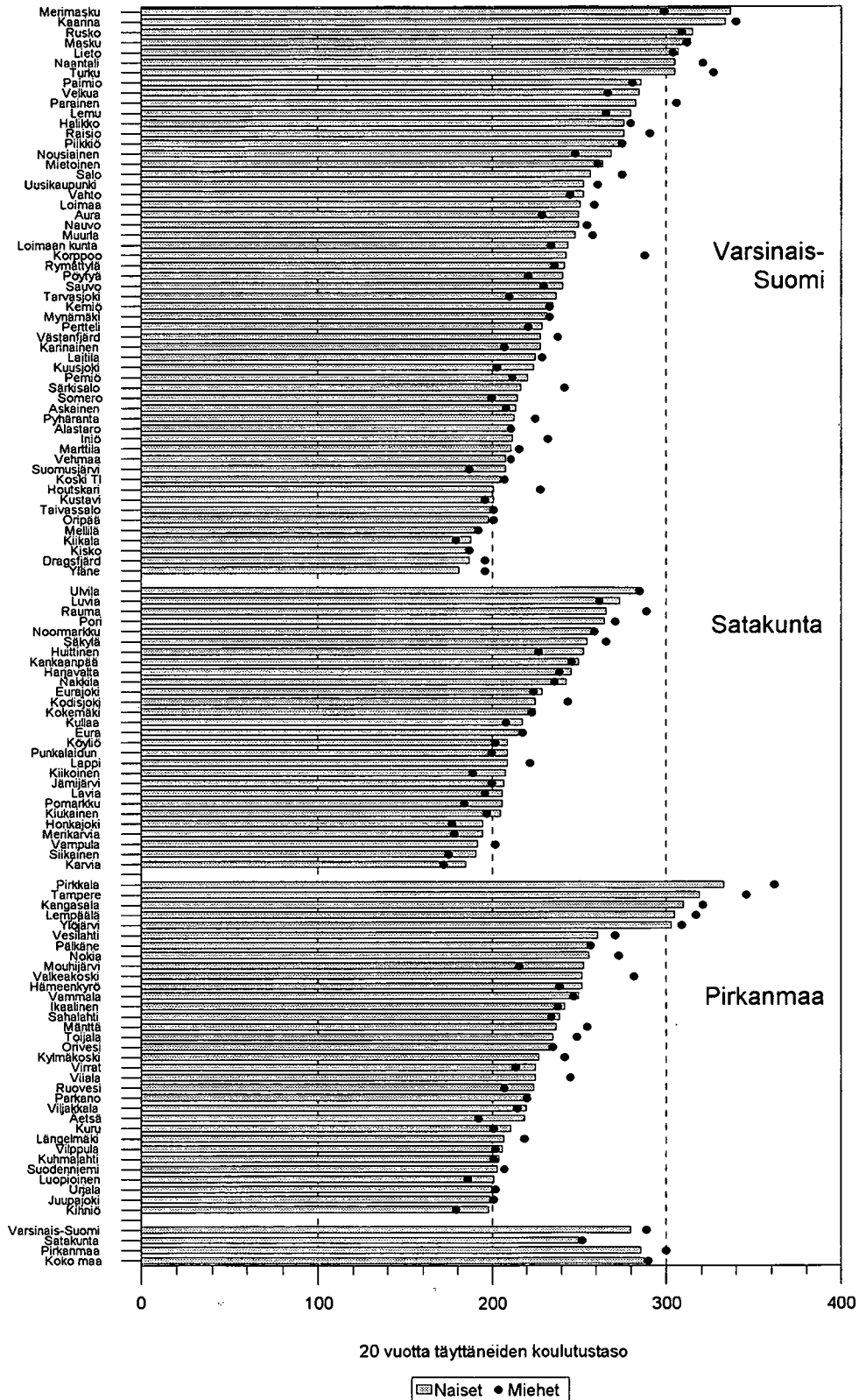

Kuva 7.5. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet kunnittain 2002.

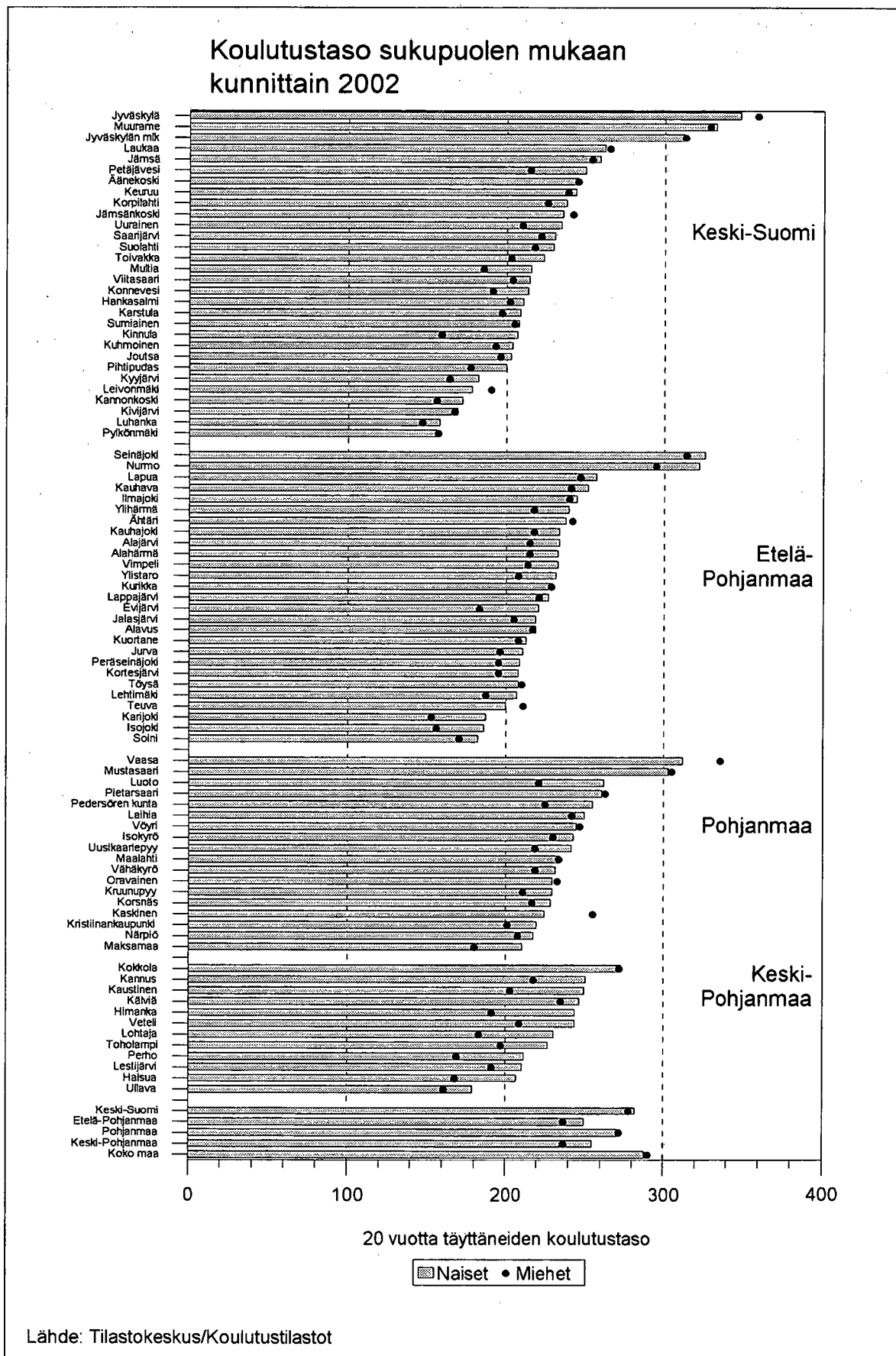
Kuva 7.6. Koulutusalan työpaikat kunnittain 2002.

Koulutustaso sukupuolen mukaan kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Koulutustilastot

Kuva 7.7a. Koulutustaso sukupuolen mukaan kunnittain 2002.

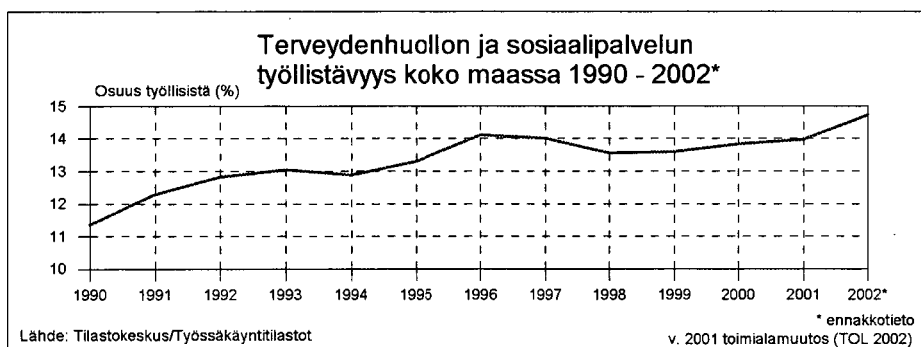
Kuva 7.7b. Koulutustaso sukupuolen mukaan kunnittain 2002.

Terveys- ja sosiaalipalvelut

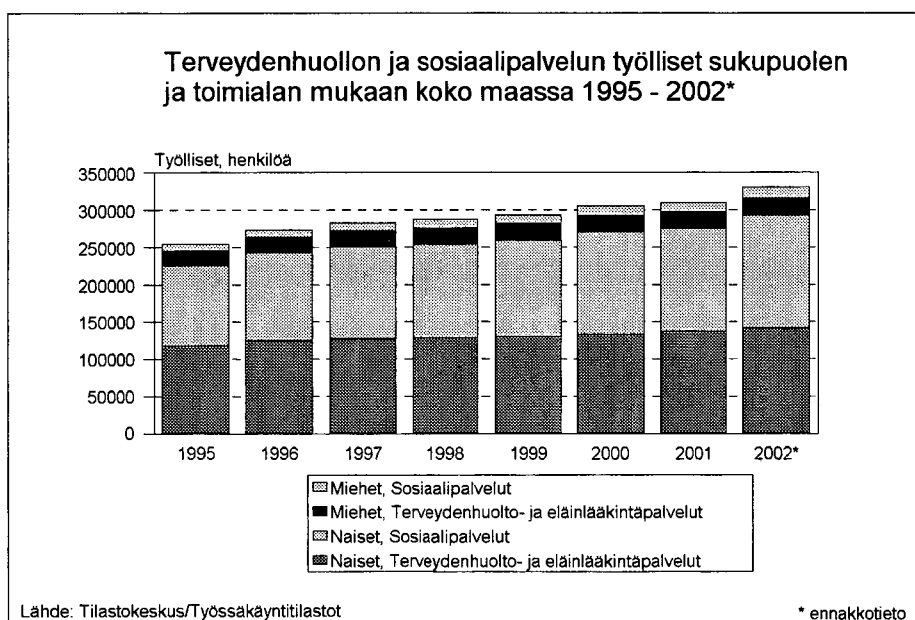
Koko maan terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllisten osuus kaikista työllisistä on noussut kymmenessä vuodessa 2 prosenttiyksikköä. Vuonna 2002 (ennakkotieto) nämä alat työllistivät vajaa 15 % kaikista työllisistä.

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston ennakkotietojen mukaan terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialoilla työskenteli yhteensä reilu 332 000 henkilöä vuonna 2002. Valtaosa näillä toimialoilla työskentelevistä on naisia. Vuonna 2002 sosiaalipalveluiden työllisten määrä ylitti terveyspalveluiden työllisten määrän. Enemmistö miehistä työskentelee kuitenkin edelleen terveyspalveluiden puolella.

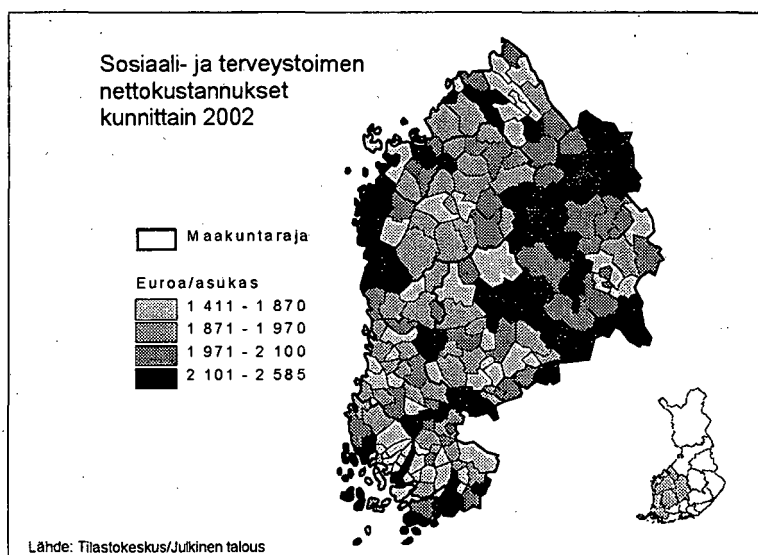
Sosiaali- ja terveystoimen *nettokustannukset* olivat Manner-Suomen kunnissa 2 090 euroa asukasta kohti vuonna 2002. Erikoissairaanhoidon osuus tästä oli 656 euroa, lasten päivähoiton 318 euroa ja perusterveydenhuollon (sis. hammashuolto) osuus 425 euroa. Kotipalvelun nettokustannukset olivat 77 euroa asukasta kohti ja toimeentulotukimenot 1 651 euroa tapauksia kohti.

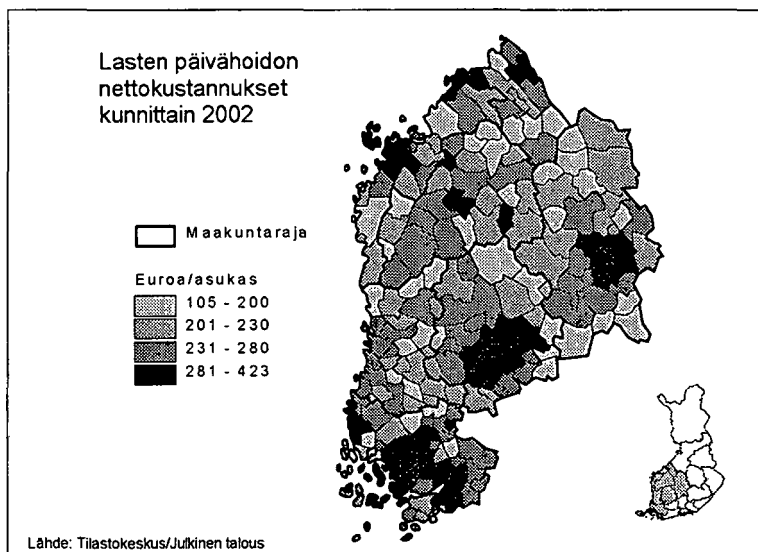
Kuva 8.1. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllistävyys koko maassa 1990–2002.

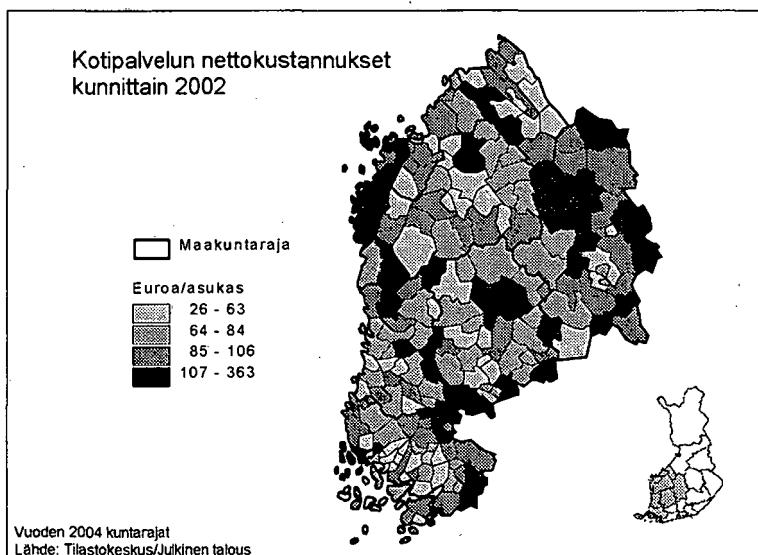
Kuva 8.2. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työlliset sukupuolen ja toimialan mukaan koko maassa 1995–2002.

Kuva 8.3. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002.

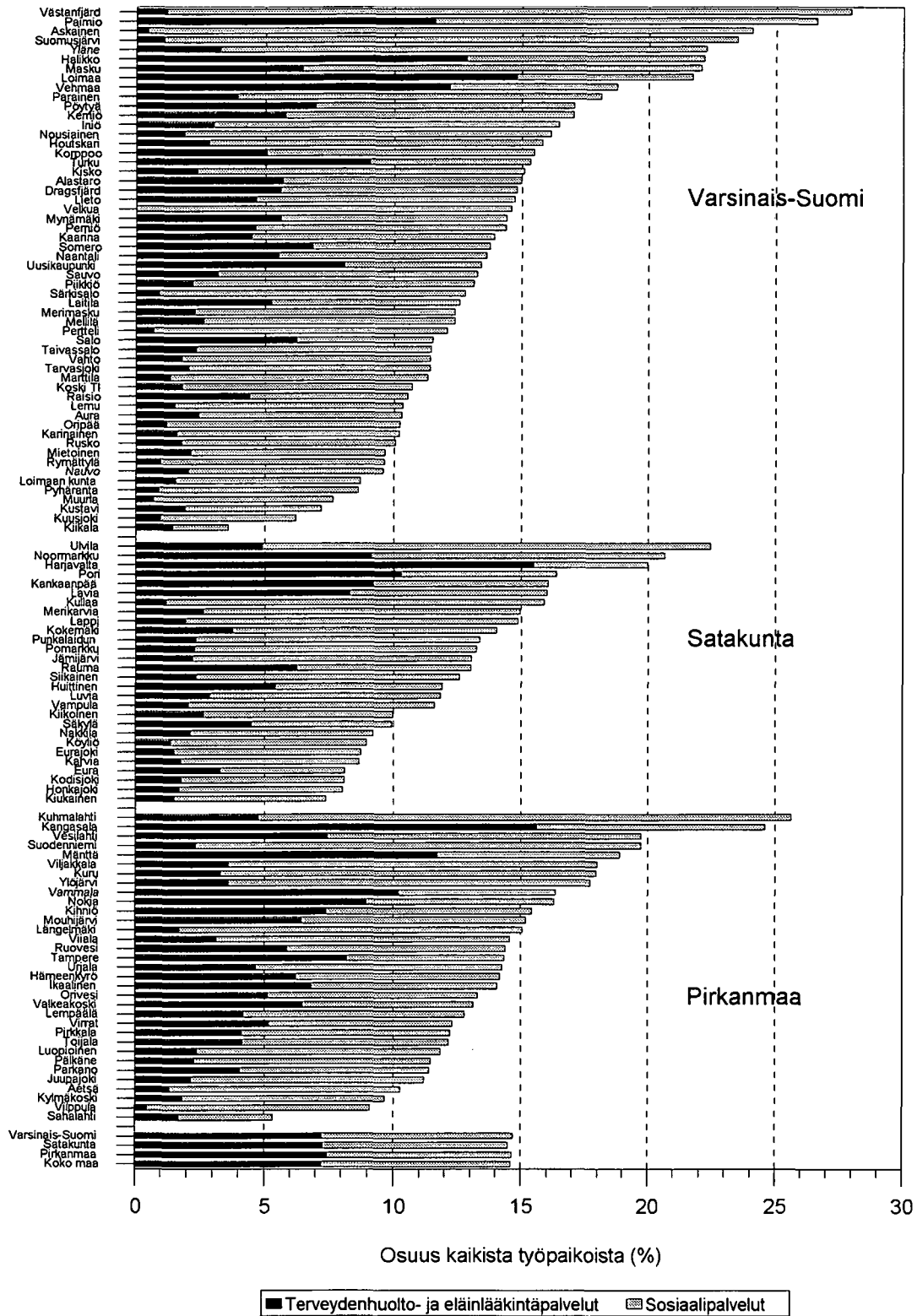

Kuva 8.4. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2002.

Kuva 8.5. Kotipalvelun nettokustannukset kunnittain 2002.

Terveystenhoolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2002*

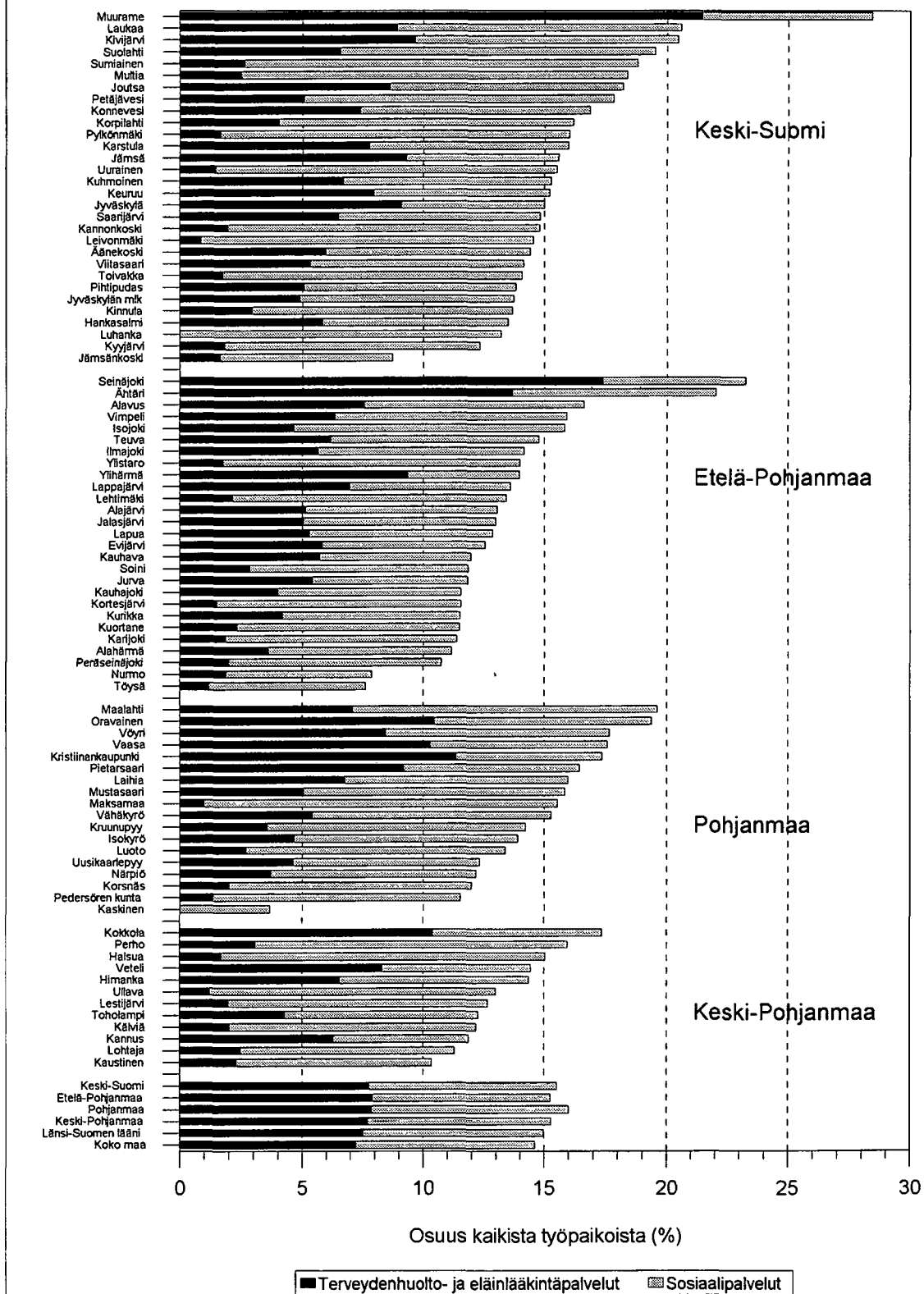

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

* ennakkotieto

Kuva 8.6a. Terveystenhoolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2002.

Terveysthuolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2002*

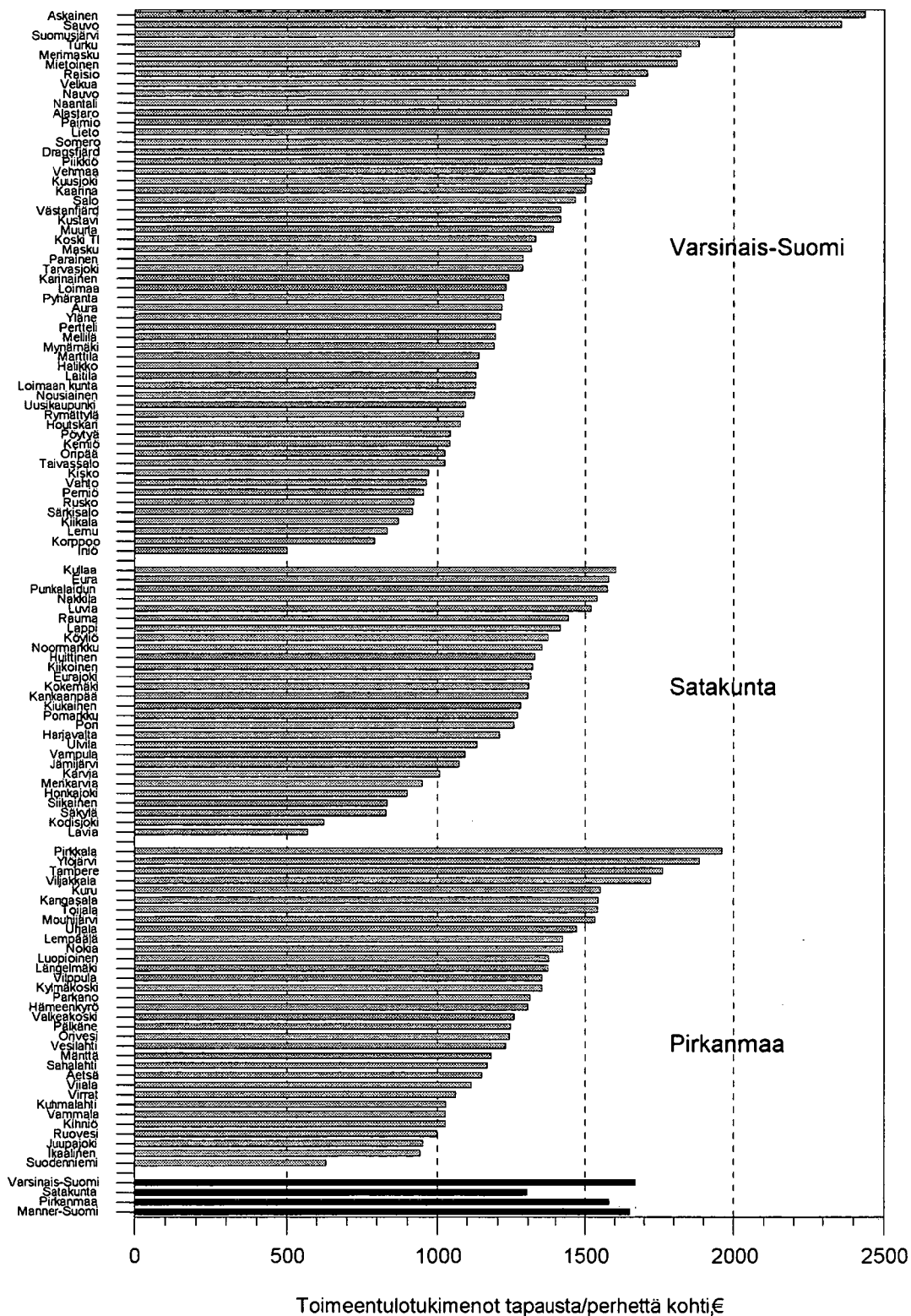

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

* ennakkotieto

Kuva 8.6b. Terveysthuolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2002.

Toimeentulotukimenot kunnittain 2002

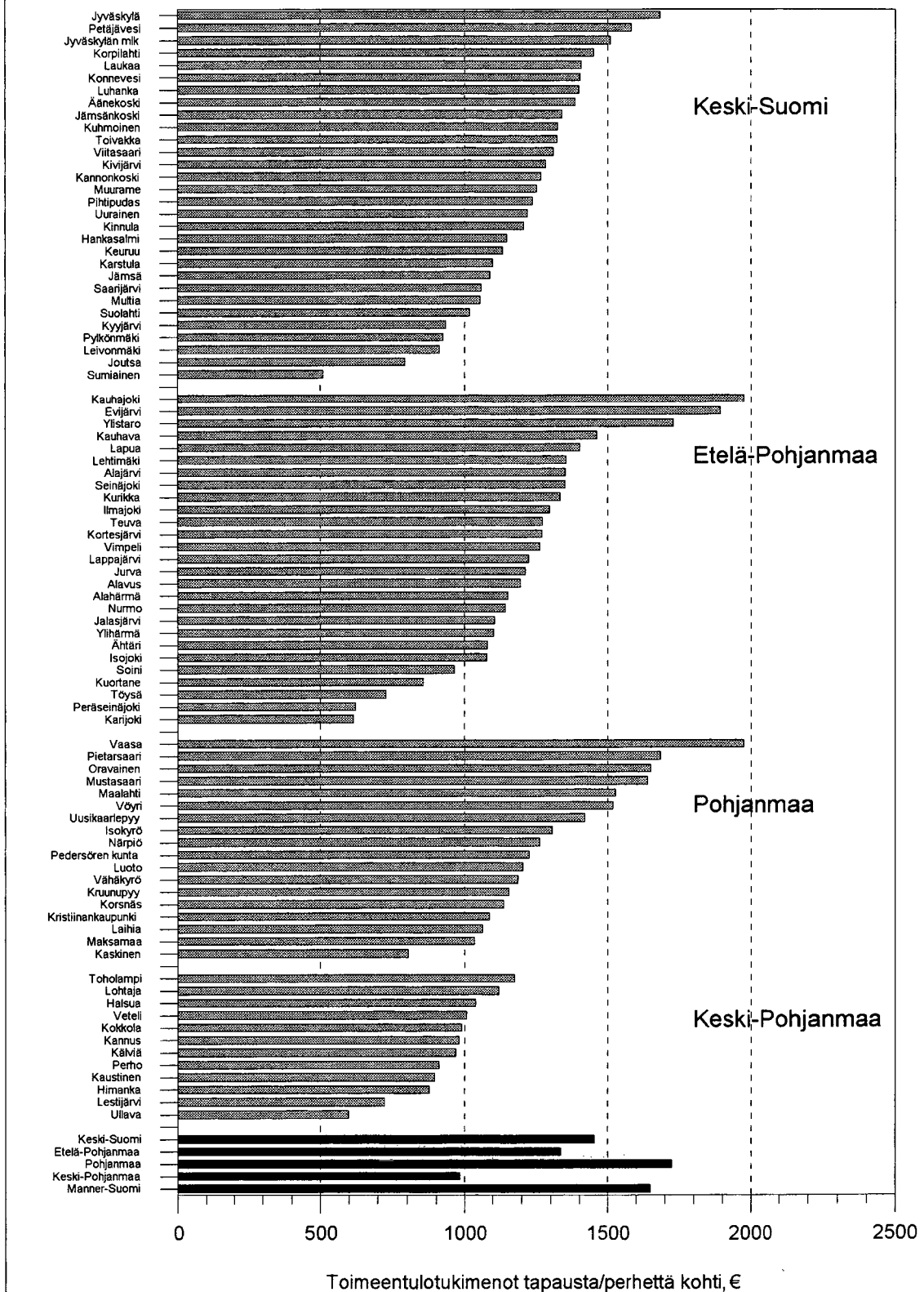
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Ilman pakolaisille maksettua toimeentulotukea

Kuva 8.7a. Toimeentulotukimenot kunnittain 2002.

Toimeentulotukimenot kunnittain 2002

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

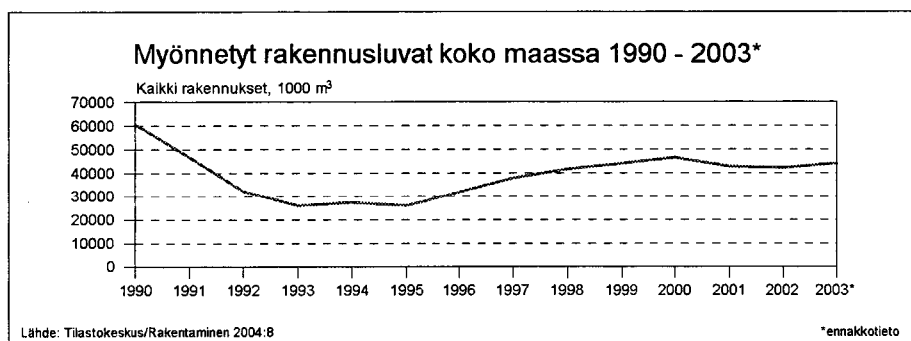
Ilman pakolaisille maksettua toimeentulotukea

Kuva 8.7b. Toimeentulotukimenot kunnittain 2002.

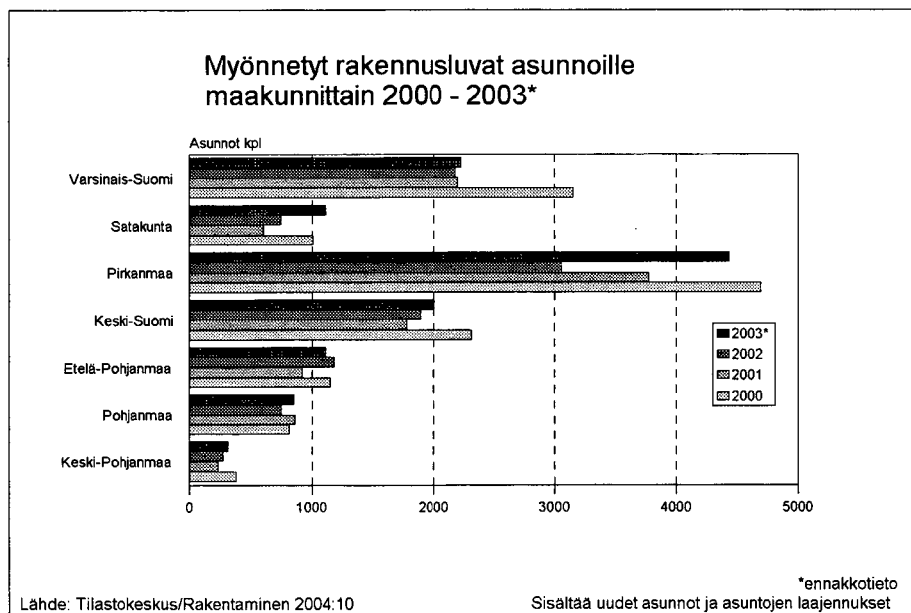
Rakentaminen ja asuminen

Rakennustuotantoon tilastoidaan erilliset pientalot, rivi- ja ketjutalot, asuinkerrostalot, vapaa-ajan-, liike-, toimisto-, liikenteen, hoitoalan, kokoon-tumis-, opetus- ja pelastustoimen, teollisuus-, varasto-, maatalous- ja muut rakennukset. Rakennustuotantotiedot ovat pääasiassa rakennusten kuutiomäärätietoja. Vuoden 2003 ennakkollisen tiedon mukaan rakennuslupia myönnettiin koko maassa noin 43 miljoonalle kuutiometrille, mikä on 4 % enemmän kuin vuonna 2002.

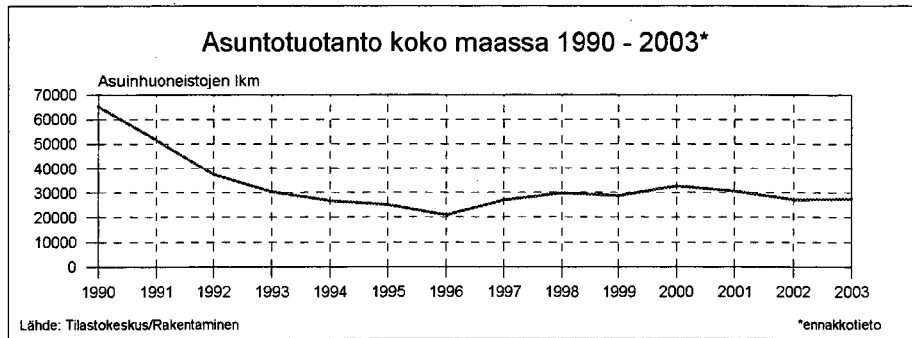
Myönnettyjen rakennuslupien tilasto perustuu kuntien rakennusvalvonta-viranomaisten kuukausittain myöntämiin rakennuslupiin. Tilasto sisältää sekä uudet talonrakennukset että rakennusten laajennukset, mutta ei sisällä rakennusten korjauksia. Vuoden 2003 ennakkotiedon mukaan rakennuslupia asunnoille myönnettiin koko maassa hieman alle 36 000 kpl, mikä on noin 15 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

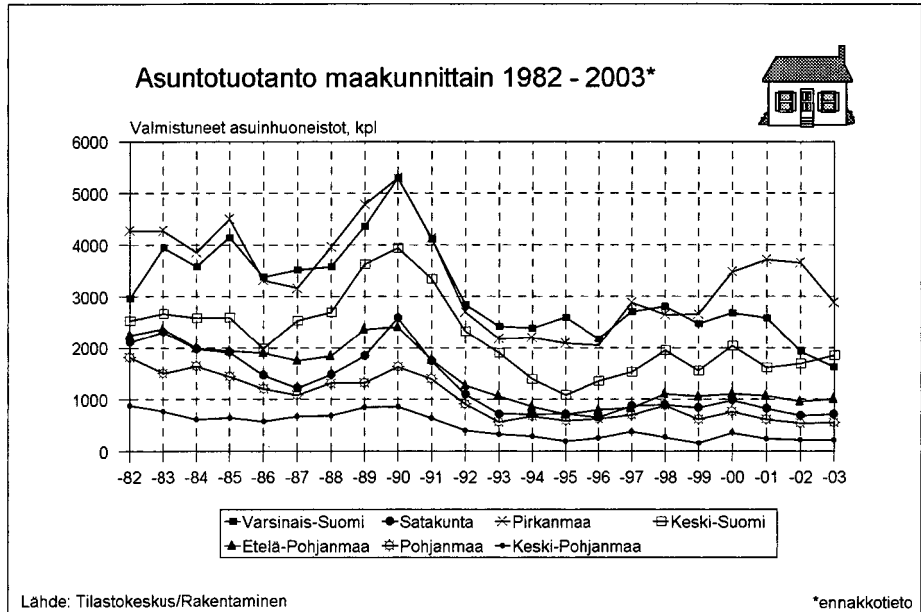
Kuva 9.1. Myönnetty rakennusluvut koko maassa 1990–2003.

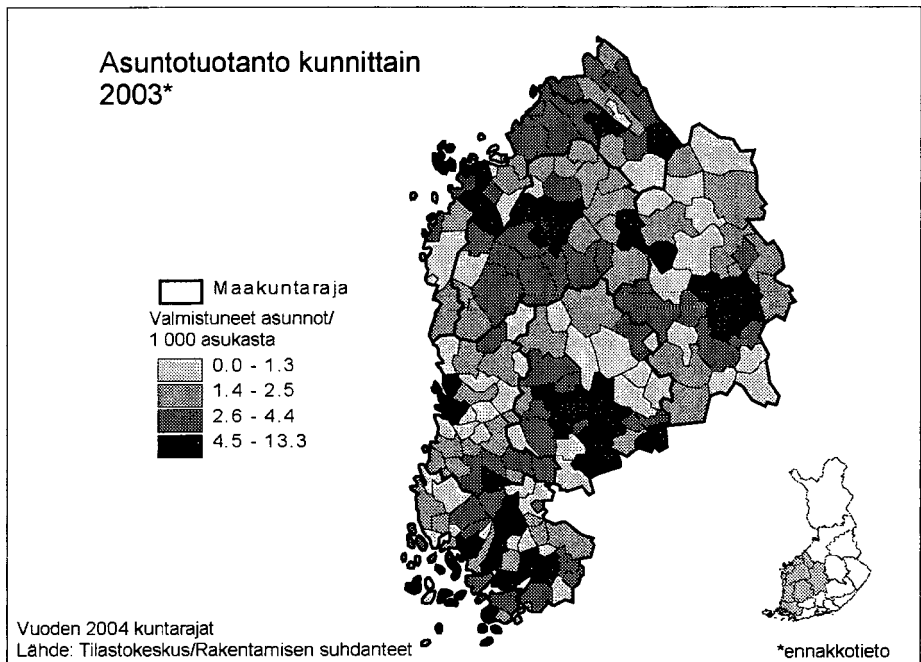
Kuva 9.2. Myönnetty rakennusluvut asunnoille maakunnittain 2000–2003.

Kuva 9.3. Asuntotuotanto koko maassa 1990–2003.

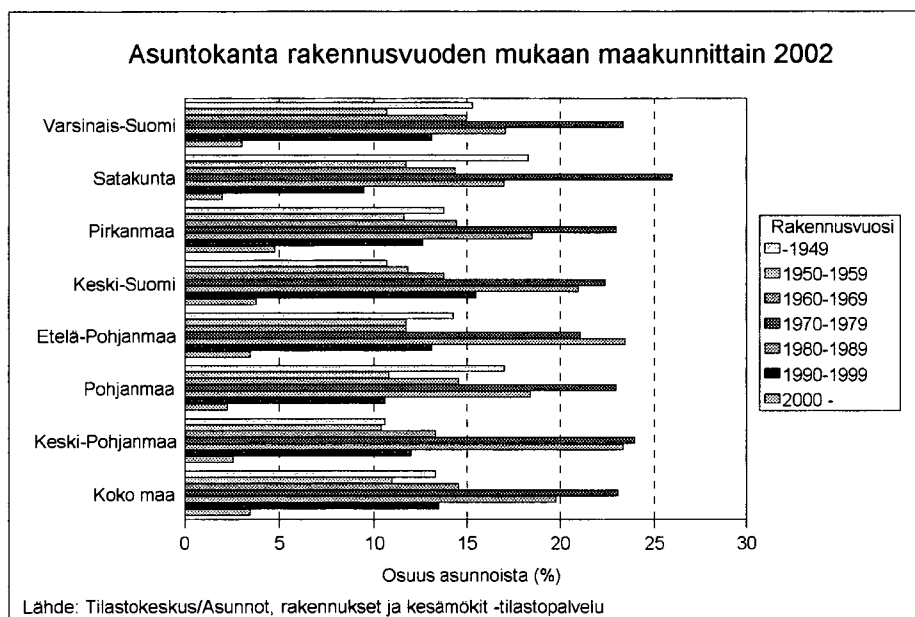

Kuva 9.4. Asuntotuotanto maakunnittain 1982–2003.

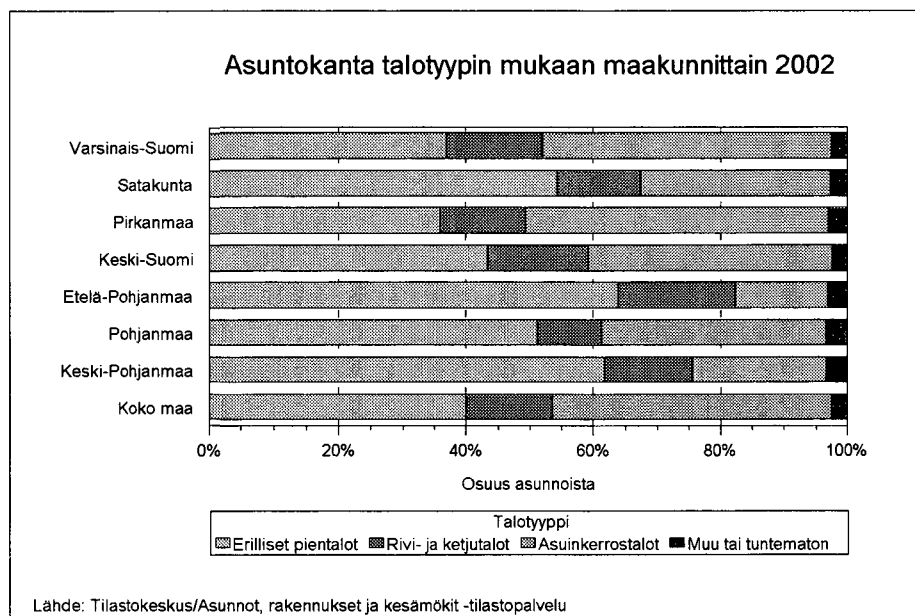

Kuva 9.5. Asuntotuotanto kunnittain 2003.

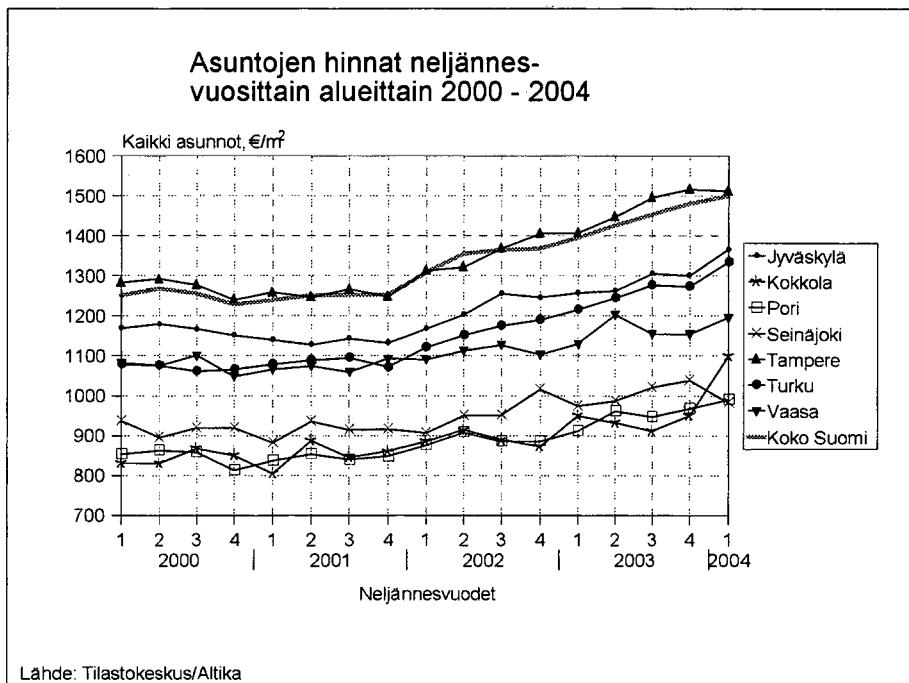
Asuntotuotanto on vakiintunut vuoden 1996 notkahduksen jälkeen ja vuodessa valmistuu keskimäärin 30 000 asuinhuoneistoa. Vuoden 2003 ennakkotietojen mukaan asuinhuoneistoja valmistui 27 439 kpl. Maamme asuntokanta kasvoi nopeimmin 1970-luvulla. Noin 60 % asuntokannasta onkin rakennettu vuoden 1969 jälkeen.

Kuva 9.6. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2002.

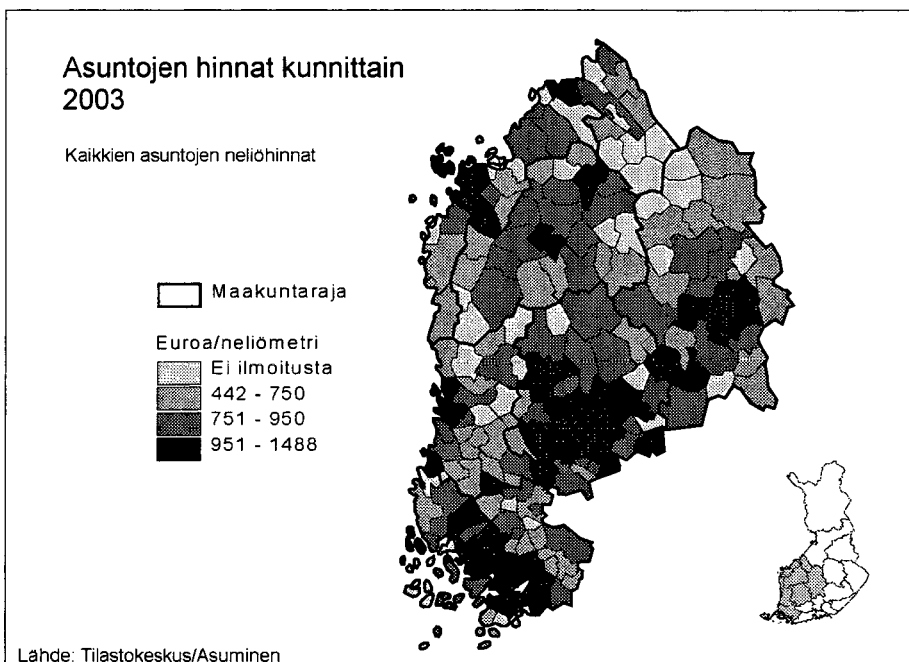

Kuva 9.7. Asuntokanta talotyyppin mukaan maakunnittain 2002.

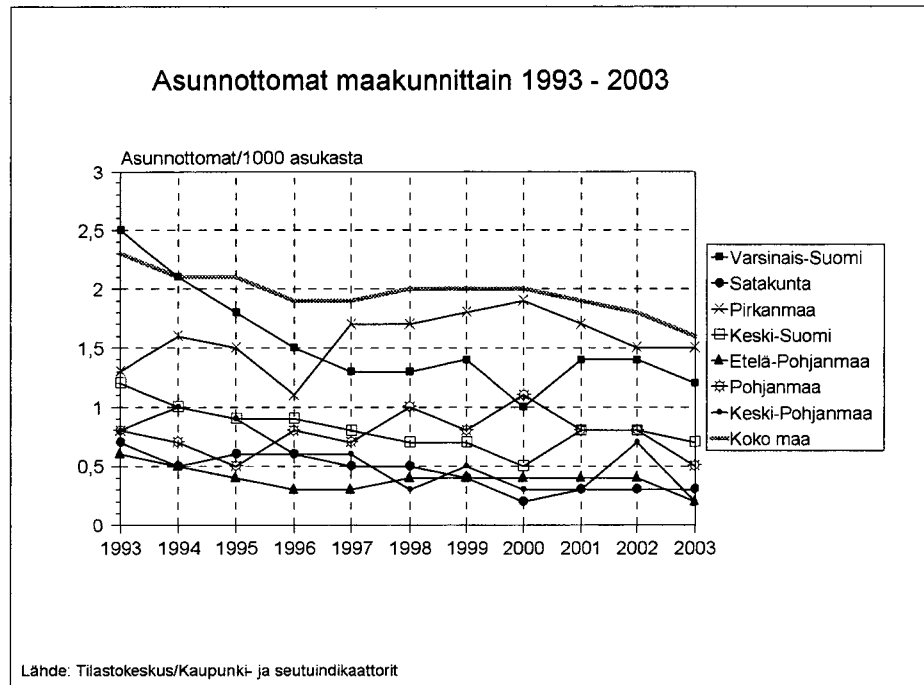

Kuva 9.8. Asuntojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000–2004.

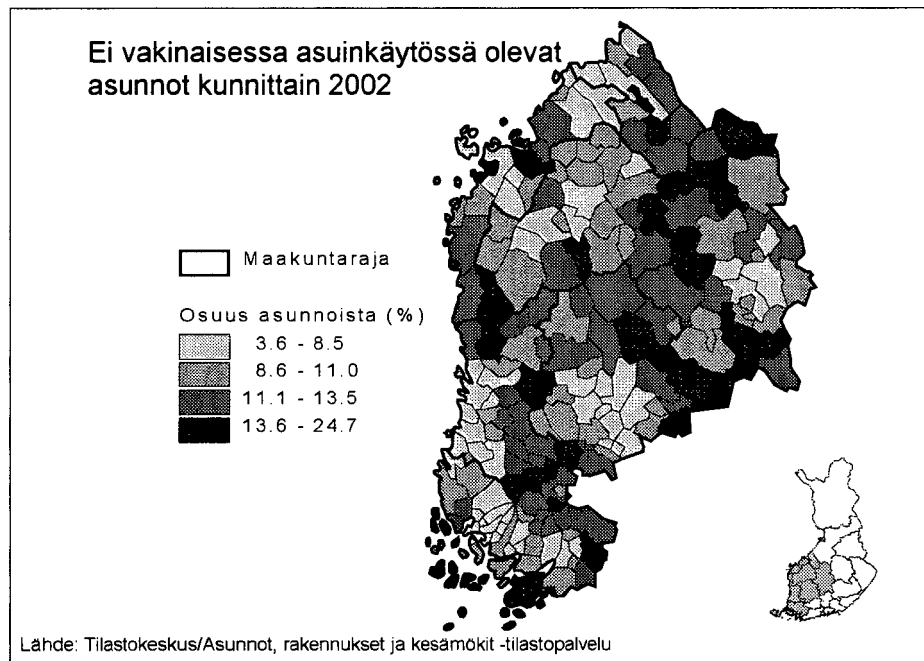
Asuntojen neliöhinnat ovat nousseet vuoden 2001 lopulta lähtien. Vuonna 2003 neliöhinta oli koko maassa keskimäärin 1 439 euroa/m², 90 euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2004 ensimmäisellä neljänneksellä neliöhinta oli koko maassa keskimäärin 1 500 euroa/m². Muutos edelliseen vuosineljännekseen oli 1,2 % ja vuosimuutos oli 7,1 %.

Kuva 9.9. Asuntojen hinnat kunnittain 2003.

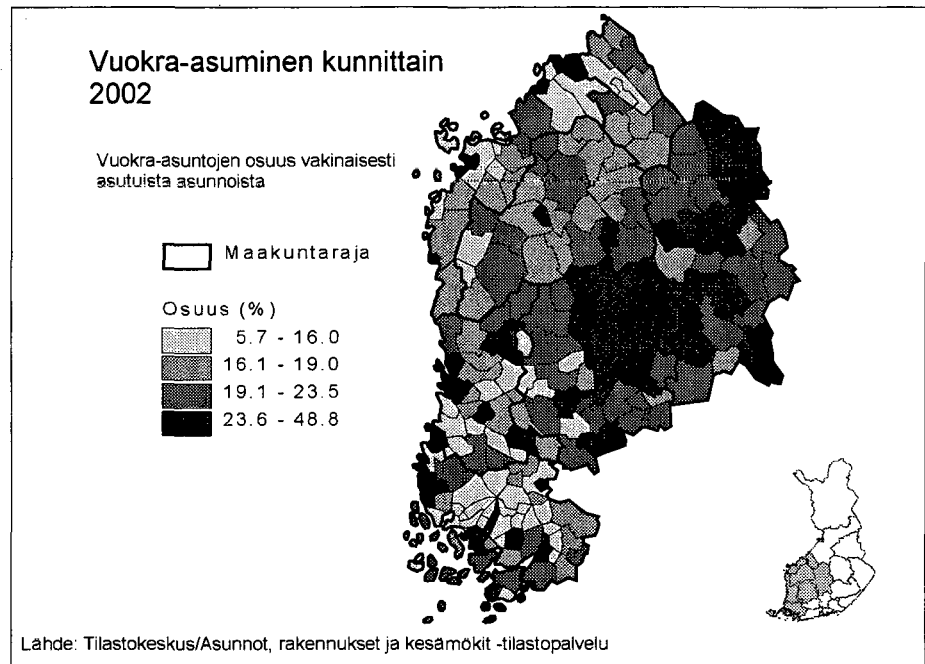
Kuva 9.10. Asunnottomat maakunnittain 1993–2003.

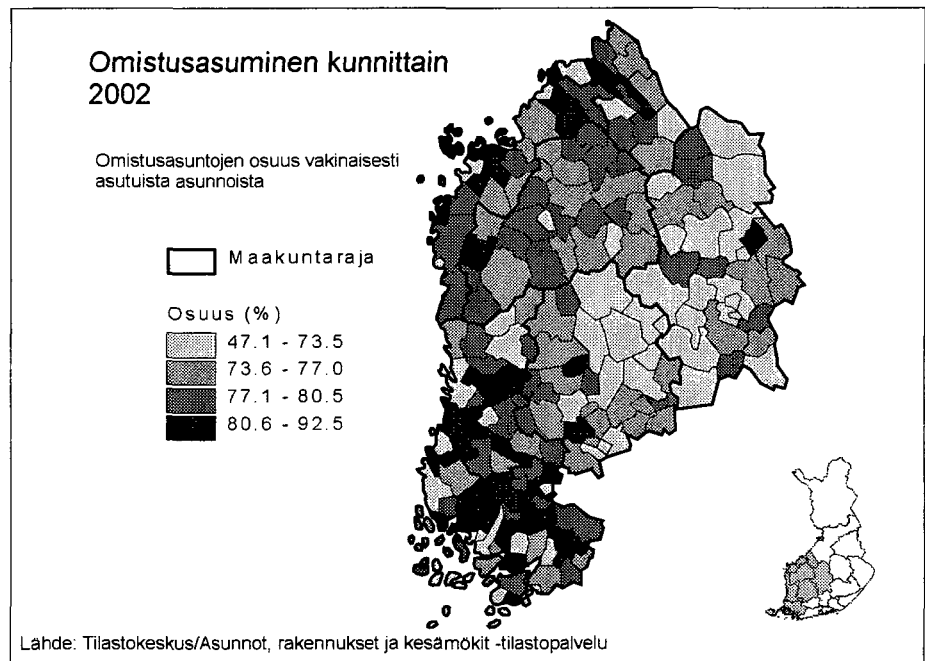
Kuva 9.11. Ei vakinaisessa asuinkäytössä olevat asunnot kunnittain 2002.

Asunnottomiin tilastoidaan ulkona, erilaisissa tilapäissuojissa ja yömajoissa olevat sekä erilaisissa laitoksissa asunnon puutteen vuoksi asustavat ja myös vapautuvat vangit, joilla ei ole asuntoa tiedossa. Tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona asustavat ja kiertelevät luetaan myös asunnottomiksi. Vuonna 2003 asunnottomiksi tilastoitiin 1,6 henkilöä 1000 asukasta kohti.

Ei vakinaisessa asuinkäytössä olevia asuntoja oli koko maassa vuonna 2002 8,4 % ja vakinaisesti asuttuja asuntoja oli vastaavasti 91,4 %.

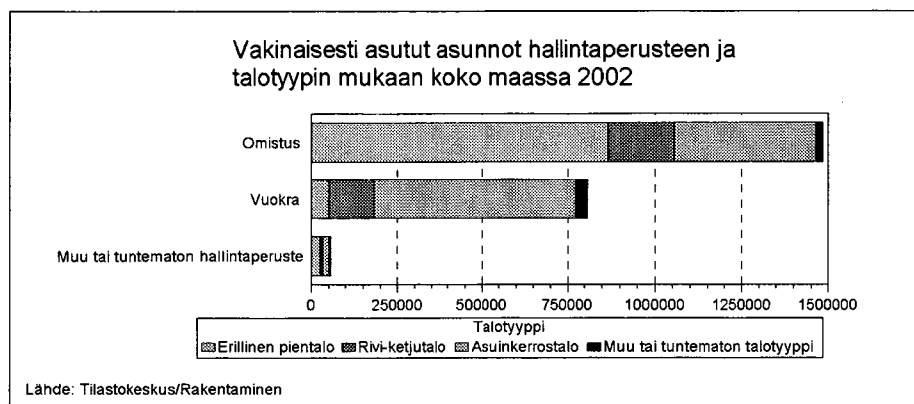

Kuva 9.12. Vuokra-asuminen kunnittain 2002.

Kuva 9.13. Omistusasuminen kunnittain 2002.

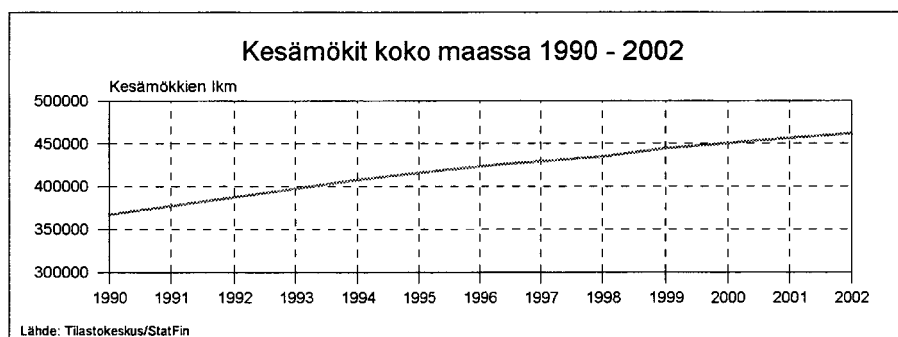
Vuonna 2002 vakituisesti asutuista asunnoista 63 % oli omistusasuntoja ja 36 % vuokra-asuntoja. Omistusasunnoista valtaosa (60 %) oli erillisiä pientaloja. Vuokralla asuvilla yleisin talotyyppi on kerrostalo, yli 70 % vuokra-asunnoista oli kerrostaloissa vuonna 2002.

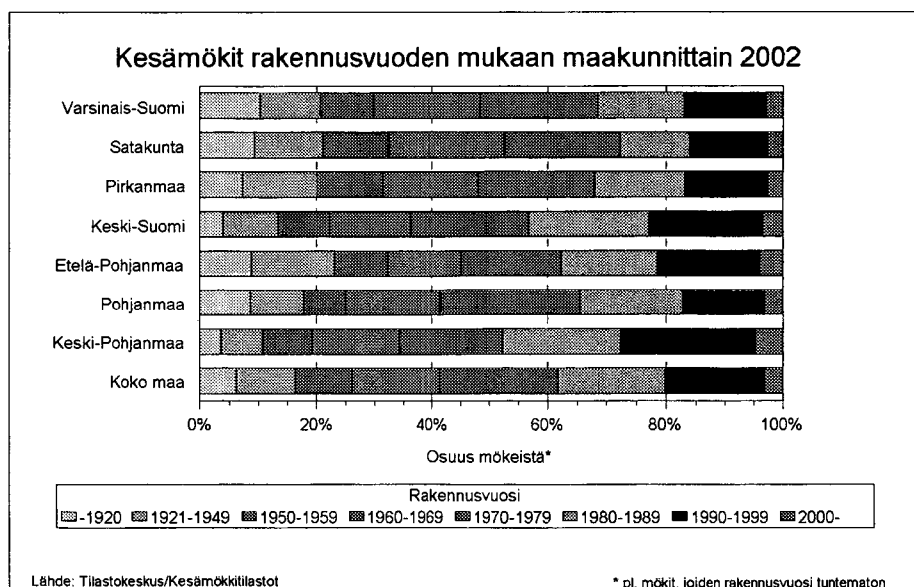
Kuva 9.14. Vakinaisesti asutut asunnot hallintaperusteen ja talotyyppin mukaan koko maassa 2002.

Vapaa-ajan asuinrakennukset

Vuoden 2002 kesämökkitilastossa on *vapaa-ajan asuinrakennuksiksi* luettu kaikki ne rakennukset, joiden käyttötarkoitus oli 31.12.2002 vapaa-ajan asuinrakennus tai joita ko. ajankohtana käytettiin loma-asumiseen. Kesämökeiksi ei ole luettu vakinaisessa asuinkäytössä olevia vapaa-ajan asuntoja. Myöskään majoitustoimintaa harjoittavien liikeyritysten vuokrattavia lomamökkejä ei ole luettu kesämökkitilastoon, vaan ne tilastoidaan rakennuskannan majoitusliikerakennuksiin (ks. Kesämökkit 2002).

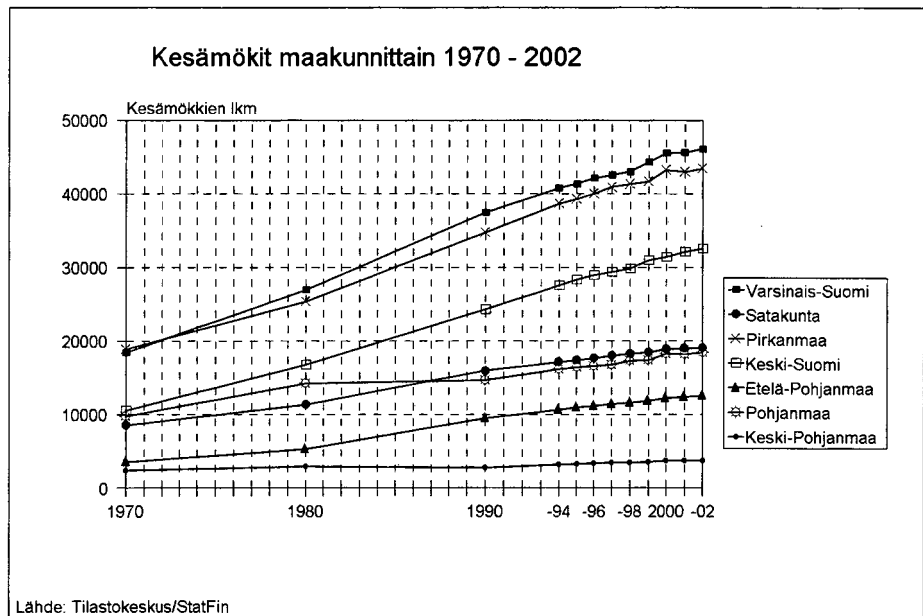

Kuva 9.15. Kesämökkit koko maassa 1990–2002.

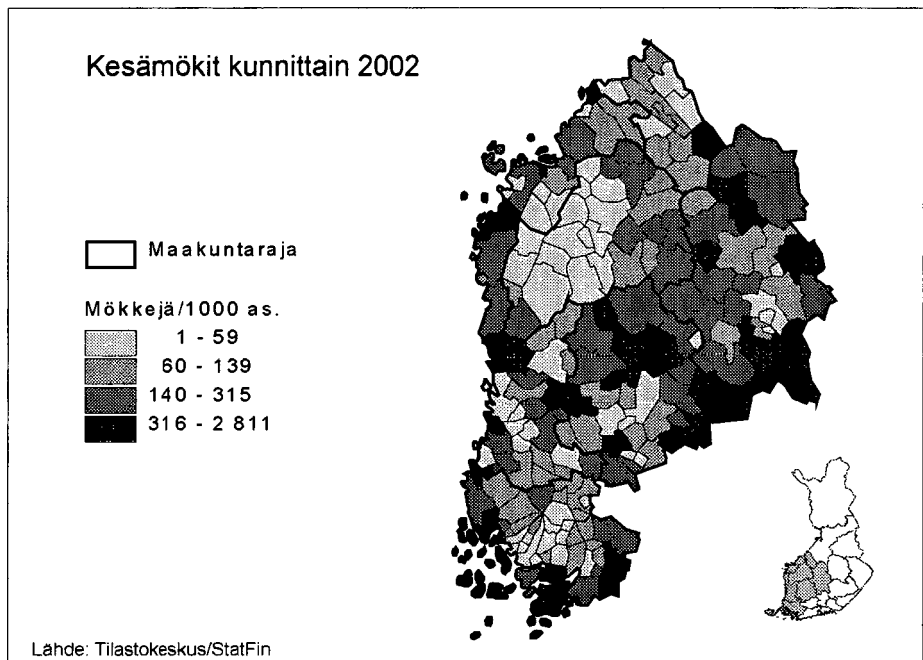

Kuva 9.16. Kesämökkit rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2002.

Kuva 9.17. Kesämökkit maakunnittain 1970–2002.

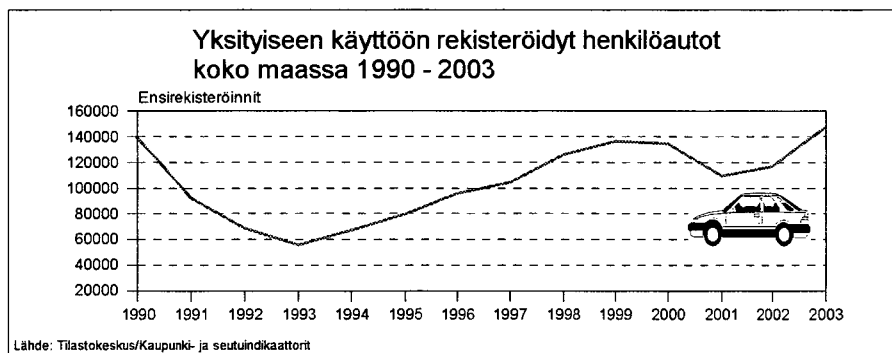
Kuva 9.18. Kesämökkit kunnittain 2002.

Vuoden 2002 lopussa kesämökkejä tilastoitiin 461 435 kappaletta. Keskimäärin mökkejä oli 89 kpl tuhatta asukasta kohti. Kesämökkien määrä on vuodesta 1990 kasvanut lähes 94 000 mökillä. Tänä aikana mökkikanta kasvoi noin 20 prosentilla. Nopeimmin mökkikanta kasvoi 70–80 -luvulla. Vain neljännes mökeistä on valmistunut ennen vuotta 1960.

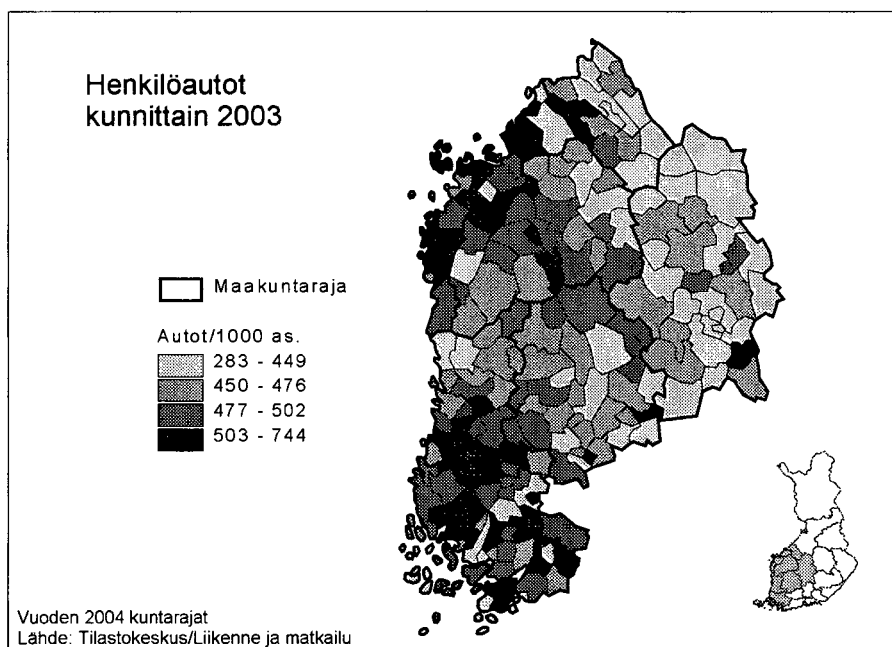
Liikenne ja matkailu

Liikenne

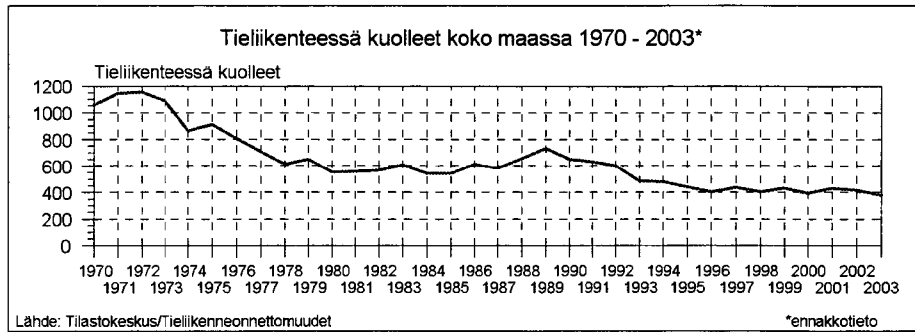
Rekisterissä olevia henkilöautoja oli vuoden 2003 lopussa koko maassa keskimäärin 435 tuhatta asukasta kohti. Kaikkiaan rekisterissä olevia henkilöautoja oli 2,3 miljoonaa kappaletta. Vuonna 2003 yksityiseen käyttöön ensirekisteröitiin yli 147 400 henkilöautoa.

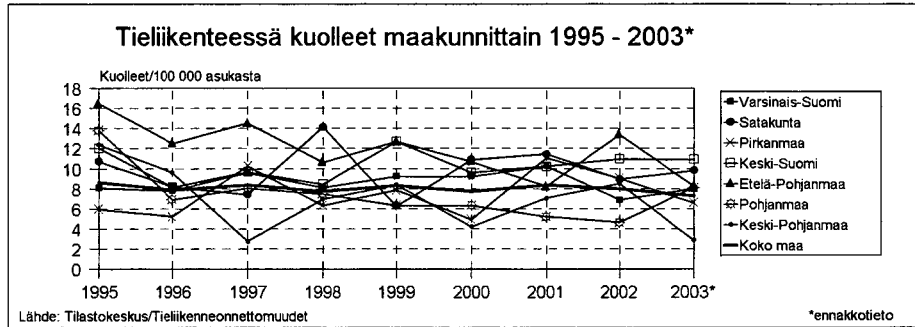
Kuva 10.1. Yksityiseen käyttöön rekisteröidyt henkilöautot koko maassa 1990–2003.

Kuva 10.2. Henkilöautot kunnittain 2003.

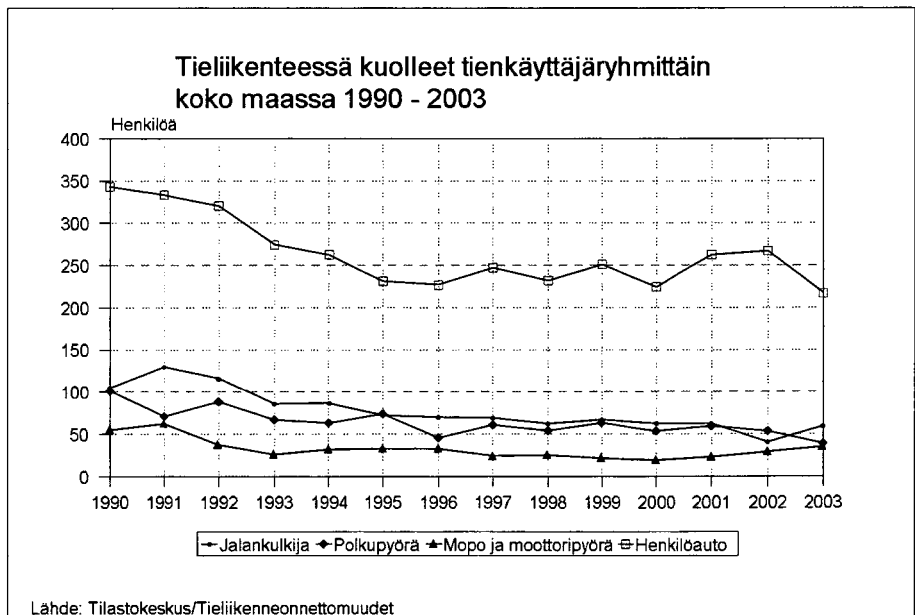

Kuva 10.3. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970–2003.

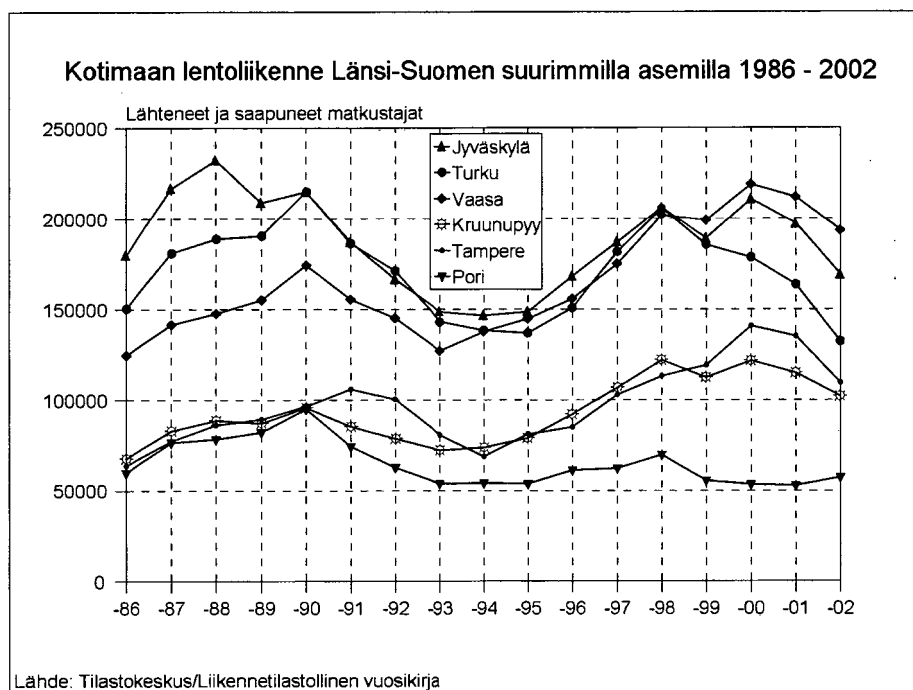

Kuva 10.4. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995–2003.

Koko maan liikenneonnettomuuksissa menehtyi 379 henkilöä vuonna 2003. Määrä on koko tarkastelujakson alhaisin, kun esimerkiksi kolme vuosikymmentä sitten liikenteessä menehtyi synkimpinä vuosina yli 1 000 henkilöä. Vuosittain liikenteessä kuolee keskimäärin 8 henkilöä 100 000 asukasta kohti. Yli puolet liikenneuhreista menehtyy henkilöauto-onnettomuuksissa.

Kuva 10.5. Tieliikenteessä kuolleet tienkäyttäjärhmittäin koko maassa 1990–2003.

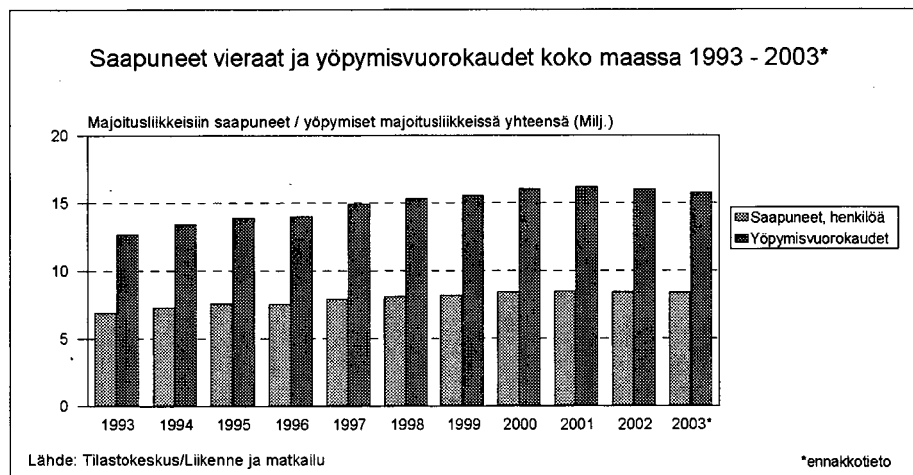

Kuva 10.6. Kotimaan lentoliikenne Länsi-Suomen suurimmilla asemilla 1986–2002.

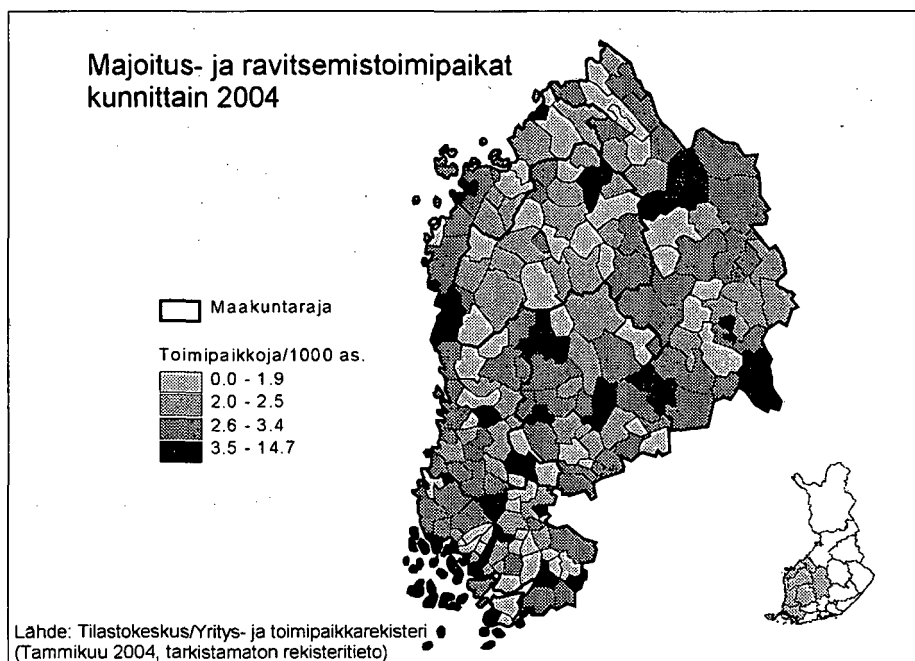
Majoitus- ja ravitsemispalvelut

Suomen majoitusliikkeissä kirjattiin 15,8 miljoonaa yöpymisvuorokautta vuonna 2003. Yöpymisten kokonaismäärä väheni prosentin vuoteen 2002 verrattuna.

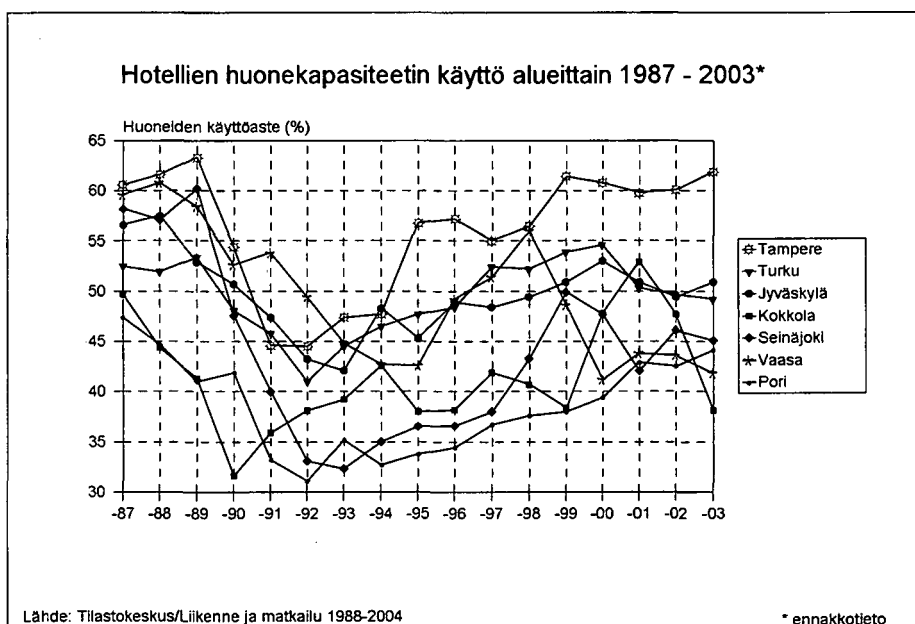
Majoitusliikkeisiin saapuneiksi kirjattiin vajaat 6,4 miljoonaa suomalaista ja noin 2 miljoonaa ulkomaalaista.

Kuva 10.7. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993–2003.

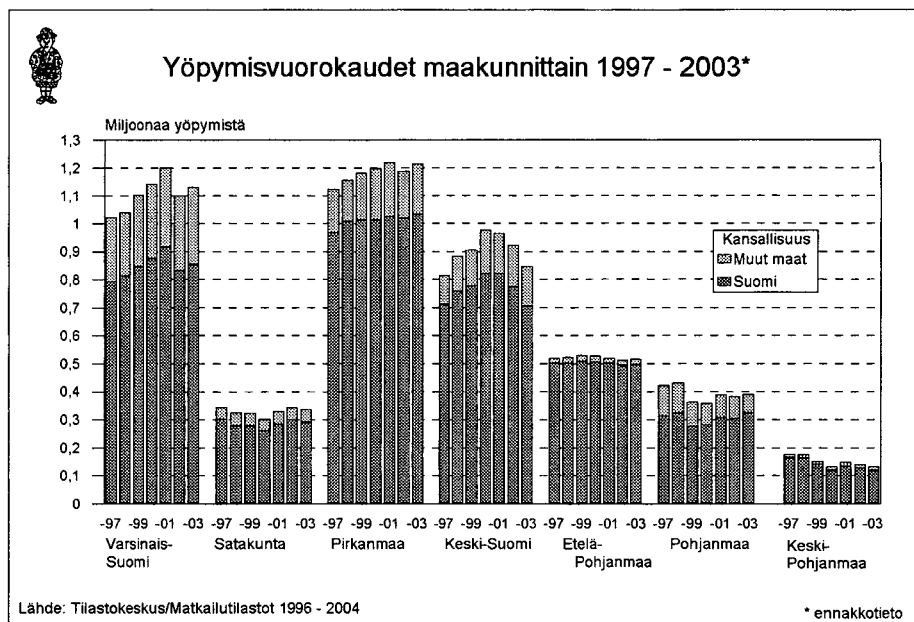
Kuva 10.8. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2004.

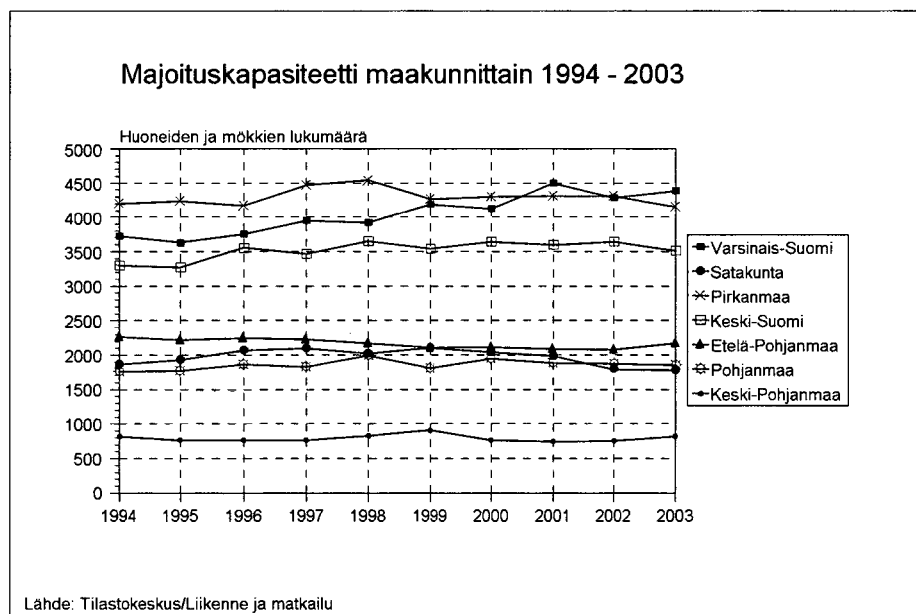
Kuva 10.9. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987–2003.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan tammikuussa 2004 koko maassa oli 16 000 majoitus- ja ravitsemisalan toimipaikkaa, mikä on reilu 900 kappaletta enemmän kuin vuotta aiemmin. Näillä aloilla oli siten koko maassa 3,1 toimipaikkaa tuhatta asukasta kohden.

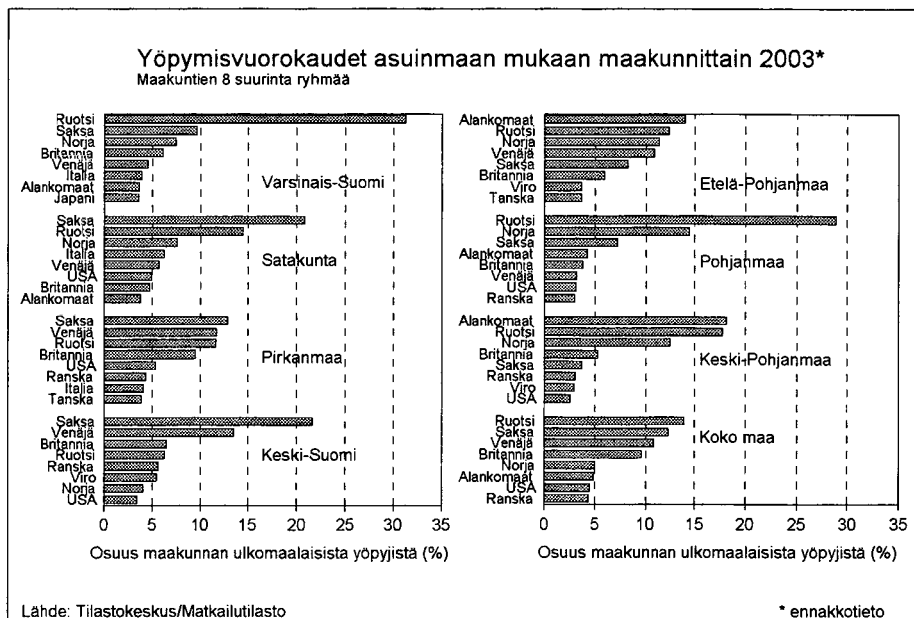
Hotellihuoneiden käyttöaste oli koko maassa vuonna 2003 (ennakkotieto) 47,6 %. Vuonna 2002 se oli 48,2 %.

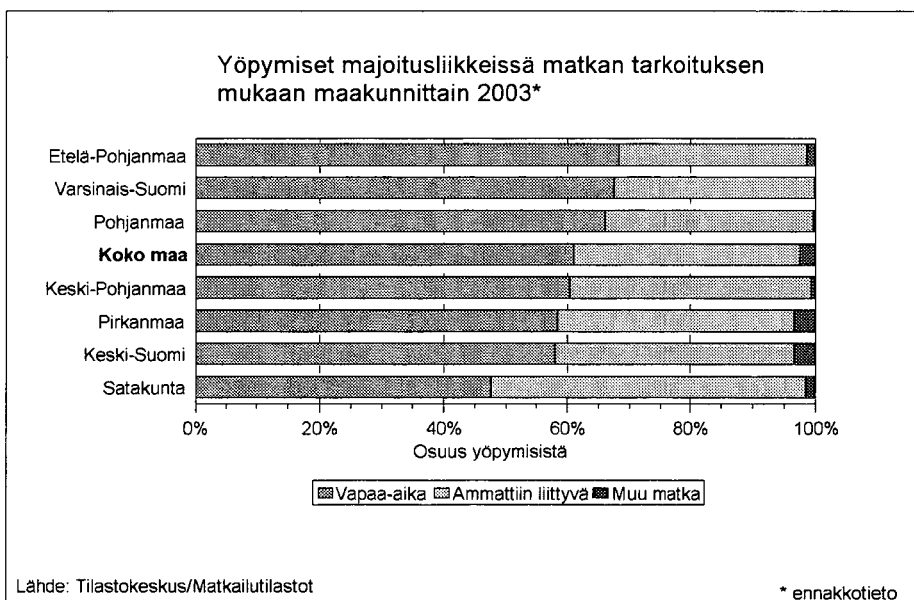
Kuva 10.10. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1997–2003.

Kuva 10.11. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994–2003.

Kuva 10.12. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2003.

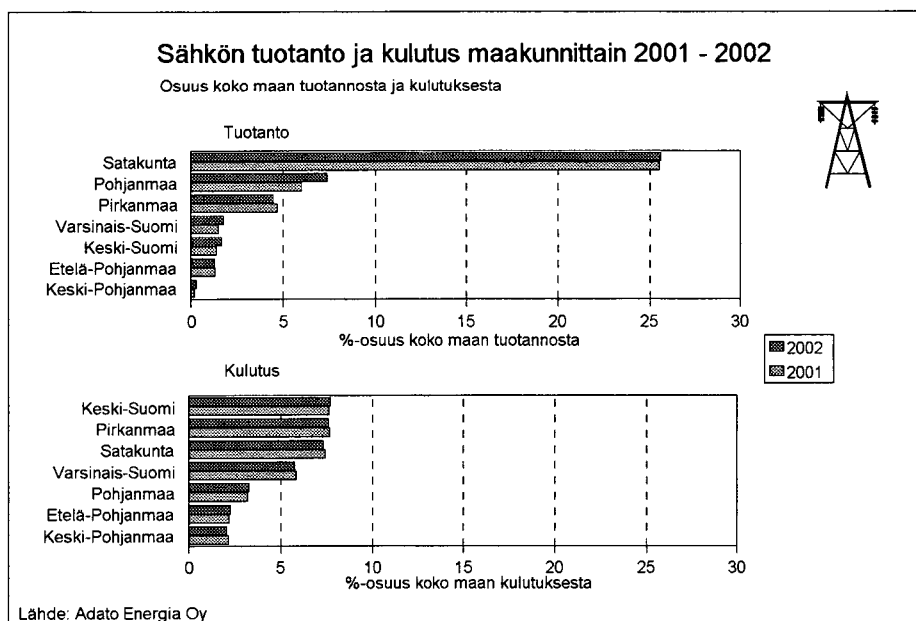

Kuva 10.13. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2003.

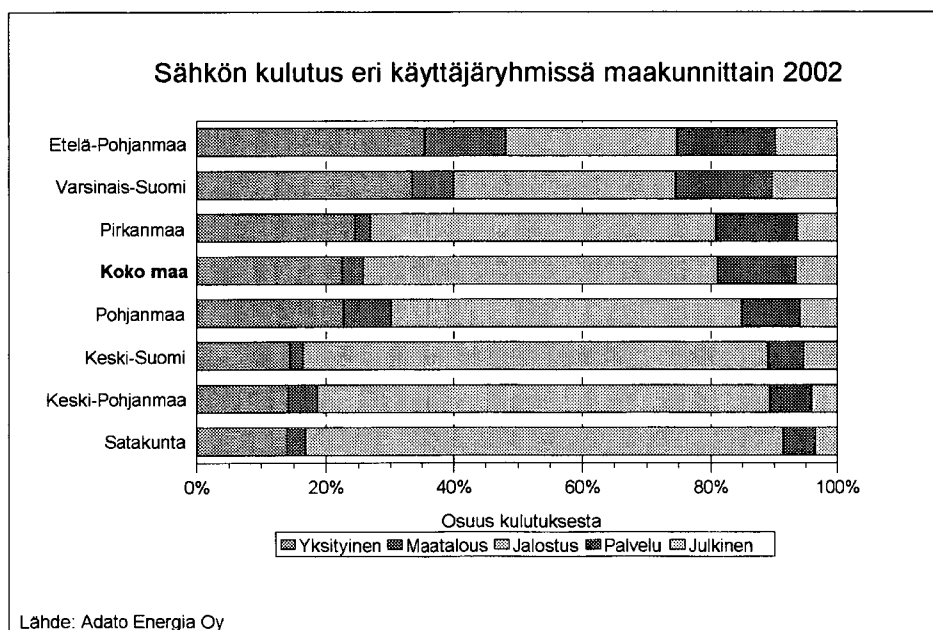
Koko maan yöpymisistä reilu 60 % oli vapaa-aikaan liittyviä vuoden 2003 ennakkotietojen mukaan. Suurimman ulkomaalaisryhmän yöpymisvuorokausilla mitattuna muodostivat ruotsalaiset. Heidän osuus oli lähes 15 % kaikista ulkomaalaisista yöpyjistä.

Energiatalous

Sähköä tuotettiin vuonna 2002 Suomessa 71 617 GWh ja kulutettiin 83 542 GWh. Suurin sähkön käyttäjäryhmä oli teollisuus. Vuonna 2002 sen osuus koko energian käytöstä oli 55,3 %. Kotitaloudet kuluttivat sähköä 22,5 % ja palvelut 12,3 %. Maatalouden käyttämän sähkön osuus koko kulutuksesta oli 3,3 %.

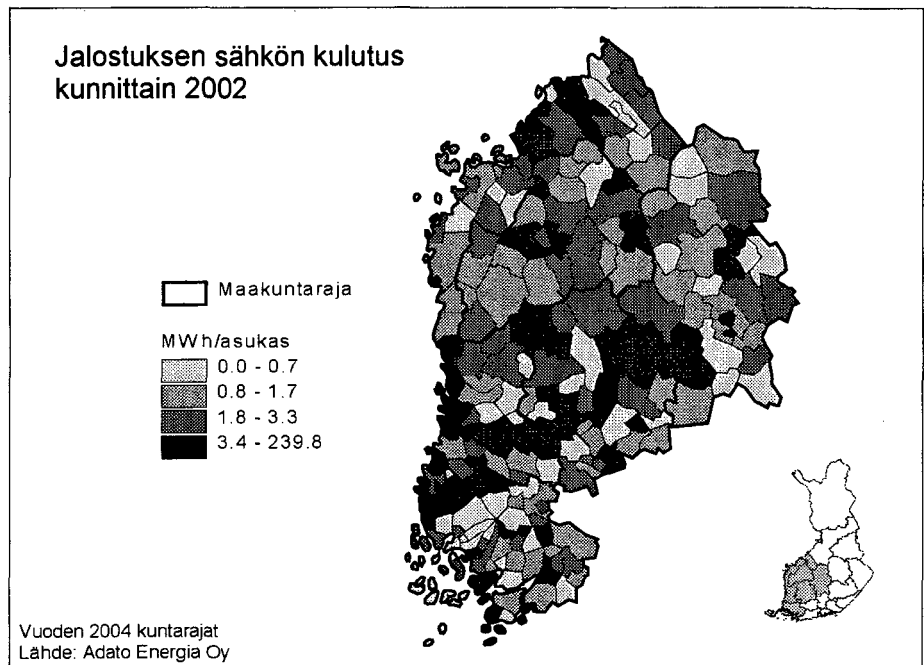

Kuva 11.1. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 2001–2002.

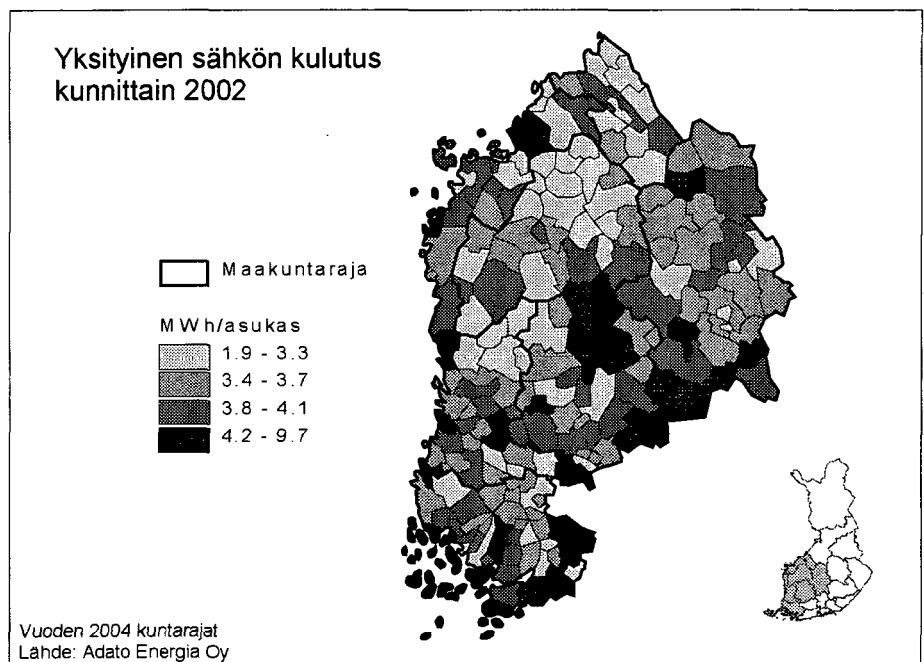

Kuva 11.2. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2002.

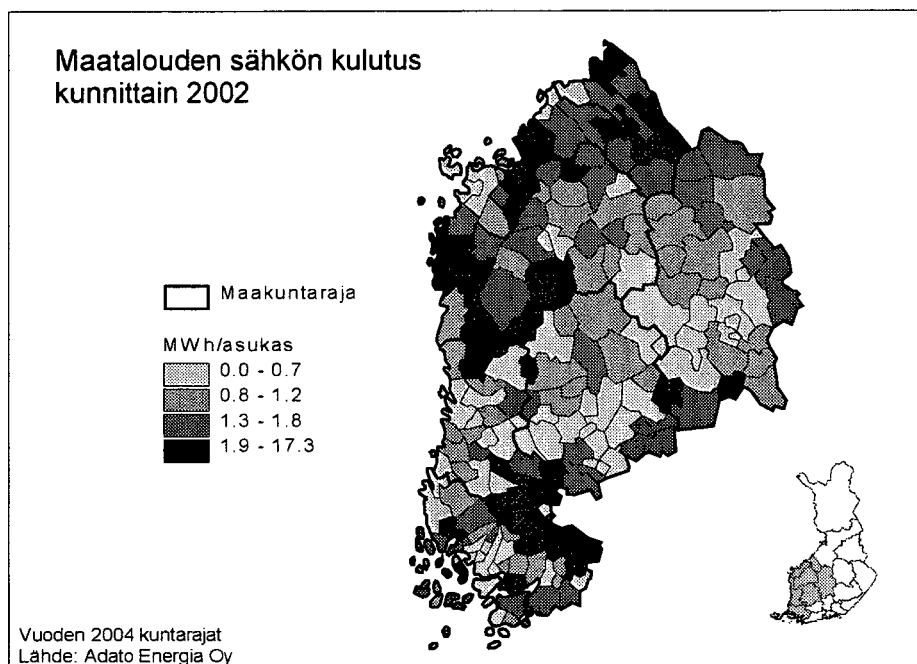

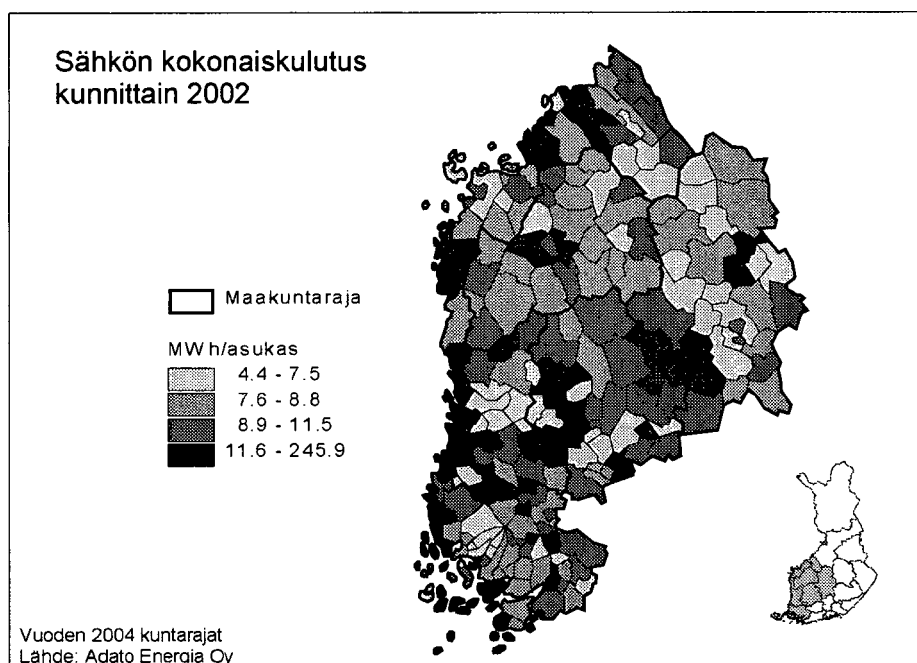
Kuva 11.3. Jalostuksen sähkön kulutus kunnittain 2002.

Kuva 11.4. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2002.

Kuva 11.5. Maatalouden sähkön kulutus kunnittain 2002.

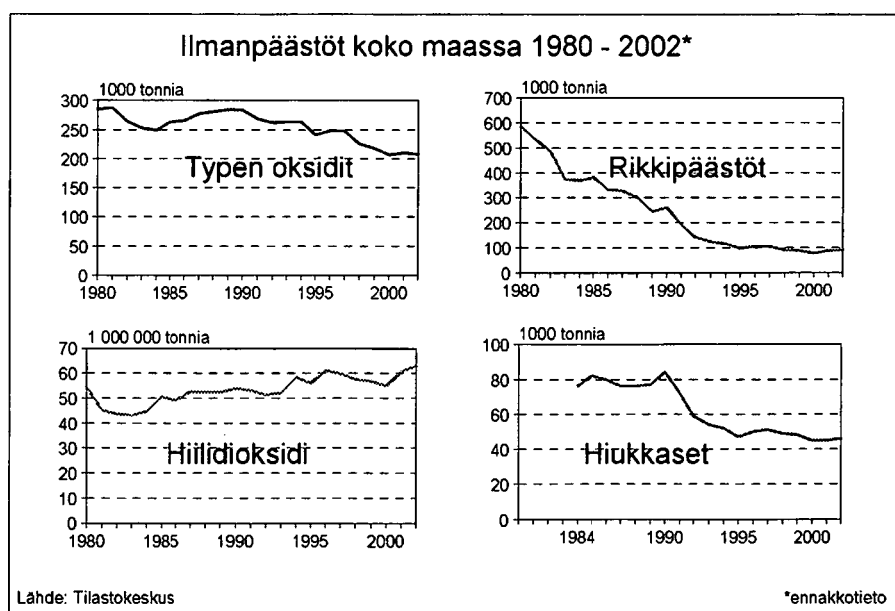
Kuva 11.6. Sähkön kokonaiskulutus kunnittain 2002.

Ympäristön tila

Keskeisimmät ilman laatuun vaikuttavat epäpuhtaudet ovat typen oksidit, rikkidioksidi, hiilimonoksidi, hiilivedyt ja hiukkaset. Suurin osa päästöistä aiheutuu teollisuudesta, energiantuotannosta ja liikenteestä. Ne vaikuttavat kasvihuoneilmiön voimistumiseen, otsonikatoon ja happamaan laskeumaan.

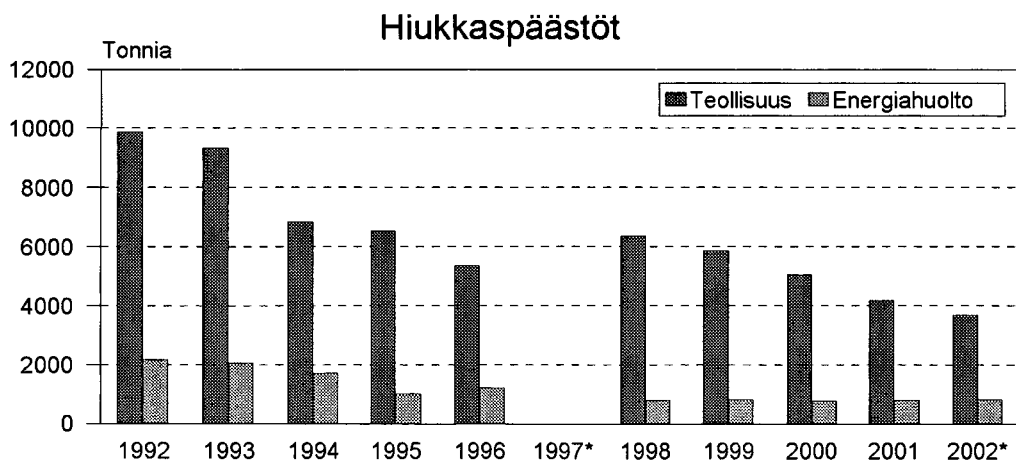
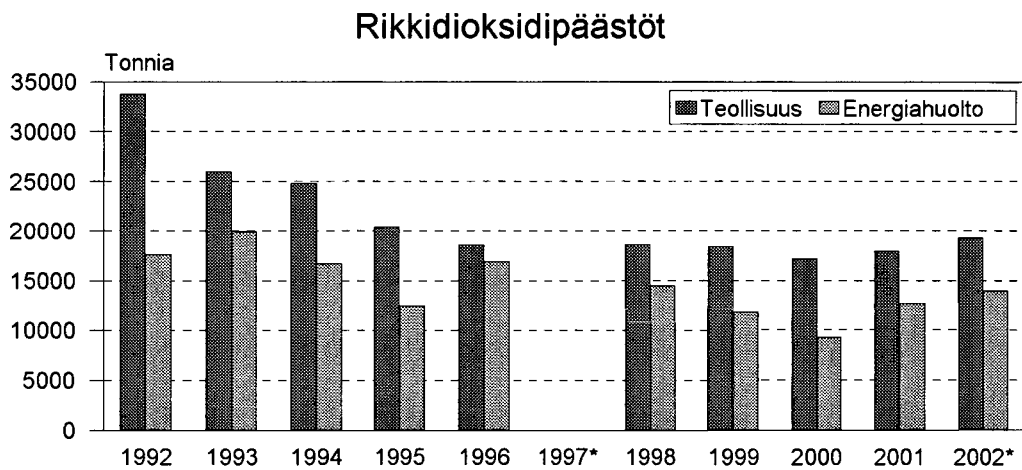
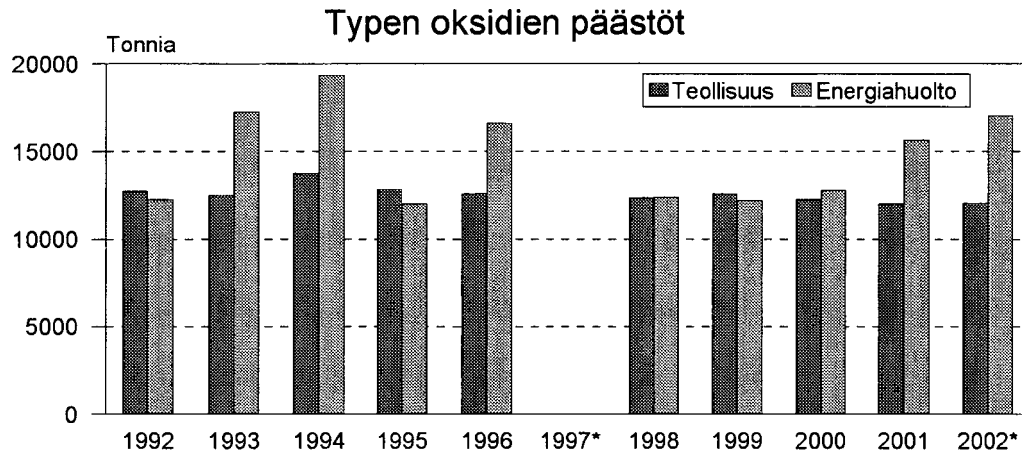
Typen oksidien päästöt alentuivat 1980-luvun alkupuolella, mutta lähtivät uudelleen nousuun vuosikymmenen lopulla. 1990-luvulla päästöt ovat hitaasti alentuneet. Vuonna 2002 ennakkotiedon mukaan typpipäästöt olivat koko maassa noin 208 000 tonnia. Rikkidioksidipäästöt ovat vähentyneet voimakkaasti viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana, ja ne olivat noin 90 000 tonnia vuonna 2002 (ennakkotieto). Hiilidioksidipäästöt aiheutuvat pääasiassa fossiilisten polttoaineiden ja turpeen poltosta, ja päästöissä tapahtuu vuosittaisia heilahteluja riippuen vesivoiman tuotannosta. Hiukkaspäästöt vähenivät erityisesti 1990-luvun alkuvuosina. (ks. Ympäristötilasto 2003. SVT. Ympäristö ja luonnonvarat 2003:2).

Kansallispuistoja oli 1.3.2003 yhteensä 35, ja niiden kokonaispinta-ala on 8 150 km². Uusimmat puistot ovat vuoden 2003 alussa perustetut Repoveden kansallispuisto, joka sijaitsee Kymenlaakson ja Etelä-Savon maakuntien raja-alueella sekä Keski-Suomessa sijaitseva Leivonmäen kansallispuisto. *Luonnonpuistoja* on Suomessa 19 ja niiden yhteispinta-ala on 1 531 km². Kansallispuiston ja luonnonpuiston perustamisesta ja tarkoituksesta säädetään lailla. Kansallis- ja luonnonpuistojen lisäksi maassamme on soita, lintuvesiä, harjuja, lehtoja ja vanhoja metsiä sekä rantoja koskevat suojeluohjelmat. Koskia ja erämaa-alueita suojellaan, samoin arvokkaita kallioalueita ja pienvesiä. Luonnonsuojelun rauhoittaminen perustuu luonnonsuojelulakiin. Valtion varoin toteutetaan valtakunnallisia suojeluohjelmia sekä seutu- ja yleiskaavojen suojelun aluevarauksia. Valtio ostaa ja vaihtaa maata suojelun alueiden perustamiseksi. Myös yksityisiä alueita rauhoitetaan maanomistajien hakemuksesta (www.ymparisto.fi).

Kuva 12.1. Ilmanpäästöt koko maassa 1980–2002.

Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Länsi-Suomessa 1992 - 2002*

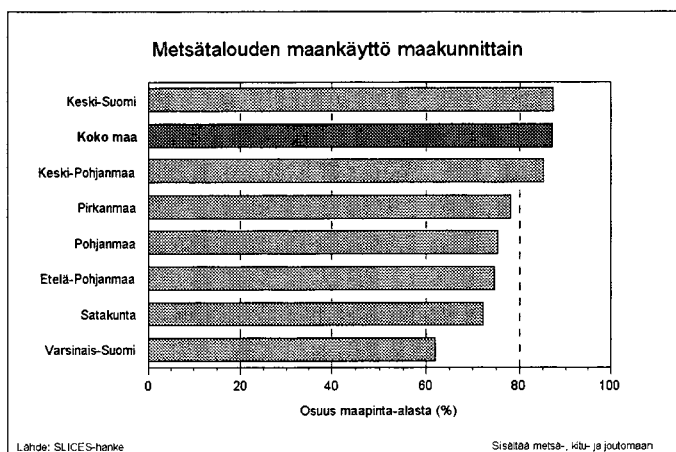

Lähde: Tilastokeskus

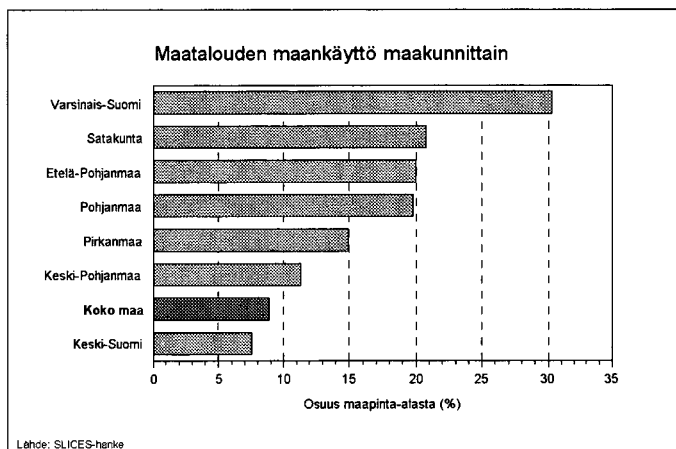
* Vuoden 1997 tiedot puuttuvat, v.2002 ennakkotieto

Kuva 12.2. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Länsi-Suomessa 1992–2002.

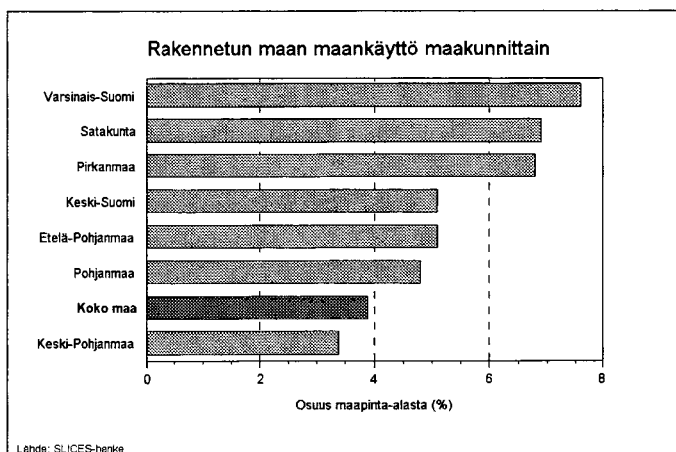
Suomen maapinta-alasta 87 % on metsätalouden maata, 9 % maatalouden maata ja 4 % rakennettua maata. Metsätalouden maat on selvästi suurin maaluokka kaikissa Suomen maakunnissa. Maatalouden maiden osuus maakunnittaisesta maapinta-alasta on jo paljon vaihtelevampi, yhdestä 30 prosenttiin. Rakennettua maata on useimmissa maakunnissamme 4–8 prosenttia. Tiedot perustuvat vuonna 2000 valmistuneeseen paikkatietojen yhteiskäyttöhankeeseen (SLICES-hanke), jonka tavoitteena on tuottaa mm. alueiden käyttöä ja peitteisyyttä kuvaavat paikkatietoaineistot koko valtakunnan alueelta.

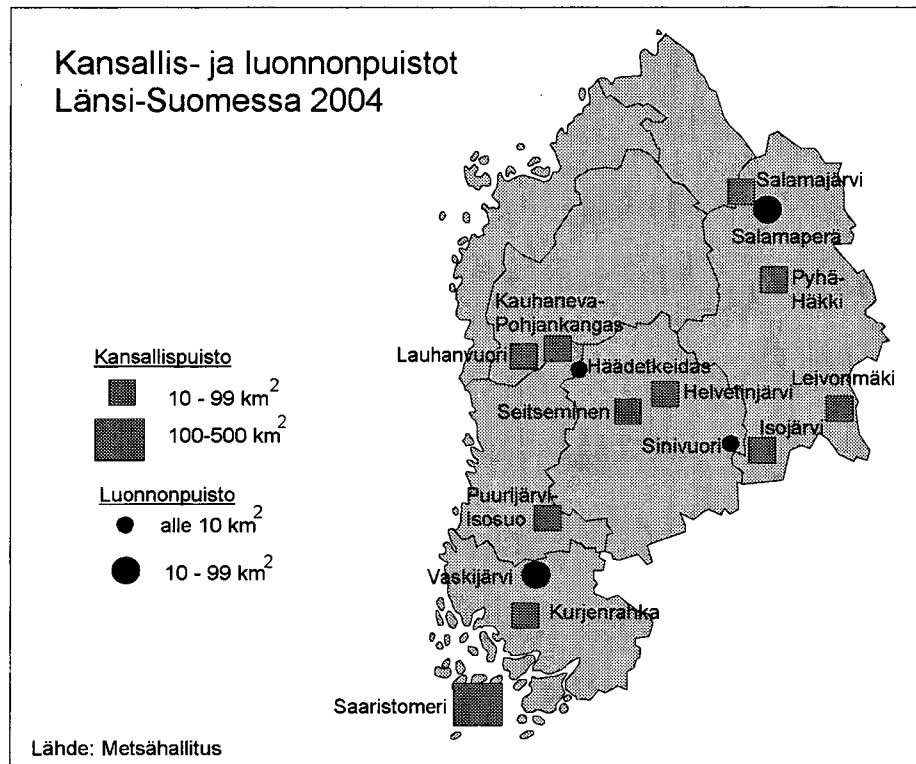
Kuva 12.3. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain.

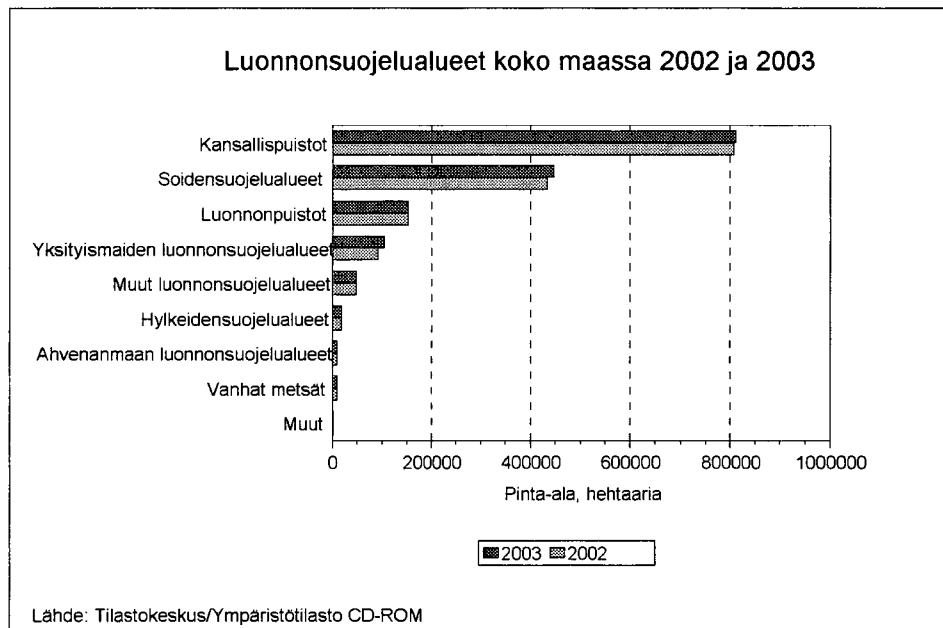
Kuva 12.4. Maatalouden maankäyttö maakunnittain.

Kuva 12.5. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain.

Kuva 12.6. Kansallis- ja luonnonpuistot Länsi-Suomessa 2004.

Kuva 12.7. Luonnonsuojelualueet koko maassa 2002 ja 2003.

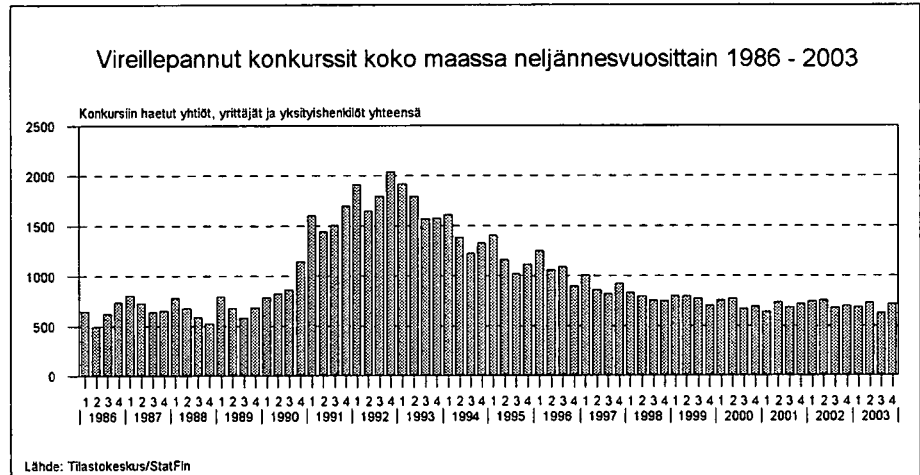
Elollisen luonnon monimuotoisuutta turvaamaan on laadittu kansallinen toimintaohjelma. Sen pohjana on biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus. Keskeisenä toteutuskeinona on monipuolisten luonnonsuojelualueiden perustaminen, ja sitä kautta kasvi- ja eläinkunnan lajien säilyttäminen. Ilman suojelutoimia monet jo harvinaiset luontotyypit, kuten ikimetsät, rehevät suot ja letot saattaisivat hävitä maastamme kokonaan.

Suojelualueiden määrä Suomessa kaksinkertaistui 1990-luvulla, mutta niiden kokonaispinta-ala kasvoi vain vähän.

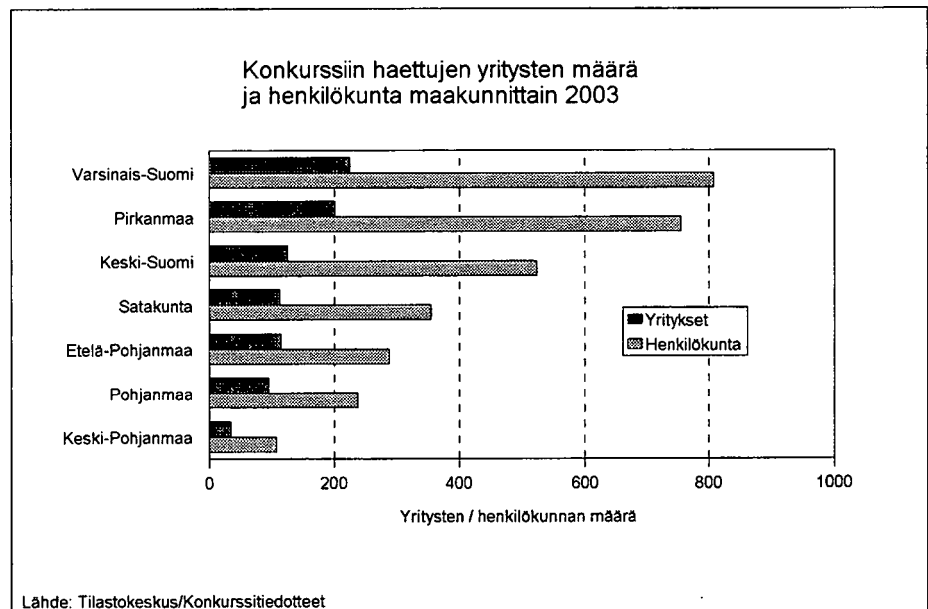
Oikeustilastot

Vuoden 2003 aikana pantiin koko maassa vireille 2 769 konkurssia, mikä on 4 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Konkurssien määrä kääntyi vuositasolla jälleen laskuun noustuaan vuonna 2002 ensimmäistä kertaa edellisvuotisesta sitten vuoden 1992.

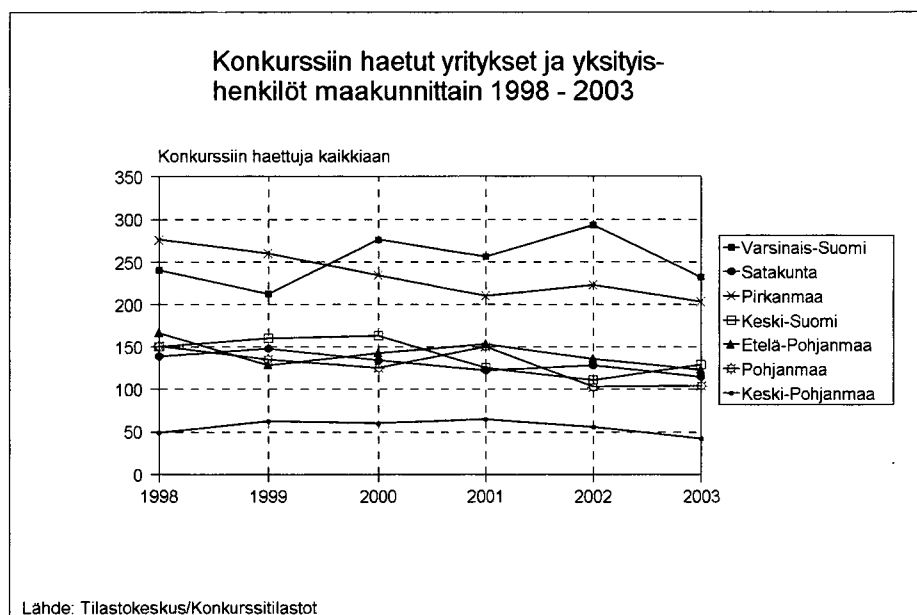
Konkurssien takia uhanalaisiksi joutui vuonna 2003 kaikkiaan 11 000 työpaikkaa, mikä on prosentin vähemmän kuin edellisellä vuonna.

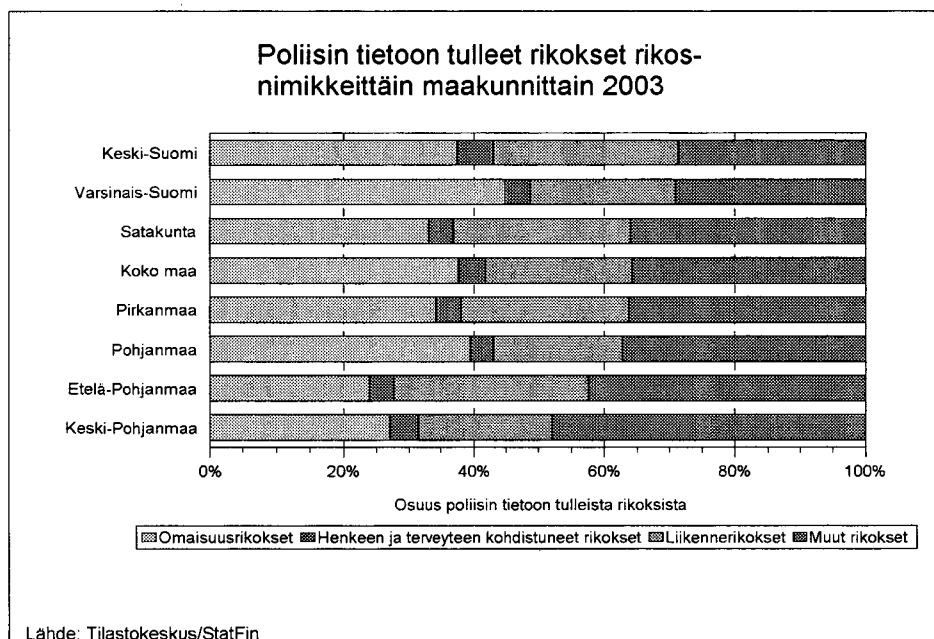
Kuva 13.1. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986–2003.

Kuva 13.2. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilökunta maakunnittain 2003.

Kuva 13.3. Konkurssiin haetut yritykset ja yksityishenkilöt maakunnittain 1998–2003.

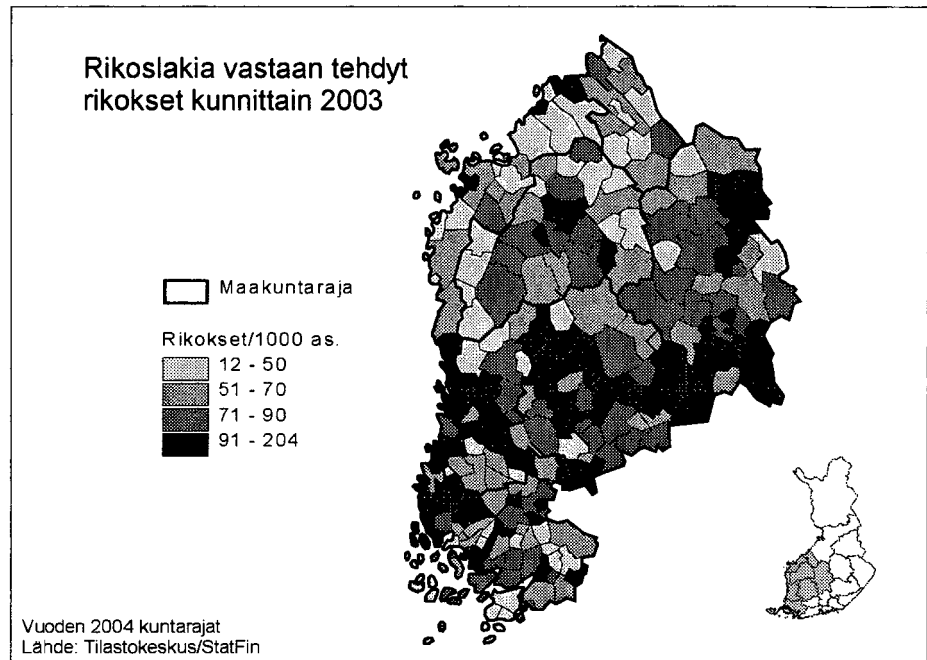

Kuva 13.4. Poliisin tietoon tulleet rikokset rikosnimikkeittäin maakunnittain 2003.

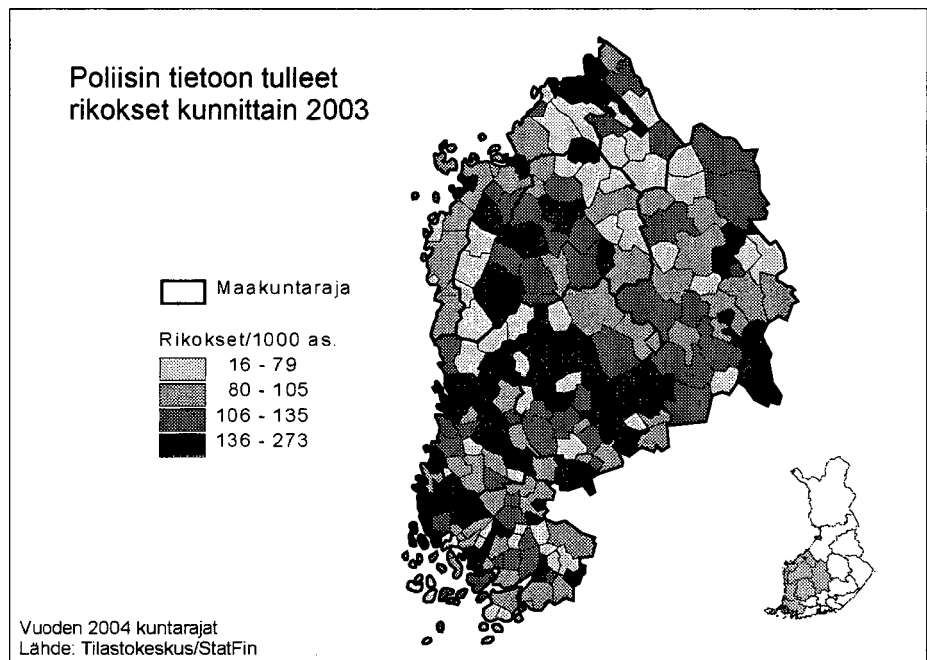
Rikostilastoilla kuvataan niiden rikosten määriä, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siveellisyysrikokset, rikokset julkista viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholilakirikokset ja liikenne-rikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat *poliisin tietoon tulleen rikollisuuden*.

Koko maan poliisin tietoon tulleista rikoksista vajaa 40 % oli omaisuusrikoksia ja vajaa neljännes liikenne-rikoksia vuonna 2003.

Kuva 13.5. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2003.

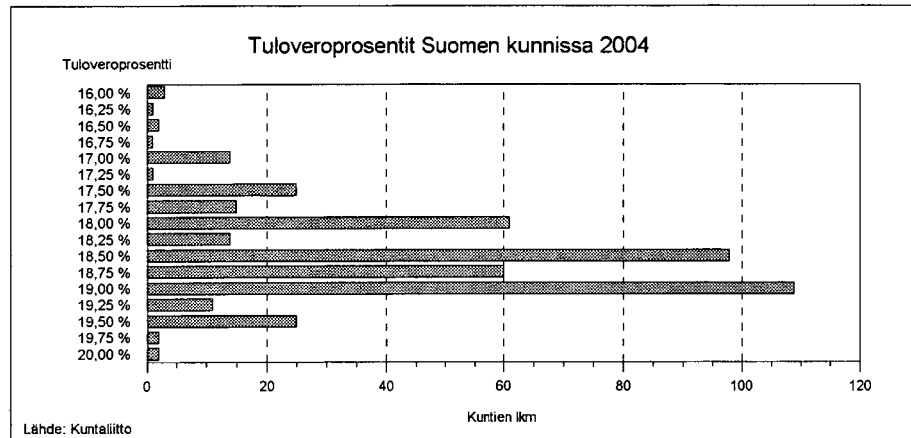
Kuva 13.6. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2003.

Koko maassa poliisin tietoon tuli vuonna 2003 kaikkiaan yli 762 400 rikosta. Poliisin tietoon tuli 146 rikosta tuhatta asukasta kohden vuonna 2003. Rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli lähes 538 300.

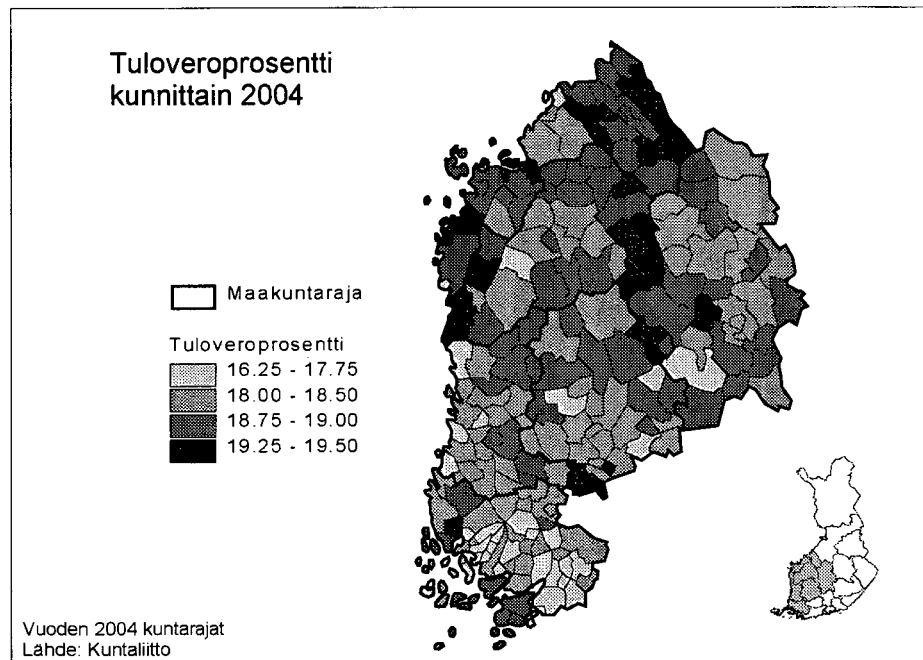
Kunnallistalous

Katsauksessa esitetyt kunnallistaloutta kuvaavat talousarvioluvut on laadittu kuntien Tilastokeskukselle ilmoittamien tietojen perusteella. Talousarvio- ja kirjanpituudistuksen vuoksi vuosien 1997–2004 talousarvotiedot ovat vain osittain vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietojen kanssa.

Esitetyt talousarvotiedot vuodelta 2004 poikkeavat kuntien virallisista talousarvioista siten, että kunnan lukuihin on yhdistetty ns. liikelaitosmallia noudattavien liikelaitosten tiedot. Näin talousarvotiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätöstietojen kanssa. Liikelaitosten käsittelytapa saattaa vaikuttaa huomattavasti mm. vuosikatteisiin. Liikelaitosmallia noudattavia liikelaitoksia on kuntien ilmoituksen mukaan 66 kunnalla koko maassa.

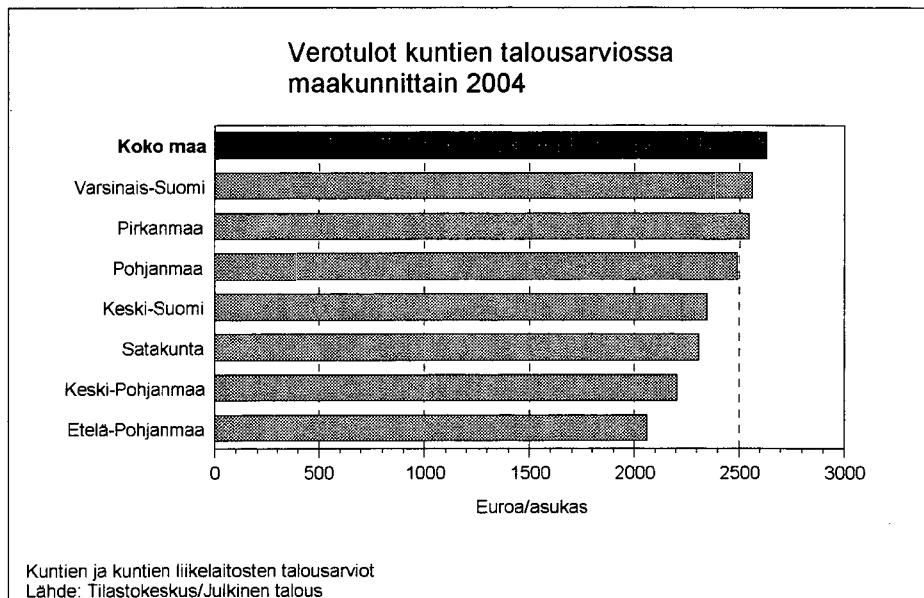

Kuva 14.1. Tuloverprosentit Suomen kunnissa 2004.

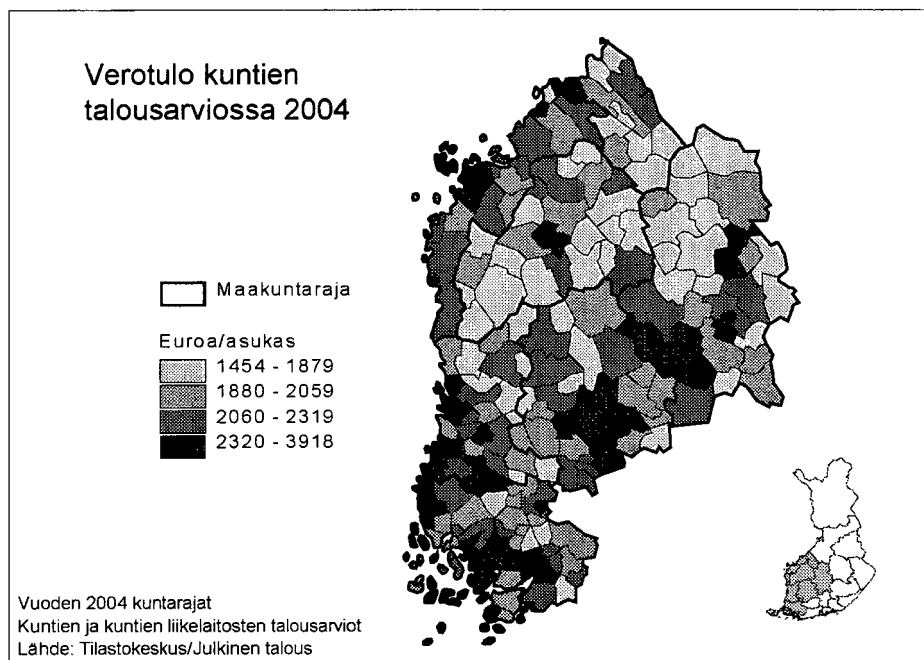

Kuva 14.2. Tuloverprosentti kunnittain 2004.

Veroprosentti vaihtelee kunnittain vuonna 2004 koko maassa 16,00 prosentin (3 kuntaa) ja 20,00 prosentin (2 kuntaa) välillä.

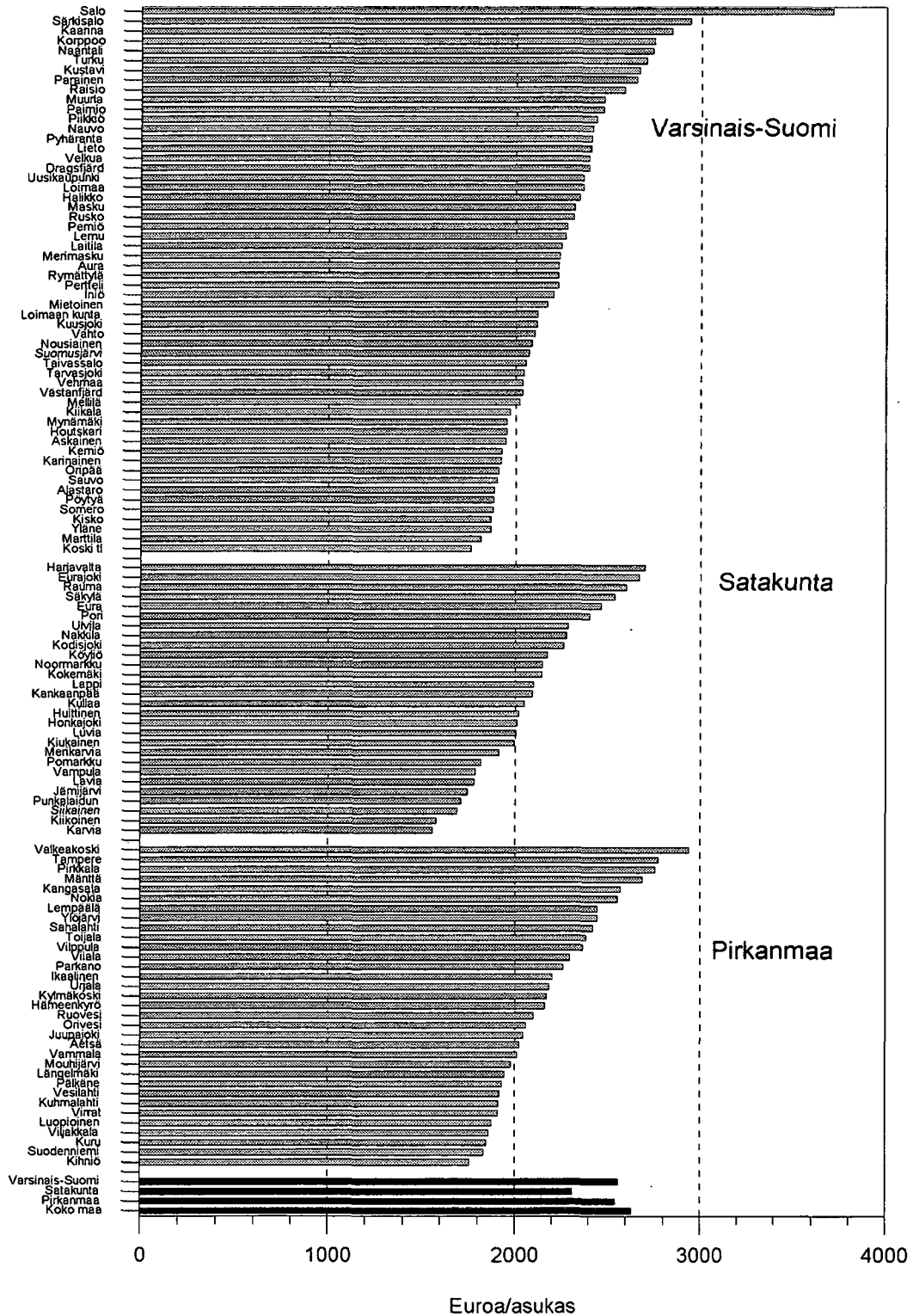
Kuva 14.3. Verotulot kuntien talousarviossa maakunnittain 2004.

Kuva 14.4. Verotulo kuntien talousarviossa 2004.

Verotulojen arvioidaan olevan koko maan kunnissa keskimäärin 2 634 euroa asukasta kohti vuonna 2004. Kasvua edellisen vuoden talousarvioon verrattuna on prosentin verran. Kunnittain arviot vaihtelevat 4 260 ja 1 391 euron välillä.

Verotulo kuntien talousarviossa 2004

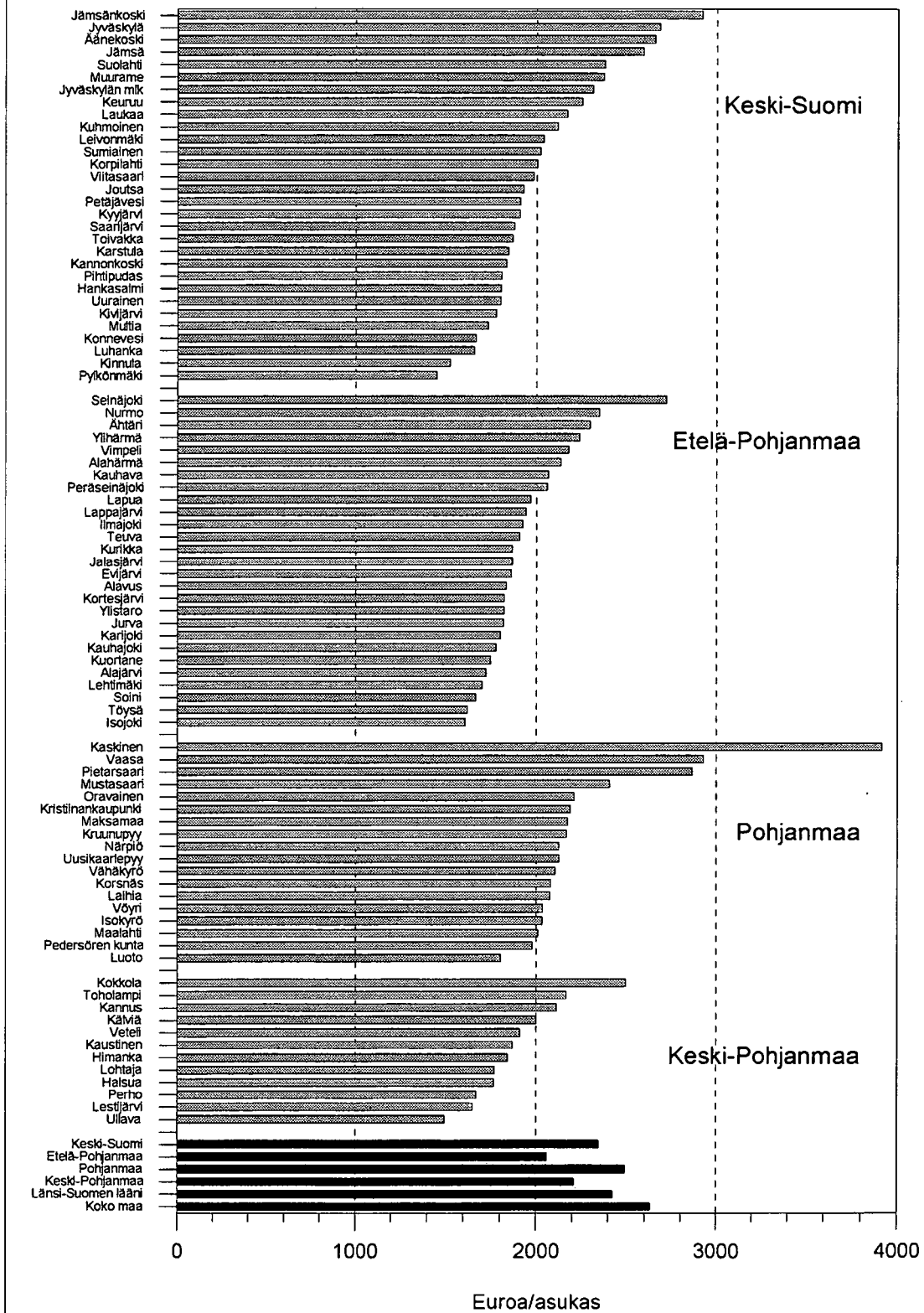

Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarviot

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

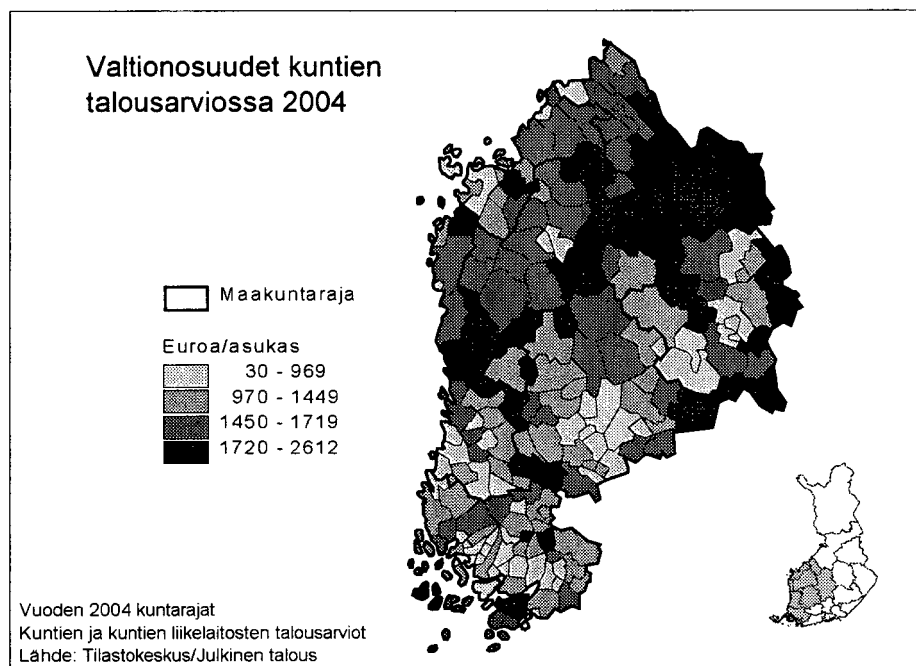
Kuva 14.5a. Verotulo kuntien talousarviossa 2004.

Verotulo kuntien talousarviossa 2004

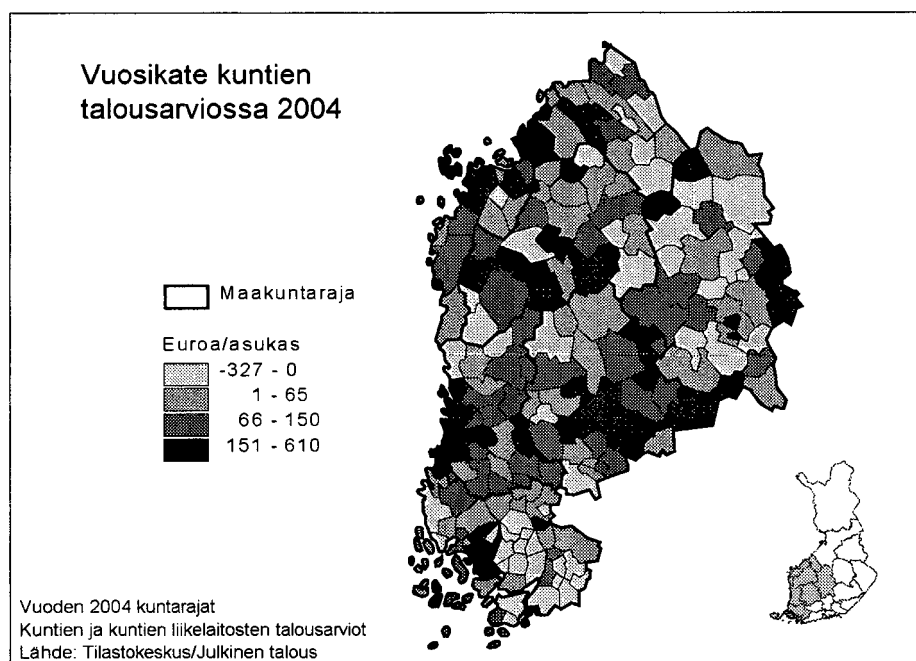

Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarviot
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 14.5b. Verotulo kuntien talousarviossa 2004.

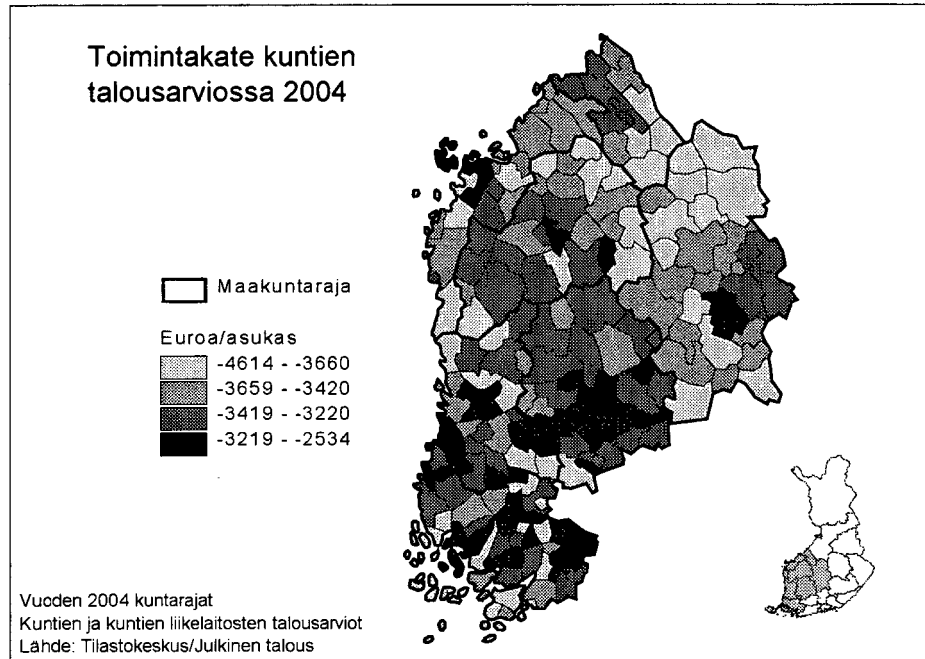
Kuva 14.6. Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2004.

Kuva 14.7. Vuosikate kuntien talousarviossa 2004.

Valtionosuuksien odotetaan kasvavan 16 % edellisestä vuodesta vuonna 2004. Koko maan kuntien keskimääräinen valtionosuus on arvioiden mukaan 887 euroa asukasta kohti. Suurimmillaan sen arvioidaan olevan 2 889 euroa ja pienimmillään -120 euroa asukasta kohti.

Kuntien vuosikate on yhteensä 389 miljoonaa euroa, mikä on 21 miljoonaa euroa vähemmän kuin vastaava luku edellisen vuoden talousarviossa. Vuonna 2004 118 kuntaa arvioi vuosikatteensa olevan negatiivinen. Keskimäärin arvioitu vuosikate on 185 euroa asukasta kohti.

Kuva 14.8. Toimintakate kuntien talousarviossa 2004.

Talousarvioiden mukaan kuntien toimintamenot ovat vuonna 2004 yhteensä 24,4 miljardia euroa ja toimintatulot 5,9 miljardia euroa. *Toimintakate* jää 18,3 miljardia euroa miinukselle. Toimintakatteen arvioidaan olevan kunnissa keskimäärin –3 342 euroa asukasta kohti.

Tunnuslukujen laskeminen:

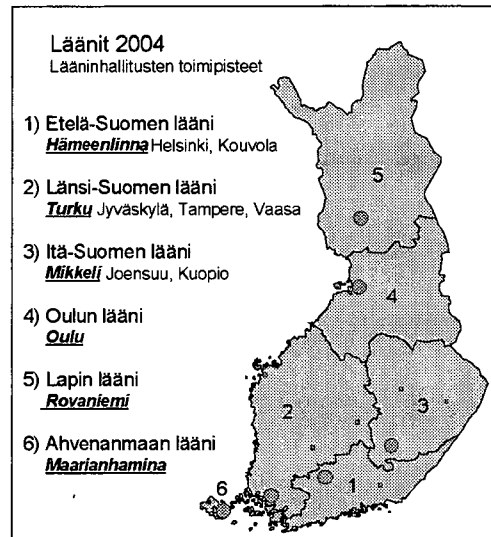
Vuosikate muodostuu seuraavasti: toimintakate + verotulot ja valtionosuudet - arvonlisäveron takaisinperintä + korkotuotot + osinkotulot + muut rahoitustuotot – korkokulut – muut rahoituskulut.

Toimintakate muodostuu toimintatuottojen (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmisteverastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja toimintakulujen (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta.

Tehtäväkohtaiset nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käyttötalouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyserät. Käyttötuloihin on laskettu toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus. Tehtäväkohtaisia kunnallistalouden nettokustannuksia vuodelta 2002 on tarkasteltu julkaisun terveys- ja sosiaalipalvelut -kappaleessa.

LÄÄNIT

Suomessa on kuusi läänä. *Etelä-Suomen* lääni käsittää kuusi maakuntaa, joissa on yhteensä 88 kuntaa vuonna 2004. *Länsi-Suomen* lääniin kuuluu yhteensä 204 kuntaa ja seitsemän maakuntaa. *Itä-Suomen* lääni muodostuu kolmesta maakunnasta ja 64 kunnasta. *Oulun* läänissä on kaksi maakuntaa ja 50 kuntaa. *Lapin* läänissä on 22 ja *Ahvenanmaalla* 16 kuntaa.

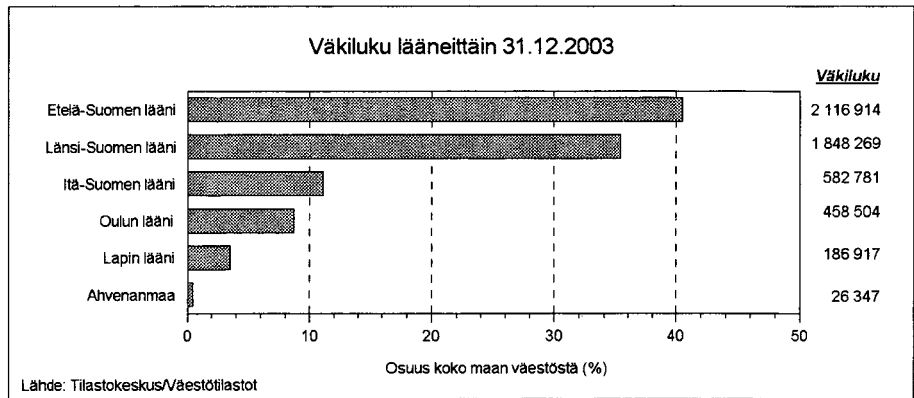

Taulukko 1. Perustietoja lääneistä.

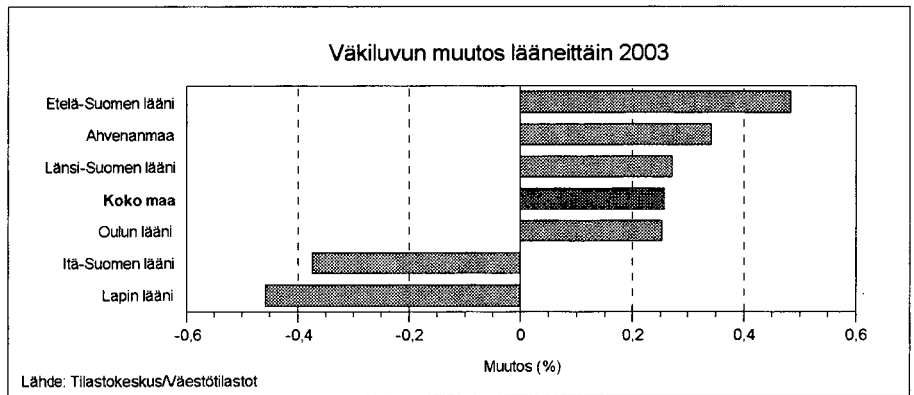
Kuva B1. Läänit 2004

* ennakkotieto	Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Itä-Suomen lääni	Oulun lääni	Lapin lääni	Ahvenanmaa
Väkiluku 2003	2 116 914	1 848 269	582 781	458 504	186 917	26 347
Väestönmuutos 2003 %	0,5	0,3	-0,4	0,3	-0,5	0,3
Syntyneet 2003	23 909	19 412	5 276	5 997	1 774	262
Kuolleet 2003	18 332	18 138	6 449	4 003	1 806	268
Kokonaisnettomuutto 2003	4 630	3 731	-1 007	-868	-830	99
Syntyneet / 1000 as 2003	11,3	10,5	9,0	13,1	9,5	10,0
Kuolleet / 1000 as 2003	8,7	9,8	11,0	8,7	9,6	10,2
Miesten keski-ikä 2003, vuotta	37,8	39,0	40,3	36,8	39,6	39,6
Naisten keski-ikä 2003, vuotta	40,9	42,3	43,5	39,3	41,9	42,1
Työlliset alkutuotanto 2002*	18 733	43 310	19 468	11 626	4 077	648
Työlliset jalostus 2002*	225 240	238 082	53 139	47 727	15 338	2 207
Työlliset palvelut 2002*	733 715	485 759	143 685	115 297	48 814	10 109
Verotulot kuntien talousarviossa 2004 €/asukas	3 037	2 424	2 161	2 319	2 374	2 670
Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2004 €/asukas	473	1091	1308	1259	1348	829
Vuosikate kuntien talousarviossa 2004 €/asukas	261	144	101	157	37	305
Tulot €/tulonsaaja 2002	22 246	18 188	16 234	17 396	16 172	20 514
Asuntotuotanto 2003*	13 271	8 822	2 024	2 849	354	119
Toimipaikat tammikuussa 2004	127 680	108 475	29 910	21 076	10 576	2 263
Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat tammikuussa 2004	6 525	5 511	1 691	1 262	804	192
Korkean teknologian toimipaikat tammikuussa 2004	609	501	125	154	31	5

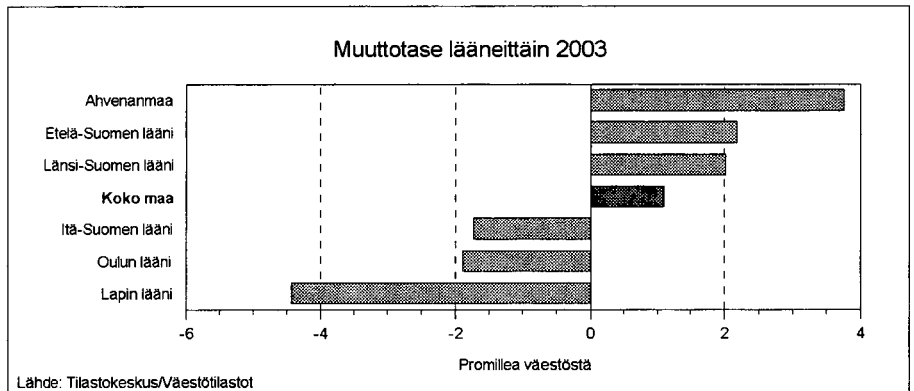

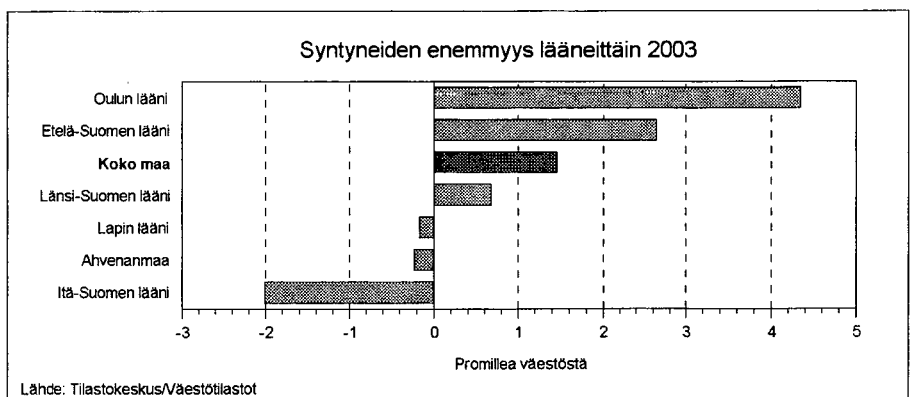
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.2003.

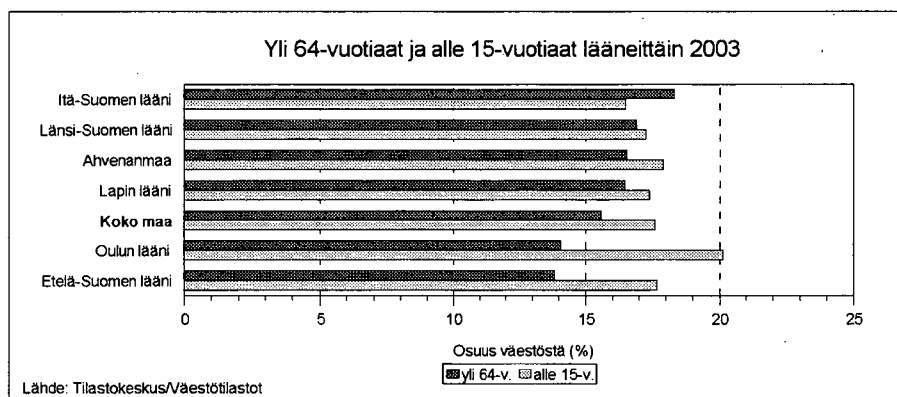
Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2003.

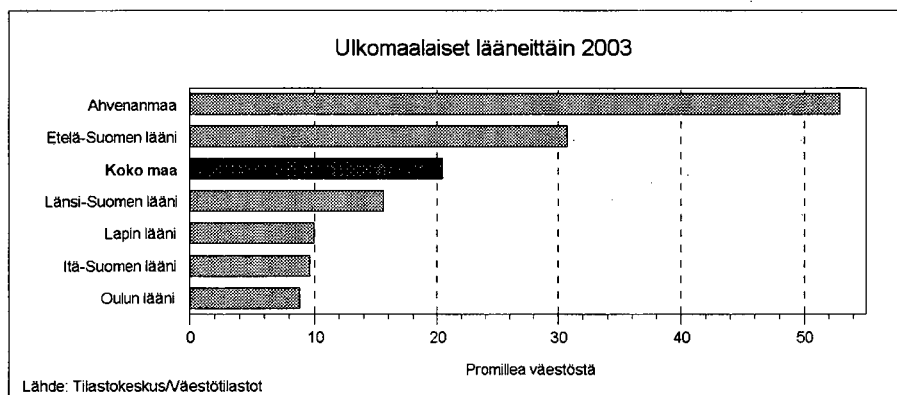
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 2003.

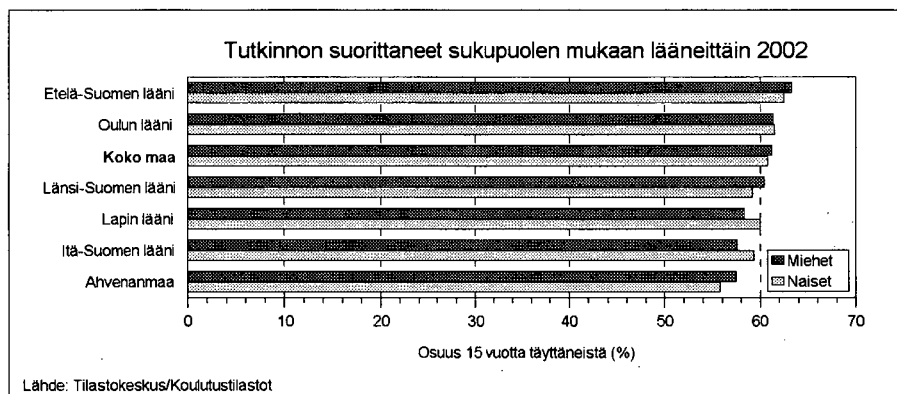
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2003.

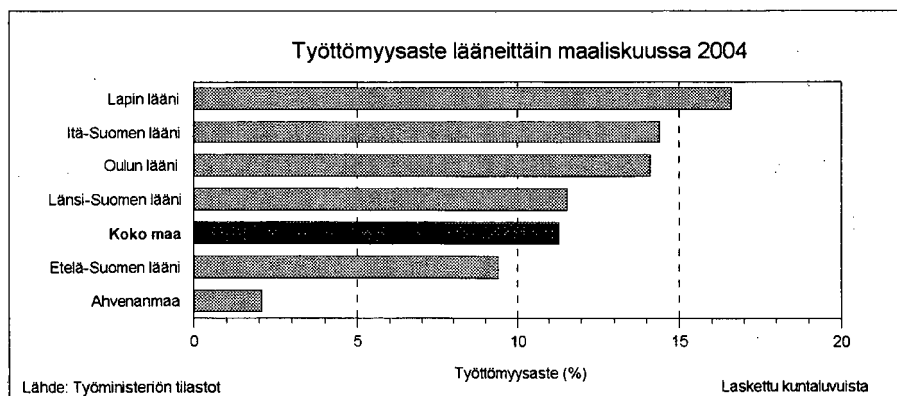
Kuva B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat lääneittäin 2003.

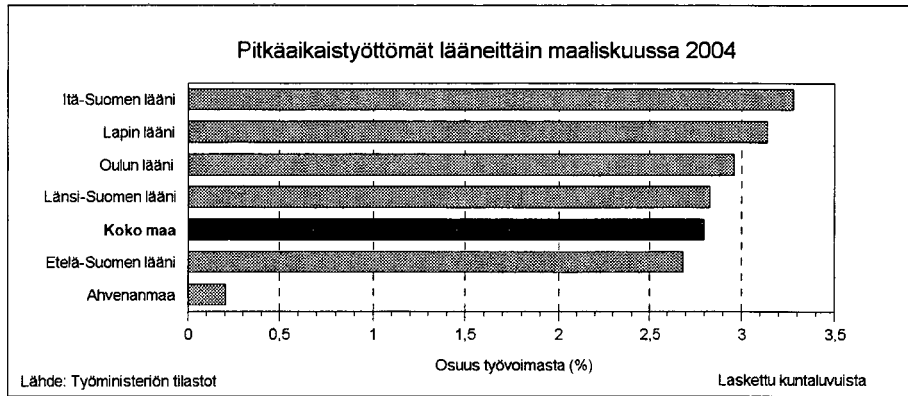
Kuva B7. Ulkomaalaiset lääneittäin 2003.

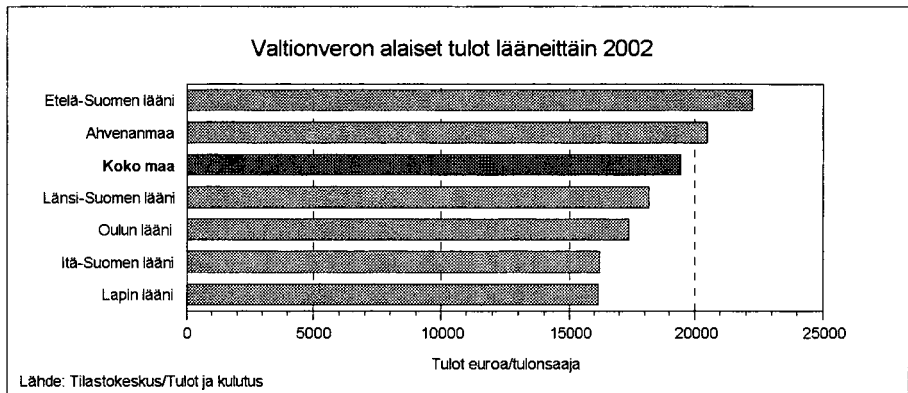
Kuva B8. Tutkinnon suorittaneet sukupuolen mukaan lääneittäin 2002.

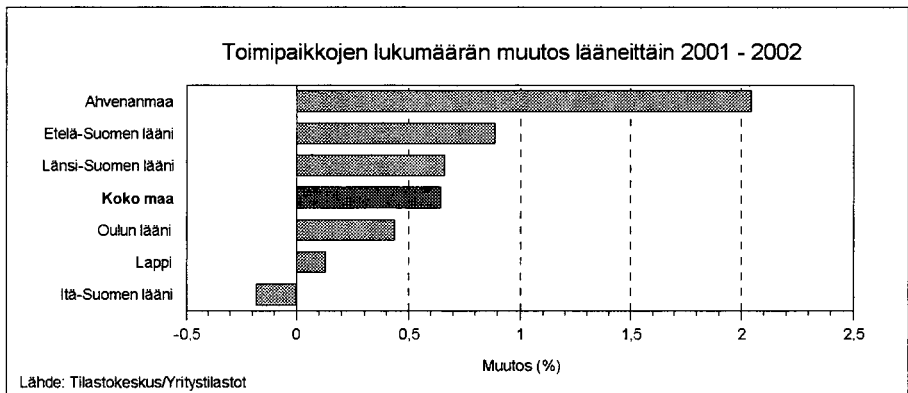
Kuva B9. Työttömyysaste lääneittäin maaliskuussa 2004.

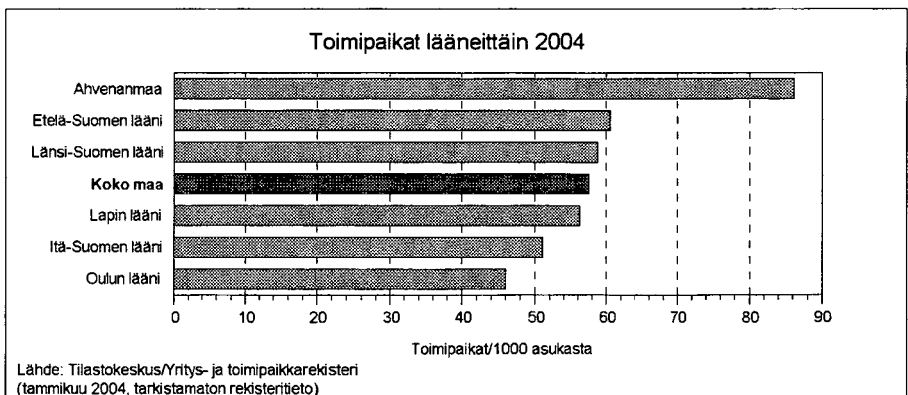
Kuva B10. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin maaliskuussa 2004.

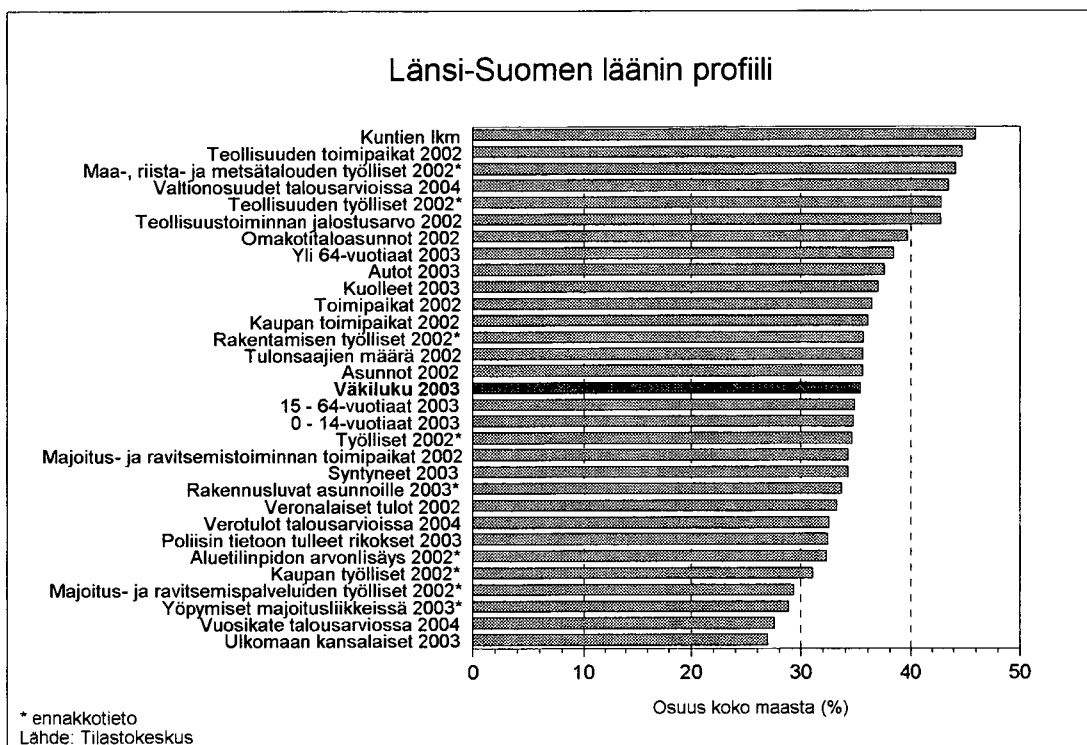
Kuva B11. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2002.

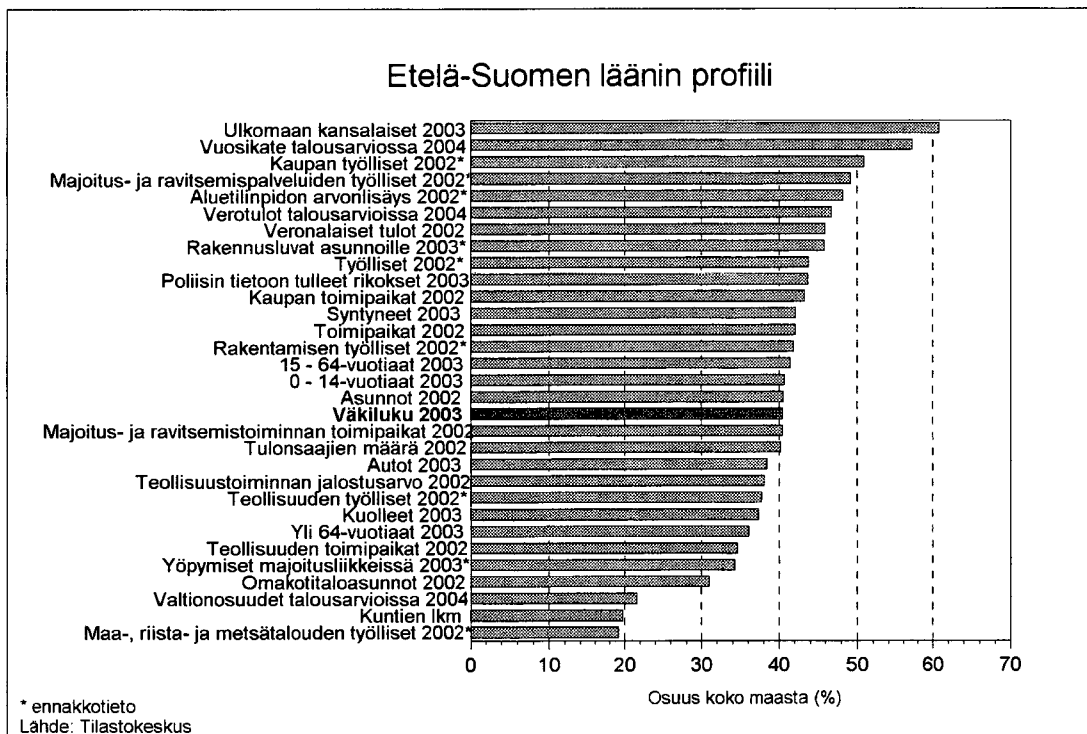
Kuva B12. Toimipaikkojen lukumäärän muutos lääneittäin 2001 - 2002.

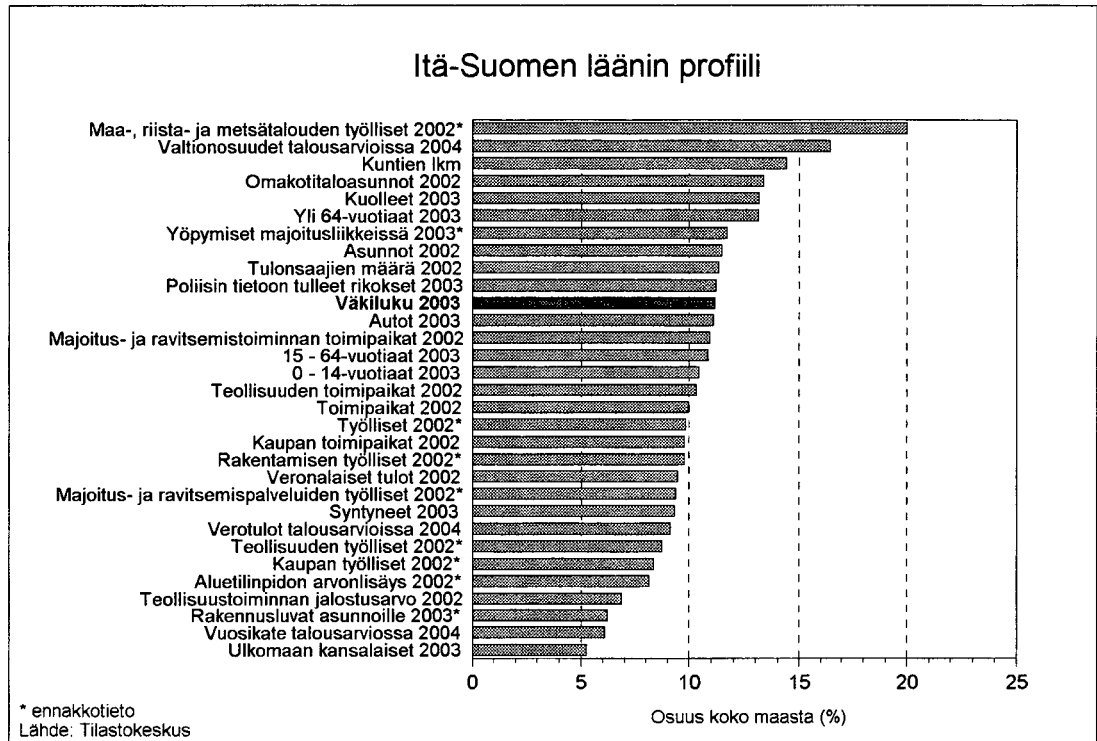
Kuva B13. Toimipaikat lääneittäin 2004.

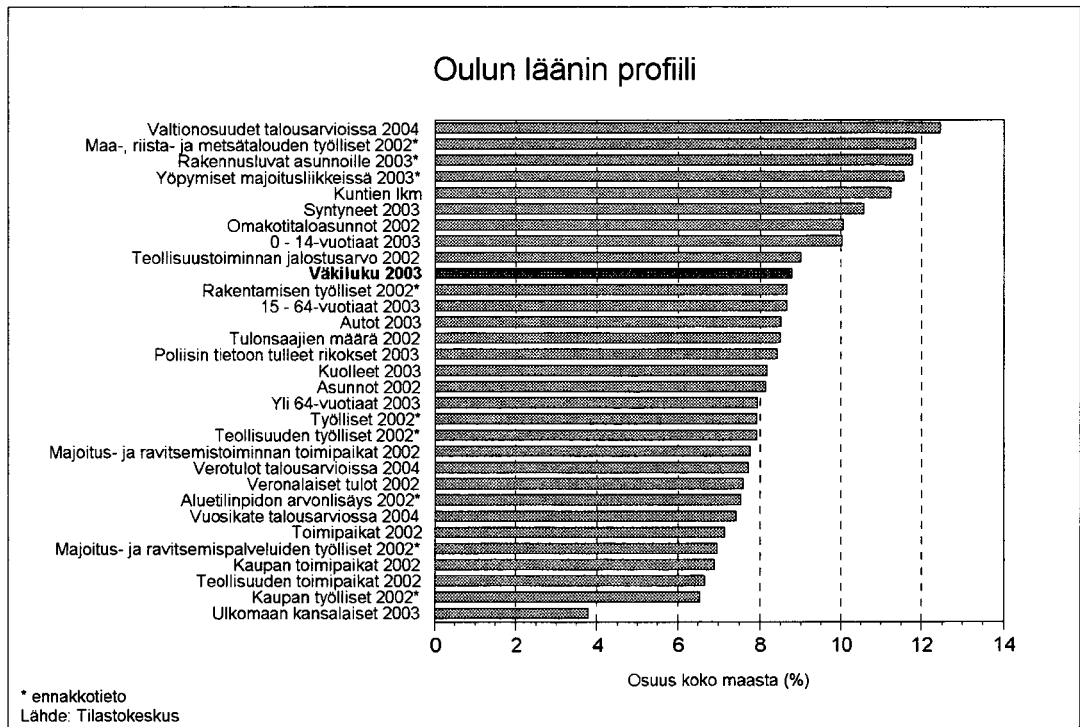
Kuva B14. Länsi-Suomen läänin profiili.

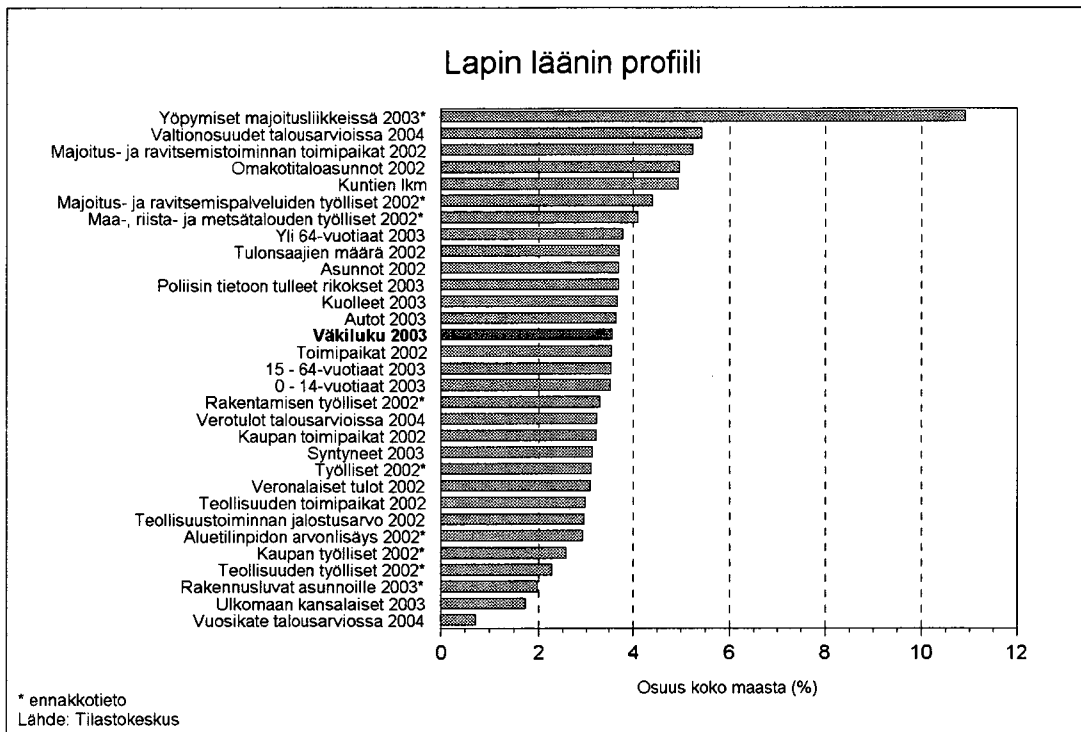
Kuva B15. Etelä-Suomen läänin profiili.

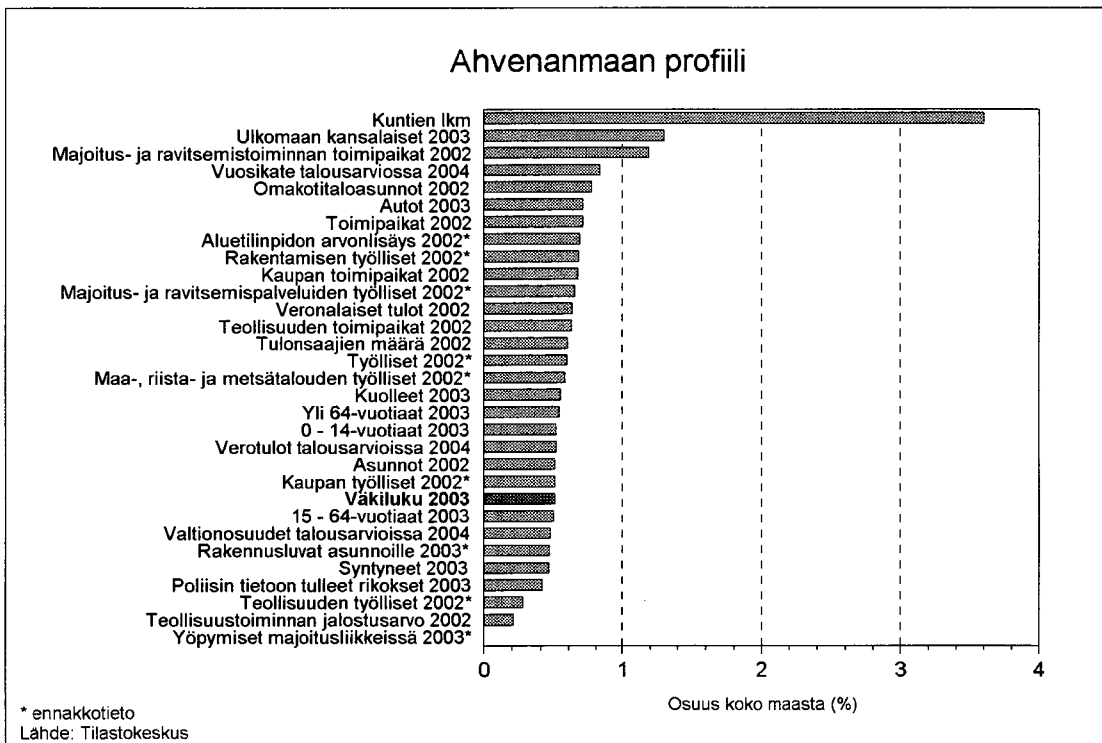
Kuva B16. Itä-Suomen läänin profiili.

Kuva B17. Oulun läänin profiili.

Kuva B18. Lapin läänin profiili

Kuva B19. Ahvenanmaan profiili.

Keskeiset toimialamuutokset

Toimialaluokitus 1995

Toimialaluokitus 2002

Koodi	Luokan nimi	Koodi	Luokan nimi
-------	-------------	-------	-------------

Jakautuneet toimialat

01110	Viljakasvien ja muiden viljelykasvien viljely	01111	Viljakasvien sekä palko- ja öljykasvien viljely
		01112	Muiden viljelykasvien viljely
01210	Nautakarjan hoito	01211	Lypsykarjatalous
		01212	Lihakarjan kasvatusta
		01213	Muu nautakarjatalous
01300	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous	01301	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous
		01302	Yhdistetty kasvinviljely ja muu kotieläintalous
29400	Työstökoneiden valmistus	29410	Voimakäyttöisten käsityökalujen valmistus
		29420	Muiden metallin työstökoneiden valmistus
		29430	Muualle luokittelemattomien muiden työstökoneiden valmistus
33100	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus	33101	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus
		33102	Hammaspoteesien valmistus
51659	Muualla mainitsemattomien koneiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	51871	Teollisuudessa käytettävien koneiden tukkukauppa
		51879	Muualla mainitsemattomien koneiden ja laitteiden tukkukauppa
55400	Kahvi-, olut- ja drinkkibaarit	55401	Olut- ja drinkkibaarit
		55402	Kahvilat ja kahvibaarit
63300	Matkatoimistot ja muu matkailua palveleva toiminta	63301	Matkatoimistot
		63302	Muu matkailua palveleva toiminta
72200	Ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi	72210	Ohjelmistojen kustantaminen
		72220	Muu ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi
72400	Tietopankkitoiminta	72401	Tietokantapalvelut
		72402	Tietoverkkopalvelut
		64204	Internet-yhteyksien tarjoaminen
85110	Sairaalapalvelut	85111	Varsinaiset sairaalapalvelut
		85112	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit
85142	Laboratorio- ja röntgentutkimukset	85142	Laboratoriotutkimukset
		85143	Kuvantamistutkimukset
93010	Pesulatoiminta	93011	Pesulapalvelut yrityksille
		93012	Pesulapalvelut kotitalouksille

Eriytyneet toimialat

51389	Muualla mainitsematon elintarvikkeiden tukkukauppa	51362	Leipomotuotteiden tukkukauppa
		51383	Lemmikkieläinten ruokien tukkukauppa
51533	Metalli- ja kivennäistuotteiden tukkukauppa	51534	Kylpyhuonekalusteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa
52442	Muu sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa	52489	Mattojen vähittäiskauppa
52469	Muu rauta- ja rakennusalan vähittäiskauppa	52463	Keittiö- ja saniteettitilojen kalusteiden vähittäiskauppa
		52464	Lukkoseppä- ja avainliikkeet
60240	Tieliikenteen tavarankuljetus	60241	Tieliikenteen tavarankuljetus
		60242	Muuttokuljetus
74300	Tekninen testaus ja analysointi	74301	Tekninen testaus ja analysointi
		74302	Autokatsastus
85329	Muu sosiaalitoiminta	85325	Neuvolat

Yhdistyneet toimialat

02011	Metsän uudistaminen	02011	Metsän kasvatus
02012	Metsänhoito		
23201	Öljyn jalostus	23200	Öljytuotteiden valmistus
23209	Voiteluaineiden ja muiden öljytuotteiden valmistus		
27100	Raudan ja teräksen sekä rautaseosten muu valmistus (ei ECSC-tuotteet)	27100	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
27350	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus (ECSC-tuotteet)		
40131	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto vesivoimalla	40115	Teollisuutta palveleva sähkön ja lämmön yhteistuotanto
40132	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto lämpövoimalla mukaan lukien yhteistuotantolämpö		
40139	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto muulla tavalla		
55110	Hotellit, joissa on ravintola	55100	Hotellit
55120	Hotellit, joissa ei ole ravintolaa		
85311	Lasten ja nuorten huoltolaitokset	85311	Lasten ja nuorten laitokset
85317	Perhehoito		

Toimialaluokitus 1995**Toimialaluokitus 2002**

Koodi Luokan nimi

Koodi Luokan nimi

Siirtyneet toiminnot

Sähköisessä muodossa tapahtuva kustantaminen silloin, kun yritys ei harjoita perinteistä kustannustoimintaa.	221	Kustantaminen	72210	Ohjelmistojen kustantaminen
Äänitysstudiot	22140	Äänitallenteiden kustantaminen	92110	Elokuvien ja videoiden tuotanto
Autohajottamot	37100	Metallijätteiden ja -romun kierrätys	51570	Jätteiden ja romun tukkukauppa
Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistus	45110	Raivaus, purku ja pohjarakentaminen	90032	Maaperän ja vesistöjen kunnostus
Turkishuutokauppiat	51110	Maatalousraaka-aineiden, teuraseläinten, tekstiiliraaka-aineiden sekä puolivalmisteiden agenttuuroiminta	51160	Tekstiilien, vaatteiden, jalkineiden ja nahkavalmisteen agenttuuroiminta
Kosmetiikan ja lääkkeiden sekä polkupyörän välityskauppa	51150	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavaroiden agenttuuroiminta	51189	Muulla mainitsematon erikoistunut agenttuuroiminta
Telemarkkinointi	51150	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavaroiden agenttuuroiminta	74860	Puhelinpalvelukeskusten toiminta
Huutokaupat kotitalouksille	51190	Yleisagenttuuroiminta	52630	Muu vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä
Yksityiset huutokauppiat	51190	Yleisagenttuuroiminta	74873	Messujen ja kongressien järjestäminen
Autojen hinaus	63219	Muulla mainitsematon maaliikennettä palveleva toiminta	50201	Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus
Panttilainaamot	67130	Muu rahoitusta ja sijoitusta palveleva toiminta	65220	Muu luotonanto

Lisää tietoa toimialamuutoksesta Tilastokeskuksen internetsivulta:

www.tilastokeskus.fi/luokitukset

Kuvaluettelo

Kuva 1.1. Läänit ja maakunnat 2004.....	7
Kuva 1.2. Länsi-Suomen kunnat 2004.....	9
Kuva 1.3. Taajama-aste kunnittain 2003.....	10
Kuva 1.4. Seutukunnat Länsi-Suomessa 2004.....	10
Kuva 2.1. Väkiluku Suomessa 1850–2003.....	11
Kuva 2.2. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985–2003 (1985=100).....	11
Kuva 2.3a. Väkiluku kunnittain 31.12.2003.....	12
Kuva 2.3b. Väkiluku kunnittain 31.12.2003.....	13
Kuva 2.4a. Väkiluvun muutos kunnittain 2003.....	14
Kuva 2.4b. Väkiluvun muutos kunnittain 2003.....	15
Kuva 2.5. Väkiluvun muutos kunnittain 2003.....	16
Kuva 2.6. Väkiluvun muutos kunnittain 2000–2003.....	16
Kuva 2.7. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 1995 - 2003.....	17
Kuva 2.8. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2003.....	17
Kuva 2.9a. Syntyneiden enemmyys kunnittain 2000–2003.	18
Kuva 2.9b. Syntyneiden enemmyys kunnittain 2000–2003.	19
Kuva 2.10. Syntyneiden enemmyys kunnittain 2000–2003.	20
Kuva 2.11. Muuttotase kunnittain 2000–2003.....	20
Kuva 2.12. Maakuntien välinen muuttoliike maakunnittain 2003.....	21
Kuva 2.13. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971–2003.....	21
Kuva 2.14a. Muuttotase kunnittain 2000–2003.....	22
Kuva 2.14b. Muuttotase kunnittain 2000–2003.....	23
Kuva 2.15. Maakuntien väliset muutot 2003.....	24
Kuva 2.16. Väestömuutokset maakunnittain 1980–2003.	25
Kuva 2.17. Sukupuolirakenne kunnittain 2003.....	26
Kuva 2.18. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2003.....	26
Kuva 2.19. Alle 15 -vuotiaat 2003.....	27
Kuva 2.20. 15–64 -vuotiaat 2003.....	27
Kuva 2.21. Yli 64 -vuotiaat 2003.....	27
Kuva 2.22. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2003.....	28
Kuva 2.23. Väestön keski-ikä kunnittain 2003.....	29
Kuva 2.24. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 2000– 2003.....	29
Kuva 2.25. Ruotsinkieliset kunnittain 2003.....	30
Kuva 2.26. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2003.....	30
Kuva 2.27. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2003.....	31
Kuva 2.28. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990 – 2003.....	31
Kuva 3.1. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö toimialoitain koko maassa 2002 ja muutos vuodesta 2001.....	32
Kuva 3.2. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993 - 2002.....	33
Kuva 3.3. Toimipaikat kunnittain tammikuussa 2004. ...	33
Kuva 3.4. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoitain maakunnittain 2001–2002.....	34
Kuva 3.5. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoitain maakunnittain 2002.....	35
Kuva 3.6a. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2001–2002.....	36
Kuva 3.6b. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2001–2002.....	37
Kuva 3.7. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2001–2002.....	38
Kuva 3.8. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2001–2002.....	38
Kuva 3.9. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2001–2002.....	38
Kuva 3.10. Työlliset toimialoitain koko maassa 1996– 2002.....	39
Kuva 3.11. Työllinen työvoima maakunnittain 1987–2002.	40
Kuva 3.12. Elinkeinorakenne maakunnittain 2002.....	41
Kuva 3.13. Maatilat koko maassa 1984–2001.....	42
Kuva 3.14. Alkutuotannon työllistyvyys koko maassa 1990–2002.....	42
Kuva 3.15. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2002.....	42
Kuva 3.16. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2001.....	43
Kuva 3.17. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2001.....	43
Kuva 3.18a. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2002.....	44
Kuva 3.18b. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2002.....	45
Kuva 3.19. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2001.....	46
Kuva 3.20. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2001.....	46
Kuva 3.21. Jalostuksen työllistyvyys koko maassa 1990 – 2002.....	47
Kuva 3.22. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1995 – 2002.....	47
Kuva 3.23. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2002.....	47
Kuva 3.24a. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2002.....	48
Kuva 3.24b. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2002.....	49
Kuva 3.25. Teollisuustoiminnan tuottavuus kunnittain 2002.....	50
Kuva 3.26. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985– 2002.....	50
Kuva 3.27. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2002.	51
Kuva 3.28. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2002.....	51
Kuva 3.29. Teollisuuden toimipaikat toimialoitain maakunnittain 2002.....	52
Kuva 3.30. Palvelutoimialojen työllistyvyys koko maassa 1990 – 2002.....	53
Kuva 3.31. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2002.	53
Kuva 3.32a. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2002.....	54
Kuva 3.32b. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2002.....	55
Kuva 3.33. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998–2002.....	56
Kuva 4.1. Veronalaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990–2002.....	57
Kuva 4.2. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1994 – 2002.....	57
Kuva 4.3a. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2002.....	58
Kuva 4.3b. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2002.....	59

Kuva 4.4. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2002.....	60	Kuva 8.6b. Terveystieteiden ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2002.....	79
Kuva 4.5. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2002 ja 1997.....	60	Kuva 8.7a. Toimeentulotukimenot kunnittain 2002.....	80
Kuva 5.1. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain, 1998 – 2002, indeksi EU 25 = 100.61		Kuva 8.7b. Toimeentulotukimenot kunnittain 2002.....	81
Kuva 5.2. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2002.....	61	Kuva 9.1. Myönnetty rakennusluvat koko maassa 1990– 2003.....	82
Kuva 5.3. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995 – 2002, koko maa = 100....	62	Kuva 9.2. Myönnetty rakennusluvat asunnoille maakunnittain 2000–2003.....	82
Kuva 5.4. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995 – 2002.....	62	Kuva 9.3. Asuntotuotanto koko maassa 1990 – 2003... ..	83
Kuva 5.5. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1995 – 2002, vuosi 1995 = 100. .	63	Kuva 9.4. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 2003... ..	83
Kuva 5.6. Aluetilipidon arvonlisäys maakunnittain 2002, toimialojen osuudet.....	63	Kuva 9.5. Asuntotuotanto kunnittain 2003.....	83
Kuva 6.1. Taloudellinen huoltosuhde koko maassa 1990 – 2002.....	64	Kuva 9.6. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2002.....	84
Kuva 6.2. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2002.....	64	Kuva 9.7. Asuntokanta talotyypin mukaan maakunnittain 2002.....	84
Kuva 6.3. Työllisyysaste kunnittain 2002.....	65	Kuva 9.8. Asuntojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000 - 2004.....	85
Kuva 6.4. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 2002.....	65	Kuva 9.9. Asuntojen hinnat kunnittain 2003.....	85
Kuva 6.5a. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1997 ja 2002.....	66	Kuva 9.10. Asunnottomat maakunnittain 1993 - 2003... ..	86
Kuva 6.5b. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1997 ja 2002.....	67	Kuva 9.11. Ei vakinaisessa asuinkäytössä olevat asunnot kunnittain 2002.....	86
Kuva 6.6. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1996 – 2004.....	68	Kuva 9.12. Vuokra-asuminen kunnittain 2002.....	87
Kuva 6.7. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2004.	68	Kuva 9.13. Omistusasuminen kunnittain 2002.....	87
Kuva 6.8. Työttömyyden muutos kunnittain 2003–2004.69		Kuva 9.14. Vakinaisesti asutut asunnot hallintaperusteen ja talotyypin mukaan koko maassa 2002.....	88
Kuva 6.9. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991–2004.69		Kuva 9.15. Kesämökki koko maassa 1990 – 2002.....	88
Kuva 6.10. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2004 (osuus työvoimasta).....	70	Kuva 9.16. Kesämökki rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2002.....	88
Kuva 6.11. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2004 (osuus työttömistä).....	70	Kuva 9.17. Kesämökki maakunnittain 1970 - 2002.....	89
Kuva 7.1. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan maakunnittain 2002.....	71	Kuva 9.18. Kesämökki kunnittain 2002.....	89
Kuva 7.2. Koulutustaso maakunnittain 1998 - 2002.....	72	Kuva 10.1. Yksityiseen käyttöön rekisteröidyt henkilöautot koko maassa 1990–2003.....	90
Kuva 7.3. Koulutustaso kunnittain 2002.....	72	Kuva 10.2. Henkilöautot kunnittain 2003.....	90
Kuva 7.4. Tutkinnon suorittaneet kunnittain 2002.....	73	Kuva 10.3. Tielikenteessä kuolleet koko maassa 1970– 2003.....	91
Kuva 7.5. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet kunnittain 2002.....	73	Kuva 10.4. Tielikenteessä kuolleet maakunnittain 1995– 2003.....	91
Kuva 7.6. Koulutusalan työpaikat kunnittain 2002.....	73	Kuva 10.5. Tielikenteessä kuolleet tienkäyttäjärhmittäin koko maassa 1990–2003.....	91
Kuva 7.7a. Koulutustaso sukupuolen mukaan kunnittain 2002.....	74	Kuva 10.6. Kotimaan lentoliikenne Länsi-Suomen suurimmilla asemilla 1986–2002.....	92
Kuva 7.7b. Koulutustaso sukupuolen mukaan kunnittain 2002.....	75	Kuva 10.7. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993 – 2003.....	92
Kuva 8.1. Terveystieteiden ja sosiaalipalvelun työllistyvyys koko maassa 1990 - 2002.....	76	Kuva 10.8. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2004.....	93
Kuva 8.2. Terveystieteiden ja sosiaalipalvelun työlliset sukupuolen ja toimialan mukaan koko maassa 1995 - 2002.....	76	Kuva 10.9. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987–2003.....	93
Kuva 8.3. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2002.....	77	Kuva 10.10. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1997 – 2003.....	94
Kuva 8.4. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2002.....	77	Kuva 10.11. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 2003.....	94
Kuva 8.5. Kotipalvelun nettokustannukset kunnittain 2002.	77	Kuva 10.12. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2003.....	95
Kuva 8.6a. Terveystieteiden ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2002.....	78	Kuva 10.13. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2003.....	95
		Kuva 11.1. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 2000–2002.....	96
		Kuva 11.2. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2002.....	96
		Kuva 11.3. Jalostuksen sähkön kulutus kunnittain 2002.97	
		Kuva 11.4. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2002..97	

Kuva 11.5. Maatalouden sähkön kulutus kunnittain 2002.	98
Kuva 11.6. Sähkön kokonaiskulutus kunnittain 2002.	98
Kuva 12.1. Ilmanpäästöt koko maassa 1980–2002.	99
Kuva 12.2. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Länsi-Suomessa 1992–2002.	100
Kuva 12.3. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain.	101
Kuva 12.4. Maatalouden maankäyttö maakunnittain.	101
Kuva 12.5. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain.	101
Kuva 12.6. Kansallis- ja luonnonpuistot Länsi-Suomessa 2004.	102
Kuva 12.7. Luonnonsuojelualueet koko maassa 2002 ja 2003.	102
Kuva 13.1. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986 - 2003.	103
Kuva 13.2. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilökunta maakunnittain 2003.	103
Kuva 13.3. Konkurssiin haetut yritykset ja yksityishenkilöt maakunnittain 1998–2003.	104
Kuva 13.4. Poliisin tietoon tulleet rikokset rikosnimikkeittäin maakunnittain 2003.	104
Kuva 13.5. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2003.	105
Kuva 13.6. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2003.	105
Kuva 14.1. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2004.	106
Kuva 14.2. Tuloveroprosentti kunnittain 2004.	106
Kuva 14.3. Verotulot kuntien talousarviossa maakunnittain 2004.	107
Kuva 14.4. Verotulo kuntien talousarviossa 2004.	107
Kuva 14.5a. Verotulo kuntien talousarviossa 2004.	108
Kuva 14.5b. Verotulo kuntien talousarviossa 2004.	109
Kuva 14.6. Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2004.	110
Kuva 14.7. Vuosikate kuntien talousarviossa 2004.	110
Kuva 14.8. Toimintakate kuntien talousarviossa 2004.	111
Kuva B1. Läänit 2004.	112
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.2003.	113
Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2003.	113
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 2003.	113
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2003.	113
Kuva B6. Yli 64-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat lääneittäin 2003.	114
Kuva B7. Ulkomaalaiset lääneittäin 2003.	114
Kuva B8. Tutkinnon suorittaneet sukupuolen mukaan lääneittäin 2002.	114
Kuva B9. Työttömyysaste lääneittäin maaliskuussa 2004.	114
Kuva B10. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin maaliskuussa 2004.	115
Kuva B11. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2002.	115
Kuva B12. Toimipaikkojen lukumäärän muutos lääneittäin 2001–2002.	115
Kuva B13. Toimipaikat lääneittäin 2004.	115
Kuva B14. Länsi-Suomen läänin profiili.	116
Kuva B15. Etelä-Suomen läänin profiili.	116
Kuva B16. Itä-Suomen läänin profiili.	117
Kuva B17. Oulun läänin profiili.	117
Kuva B18. Lapin läänin profiili.	118
Kuva B19. Ahvenanmaan profiili.	118

KÄYTETYT TIETOLÄHTEET JA LYHENTEET

Tilastokeskuksen Internet-palveluita:

AlueOnline

www.tilastokeskus.fi/alueonline

StatFin-tilastopalvelu

www.tilastokeskus.fi/statfin

Kaupunki- ja seutuindikaattorit

www.tilastokeskus.fi

Tilastokeskus (TK)

www.tilastokeskus.fi

Adato Energia Oy

www.energia.fi

Ilmailulaitos

www.ilmailulaitos.fi

Metsähallitus

www.metsahallitus.fi

Oikeusministeriö

www.om.fi

Sisäasiainministeriö

www.intermin.fi

TE-keskus

www.te-keskus.fi

Tielaitos

www.tiehallinto.fi

Tullihallitus

www.tulli.fi

Työministeriö

www.mol.fi

Ympäristöhallinto

www.ymparisto.fi

Taulukko 2. Perustietoja Länsi-Suomen kunnista.

Liite 1.

	Väestönmuutos (%)					Muutto-		Synt.	Ikärakenne (%)		Elinkeinorakenne (%)			Taloudell.
	Väkiluku	tase (%)		enemm. (%)		0-14v.	15-64v.	65-v.	Alkut.	Jal.	Palv.	Työll.aste(%)	huoltosuhte	
		2003	2003	2000-03	2000-03	2000-03	2003					2002e	2002e	2002e
Varsinais-Suomi														
Alastaro	3017	-1,1	-3,0	-5,3	-4,1	15,3	60,4	24,3	21	28	47	63,9	1,57	
Askainen	931	0,6	2,0	6,8	-3,8	16,1	64,6	19,3	15	26	55	69,6	1,20	
Aura	3514	1,6	5,3	13,3	1,4	21,4	65,5	13,1	6	39	53	72,5	1,11	
Dragsfjärd	3419	-0,1	-2,5	-0,2	-10,0	14,8	59,3	25,9	6	34	59	67,3	1,49	
Haiikko	9374	1,4	4,2	10,3	3,3	19,7	66,3	14,0	6	40	53	70,3	1,14	
Houtskari	662	1,4	-4,5	-9,0	-6,3	14,2	60,6	25,2	18	12	64	61,5	1,69	
Iniö	251	1,2	5,9	12,3	-5,2	9,6	65,7	24,7	19	5	70	67,7	1,25	
Kaarina	21151	1,2	4,8	9,3	6,5	20,5	67,2	12,3	1	27	71	71,3	1,08	
Karinainen	2499	1,3	3,1	4,2	2,6	22,6	58,5	19,0	11	36	51	68,3	1,48	
Kemiö	3299	-0,8	-0,9	6,3	-7,7	16,7	59,7	23,6	12	20	65	67,0	1,50	
Kiikala	1875	0,8	-2,0	2,5	-6,8	16,7	61,2	22,1	20	35	42	66,4	1,43	
Kisko	1912	-1,4	-0,7	4,3	-8,3	15,4	59,8	24,7	15	36	47	64,1	1,59	
Korppoo	921	-2,1	-5,5	-12,7	-9,4	15,2	62,1	22,7	10	11	78	65,1	1,48	
Koski Tl	2559	0,2	0,4	1,7	-2,8	16,0	60,8	23,1	22	28	46	67,2	1,39	
Kustavi	953	-2,1	-5,5	-1,4	-14,6	13,0	62,2	24,8	14	40	43	67,7	1,34	
Kuusjoki	1800	-1,9	-3,3	-7,0	-0,4	17,6	62,6	19,8	18	35	44	70,2	1,27	
Laitila	8581	-1,2	-2,7	-8,2	-0,9	16,7	64,8	18,5	12	40	47	66,2	1,31	
Lemu	1548	1,2	6,2	12,3	7,4	23,7	65,4	10,9	6	31	62	76,3	1,00	
Lieto	14777	1,2	4,3	11,5	4,7	22,8	64,9	12,3	3	31	65	72,3	1,11	
Loimaa	7185	0,5	0,0	6,7	-2,6	15,4	62,8	21,8	2	31	65	64,7	1,45	
Loimaan kunta	5909	-1,4	-2,3	-8,5	-2,0	17,7	62,3	20,1	17	31	50	66,5	1,39	
Marttila	2081	-1,0	-2,5	1,4	-6,8	15,6	63,0	21,4	21	29	47	69,0	1,32	
Masku	5785	2,5	7,3	18,1	6,9	22,8	66,1	11,1	4	30	65	74,4	1,02	
Mellilä	1252	2,4	0,5	-2,9	-4,4	18,1	60,9	21,0	19	27	51	65,9	1,48	
Merimasku	1508	2,7	8,9	18,6	2,8	22,9	65,9	11,1	7	28	64	73,7	1,06	
Mietoinen	1722	-1,5	0,3	1,0	1,6	20,6	62,8	16,6	12	32	54	71,9	1,20	
Muurla	1444	-0,6	1,6	7,7	-0,3	18,8	63,4	17,7	7	44	47	70,6	1,25	
Mynämäki	6287	1,4	2,2	6,8	-1,1	19,1	62,6	18,3	10	31	56	69,3	1,30	
Naantali	13710	2,1	4,4	10,1	3,0	19,1	67,1	13,8	1	28	71	69,6	1,12	
Nauvo	1446	1,5	-0,1	7,5	-8,0	15,4	64,8	19,8	17	19	62	66,1	1,36	
Nousiainen	4333	1,5	3,4	5,6	4,7	22,0	64,3	13,6	8	31	60	71,8	1,14	
Oripää	1346	1,5	0,3	-0,9	-1,5	16,8	61,3	21,9	24	24	51	69,5	1,31	
Parainen	12001	0,2	0,5	0,7	-0,2	18,4	63,9	17,7	2	30	67	69,6	1,23	
Paimio	9791	-0,9	-0,2	-1,4	1,5	19,1	66,7	14,3	5	33	61	71,5	1,08	
Perniö	6023	-0,5	-2,2	-2,3	-6,6	15,5	63,6	20,8	12	37	50	68,1	1,30	
Pertteli	3773	1,6	2,4	3,0	5,0	20,7	64,7	14,6	9	47	44	71,5	1,14	
Piikkiö	6695	0,9	1,9	5,4	1,8	20,4	65,4	14,2	3	32	64	70,4	1,17	
Pyhäranta	2276	-0,6	-1,5	-4,3	-0,1	18,8	64,5	16,7	7	45	46	62,7	1,45	
Pöytyä	3684	0,1	-1,3	-3,4	-1,3	18,7	62,9	18,4	18	31	48	68,4	1,33	
Raisio	23430	0,5	1,2	0,2	3,4	19,3	66,6	14,2	0	33	65	69,3	1,15	
Rusko	3629	1,8	7,1	20,5	6,0	24,2	64,9	10,9	3	32	64	73,7	1,08	
Rymättylä	1986	1,1	0,7	6,7	-2,5	18,9	63,7	17,4	17	26	55	72,3	1,17	
Salo	24794	0,4	0,9	4,3	1,4	16,6	66,2	17,2	1	44	53	68,8	1,17	
Sauvo	2888	0,6	1,3	7,1	-3,8	18,1	63,5	18,4	18	27	52	68,5	1,30	
Somero	9680	0,0	-1,1	0,5	-3,8	16,1	61,2	22,7	14	29	54	66,9	1,43	
Suomusjärvi	1311	-1,0	-1,3	3,4	-8,7	15,8	62,0	22,2	10	32	56	67,0	1,39	
Särkisalo	723	-2,8	-3,7	-0,1	-13,4	13,1	57,1	29,7	17	29	51	66,5	1,61	
Taivassalo	1766	0,4	-3,0	-4,7	-6,8	14,9	59,7	25,4	16	26	54	67,6	1,45	
Tarvasjoki	1949	0,9	1,5	0,0	2,1	21,6	60,8	17,6	9	37	52	70,4	1,34	
Turku	175059	0,3	1,4	4,2	0,1	14,1	69,4	16,6	1	24	74	62,1	1,32	
Uusikaupunki	16405	-1,7	-3,6	-11,3	-0,6	16,3	67,5	16,1	5	44	49	63,8	1,30	
Vahto	1859	0,8	4,2	5,9	5,4	23,6	65,0	11,5	8	33	58	70,3	1,17	
Vehmaa	2470	-0,8	-2,7	2,4	-7,1	17,4	61,6	21,0	18	28	51	65,2	1,49	
Velkua	233	-2,9	-7,5	-23,6	1,1	14,6	66,1	19,3	21	22	54	65,2	1,31	
Västanfjärd	811	0,1	-2,2	2,5	-9,8	15,4	60,2	24,4	12	23	62	71,8	1,31	
Yläne	2157	0,1	-0,8	2,0	-5,1	15,8	60,0	24,2	18	28	51	65,6	1,51	

Väkiluku	Väestönmuutos (%)			Muutto-	Synt.	Ikärakenne (%)		Elinkeinorakenne (%)				Taloudell.	
	tase (%)			enemm. (%)	0-14v.	15-64v.	65-v.	Alkut.	Jal.	Palv.	Työll.aste(%)	huoltosuhte	
	2003	2003	2000-03	2000-03	2000-03	2003					2002e	2002e	2002e
Satakunta													
Eura	9371	-0,4	-0,9	-2,9	-1,1	17,5	63,0	19,5	6	48	44	67,2	1,34
Eurajoki	5774	0,2	-2,3	-7,6	0,4	18,8	64,6	16,6	9	38	51	62,7	1,45
Harjavalta	7738	0,2	-1,8	-7,0	-1,7	15,6	65,6	18,8	2	37	59	61,6	1,44
Honkajoki	2083	-1,0	-4,0	-8,3	-6,5	15,6	62,8	21,6	29	22	45	66,4	1,42
Huittinen	9099	-0,2	-1,2	-2,4	-1,7	15,8	64,0	20,1	11	28	58	63,4	1,45
Jämijärvi	2246	-1,3	-2,7	-6,0	-5,5	18,3	60,5	21,2	19	28	50	62,8	1,61
Kankaanpää	12782	-0,5	-1,8	-6,9	-0,4	17,0	66,8	16,2	6	29	62	58,0	1,57
Karvia	2914	-1,4	-3,1	-7,1	-5,5	14,3	61,3	24,4	27	26	42	61,8	1,60
Kiikoinen	1315	-0,5	-2,5	0,3	-6,7	18,1	56,7	25,2	20	23	55	60,5	1,92
Kiukainen	3408	-0,9	-2,7	-5,4	-4,5	17,3	61,3	21,4	14	42	42	64,3	1,51
Kodisjoki	518	-1,3	0,0	-4,3	-0,5	17,0	67,6	15,4	12	39	47	61,7	1,43
Kokemäki	8456	-1,2	-3,0	-5,5	-4,7	15,6	63,0	21,5	9	35	55	63,1	1,49
Kullaa	1601	-0,7	-3,7	-9,3	-2,5	17,9	61,3	20,9	10	30	58	64,2	1,52
Köyliö	2953	0,0	-1,9	-4,4	-4,9	17,4	62,4	20,3	17	32	49	68,7	1,33
Lappi	3236	-1,0	-1,7	-4,0	-2,0	18,2	62,7	19,1	10	43	44	62,9	1,52
Lavia	2245	-1,2	-5,3	-10,1	-9,6	13,9	60,3	25,8	20	27	50	58,8	1,82
Luvia	3269	-0,4	-1,6	-7,0	3,2	18,7	65,4	15,9	8	34	56	62,9	1,42
Merikarvia	3656	-1,6	-4,1	-6,2	-8,3	15,3	59,5	25,1	13	34	50	59,1	1,80
Nakkila	5941	-0,4	-2,5	-8,4	-1,4	18,1	64,6	17,3	6	37	55	61,1	1,53
Noormarkku	6127	-0,2	-1,3	-4,0	0,8	19,7	64,1	16,2	5	31	61	61,7	1,52
Pomarkku	2595	-0,5	-1,7	-5,7	-3,4	16,1	61,3	22,6	11	33	51	55,7	1,90
Pori	76189	0,4	0,3	0,6	-0,5	15,8	66,2	18,1	1	30	67	60,3	1,49
Punkalaidun	3552	-1,7	-5,1	-5,0	-10,3	14,8	58,4	26,8	22	26	48	64,3	1,65
Rauma	36869	-0,4	-0,9	-3,6	-0,2	15,6	67,6	16,8	1	37	60	61,7	1,38
Siikainen	1866	-1,5	-4,2	-11,5	-6,0	15,1	60,2	24,7	24	29	43	60,8	1,67
Säkylä	4943	-0,7	-3,2	-11,8	-0,9	16,6	64,6	18,8	5	35	58	70,0	1,18
Ulvila	12278	-0,8	-1,4	-8,0	3,7	19,3	66,0	14,6	3	35	61	64,4	1,32
Vampula	1753	-1,3	-1,3	4,1	-6,3	17,7	58,7	23,6	28	25	43	67,3	1,48
Keski-Suomi													
Hankasalmi	5590	-0,6	-2,7	-6,3	-4,9	15,9	61,5	22,6	18	22	56	56,3	1,87
Joutsa	4106	-1,3	-3,4	-5,5	-8,1	14,0	62,3	23,7	16	23	57	59,9	1,67
Jyväskylä	82409	1,6	4,3	10,2	3,8	15,2	71,8	13,0	0	22	75	59,8	1,32
Jyväskylän mlk	33820	1,0	4,2	8,9	6,2	21,7	67,4	10,9	1	29	68	64,7	1,29
Jämsä	15306	-0,7	-1,5	-4,7	-1,5	17,0	63,8	19,2	5	40	53	62,9	1,47
Jämsänkoski	7581	-0,5	-1,4	-2,8	-2,3	17,4	64,7	17,9	3	45	50	60,4	1,55
Kannonkoski	1634	-1,8	-6,1	-10,6	-8,6	15,4	56,5	28,1	21	26	48	55,1	2,08
Karstula	4904	-1,1	-4,5	-12,5	-4,8	16,1	62,8	21,1	16	28	53	57,8	1,73
Keuruu	11395	-1,0	-4,0	-8,0	-4,5	16,0	63,4	20,6	7	27	62	60,0	1,61
Kinnula	1977	-1,9	-6,6	-20,2	-3,3	18,1	63,7	18,2	26	16	53	49,2	2,15
Kivijärvi	1489	-1,7	-7,5	-13,2	-9,2	18,8	57,9	23,3	25	15	54	50,1	2,43
Konnevesi	3175	-0,7	-1,3	-3,2	-3,3	16,1	60,5	23,4	16	29	52	61,0	1,72
Korpilahti	5016	-0,2	-0,7	-0,2	-4,3	18,5	60,8	20,7	12	27	57	60,3	1,73
Kuhmoinen	2880	-1,3	-3,1	-2,7	-9,7	12,2	58,1	29,7	16	25	56	57,1	1,98
Kyyjärvi	1739	-2,1	-3,0	-10,5	-1,3	16,8	62,5	20,6	19	27	49	59,8	1,67
Laukaa	16929	1,0	2,3	4,4	2,5	21,9	64,6	13,5	5	31	62	63,1	1,43
Leivonmäki	1162	-1,9	-3,2	-0,8	-13,0	13,1	61,0	25,9	16	23	57	54,4	2,01
Luhanka	905	-1,1	-3,3	-4,5	-9,2	11,7	55,9	32,4	27	20	48	57,9	2,03
Multia	2065	-0,7	-4,1	-6,6	-6,2	15,9	55,3	28,8	19	23	55	56,9	2,13
Muurame	8510	1,2	5,0	10,7	7,7	24,0	66,1	9,9	2	33	64	66,9	1,25
Petäjävesi	3691	-0,8	-2,4	-1,7	-3,3	17,9	61,9	20,1	12	26	59	59,3	1,73
Pihtipudas	4996	-1,0	-4,4	-12,5	-3,5	17,5	61,7	20,8	22	22	52	57,7	1,80
Pylkönmäki	1071	-0,8	-5,2	-11,6	-8,4	14,3	59,1	26,6	22	18	55	48,7	2,47
Saarijärvi	10205	-0,7	-2,8	-7,2	-2,7	16,9	62,9	20,3	12	30	55	57,4	1,76
Sumiainen	1293	-1,1	-2,9	-3,0	-6,5	16,9	60,0	23,1	14	30	52	59,3	1,77
Suolahti	5461	-1,1	-2,9	-11,7	-1,3	16,2	66,3	17,5	1	44	53	58,5	1,53
Toivakka	2390	1,1	0,9	3,5	-4,5	17,2	62,6	20,3	10	27	60	59,6	1,68
Uurainen	3078	-1,1	-1,5	-3,1	0,2	20,3	62,9	16,8	14	28	55	60,1	1,62
Viitasaari	7602	-1,6	-4,0	-9,8	-3,5	16,2	60,8	23,1	14	28	55	57,0	1,85
Äänekoski	13703	0,8	-0,4	-3,8	1,9	18,9	65,7	15,4	3	44	50	59,1	1,57

Väestönmuutos (%)	Muutto- tase (%)	Synt. enemm. (%)	Ikärakenne (%)			Elinkeinorakenne (%)			Taloudell. huoltosuhte				
			0-14v.	15-64v.	65-v.	Elinkeinorakenne (%)							
						Alkut.	Jal.	Pav.		Työll.aste(%)			
Väkiuku	2003	2000-03	2000-03	2000-03	2003	2002e	2002e	2002e					
Pirkanmaa													
Hämeenkyrö	10009	0,7	1,1	2,3	-0,1	18,5	63,4	18,1	9	39	50	63,4	1,46
Ikaalinen	7607	-0,1	-1,8	-3,0	-2,9	15,8	63,3	20,9	11	29	59	64,7	1,43
Juupajoki	2252	0,2	-5,0	-11,5	-4,3	17,3	62,4	20,3	11	31	54	60,8	1,60
Kangasala	23453	1,9	5,3	13,2	3,7	20,1	66,6	13,3	2	31	66	69,2	1,16
Kihniö	2408	0,7	-1,0	-2,8	-2,4	15,6	62,8	21,6	9	40	47	56,7	1,77
Kuhmalahti	1096	-2,5	-3,0	3,1	-9,2	16,3	59,6	24,1	14	29	55	64,3	1,61
Kuru	2761	0,0	-2,7	-4,2	-6,5	16,6	61,6	21,8	14	29	54	59,7	1,68
Kylmäkoski	2632	0,3	-0,7	-5,4	1,3	18,6	65,3	16,1	14	36	48	65,6	1,32
Lempäälä	17397	1,7	6,5	16,2	5,2	22,2	65,7	12,1	2	32	64	68,3	1,23
Luopioinen	2372	0,1	-1,5	3,6	-7,2	14,8	57,1	28,1	16	32	50	65,2	1,65
Längelmäki	1734	0,3	-3,5	1,1	-11,2	14,0	60,0	26,0	19	23	56	55,7	1,94
Mouhijärvi	2961	1,4	2,3	6,7	-3,0	18,8	62,9	18,3	11	30	56	64,0	1,48
Mänttä	6680	-0,8	-4,0	-12,7	-1,5	14,5	65,0	20,5	1	43	53	60,5	1,51
Nokia	28090	1,6	4,4	9,8	2,8	19,2	66,4	14,3	1	42	55	66,6	1,25
Orivesi	8839	-0,7	-0,5	2,6	-4,1	17,1	62,4	20,4	8	29	61	60,5	1,65
Parkano	7499	-1,6	-3,9	-10,8	-3,4	15,4	65,2	19,4	8	37	53	60,4	1,51
Pirkkala	14322	4,7	12,5	29,7	7,0	22,5	67,2	10,3	0	32	66	69,7	1,13
Pälkäne	4321	1,4	1,1	6,8	-1,5	18,4	62,7	18,9	12	32	54	66,0	1,40
Ruovesi	5457	-1,2	-4,0	-7,8	-5,6	15,4	58,9	25,7	13	33	51	63,3	1,65
Sahalahti	2229	1,0	0,2	0,9	-2,4	19,4	63,8	16,7	11	41	46	67,8	1,28
Suodenniemi	1372	-0,5	-3,9	-3,8	-12,8	16,7	58,8	24,5	24	22	50	61,4	1,80
Tampere	200966	0,6	2,8	8,0	2,0	15,1	70,1	14,9	0	27	71	63,7	1,24
Toijala	8308	1,2	2,7	8,4	-1,1	17,2	65,2	17,6	2	42	55	63,3	1,41
Urjala	5556	-0,7	-2,6	0,4	-7,2	14,9	61,9	23,2	14	34	49	63,6	1,52
Valkeakoski	20474	0,3	-0,1	0,2	-2,2	15,8	65,9	18,2	2	48	49	64,7	1,32
Vammala	15240	0,0	-1,4	-3,5	-1,0	17,6	62,0	20,4	7	33	58	64,3	1,48
Vesilahti	3663	1,9	7,1	17,9	1,4	23,6	59,9	16,5	13	25	59	67,2	1,48
Viiiala	5329	0,8	2,3	6,2	-1,0	19,3	64,2	16,5	2	41	55	66,5	1,35
Viljakkala	2043	0,6	5,2	9,6	-0,3	17,9	61,9	20,2	12	35	51	64,3	1,51
Vilppula	5590	-1,0	-3,3	-7,3	-4,0	14,9	62,6	22,5	7	43	47	62,9	1,53
Virrat	7982	-1,2	-3,1	-7,8	-6,1	14,6	61,9	23,5	12	30	54	59,3	1,68
Ylöjärvi	21698	2,0	5,8	9,9	7,5	22,8	66,8	10,3	1	36	61	69,8	1,13
Äetsä	4977	-0,4	-1,9	-4,2	-2,4	16,8	62,7	20,5	7	45	44	62,4	1,55
Keski-Pohjanmaa													
Halsua	1498	-0,1	-3,2	-16,4	-0,7	18,0	60,3	21,6	31	15	50	62,1	1,63
Himanka	3143	-1,1	-3,0	-10,4	-1,6	18,7	62,6	18,7	21	28	48	65,7	1,40
Kannus	5978	-1,1	-2,1	-10,7	2,4	21,8	62,8	15,4	13	33	51	65,9	1,42
Kaustinen	4432	0,0	0,4	-2,7	2,7	18,8	64,6	16,6	21	24	51	70,2	1,22
Kokkola	35756	0,5	0,6	-2,2	4,1	18,8	66,7	14,5	2	29	67	61,8	1,40
Kälviä	4475	-1,1	-2,7	-7,8	1,8	21,0	64,6	14,4	14	26	56	64,1	1,40
Lestijärvi	973	-0,9	-6,4	-9,5	-4,0	18,8	60,8	20,3	32	20	44	57,1	1,88
Lohtaja	2900	-1,2	-1,7	-11,1	3,0	20,7	61,0	18,4	29	22	44	64,2	1,54
Perho	3038	-1,0	-3,7	-20,8	5,5	23,3	60,5	16,2	22	24	49	57,4	1,84
Toholampi	3664	-0,4	-3,5	-13,3	0,7	20,0	62,3	17,7	25	28	45	64,4	1,45
Ullava	1037	-1,0	-5,3	-13,1	-2,5	22,5	59,2	18,3	31	25	36	66,2	1,54
Veteli	3690	-0,2	-3,2	-11,4	0,1	17,2	62,7	20,2	22	26	47	64,3	1,43

Väkiluku	Väestönmuutos (%)			Muutto-	Synt.	Ikärakenne (%)		Elinkeinorakenne (%)				Taloudell.	
	2003	2003	2000-03	tase (%)	enemm. (%)	0-14v.	15-64v.	65-v.	Alkut.	Jal.	Palv.	Työll.aste(%)	huoltosuhte
				2000-03	2000-03	2003	2002e	2002e	2002e				
Etelä-Pohjanmaa													
Alahärmä	4913	-0,3	-0,1	-0,2	-4,0	18,8	62,1	19,1	18	35	44	68,5	1,35
Alajärvi	9055	-0,9	-3,4	-12,0	1,2	20,4	61,5	18,1	13	30	54	58,5	1,77
Alavus	9691	-0,5	-2,4	-8,3	-0,7	17,8	61,8	20,4	13	27	58	61,1	1,64
Evijärvi	2985	-0,2	-2,7	-8,3	-2,7	18,2	61,4	20,3	27	23	46	62,7	1,56
Ilmajoki	11720	-0,2	-0,9	-3,4	1,6	19,8	62,6	17,6	12	29	57	65,1	1,45
Isojoki	2619	-0,9	-2,8	-1,5	-10,0	16,5	57,2	26,3	25	25	46	63,4	1,77
Jalasjärvi	8760	-0,4	-1,8	-4,5	-3,6	17,4	62,5	20,1	20	27	50	61,5	1,59
Jurva	4611	-0,7	-3,4	-8,1	-3,3	14,5	64,3	21,2	11	39	48	61,7	1,49
Karjoki	1686	-1,2	-4,2	-5,6	-10,8	16,0	57,4	26,6	25	31	39	63,8	1,66
Kauhajoki	14596	-0,5	-1,6	-6,5	-0,7	18,3	64,7	17,1	12	30	53	60,5	1,53
Kauhava	8080	-1,0	-3,7	-11,9	-1,0	18,0	63,3	18,7	11	30	57	64,7	1,44
Kortesjärvi	2450	-1,8	-3,6	-8,0	-5,4	18,9	59,4	21,7	31	25	42	64,5	1,58
Kuortane	4282	-1,9	-3,9	-9,7	-4,8	15,6	61,0	23,3	17	27	53	62,6	1,60
Kurikka	10630	0,0	-0,7	-4,1	-0,8	18,1	63,6	18,3	9	36	52	63,0	1,49
Lappajärvi	3792	-1,6	-6,4	-14,4	-7,0	15,4	61,4	23,1	21	26	49	59,8	1,73
Lapua	14002	0,0	-0,4	-3,9	0,1	18,2	62,7	19,1	10	34	53	63,7	1,48
Lehtimäki	2020	-1,3	-5,3	-13,6	-3,2	16,5	61,8	21,7	20	22	55	58,9	1,79
Nurmo	11448	1,1	5,0	4,9	9,9	23,7	66,5	9,8	4	29	66	70,5	1,12
Peräseinäjoki	3653	-1,2	-4,1	-6,5	-6,1	16,2	63,3	20,5	17	29	50	62,5	1,52
Seinäjoki	31696	2,0	4,6	8,4	5,3	17,2	69,1	13,8	1	22	75	64,2	1,24
Soini	2682	-1,3	-4,2	-9,3	-3,3	19,4	58,3	22,3	21	24	51	54,9	2,10
Teuva	6340	-1,0	-4,2	-9,5	-4,2	16,2	60,7	23,1	15	36	46	62,8	1,61
Töysä	3206	0,7	0,0	3,5	0,7	20,6	60,2	19,2	14	23	59	63,8	1,58
Vimpeli	3403	-1,6	-4,2	-11,6	-3,3	17,8	60,7	21,5	10	35	53	61,2	1,67
Ylihärmä	3052	1,0	-2,2	-5,2	-1,6	18,5	59,7	21,8	12	37	49	68,5	1,44
Ylistaro	5582	-0,3	-1,5	-4,0	-0,9	18,2	61,8	19,9	16	28	54	65,3	1,45
Ahtäri	7000	-0,8	-3,0	-7,3	-1,8	16,8	63,3	19,9	10	26	63	61,5	1,55
Pohjanmaa													
Isokyrö	5065	-0,4	-1,7	-5,2	-2,0	17,6	61,5	20,9	17	27	52	65,5	1,46
Kaskinen	1558	1,0	-0,4	12,9	-2,6	14,2	67,5	18,3	3	51	45	66,9	1,19
Korsnäs	2219	-0,4	-1,2	0,7	-5,7	16,0	59,4	24,7	27	17	53	72,2	1,30
Kristiinankaupunki	7836	-1,2	-3,1	-7,7	-5,3	15,6	61,8	22,6	13	26	59	65,5	1,46
Kruunupyö	6794	-0,2	-0,8	-3,3	0,4	19,3	61,1	19,5	18	30	50	70,3	1,32
Laihia	7471	-0,8	0,8	-1,4	2,1	18,1	65,1	16,8	8	36	54	65,3	1,35
Luoto	4251	1,7	3,4	-1,6	13,3	31,7	56,9	11,5	3	47	47	72,4	1,43
Maalahti	5549	-0,6	-1,6	-2,5	-3,0	16,2	60,9	22,9	15	25	58	71,5	1,30
Maksamaa	1037	-0,2	-5,2	-8,4	-7,9	17,1	60,9	22,0	17	29	52	69,6	1,35
Mustasaari	17028	1,0	2,5	4,6	2,7	19,7	64,6	15,7	6	26	67	72,5	1,13
Närpiö	9575	-0,8	-2,0	-2,5	-5,0	14,9	60,4	24,6	25	20	52	73,1	1,25
Oravainen	2212	-0,2	-3,4	-7,3	-5,9	17,8	60,3	21,9	19	29	50	70,8	1,36
Pietarsaari	19431	-0,1	-1,0	-4,3	0,5	18,5	63,3	18,2	1	39	58	67,7	1,31
Pedersören kunta	10406	0,9	1,4	-0,9	7,0	25,5	61,0	13,5	14	36	48	72,2	1,27
Uusikaarlepyy	7450	0,3	-0,6	-1,2	-1,6	17,9	62,0	20,1	23	28	47	73,3	1,20
Vaasa	56953	0,0	0,4	-1,5	2,9	16,6	67,5	15,9	0	28	70	64,6	1,27
Vähäkyrö	4752	1,4	0,4	-5,0	1,8	20,4	63,4	16,2	9	38	51	67,3	1,32
Vöyri	3524	-0,1	-0,8	0,4	-5,1	17,8	59,9	22,3	19	22	57	70,1	1,36

	Tulot euroa/	Toimipaikkoja/	Teollisuuden, euroa	Kuntien talousarvio			
	tulonsaaja	1000 as.	tuottavuus/henkilöstö	Valtionosuus, €/as	Verotulo€/as.	Vuosikate€/as.	Tulovero%
	2 002	tammik.2004	2 002	2004	2004	2004	2004
Varsinais-Suomi							
Alastaro	15 668	60	52 546	1717	1887	7	18,50
Askainen	16 540	62	52 750	1277	1947	117	18,50
Aura	18 575	69	47 795	665	2232	-97	18,00
Dragsfjärd	15 880	83	36 852	1561	2398	139	19,00
Hailikko	20 626	48	45 112	789	2347	-63	17,50
Houtskari	12 796	70	30 688	1872	1952	6	17,75
Injöv	13 710	73	0	1709	2203	16	18,00
Kaarina	23 098	55	45 118	523	2841	225	17,50
Karhainen	17 233	90	68 851	2567	1923	-64	17,75
Kemiö	15 593	79	55 021	1948	1925	-38	18,75
Kiikala	15 970	69	351 820	1013	1973	0	17,00
Kisko	16 817	63	46 609	1481	1871	-7	17,50
Korppoo	14 306	92	36 778	1984	2750	198	18,50
Koski Tl	16 060	68	60 843	1894	1764	30	17,50
Kustavi	15 096	125	32 346	1059	2668	2	18,75
Kuusjoki	16 410	56	37 685	1507	2114	81	18,00
Laitila	16 697	75	50 054	1222	2249	83	18,75
Lemu	19 389	54	41 176	601	2272	41	18,00
Lieto	21 318	60	47 064	720	2409	-116	17,75
Loimaa	17 818	74	39 325	1409	2368	-89	18,50
Loimaan kunta	17 880	61	44 233	1277	2117	1	18,50
Marttila	16 409	68	45 069	1212	1816	-14	18,00
Masku	21 889	57	57 013	493	2320	175	16,25
Mellilä	17 421	53	52 208	1309	2022	206	18,75
Merimasku	23 776	58	51 050	338	2238	66	16,50
Mietoinen	18 799	54	226 240	866	2168	81	17,50
Muurta	20 896	69	46 708	600	2479	-55	17,00
Mynämäki	17 237	62	38 258	1612	1952	55	18,00
Naantali	22 165	56	151 137	560	2742	512	16,50
Nauvo	14 598	119	46 500	1571	2420	80	19,00
Nousiainen	18 851	55	46 113	1309	2085	154	17,75
Oripää	16 535	75	40 062	951	1913	4	18,00
Parainen	19 470	65	64 657	918	2654	18	18,75
Paimio	19 906	54	137 899	700	2476	-38	18,00
Pemiö	17 488	67	40 898	1185	2280	-14	17,75
Pertteli	17 759	46	46 753	665	2229	-151	17,50
Piikkiö	19 638	57	34 706	636	2438	0	18,25
Pyhäranta	17 788	44	53 087	666	2413	8	18,50
Pöytyä	17 215	62	43 726	1112	1884	-115	17,50
Raisio	20 915	55	47 909	624	2589	318	17,50
Rusko	20 965	55	75 109	686	2315	272	17,00
Rymättylä	17 848	77	54 718	973	2231	80	17,75
Salo	21 023	65	282 286	323	3711	150	17,00
Sauvo	16 998	56	48 677	1363	1903	17	18,00
Somero	16 392	68	38 549	1379	1880	56	18,00
Suomusjärvi	16 196	58	40 180	1276	2071	0	18,00
Särkisalo	20 230	69	174 507	882	2943	214	17,25
Taivassalo	15 210	75	36 365	1598	2056	-113	19,00
Tarvasjoki	18 181	68	51 171	1337	2045	-23	18,50
Turku	19 236	60	67 004	1079	2707	171	18,00
Uusikaupunki	18 347	62	62 731	971	2369	-3	18,00
Vahto	19 132	51	52 361	619	2100	-72	17,75
Vehmaa	15 564	79	42 284	1671	2037	25	19,50
Velkua	17 402	88	21 000	1888	2399	73	17,50
Västanfjärd	17 143	77	42 000	1477	2037	-89	19,00
Yläne	14 964	64	47 446	1713	1889	22	18,50

	Tulot euroa/	Toimipaikkoja/	Teoll.toiminnan, euroa	Kuntien talousarvio			
	tulonsaaja	1000 as.	tuottavuus/henkilöstö	Valtionosuus, €/as	Verotulo€/as.	Vuosikate€/as.	Tulovero%
	2 002	tammik.2004	2 002	2004	2004	2004	2004
Satakunta							
Eura	18 700	63	64 225	927	2470	145	18,50
Eurajoki	17 989	57	145 194	767	2671	214	18,00
Harjavalta	18 388	54	113 551	808	2701	167	18,75
Honkajoki	15 544	71	36 075	1934	2010	-36	19,00
Huittinen	16 297	74	44 658	1860	2020	117	18,75
Jämijärvi	14 770	60	41 205	1843	1746	145	19,00
Kankaanpää	15 839	67	61 602	1412	2091	122	19,00
Karvia	13 361	70	36 122	1828	1561	98	19,00
Kiikoinen	14 301	74	43 250	1879	1580	152	18,00
Kiukainen	16 225	56	48 530	1476	1994	133	18,00
Kodisjoki	16 580	48	0	975	2266	69	18,50
Kokemäki	16 521	61	64 886	1365	2143	58	18,75
Kullaa	16 226	50	41 923	1131	2049	75	18,50
Köyliö	17 172	64	40 982	1185	2174	41	18,25
Lappi	16 792	55	54 095	1040	2098	52	18,50
Lavia	14 286	69	54 818	2269	1781	75	18,50
Luvia	17 748	58	59 612	836	2004	172	17,00
Merikarvia	14 513	61	67 265	1829	1915	-22	17,75
Nakkila	17 507	60	74 728	1451	2282	179	18,00
Noormarkku	17 922	55	32 929	1006	2146	136	18,00
Pomarkku	14 561	50	33 056	1898	1818	14	19,00
Pori	17 810	57	68 967	1539	2403	317	18,00
Punkalaidun	14 765	69	43 831	2046	1709	104	18,50
Rauma	19 604	53	98 557	881	2604	203	17,00
Siikainen	14 021	60	47 324	1729	1692	2	18,50
Säkylä	19 193	63	46 492	714	2543	142	18,50
Ulvila	19 165	50	48 147	775	2289	136	17,50
Vampula	15 174	70	99 925	1394	1788	80	19,00
Keski-Suomi							
Hankasalmi	14 314	55	76 513	1858	1807	241	19,00
Joutsa	14 922	76	44 545	1850	1929	7	18,50
Jyväskylä	18 379	55	60 031	517	2683	151	18,50
Jyväskylän mlk	19 159	40	47 650	819	2313	8	18,50
Jämsä	18 962	52	95 878	838	2593	1	17,75
Jämsänkoski	18 269	36	161 772	660	2923	-63	18,50
Kannonkoski	12 590	59	33 570	2120	1836	118	19,00
Karstula	14 312	71	40 976	1815	1845	-71	18,50
Keuruu	16 234	58	53 961	1355	2255	111	19,00
Kinnula	12 085	58	30 682	2612	1527	224	18,75
Kivijärvi	12 683	63	35 400	2377	1780	0	19,00
Konnevesi	14 836	56	31 913	1811	1669	176	18,00
Korpilahti	15 486	48	42 313	1715	2004	-109	19,00
Kuhmoinen	14 606	82	40 280	1824	2118	175	19,00
Kyyjärvi	14 339	59	36 454	1905	1909	191	18,50
Laukaa	17 475	45	41 515	1190	2169	40	18,50
Leivonmäki	14 224	68	35 893	1504	2039	68	19,00
Luhanka	12 857	74	56 000	2056	1657	183	19,00
Multia	13 743	57	45 719	2105	1735	100	19,00
Muurame	20 231	44	51 604	857	2375	1	18,50
Petäjävesi	15 266	48	46 355	2209	1911	108	19,25
Pihtipudas	13 912	59	39 053	2022	1810	58	18,50
Pylkönmäki	11 654	53	0	2077	1454	-317	18,50
Saarijärvi	15 222	55	39 980	1630	1877	6	18,50
Sumiainen	14 525	41	44 000	1432	2022	101	19,00
Suolahti	16 968	45	56 786	1080	2381	-98	19,00
Toivakka	15 388	50	43 012	1772	1869	0	19,00
Uurainen	14 822	48	36 923	1677	1803	-42	19,00
Viitasaari	15 193	62	50 381	1743	1984	-36	18,50
Äänekoski	18 209	41	116 876	710	2656	-50	18,50

	Tulot euroa/	Toimipaikkoja/	Teoll.toiminnan, euroa	Kuntien talousarvio			
	tulonsaaja	1000 as.	tuottavuus/henkilöstö	Valtionosuus, €/as	Verotulo€/as.	Vuosikate€/as.	Tulovero%
	2002	tammik.2004	2002	2004	2004	2004	2004
Pirkanmaa							
Hämeenkyrö	17 587	57	66 798	1211	2161	48	17,75
Ikaalinen	15 944	68	50 231	1344	2204	124	18,75
Juupajoki	17 839	65	62 729	1388	2043	274	17,50
Kangasala	20 282	51	86 903	617	2575	163	18,25
Kihniö	14 039	73	44 481	1720	1760	19	18,75
Kuhmalahti	14 909	74	40 800	1370	1915	182	18,50
Kuru	14 802	62	40 521	1555	1851	4	18,75
Kylmäkoski	17 268	49	57 415	874	2169	11	18,50
Lempäälä	19 804	52	58 566	678	2450	94	18,00
Luopioinen	14 680	69	39 103	1532	1877	1	18,50
Längelmäki	14 722	71	48 753	1503	1948	80	19,00
Mouhijärvi	16 289	65	44 273	1502	1979	-30	18,75
Mänttä	18 776	51	77 944	854	2694	109	19,00
Nokia	19 507	45	66 888	759	2560	155	18,00
Orivesi	16 447	62	38 675	1420	2059	123	19,00
Parkano	15 786	70	51 584	1145	2264	-17	18,50
Pirkkala	21 719	53	44 260	507	2758	160	18,25
Pälkäne	16 825	72	53 467	1466	1932	159	17,50
Ruovesi	16 082	57	41 459	1589	2099	101	18,75
Sahalahti	19 699	42	47 935	906	2424	188	19,00
Suodenniemi	14 408	64	44 357	1673	1837	31	19,00
Tampere	19 782	60	86 340	697	2777	367	18,00
Toijala	17 421	53	61 844	1116	2387	105	19,25
Urijala	15 885	59	46 094	1458	2184	-81	19,50
Valkeakoski	19 643	44	84 343	568	2942	140	18,50
Vammala	16 885	65	37 359	1339	2014	106	18,00
Vesilahti	17 423	49	42 700	1449	1921	37	18,00
Viiala	17 155	47	39 708	1120	2298	2	18,50
Viljakkala	16 678	42	36 629	1175	1864	185	18,00
Vilppula	16 260	55	46 515	1217	2369	162	19,25
Virrat	14 968	66	50 642	1529	1911	44	18,50
Ylöjärvi	20 758	50	50 020	611	2449	173	18,25
Äetsä	17 128	67	61 726	1266	2026	152	18,25
Keski-Pohjanmaa							
Halsua	14 590	63	40 707	2003	1769	-96	19,25
Himanka	15 378	61	47 594	1408	1845	-327	19,00
Kannus	16 538	59	44 572	1548	2117	100	19,50
Kaustinen	15 777	67	43 283	1579	1873	140	19,00
Kokkola	17 963	55	57 176	855	2498	25	19,00
Kälviä	16 415	44	54 243	1453	2000	2	18,75
Lestijärvi	14 913	72	42 235	2158	1651	4	19,50
Lohtaja	14 951	49	41 758	1671	1772	86	19,00
Perho	13 531	57	31 917	2218	1673	-164	19,00
Toholampi	15 543	61	74 819	1845	2169	-64	19,50
Ullava	14 217	41	35 850	1674	1498	-164	19,00
Veteli	15 055	65	46 225	1715	1911	37	19,00

	Tulot euroa/	Toimipaikkoja/	Teoll.toiminnan, euroa	Kuntien talousarvio			
	tulonsaaja	1000 as.	tuottavuus/henkilöstö	Valtionosuus, €/as	Verotulo€/as.	Vuosikate€/as.	Tulovero%
	2 002	tammik.2004	2 002	2004	2004	2004	2004
Etelä-Pohjanmaa							
Alahärmä	39 850	66	37 567	1666	2136	5	19,00
Alajärvi	14 841	68	49 775	1984	1726	116	19,00
Alavus	15 124	58	35 774	1724	1836	159	18,75
Evijärvi	15 248	85	47 090	1816	1864	-84	19,00
Ilmajoki	16 720	54	35 655	1534	1925	-80	18,50
Isojoki	13 661	73	48 150	2303	1611	-283	19,00
Jalasjärvi	16 149	56	49 093	1643	1868	203	19,00
Jurva	14 851	64	35 881	1665	1822	86	18,75
Karjajoki	14 194	74	42 970	1739	1803	-72	18,50
Kauhajoki	15 435	67	47 896	1664	1778	133	18,00
Kauhava	15 852	69	40 738	1504	2067	41	19,00
Kortesjärvi	15 024	77	41 384	1842	1824	192	19,00
Kuortane	15 043	65	42 292	1807	1749	109	18,00
Kurikka	16 092	65	43 085	1488	1870	166	17,50
Lappajärvi	14 791	72	38 047	1900	1945	59	19,00
Lapua	16 551	65	36 113	1486	1968	46	18,00
Lehtimäki	13 600	67	43 932	2010	1704	0	19,50
Nurmo	19 561	49	70 716	791	2351	165	18,00
Peräseinäjoki	15 281	61	52 166	1803	2062	44	19,00
Seinäjoki	18 810	70	65 602	700	2724	195	19,00
Soini	13 006	68	50 069	2224	1667	2	19,50
Teuva	15 375	65	53 002	1643	1907	239	19,25
Töysä	14 369	73	37 613	1639	1624	224	18,00
Vimpeli	16 028	73	62 805	1634	2180	9	19,50
Ylihärmä	18 305	68	51 001	1388	2241	28	19,00
Ylistaro	16 068	62	46 708	1681	1824	125	18,50
Ähtäri	15 827	59	46 008	1402	2299	0	19,50
Pohjanmaa							
Isokyrö	16 781	63	40 218	1620	2034	53	19,00
Kaskinen	19 694	61	139 084	30	3918	610	17,75
Korsnäs	15 289	100	44 742	1404	2082	32	19,25
Kristiinankaupunki	14 636	74	43 197	1658	2189	17	19,50
Kruunupyö	17 625	64	52 238	1571	2168	169	19,50
Laihia	17 432	48	54 779	1232	2080	3	18,50
Luoto	16 883	38	56 810	1717	1806	64	17,50
Maalahti	14 554	71	49 470	1947	2009	67	19,25
Maksamaa	14 215	85	38 671	1404	2175	6	19,50
Mustasaari	18 002	60	49 222	969	2408	178	18,75
Närpiö	14 693	88	41 667	1536	2127	91	19,00
Oravainen	15 602	83	96 129	1357	2212	72	19,50
Pietarsaari	18 840	57	75 376	899	2868	216	18,50
Pedersören kunta	16 921	55	43 988	1586	1980	29	18,50
Uusikaarlepyy	17 203	81	62 920	1504	2126	182	18,50
Vaasa	19 097	59	37 012	1225	2930	260	19,00
Vähäkyrö	18 267	57	35 165	1206	2106	-97	19,00
Vöyri	15 591	64	50 813	2226	2037	151	19,00

Länsi-Suomen katsaus 2004 on kunnittaista vertailutietoa sisältävä vuosikatsaus. Se antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Länsi-Suomen 204 kunnasta ja 7 maakunnasta. Havainnollisissa diagrammeissa ja teemakartoissa esitetään tietoa

- väestöstä
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä ja työttömyydestä
- koulutuksesta
- rakentamisesta ja asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- rikollisuudesta
- energiataloudesta
- ympäristöstä
- kunnallistaloudesta

Länsi-Suomen katsaus ja sen sisältämä materiaali on kokonaisuudessaan saatavana Internetistä AlueOnline-palvelun kautta. Myös yksittäisten kuvien tulostus on palvelusta mahdollista. Tutustu palveluun osoitteessa: www.tilastokeskus.fi/alueonline

Vastaavan tietosisältöisinä tuotetaan myös Etelä-Suomen, Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen katsaukset.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 535 1410	(08) 535 1430	oulu@tilastokeskus.fi
Seinäjoki	(06) 429 0600	(06) 429 0645	seinajoki@tilastokeskus.fi
Tampere	(03) 3141 5900	(03) 3141 5950	tampere@tilastokeskus.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku@tilastokeskus.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2500	myynti@tilastokeskus.fi

ISSN 1239-7482
ISBN 952-467-285-5
Tuotenro: 9733

9 789524 672856